

Če smo v vojni, pojdimo do konca

Tako je bilo med drugim slišati na seji črnomaljske občinske skupščine, ko so govorili o zaprti deponiji komunalnih odpadkov - Preti zdravstvena ogroženost

ČRNO MELJ - O črnomaljski deponiji komunalnih odpadkov, ki jo prebivalci bližnjih Vranovičev zapirajo že peti teden, so pretekli teden razpravljali tudi delegati tukajšnje občinske skupščine. Ostro so nastopili proti takšnemu početju vaščanov, toliko bolj, ker je po zagotovilih pristojnih ustanov zaradi kopičenja smeti v mestu že ogroženo zdravje ljudi.

Kot je povedal predstojnik oddelka za lokalni razvoj Dušan Kočevar, sta pretekli teden Vranovičane obiskala tudi glavni republiški sanitarni inšpektor dr. Jože Šamu in državni sekretar na ministrstvu za okolje in prostor Jernej Stritih. Vendar tudi ta obisk za Vranovičane ni bil na dovolj visoki ravni. Stritih in Šamu sta jamčila z avtoriteto države, da bo Slovenija zahtevala uresničitev argumentiranih zahtev Vranovičanov. Ti naj bi svoje zahteve posredovali na republiko, vendar do skupščine pretekli četrtek, ko je rok že potekel, tega še niso storili.

Iz razprave na skupščini je bilo moč razbrati, da se javno mnenje ne nagiba v prid Vranovičanov. V imenu davkoplačevalcev so delegati zahtevali, naj se zaplet uredi tako, kot zahtevajo norme. Predvsem jih je zanimalo, ali bo deponija odprta in kdaj. Slišati je bilo celo predlog, češ če je vojno stanje, potem pojdimo do konca in Vranovičanom odlopiamo telefon, vodo, elektriko. Predvsem so menili, da bi morali pri reševanju tega problema pokazati več odločnosti tako v občinski vladi kot pri uresničevanju zahtev do republike.

Da so potrebni odločni ukrepi, se je strinjal tudi direktor Komunale Bojan Košir. Toda kakšni, se je vprašal, ko pa institucije in organi, ki

bi bili dolžni urediti določene stvari, ugotavljajo, da za to niso pristojni, pa naj gre za sodišče, javno tožilstvo, inšpekcijske službe, organe za notranje zadeve. Opozoril je, da je prav za Vranovičane najslabše, če deponijo v trenutku zaprejo, kajti konec je z vsemi vzdrževalnimi ukrepi, ki bi jih sicer opravili, če bi smeti še dovažali. "Kdaj jim potem takem grozi večja nevarnost?" je vprašal tudi v imenu 12 tisoč ogroženih ljudi, od katerih

● Delegati so sprejeli sklep, da se mora na vsak način omogočiti odprtje deponije. Če je moč, z dogovorom z Vranovičani. Če pa do dialoga ne pride, so naročili IS, naj v skladu s pristojnostmi do Republike Slovenije od nje zahteva uresničevanje s tem povezanih zakonov. Dopis so poslali tudi vladi RS, od katere so zahtevali, da uresničuje svoje akte in z vsemi sredstvi pravne države omogoči odvoz smeti. Postavili so rok za odprtje deponije, in sicer petek, 28. januarja. Toda v ponedeljek, 31. januarja, so Vranovičani še vedno zapirali odlagališče.

Komunala že več kot mesec dni ne odvažja smeti.

Predsednik IS Anton Horvat je menil, da so prišli do vrelišča in da

občinska vlada nima kaj popuščati. Popustijo lahko le Vranovičani, katerih predstavnik je menil, da je edina rešitev, da se začnejo končno pogovarjati o pravi deponiji, saj od obljub ne morejo več živeti. Dušan Kočevar je dejal, da bi v idealnih razmerah lahko uredili občini novo deponijo v občini, a so ga delegati opozorili, naj v čustveno občutljivih trenutkih ne daje ljudem lažnega upanja. Delegati je tudi zanimalo, ali je moč razglasiti v občini izredne razmere. Kočevar je pojasnil, da je to moč le, če bodo iz republike dobili odločbo o nasilni odstranitvi ovir z deponije oz.

M. BEZEK-JAKŠE

ZA 752 MILIJONOV DEPONIRANIH CERTIFIKATOV V LISCI

SEVNICA - V Lisci je v dobrem mesecu je že kar 95 odst. zaposlenih deponiralo za več kot 384 milijonov tolarjev lastniških certifikatov. Družinski člani lastniških upravičencev so doslej deponirali kar 259 milijonov tolarjev, upokojenci 77 in bivši zaposleni 33 milijonov tolarjev. Skupna vrednost doslej 3.000 predčasno deponiranih lastniških certifikatov v Lisci znaša približno 752 milijonov tolarjev. Vodstvo Konfekcije Lisca ocenjuje, da bodo glede na dosedanje uspešno akcijo lahko lastninsko preoblikovanje speljali brez večjih težav.

Za nameček še...

(Nadaljevanje s 1. strani)

čeni pomanjkljivosti v temeljih terjatev zavrnili, za nekatere terjatve, med njimi tudi za največjo, ki jo imajo bivši zaposleni, pa se nismo izrekli. Ta terjatev je namreč zelo obširna in njeno proučevanje terja veliko truda. O njej se bomo izrekli na naslednjem naroku, lahko pa rečem, da bomo delavcem priznali vse, kar jim gre po kolektivni pogodbi," razlaga Pipan.

Stečajna ekipa je najprej fizično zavarovala objekte stečajnega tožnika, sklenili so zavarovalne pogodbe za zavarovanje po zavarovalnicah, zagotovili so ogrevanje objektov, da ne bi zaradi mraza prihajalo do škode. Takoj s prvimi denarjem so delavcem izplačali zajamčene osebne dohodke, napravili so inventuro, ugotovili primanjkljaje na premoženju in pozvali vse dolžnike stečajnega tožnika, naj poravnajo terjatve. Tiste dolžnike, ki v nekaj dneh tega niso storili, so tožili. Dolžnikov stečajnega upnika je okoli 30, nekateri so zelo veliki, saj gre pri nekaterih podjetjih iz poslovnega sistema mariborske Metalne za nekajmilijonske zneske. Delavska zahteva bivših krmeljskih kovinarjev znaša okrog 100 milijonov. Gre za plače, za plačilo prispevkov, za regrese in odškodnine zaradi nesreč pri delu.

Stečajni upravitelj Franc Pipan je razpisal javni natečaj za zbiranje ponudb za cenitev objektov. Računajo, da bodo že v februarju pričeli s cenitvami gradbenih objektov, strojev in orodja. Cenitve so namreč pogoj za vsakršno javno dražbo. "Vsak zainteresiranec za nakup opreme, objektov in zemljišč bo moral sodelovati na javni dražbi, kajti interes upnikov, ki

● Eden izmed problemov, ki so ga začeli reševati, je tudi precejšnja količina nevarnih odpadkov, ki se nahajajo na tovarniškem dvorišču Metalne. "Gre za različne strupene kemikalije, odpadna olja in nekatere strupe, ki so jih v prejšnjem obdobju uporabljali v proizvodnji. Začasno so skladiščeni v sodih, a zanje niso pravocavno našli trajnega odlagališča niti jih niso dali institucijam za reciklažo. Sanacija teh nevarnih odpadkov bo precejšen strošek stečajnega postopka, vendar mislim, da je to nujno, da se kraj razbremeniti teh odpadkov," poudarja Pipan.

ga kot stečajni upravitelj zastopam, je najmočnejši in vse mora iti skozi konkurenčnost ponudb na javni dražbi. Računam, da bo stečaj zaključen letošnjo jesen," pravi Pipan.

PAVEL PERC

● Četudi je nuklearka na levem bregu Save, je Balkan vseeno blizu. (Kacin)

● Filozofija ni teorija, marveč dejavnost. (Wittgenstein)

A. B.

Vizija za napredek Dolenjske

Družba za upravljanje Vizija se bo preoblikovala v delniško družbo - Smotno olastniti družbeni kapital in pospešiti investicijsko dejavnost - Z domačimi ljudmi in znanjem

NOVO MESTO - Konec lanskega leta je 30 uglednih posameznikov, v glavnem ekonomistov, pravnikov in drugih poklicev iz gospodarstva Dolenjske, Bele krajine in Kočevske, v Novem mestu ustanovilo Družbo za upravljanje Vizija. Gre za družbo z omejeno odgovornostjo, ki pa se bo sedaj, po sprejemu zakona o upravljaljskih in investicijskih družbah, preoblikovala v delniško družbo.

Družba ima pravzaprav dva glavna cilja: sodelovati v procesu lastninjenja predvsem dolenjskega, belokranjskega in kočevskega gospodarstva, da bo družbeni kapital na tem območju smotno olastnjen in bo omogočil pospešen gospodarski razvoj.

Kot poudarjajo ustanovitelji Vizije, ne gre za nikakršen zaprti lokalizem, marveč po njihovem le tak način skrbi za posamezne dele naše domovine zagotavlja, da bo cela Slovenija "živa" in razvita. Seveda si bo Družba za upravljanje Vizija prizadevala, da bo dobila koncesijo za zbiranje lastnin-

skih certifikatov. Prizadevali si bodo tudi, da bo družba, ko bo postala delniška, imela čimveč delničarjev, ki naj bi s svojim znanjem in zavzetostjo pripomogli k uspehu družbe, se pravi tako pri lastninjenju družbenega kapitala kot pri pospeševanju investicijske dejavnosti. Eden od smotrov družbe je torej tudi koncentracija domače pameti in znanja.

Nad vse pomembno je, da bo ta družba delovala na "domačem" terenu in da si bo v prvi vrsti prizadevala za vsestranski razvoj Dolenjske, Bele krajine, Kočevske, verjetno pa bo

svojo dejavnost razširila tudi na Posavje. Vsekakor jo bodo pri tem vodili lokalni patriotski nagibi, čeprav bo lahko delovala tudi zunaj te-

● Zanimivo je, da so to novomeško družbo za razvoj skušali ustanoviti že pred letom dni pa (zaradi jasne interesa posameznikov) iz teh poskusov do sedaj ni bilo nič. Na našem območju že deluje taka družba, katere pomembna članica je tudi Dolenjska banka, vendar je ta družba ustanovljena drugje in tudi sedež ima drugje.

ga območja. Gotovo pa si bodo za razvoj in napredek tega območja bolj prizadevali domači ljudje, kot pa "tujci".

A. B.

Mariborsko pismo

Z repom podro, kar z glavo zgradijo

"Lisičke" in "lisjaki"

MARIBOR - Maribor in Štajerska je zadnjih štirinajst dni živela tako rekoč samo za 31. tekmovalno najboljših smučark sveta za Zlato lisico. Za Zlato lisico so pokazali toliko zanimanja, da to ni več samo športni, pač pa tudi sociološki fenomen, ki ga že komentirajo - seveda vsak po svoje - tudi tukajšnji družboslovci.

Očitno si Mariborčani, ki so v minulih letih zaradi globoke gospodarske in socialne krize že do grla siti neuspehov, porazov in težav, želijo novih uspehov ter veselih in prijetnih doživetij. Tekmovanje za Zlato lisico, ki si ga je v treh dneh ogledalo več kot 50 tisoč Štajercev ter številni obiskovalci iz vse Slovenije in tujine, je bilo tako za prebivalce štajerske metropole kakor obliž na rano: s tem tekmovaljem so Mariborčani sebi in drugim dokazali, da znajo biti tudi uspešni in da zmorejo tudi zmogovati, ne samo izgubljati, kakor se je to dogajalo v zadnjem obdobju na gospodarskem področju.

Res pa je, da so Mariborčani tokrat imeli na kaj biti ponosni: organizacija tekmovanja za Zlato lisico je bila brezhibna, proge so bile odlično pripravljene, številni gle-

TOMAŽ KŠELA

Stopite na topla tla... trgovina talnih oblog

PCP PUREBER d.o.o.

Ljubljanska 27, (Javna skladišča)
Tel: 068/322-337 * int. 220

vam nudi pestro izbiro:

- * itisonov
- * toplih podov
- * vseh vrst plute
- * preprog
- * parketov
- * lakov za parket
- * lepil
- * izravnalnih mas

SPM TRADE daa
Šentjernej, tel: (068)42-361

Elektronska GEO-KATODNA ZAŠČITA proti rjavenju, štiti notranjo in zunanjo površino karoserije in podvozja; 10 let garancije; cenejša od klasične zaščite.

Teflonsko poliranje avtomobilov.

Vrhunski avtoalarmi: na zalogi imamo še: GT, PIRANHA, ABSOLUT, A'SAFE, EL SHOP; vsi modeli imajo garancijo.

SPAL univerzalni pomik stekel, centralna zaklepanja.

● BLAUPUNKT

SONY

PIONEER

Prodaja in montaža - najugodnejše cene v Sloveniji!

POSTANITE POOBLAŠČENI MONTAŽER ZA SPAL IN GEO I

naša anketa

Še vedno draga kultura

Med knjižnimi policami ali pred okencem trafike se lahko poraja vprašanje, ali so knjige in časopisi prepoceni ali da so predragi. Mnogi, ki se odrečejo nakupu knjig in ki odpovedo časopis, trdijo, da so te zadeve predrage. Očitno taka obvestila pridejo na ušesa in do živega samo piscem knjig, knjigotrčcem in časopisnim hišam, katerih izdelki postajo pri nespremenjenih ali celo rastočih cenah surovin in dela za trg predragi. Za to, da postajajo nakupi tiskanih zadev nekako nepopularni zlasti med manj premožnimi državljani, ima nemalo zaslug država. Davki, ki jih je v preteklosti uvedla tudi na knjige in časopise, še veljajo. Država rada označuje proizvodnjo knjig in časopisov in podobnih kulturniških izdelkov za posebno družbeno dejavnost. Toda to oblastnikom pomeni v glavnem to, da piscem, založnikom in novinarjem želijo gledati pod prste, manj pa to, da je potrebno za državo posebej pomembno dejavnost kako sofinancirati. Morebiten odpis prometnih davkov, ki bi pomenil korak v tej smeri, bi navsezadnje koristil državljanom, saj bi povečal dostopnost do informacij. To bi bilo lepo darilo za kulturni praznik.

MARTINA VIDIC, tekstilna tehnica iz Rosalnic pri Metliki: "Ni dobro, da država obdavi kulture. Vprašanje je, če potem ta denar tudi namenijo za kulturno dejavnost. Država bi morala razmisliti, ali z davkom vse povprek in počez ne dela več škode kot koristi. Knjige, tudi šolske, revije in časopisi, posebno izobraževalni, bi morali biti čim bolj poceni in bi jih morala država še subvencionirati, ne pa, da jih "udari" z davki."

ANICA STEFANČIČ, prodajalka v črnomaljskem kiosku Tobaka: "Država tako in tako daje zelo malo za kulturo. Namesto da bi omogočila, da bi bila kultura ljudem bolj dostopna, pa naj gre za knjige ali določene revije in časopise, jih še obdavi. Takšna politika je močno zgrešena. Četudi gre za majhen odstotek davka za kulturne dobrine, se počasi le nabere. Ljudem, katerih standard pada, marsikdaj pomeni dovolj že 10 tolarjev, ki jih morajo dati za davek."

MAG. DRAGO FABIJAN iz Krškega: "Zdi se mi, da se je v zgodovini že pokazalo, da je kultura temelj slovenske samobitnosti. Ta se je v veliki meri ohranila tudi s pomočjo kulture in kulturnikov, zato je po moje kultura v državnem interesu. Država bi morala voditi selektivno davčno politiko in jasno razmejiti dejavnosti, ki so zanjo življenjskega pomena od drugih, ki so pod vplivom trga."

CVETO RESNIK iz Krške vasi: "Sem proti obdavi kulturnih dejavnosti. Ne zavzemam se za to, da bi država kulturi namenila ne vem koliko sredstev, a za osnovne stvari le mora poskrbeti. Prav je, da država pokaže pravi odnos do kulture vsaj na področju davkov, ne pa da na tej dejavnosti še služi. Navsezadnje tak odnos odseva tudi na amaterski dejavnosti in potem še tisti, ki imajo voljo, ne morejo delati."

ANDREJ JANC, pismonoša iz Sevnice: "Ko hodim po terenu, slišim ljudi, kako se pritožujejo, ker so časopisi vse bolj dragi in nedostopni za njihove vse bolj prazne žepe. Zato je razumljivo, da ljudje, ki se ubadajo v vprašanje, kako sploh preživeti, odpovedujejo časopise. Bolj malo je novih naročnikov časopisov, kaj šele, da bi kupovali knjige. Ne vem, če je za to res kriva država, ki je, kot zdaj slišim, dodatno obdavi kulture?"

REZKA MAJER, upokojenka iz Trebnjega: "Rada berem, a ker so knjige in časopisi predragi, že trpi ta moj konjiček, s katerim zapolnim svoj prosti čas. Imela sem naročenih sedem časopisov in dva sem že morala odpovedati, ker takega stroka ne prenesem več. Mlada država bi morala omogočiti, da bi bile kulturne dobrine čim bolj dostopne, ne pa, da vodi davčno politiko, ki ljudi vse bolj oddaljuje od kulture, kaže celo, da bo ta kmalu le domena elite."

JANEZ MEŽAN, ravnatelj Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu: "Narod brez knjige, glasbe, gledališča in drugih kulturnih dobrin ostaja primitiven, zato se čudim državi, ki povišuje davke za kulturno dejavnost. Naša knjižnica je že tako revna, da se borimo tako rekoč za nakup vsake knjige. Za to, da bi v suhih prostorih lahko obdržali našo neprecenljivo zbirko, pa že zmanjka denarja. Davek od prodanih knjig da v naše ustanove za nakup novih."

VESNA POŠTRAK, vodja knjižnice v Ribnici: "Menim, da so knjige in časopisi vedno bolj nujna dobrina za vsakega človeka. Z njimi je človek informiran na najcenejši in najboljši način. Knjižnice se že sicer otepamo z revščino, saj ne moremo nabavljati dovolj knjig. Ljudje knjig skoraj ne kupujejo več, ker so kljub olajšavam pri dohodnini še vedno predrage, in to prav zaradi davka. Davek bi morali ukiniti."

MOJCA ZBUKOVEC, višja knjižničarka v knjižnici v Kočevju: "Davkov je že preveč, davek na časopise in knjige pa je prava norost in bi ga morali ukiniti. Kot knjižnica ne moremo kupiti zadostnega števila izvodov novih knjig, s starimi pa si ne bomo pridobili bralcev. Zato iščemo popuste pri založbah. Davek je medvedja usluga založnikom in bralcem. Podobno je s časopisi, ki so včasih dobili še dotacijo, zdaj pa morajo plačevati davek."

kmetijstvo

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

V ponedeljek je bilo med stojnicami kar živahno. Gospodinje so kupovale: regrat po 100 tolarjev za merico, jajca po 15 in 17 tolarjev, za čebulček po 300 tolarjev, a menijo, da je še prezgodaj. Ostale cene: koren, redkev, koleraba po 100, med 350, propolis 200, jabolka 35, ocvirki in krvavice 400, slivovka 450 in orehi 1.000 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi je bil paradižnik 270, solata 170, radič 170, hruške 100, ohrovt 110, orehi v lupini 370, jabolka 35, por 230, česen 168 in pomaranče samo 65 tolarjev. Deladini ima banane po 150, mandarine po 130 do 155, jabolka po 60 do 90, paradižnik 300, koren 160, kivi 120, slive 400, rozine 380, solato 180, suhe fige 380, cvetačo 200, grozdje 380, čebulo 65, česen 300, por 200 in zelje po 80 tolarjev.

Kočevje odločno zavrača državne načrte z zemljo

Ker niso gospodarji na svojem, bogastvo odteka

KOČEVJE - 80 odst. zemlje in gozdov v kočevski občini je v lasti države Slovenije, se pravi, da kočevski župan županuje le na 20 odst. oz. da je 20-odstotni župan, so izražali nekateri.

Na raznih sestankih je slišati, da kočevsko gozdarstvo plačuje državi za najemnino gozdov kar 40 odst. od vrednosti lesa, kar znese 6 do 7 milijonov DEM. V tem znesku pa niso vračunani prispevki gozdarjev Possesta Snežnik Kočevska Reka in še nekateri, ki so tudi dohodek sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Ta denar sklada, v katerega prispeva območje Kočevske okoli 30 odst. vseh prihodkov, je nato porabljen tudi za razvoj drugih, bolj razvitih krajev in občin ter za plačilo denarnih odškodnin tistim razlaščenecem, ki jim ni možno v naravi vrniti zemljišč in gozdov. Pa tudi tistim, ki bodo dobili vrnjeno zemljo ali gozd v naravi, a jim tega ni možno vrniti v domači občini, bodo vrnili zemljo na Kočevskem.

Taki so načrti Republike Slovenije, ki so bili že sporočeni tudi občinski skupščini Kočevje in s katerimi se v Kočevju ne strinjajo. Pravijo, da hočejo biti gospodarji na svojem in kot nekakšen kralj "Ivan Brez dežele" (John Lackland, 1167 do 1216), ki je izgubil svojo posest v Franciji in je doživel še vrsto drugih neuspehov.

Zemljo na Kočevskem naj bi prednostno dobili domačini, se pravi prebivalci Kočevske, predvsem še tisti, ki so zaradi stečaja in likvidacij podjetij ostali brez dela in dohodkov. In teh na Kočevskem ni malo.

J. P.

ZBOR VINOGRADNIKOV V SEVNICI

SEVNICA - V hotelu Ajdovec bo v nedeljo, 6. februarja, ob 9. uri redni letni zbor vinogradnikov podružnice Sevnica - Boštanj. Po zboru bo mag. Vondra predaval o negi lanjskega letnika vina, inž. Grmovšek pa o tehnologiji v vinogradništvu. Vabljeni!

O DOPOLNILNI DEJAVNOSTI

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba, enota Črnomelj, vabi na predavanje inž. Tanje Strniša o dopolnilni dejavnosti v kmetijstvu, ki bo 9. februarja ob 9. uri v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj.

JUTRI SIMPOZIJ O KROMPIRJU

NOVO MESTO - Jutri, 4. februarja, se bo ob 11. uri v Srednji kmetijski šoli Grm začel simpozij o krompirju, poljščini, ki je zadnja leta postala zelo problematična in v zvezi z njo neresenih več strokovnih vprašanj. Te bodo skušali razvozlati priznani strokovnjaki, med njimi inž. Tadej Sluga s Kmetijskega inštituta Slovenije. V času simpozija bo šola organizirala pokašnjo pečene krompirja in ocenjevanje 15 vodilnih sort krompirja. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za pridelovanje te pomembne dolenske poljščine.

V ORMOŽU ANALIZE TAL DO 10. FEBRUARJA

NOVO MESTO - Kmetijska svetovalna služba obvešča kmetovalce, da je do 10. februarja možno poslati vzorce tal za analizo po EUF metodi v laboratorij Tovarne sladkorja Ormož. Vzorce lahko pošljete sami ali pa se o tem dogovorite s svetovalcem na terenu.

Prelakomna država

Odločno proti pretiranemu povečanju katastrskega dohodka, osnovi za davek

LJUBLJANA - Slovenska kmečka zveza, ki deluje v okviru SLS, javno protestira proti 40-odstotnemu povečanju katastrskega dohodka, ki je osnova za obdavčitev kmetov. Ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo predlaga, naj prouči uredbo o tem, nato pa odstotek zmanjša na sprejemljivo oz. pravično mero. Namreč za izračun povečanja katastrskega dohodka je bila upoštevana inflacija v letih 1991 in 1992, ko je bila višja, ne pa v letih 1992 in 1993, ko je že običajno padla. Po tem izračunu bi smelo biti povečanje katastrskega dohodka največ 32,9 odst., s tem pa bi se zmanjšala obdavčitev kmetov. Slovenska kmečka zveza tudi navaja, da na primer proračun Nemčije dobi iz tega vira samo okrog 5 odst. proračunskega denarja, to pa je nekajkrat manj kot znaša delež kmetijstva v bruto družbenem proizvodu. Da o večjih nemških subvencijah kmetijstvu niti ne govorimo.

● Gnila stara Jugoslavija, gnila nova Jugoslavija. Le kako to, da iz tega gnoja ne zraste kaj več? (Jurij)

Čestitamo dr. Nemaniču

Znani slovenski strokovnjak za vinogradništvo in vino, diplomirani inženir agronomije in magister, Belokranjec Julij Nemančič (na sliki desno), je pred kratkim pridobil visok akademski naslov doktorja biotehniških znanosti. Bralci vinogradniškega kotička v Dolenjskem listu so to verjetno že opazili, treba pa je o tem napisati kaj več.

Dr. Nemančič je doktoriral na Prehrambno-biotehniški fakulteti univerze v Zagrebu, kjer je 24. novembra uspešno zagovarjal svojo disertacijo, rezultat večletnih raziskav, pod naslovom: "Preučevanje vplivov različnih encimov in različnih postopkov cross-flow filtracije na kvaliteto rdečih vin". V raziskavi sta bili dve rdeči sorti, gamay barvarica in modra frankinja in sicer od grozdja do stekleničnega vina glede na barvne snovi, vpliv treh vrst encimov pri predelavi vina, filtriranje skozi dva različna cross-flow filtra idr. Vse to pa, da bi pridobili boljše kakovost rdečih vin, barvo in okus.

Dr. Nemančič je s svojim znanjem in delom veliko prispeval k slovesu belokranjskih vin od črne, portugalske in rizlinga do kolednika in ledenega vina. Omenjena raziskava je nov prispevek k temu. Njegovi prijatelji in kolegi, agronomski vinogradniki Bele krajine in prijatelji dobre metliške kapljice mu prav priskrbo čestitamo in kličemo "Kolkor kapljic, tolko let!"

Inž. IGOR JUGOVIČ

● Republika Slovenija je z odredbo zaščitila vso roparsko divjad. Izvrstna ideja! Ko bi vsaj vsi kmetje bili tudi roparji! (Ivan Medved s Sinjega Vrha, izjava tedna v Kmečkem glasu)

Koprivnik bi prvi lahko oživel

Od 30 družinskih kmetij, ki so bile ustanovljene po letu 1982, jih je uspelo 26 - Kot celota ima največ možnosti vas Koprivnik - Mnenje inž. Janeza Žlindre

KOČEVJE - Po letu 1982 je bilo na Kočevskem ustanovljenih 30 družinskih kmetij, od katerih jih je uspelo 26, štiri pa so propadle, a tudi na propadlih nadaljujejo delo drugi. Ob ustanavljanju smo menili, da bomo imeli za uspeh, če se jih bo obdržalo 75 odst., a smo dosegli blizu 90-odstoten uspeh. Moramo pa vedeti, da take kmetije ne morejo dati pravnih rezultatov že čez nekaj mesecev, ampak šele v nekaj letih. V kmetijstvu ne gre nič na hitro, saj se včasih pokaže uspeh šele po nekaj generacijah, meni inž. Janez Žlindra, direktor M-kmetijskega gospodarstva Kočevje.

Take kmetije naj bi bile tudi zamelek oživljanja zapuščenih kočevskih vasi. Ob kmetiji naj bi bilo v vasi še nekaj družin, ki bi se ukvarjale z obrtjo ali turizmom, suhobarstvom ali še s čim drugim. Bodoče vasi bodo torej manjše od nekdanjih. Načrtujemo pa tudi, da bi imeli tako imenovane gozdne kmetije, ki bi imele le 2 do 3 ha obdelovalne zemlje, poleg tega pa 100 ali več ha gozda.

Ustanavljanje družinskih kmetij je po letu 1990 zastalo, ker ni bilo več dovolj denarja za te namene. Za take kmetije oz. vasi je namreč poleg hiše in gospodarskih poslopij potrebno zgraditi še ceste, vodovod, električno

O PRIDELOVANJU JAGOD

METLIKA - Kmetijska svetovalna služba vabi na predavanje o pridelovanju jagod, ki je lahko zanimiva dopolnilna dejavnost na manjših površinah. Predavanje bo v petek, 4. februarja, ob 18. uri v metliški Vinski kleti, predaval pa bo inž. Franc Kotar.

V ŠENTRUPERTU TEČAJ KLETARJENJA

ŠENTRUPERT - Društvo vinogradnikov tega kraja pripravlja za konec februarja in v začetku marca za člane društva in člane sosednjih društev v Malkovca, Trebnjega in Čateža 44-urni tečaj iz kletarjenja. Prijave sprejemajo predsedniki društev.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Obnova vinogradov (1.)

Tokrat nekoliko drugače o pripravi tal, sajenju in vzgoji do rodnosti

Iztekajo se časi, ko smo lahko brez vidnih posledic na račun svoje prihodnosti in prihodnosti bodočih rodov sprejemali ne-premišljene in zato največkrat napačne odločitve. Želja, da bi pridelali čimveč in čim ceneje, se nam je uresničila. Zaradi posledic, ki jih nismo pričakovali, še manj pa želeli, nam ta dosežek ne more pomeniti nobenega uspeha ali napredka.

Največji del vinogradnikov je pozabil (ali spregledal), da trta potrebuje le sončno lego, zahvala pa trdo delo vinogradnika za doseganje žahljne kakovosti. Vse drugo povzroča le probleme. Vinogradniki v želji po zaslužku povečujejo površine pod vinsko trto na manj primernih ravninskih oz. poljedelskih in sadjarskih legah, še bolj pa si škodujejo z delom in ukrepi, ki sta jih vsilila znanost in trg (uporaba mineralnih gnojil in sintetičnih organskih pesticidov).

Posledice napačne miselnosti in dela se kažejo v presežkih vina, izgubi njegove hranilne in zdravilne vrednosti in nakopičenih pridelovalnih težavah zaradi nenehnega naraščanja števila in škodljivosti novih bolezni in škodljivcev.

Zaradi presežkov vina in s tem upadajoča cen vina se zmanjšuje dohodek vinogradnikov ob sočasnem občutnem povečanju obsega dela, naraščanju tveganja in stroškov vlaganj v obnovo in pridelavo. V nasprotju s tem pa vsi posredniki povečujejo svoj dohodek in cene vina, kar ob padcu kakovosti zmanjšuje njegovo porabo. Vinogradniki so se znašli v pasti svojega lastnega početja, s katerim so življenjsko

ogrozili trto in s tem svoj lastni obsto.

Zanemarjanje ali podcenjevanje naravnih zakonitosti, sajenje na nenaravnih rastiščih, uporaba pesticidov in mineralnih gnojil namesto skrbi za zadostno količino humusa v tleh, vse to nam sedaj narekuje, da se vrnemo na začetek. Namreč, vinu je ponovno potrebno zagotoviti enkratnost in neprimerljivost z drugimi pijačami v njegovem zdravilnem, hranilnem in spodbujevalnem učinku na organizem, ne pa da deluje samo kot droga, ki zasvoji in uniči človeka. Grozdje pridobi kakovost pod vplivom obilnega sončnega obsevanja in zmognosti vinske trte, da iz tal izkoristi veliko število različnih mineralnih snovi. Tako pridobljeno vino, ki se uživa kulturno in občuti z vsemi čutili, zmora sprostiti dušo in srce. Kakovostno vino ob zmernem pitju ne vpliva škodljivo na posameznika in družina živi v dobrem vzdušju. Prepogosto se žal dogaja, da ima zaradi preobilnega pridelka grozdje razredčene vse sestavine, kar zmanjšuje njegovo vrednost, s tem, ker popravljamo samo vsebnost sladkorja oz. alkohola. Večina pivcev se zadovolji z okusom sladkorja in prijetno aromo, ki jo je moč zaznati samo nekaj trenutkov. Ker ne čutimo polnosti okusa vina, alkohol in sladkor pa spodbujata slo za samouničenje, pijemo tako vino (ki mu lahko rečemo alkoholizirana voda), nekontrolirano in v občutno prevelikih količinah. Posledice so znane.

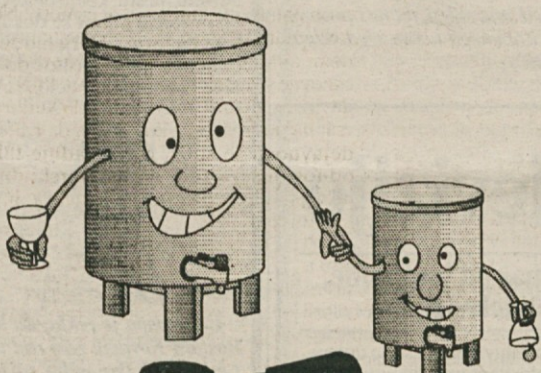
Takšne miselnosti verjetno ne morejo vsi takoj sprejeti, zlasti pa ne tisti, ki želijo hitro bogati. Ker ima vino posebno mesto med vsemi pridelki, saj prinaša veselje duha ali pa nesrečo, bi se morali vrniti k zmernosti uživanja in k naravnemu načinu pridelave, ki edini zagotavlja neoporečno izvirno kakovost.

(Nadaljevanje sledi.)

JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr.

KLJUČAVNIČARSTVO MALERIČ STANISLAV

Podlog 3a, Dragatuš ☎ 068/57-562

NOVO NOVO NOVO INOX PRETOČNA PIPA ZA VINO

Kmetijski nasveti

Z dušikom šele, ko bo čas

Pridelek pšenice pa seveda tudi drugih žit je odvisen od števila klavov na kvadratni meter, števila zrn v posameznem klasu in hektolitrske teže zrn. Rečemo tudi, da je odločilen sklop posevka, njegova gostota in intenzivnost rasti, na to pa zelo pomembno vpliva bližnje prvo, to je spomladansko dognojevanje z dušikom, ki ne sme biti opravljeno prehitro ne prezgodaj, temveč natančno določen čas. V naših razmerah je to ob običajnem vremenu prva dekada marca, kar pomeni, da se kljub mili zimi ne sme prehitovati in da je še dovolj časa za temeljito pripravo tega odločilnega agrotehničnega ukrepa.

Poljedelec mora najprej pregledati, kakšni so posevki ob koncu zime, ali jih nista morda razredčila mrz in snežna plesen. Letošnja zima je sicer dolga, vendar razredčila mla, posevkom je godila snežna odeja, tako da ozimnine ne bi smele biti huje prizadete. Če je bila seveda setev pravočasna in mlade rastlinice že dovolj krepke, ko je sredi novembra zapadel prvi sneg.

Na količino dušika v spomladanskem dognojevanju pa poleg stanja posevka vpliva tudi jesensko gnojenje, poprejšnje zaloge hranil v tleh in možnost zimskega izpiranja. Ker zemlja ni bila globoko zmrznjena, se je več lahкотopnega dušičnega gnojila spralo v globlje plasti in ga je spomladi treba nadoknaditi. Kot je poljedelec že dobro znan, drugih hranil v času rasti tako in tako ni treba dodajati in je izjema samo dušik, ki pa ima največji učinek na količino pridelka. Pridelovanje pšenice in drugih žit si brez dodajanja ob začetku kolenčenja rastlin sploh ni mogoče več predstavljati.

Redkejšim in slabo prezimljenim posevkom je treba dodati večjo količino dušičnega gnojila, gostejšim in krepkejšim pa manj. Zato velja splošno priporočilo, naj bi spomladi, običajno v prvi polovici marca, potrosili 40 do 80 kg čistega dušika na hektar, kar pomeni ustrezno količino dušičnega gnojila, odvisno od odstotka, zapisanega na prodajni vreči. Morda le še posebno opozorilo: novejšim avstrijskim pšeničnim sortam, ikarusu, hubertusu in juliusu, ki so jih lani uvrstili v slovensko sortno listo in ki so višje rasti kot intenzivne sorte, stroka priporoča nižje odmerke.

Inž. M. L.

Povabilo iz Kitajske

Župan mesta Yixing povabil v goste novomeškega župana in gospodarsko delegacijo

NOVO MESTO - Slikarka kitajske narodnosti iz Ljubljane, tudi Novomeščanka že dobro poznana Huiquin Wang, se je te dni vrnila s štirinajst dnevnega bivanja na Kitajskem, kjer je med drugim sodelovala pri predstavitveni razstavi slovenske moderne umetnosti. S Kitajske se je vrnila tudi s pismom župana mesta Yixing v provinci Kiang su, naslovljenega na novomeškega župana Francija Koncilija.

Prejšnji teden je Huiquin Wang z možem Mitjem Sajetom, ki tudi odlično obvlada kitajščino, obiskala župana Francija Koncilija in mu izročila pismo župana mesta Yixing gospoda Liu Xianggena, v katerem ga ta ponovno vabi, naj s šestčlansko gospodarsko delegacijo obišče Yixing. S tem bi želeli poglobiti sodelovanje in ga s simbolne ravni preliti v konkret-

no. Tako sodelovanje, tega se zavedajo tudi na Kitajskem, pa je možno le takrat, ko je podprto z močnimi obojestranskimi gospodarskimi interesi. Novomeška Krka je že nekaj časa prisotna na kitajskem trgu, tja tiplje tudi Pionir, ki je že podpisal pogodbo o partnerstvu. Kitajci pa so zainteresirani tudi za sodelovanje v tekstilni industriji, zlasti za ustanavljanje mešanih podjetij.

Novomeška delegacija naj bi na Kitajsko odpotovala v začetku maja, saj se bo takrat (6. maja) v mestu odvijal 4. festival kitajske Yixing keramike. Provinca Kiang su, kjer leži po keramični umetnosti znani Yixing, je na vzhodu srednje Kitajske, blizu znanega mesta Shanghai, in je ena od gospodarsko in kulturno najbolj razvitih provinc na Kitajskem.

T. J.

Bo Smuka samo še umazan kraj?

Predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija sklical sestanek o načrtovani gradnji predelovalnice posebnih odpadkov - Kočevje naj pove, za kaj gre

NOVO MESTO - Na Smuki, v bližini meje med občinama Novo mesto in Kočevje, sicer na ozemlju kočevske občine, naj bi zgradili obrat za termično predelavo posebnih odpadkov. To informacijo so posredovali na ponedeljkovem sestanku, ki ga je v Novem sklical Franci Koncilija, predsednik novomeške občinske skupščine.

Kot kažejo nekateri dokumenti, ki jih je uspela dobiti novomeška vlada, bi v obratu predelovali t.i. odpadke tretje kategorije, kot so odpadne barve, odrezki laminatov, umetne smole, in nekatere odpadke, ki nastajajo v gradbeništvu. Podatki govorijo o 1.000 tonah posebnih odpadkov.

O lokaciji predvidenega obrata so udeleženci sestanka nanizali več pomislekov. Menili so, da so tla, kjer bi stal objekt, spriči sestave neprimerna za postavitev česar koli, kar ima lahko kvarne vplive na okolje. Vprašljiva je menda tudi smer vetrov na tem območju na Smuki. Objekt na Smuki se zdi nesprejemljiv tudi zaradi dejstva, da bi obratoval ravno v

prostoru, ki naj bi spadal v nastajajoči regionalni krajinski park Kočevsko -

Kolpa.

Na sestanku so sicer opozorili, da je predelovalnica posebnih odpadkov na Smuki možen ekološko sporen objekt. Natančne sodbe o obratu niso izrekli, ker imajo v Novem mestu na voljo premalo podatkov o načrtovani naložbi na Smuki. Da bi bili v Novem mestu bolje poučeni o predelovalnici, ki nastaja očitno z vednostjo uradnega Kočevja, bo novomeška občina zahtevala od občine Kočevje uradno stališče in vso dokumentacijo v zvezi z obratom na Smuki. O svojem ravnanju in o pomislekih bo novomeška občina seznanila tudi republiko mi-

KONCERT NOVOMEŠKIH SIMFONIKOV

NOVO MESTO - ZKO Novo mesto, Glasbena šola in Osnovna šola Grm prirejajo na predvečer slovenskega kulturnega praznika 7. februarja ob 18. uri koncert novomeškega simfoničnega orkestra. Koncert bo v počastitev slovenskega kulturnega praznika, hkrati pa tudi dobrodelna prireditev za dograditev Osnovne šole Grm. Simfonični orkester bo pod vodstvom dirigenta Zdravka Hribarja zaigral osem skladb, med njimi tudi dela bolj lahkotnega žanra. Generalno pokroviteljstvo nad koncertom je prevzel novomeški izvršni svet, katerega predsednik Boštjan Kovačič bo imel ob kulturnem prazniku kratek nagovor. Koncert so podprli sponzorji: Zavarovalnica Triglav, Zavarovalnica Tilia, Krka, Revoz, Tovarna posebnih vozil, Mercator KZ, Hrast, Vodno gospodarstvo, Pekarna, Dolenjka, Novotehna, Mercator, Komunalna Zavarovalna družba Adriatic in drugi. Predprodaja vstopnic je že v teku v Glasbeni šoli, Domu kulture in v Osnovni šoli Grm. Vstopnice so po 300 tolarjev, organizatorji pa računajo, da bodo v prirejeno šolsko telovadnico lahko sprejeli 700 do 800 obiskovalcev.

PRVI SESTANEK ČLANOV DRUŠTVA NOVO MESTO

NOVO MESTO - Prvi sestanek Društva Novo mesto po ustanovitvi, na katerega so vabljeni vsi člani, bo danes, 3. februarja, ob 18. uri v sejni dvorani Zavarovalnice Tilia. Beseda bo tekla o dosedanjem delu društva oz. upravnega odbora, o pobudah in predlogih za delo društva, vpisovali pa bodo tudi nove člane. Tisti prijatelji Novega mesta, ki ne morejo priti na sestanek in še niso člani društva, pa bi to radi postali, se za včlanitev lahko pozanimajo pri tajnici društva prof. Evi Simič po telefonu 21-450.

● Zoper gradnjo predelovalnice odpadkov je nastopila tudi krajevna skupnost Hinje, ki leži v novomeški občini in meji na kočevsko krajevno skupnost Stara Cerkev, na katere ozemlju bi deloval za zdaj še močno sporni obrat. V KS Hinje pravijo, da so proti sežiganju, pri čemer pa poudarjajo naslednje: "Naj naše nasprotovanje ne izžveni tako, kot da smo v vsakem primeru proti. Toda želimo jasen podatek, ali bi morebitno sežiganje imelo škodljive posledice."

nistrstvo za okolje in prostor, ki sicer menda že ve za načrte o gradnji za Novo mesto za zdaj še nesprejemljive predelovalnice na Smuki.

Priprave na predelovanje odpadkov na omenjeni sporni lokaciji potekajo pod delovnim naslovom Projekt incineratore. Za projektom stoji kočevsko podjetje Mema.

L. M.

● Sprejeli smo sklep, da ne bomo več sprejeli nobenega neumnega sklepa. (M. Potrč)

POVABILO IZ KITAJSE - Slikarka Huiquin Wang, po rodu s Kitajskega, in njen mož Mitja Saje izročata novomeškemu županu Franciju Konciliju pismo, ki ga pošilja Liu Xianggen, župan mesta Yixing. Novomeška gospodarska delegacija bo maja obiskala to mesto. (Foto: T. Jakše)

Leto brez požara

Delo rebrških gasilcev

REBER PRI ŽUŽEMBERKU - Gasilci na Rebru so pred dnevi ocenjevali svoje delo. Poveljnik Štefan Hrovat je pohvalil delo gasilcev. Povedal je, da ima društvo 34 operativnih članov, od katerih nekateri tudi tekmujejo. Društvo ima tudi žensko in pionirsko desetino. Gasilci z Rebru so imeli dobre rezultate na posameznih tekmovanjih. Na tekmovanju za plaketo Jožeta Smodeja so člani zasedli tretje mesto. Pionirski ekipi A in B sta dosegli lep uspeh na občinskem tekmovanju. Delo gasilcev je pohvalil tudi predsednik Janez Papež. Kot je dejal na predstavitvi društvenega načrta, bodo gasilci letos obnovili pročelje doma, popravili ograje na balkonu in stopnicah ter police pri stolpu. Med drugim bodo pregledali tudi streho. Ob vsem tem ne bodo zanemarili preventivne dejavnosti.

Dosežki gasilcev v tej vasi v Suhi krajini je lep uspeh. Društvo dela že 57 let. Vлага veliko truda, da bi gorelo na njihovem območju čim manjkrat, in v preteklem letu niso imeli niti enega požara.

VIŠJA SINDIKALNA DENARNA POMOČ

NOVO MESTO - Na prvi letošnji seji sveta območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov za Dolenjsko so najvišji znesek denarne pomoči članom povečali od 20.000 na 25.000 tolarjev, število obrokov pa je odvisno od plače prosilca. Če ima prosilec plačo do 40.000 tolarjev, mora denarno sindikalno pomoč vrniti v 6 obrokih; če znaša njegova plača med 40 in 50 tisočakov, v 5 obrokih; če ima plačo med 50.000 in 60.000 tolarjev, vrne pomoč v 4 obrokih, če dobi na mesec več kot 60.000 tolarjev plače, pa v 3 obrokih.

● Edina alternativa k sožitju je so-uničenje. (Nehru)

● Srečen in zadovoljen je, kdor ve, česa ne potrebuje. (Herbst)

● Če januarja drevje poka, voz pod težo klasja stoka. (Ljudski pregovor)

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 5. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Samopostrežba, Glavni trg
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjerneje: od 7. do 17. ure: Mercator, Samopostrežba
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V nedeljo, 6. februarja, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

Dobrodelni tudi za televizijo

Oddaja "Poglej in zadeni" je za porodnišnico prinesla le denar od vstopnine, desetstisoče mark dolenjskih pokroviteljev pa so pobrali televiziji

NOVO MESTO - Sobotni televizijski spektakel "Poglej in zadeni", ki je v športno dvorano pritegnil več kot 1.600 obiskovalcev, je za nekatere uspel, za druge pa tudi ne. Predvsem se je tokrat javno pokazalo, kako se kot pes in mačka gledajo ljubljanski in mariborski televiziji. To so lahko opazili tudi tisoči gledalcev te najbolj gledane zabavnoglasbene oddaje. Novomeški direktni prenos ni trajal 70 minut, ampak nekaj manj, saj so v Ljubljani oddajo rezali kar sredi nastopa skupine Pop design. Prvič se je zataknilo tudi ob ponovitvi. Doslej so to oddajo vedno ponavljali v nedeljskem dopoldnevu, tokrat pa so ponovitev pomaknili nazaj v nedeljsko jutro ob 7.45. Seveda pa to še ni vse, kar je ostalo skritega pred prireditvijo, med njo in po njej.

Obiskovalci, ki so v dveh dneh pokupili vse vstopnice, so najbrž pričakovali, da bo po tej dobrodelni prireditvi porodnišnica nared za preselitev, pa so se krepko ušeli. Prireditev je prinesla le toliko evrenka, da bi zadostovalo za prepletkanje stare stavbe. Za dokončanje nove stavbe je namreč potrebnih še 9,5 milijona nemških mark. Direktor bolnišnice dr. Tone Starc je bil med oddajo optimističen in je voditelju Stojanu Auerju ter vsemu televizijskemu avditoriju zapopal, da bo prvi novorojenček v porodnišnici zajakal že v jeseni. Seveda vsi želimo, da se bodo njegove besede uresničile, Slovenija pa razumela, da Dolenjci ta čas najbolj potrebujemo prav to stavbo.

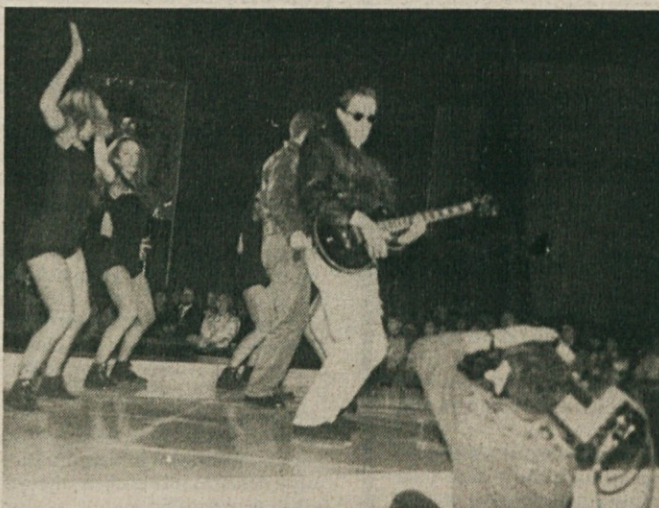
Tomaž Borsan, kot glavni organizator in tisti, ki je v imenu svojega snemalnega studia Luca priklical "Poglej in zadeni" v Novo mesto, je glede denarja že dvignil roke. Povedal je, da se je televizija odpovedala le vstopnini v višini 10.000 mark, ostalo je vzel pripravila oddaje, najem prostora, prenos in plačilo programskega prostora ljubljanske televizije. Takšna pogoltnost televizije je pobrala tudi kar lep kup denarja dolenjskih pokroviteljev. Vrtenje reklam TV pred in med oddajo je posamezno

podjetje ali obrtnika veljalo 3.000 in več mark. Pa še nekaj v Novem mestu ni bilo tako, kot pri pripravi te prireditve po Sloveniji. Po besedah Tomaža Borsana Dolenjci televiziji niso naklonjeni. Vsak žebliček, vsako uslugico je bilo potrebno krepko plačati, čeprav je šlo nenazadnje za dobrodelno prireditev.

Prireditev je torej bila, pa pogledmo kakšno! Ljudje so v dvorano prišli točno, saj je tako pisalo na plakatih, lahko pa bi tudi dobrih petnajst minut zamudili, saj se prireditev ni pričela točno. V prvem delu so brez brnenja kamer nastopili tisti, ki snemajo CD plošče in kasete v studiu Luca. Zapela sta Nace in Helena Blagne, skupina ET, Jasna Zlokič, Pop design ter dolenjske skupine Michelangelo in plesna skupina Terpishora. Za konec se je z dvema pesmima predstavila še stara angleška skupina "The milde of the road". Slednji ansambel je bil menda edini, ki je za svoje brenkanje in petje dobil masten honorar.

Ko so ljudje zapustili dvorano, je za njimi ostalo pravo smetišče plastinskih steklenič, ki jih je v dobrodelne namene delila miren-ska Dana, ostale pa so tudi propagandne knjižice glavnega pokrovitelja Zavarovalnice Triglav.

JANEZ PAVLIN

POGLEJ IN POZABI - Mnogi menijo, da si je od prireditve še največ reklame naredil Tomaž Borsan (na sliki med TV nastopom s kitaro) in njegov studio Luca s svojimi skupinami Michelangelo in Terpishora. Sedaj čakamo še ostali Dolenjci; če je kaj te propagande ostalo tudi za novomeško porodnišnico. (Foto: J. P.)

Ena gospa je rekla, da bi se mag. Boštjan Kovačič zelo rad umaknil v Ljubljano k Drnovcu, saj je nastopal na slovenskem radiu že kot minister, čeprav še ni imenovan.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 20. do 26. januarja so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Povšič s Tršine - Klavdijo, Gordana Mikešič iz Metlike - Nives, Anita Leščanec z Božakovega - Marka, Barbara Vodopivec iz Dol. Stare vasi - Matijo, Bernarda Godnjavec z Gor. Gradišča - Blaža, Lidija Zoran z Griča pri Klevčevu - Nino, Milena Stepan iz Črnomlja - Anjo, Alojzija Gorenc iz Zbur - Kristino, Darja Bečaj iz Trebnjice - Vida, Andreja Cvelbar iz Sevnice - Tino, Nežika Režek iz Dolenje vasi - Matica, Tatjana Kovač iz Straže - Manco, Helena Bobnar iz Gor. Globodola - Simona, Sonja Hlebec z Malega Cirknika - Jasmino, Alenka Krevs iz Malenske vasi - Matica, Irena Gošek iz Krškega - Ingrid, Branka Likavec iz Metlike - Vita, Jolanda Beg iz Meniške vasi - Katjo, Doroteja Bajc iz Krškega - Enio, Renata Erpe s Trške Gore - dečka in Nada Žgavec iz Dol. Kamenc - dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Brigita Primažič iz Šukljatove 15 - Roka, Marjeta Ogulin iz Ulice Majde Silc - Evo, Mateja Škerlj z Belokranjske ceste 30 - Lano, Lidija Serec iz Ulice Danila Bučarja 16 - Anamarijo, Natalija Vovko iz Šegove 6 - Jureta in Štefica Ščurič s Kotarjeve ulice 5 - Aleksandra. Čestitamo!

GALERIJA HEST GOSTUJE V GALERIJU KRKA

NOVO MESTO - Do 14. januarja si še lahko ogledate razstavljeni dela likovnih umetnikov Safeta Zeca, Franceta Slane, Mersada Berberja, Janeza Boljke, Jožeta Tisnikarja in Branka Bahunka, s katerimi galerija Hest Ljubljana-Maribor gostuje v galeriji Krka. Razstava je prodajna, nadaljnje informacije pa daje Bojka Kmet na telefonu 313-150 ali 313-157.

SMETI - Ko so črnomaljski delegati razpravljali o tem, kako rešiti problem z odvozom smeti oz. zaprtim odlagališčem odpadkov pri Vranovičih, je bilo izrečenih kar nekaj inovativnih predlogov. Med drugim tudi, naj bi kakšnih deset kontejnerjev smeti odpeljali v Ljubljano in jih stresli pred republiko skupščino ali pred Drnovškov kabinet. "Potem bi se morda le kdo vprašal, kaj se dogaja v Črnomlju," je menil predlagatelj.

ZASTAVA - Črnomalci vse bolj verjamejo, da je res, kar zatrjujejo nekateri, češ da se posameznim osebam v Teritorialni obrambi še vedno toži po nekdanji Jugoslaviji. Kako bi si sicer lahko razložili, da je na stražarnici na Otovcu, kjer sicer domuje TO, še vedno zastava druge Jugoslavije.

LUKNJE - Žalostno je, da morajo drugi opozarjati Črnomalce na arhitekturne napake v mestu. Tako jih je nedavno Adlešičan prosil, če bi lahko zakrpali luknje med črnomaljsko pošto in kulturnim domom, da ne bodo ljudje zajemali vode v čevlje. Če morda nimajo za asfalt, se je celo ponudil, da bi Adlešičani zbrali denar zanj, da bo le konec sramote v občinski prestolnici. Seveda bi morali svojo odločitev Črnomalci sporočiti čim prej, da bi luknje zakrpali še pred občinskim praznikom, ko bo v bližnjem kulturnem domu zagotovo kakšna slovesnost.

Sprehod po Metliki

GRAČANI GLASNO RAZMIŠLJAJO o lastni občini, Metličani, kamor Gradac sodi, pa nimajo zoper to niti najmanjše pripombe. Celotno več potihem upajo, da se bodo za kaj podobnega odločili še morda na Jugorju, na Božakovem ali v Draščih. Pa ne gre za širokogrudnost metliških občinskih veljav, ne, vmes je preprosta računica. "Če bi postali naštetih kraji občine, bi se Metlika rešila marsikaterega težkega komunalnega (in drugega) problema," se hihitajo najodgovornejši.

ZE NEKAJKRAT SO ČLANI metliške vlade razpravljali o potujočem bifeju Janka Guština, sicer odličnega boksarja, pred leti celo slovenskega prvaka. Mc Janko, kot se Guštin v šali sam imenuje, prodaja v Metliki hitro pripravljeno hrano pač tam, kjer so prireditve. Člani metliškega izvršnega sveta sicer podpirajo številno bifejsko in gostinsko ponudbo v mestu, ne morejo pa soglašati z načinom, ki ga skuša v praksi uveljaviti "mož trdih pesti". Da bi se izognili prevroči krvi, ki lahko tudi zavre, so sklenili prepustiti zadevo z odredbami in zakoni urejeni poti. Le ta bi se morala v Metliki dosledno izvajati še marsikje.

V METLIŠKE POŠTNE NABIRALNIKE vržena pošta potuje v Ljubljano, kjer jo razvrstijo in ponovno pripeljejo v Metliko. To "odkritje" bo razjasnilo marsikatero zamudo, ki spravlja krajane v slabo voljo. Člani pripravljalnega odbora Vinske vigradi 94 so zaradi bistrumne organiziranosti PTT ostali brez večerje na Jugorju, čeprav so bila vabila oddana pravočasno. Modre ovjnice so dobili dan potem, ko naj bi Peter Badovinac staknil z raznja lepo spečenega odojčka.

Trebanjske iveri

ČAKANJE - Po trebanjskih logih se že kar nekaj časa vztrajno širijo govorice, da je nekaj uglednih trebanjskih podjetnikov oz. obrtnikov prepisalo svojo dejavnost na soproge, sami pa da so pristali "na čakanju", za kar naj bi na zavodu za zaposlovanje dobivali še mastno nadomestilo. Kjer je dim, je tudi ogenj ...

BADMINTON - Tekmovalci badmintonskega kluba TOM Mirna so v tem dinamičnem sportu pravo odkritje. To velja za nadebudni mladi rod pionirjev in pionirk, saj je kar šestica igralcev Toma med 36 najboljšimi v državi. In ker je bil njihov glavni trener, štirikratni državni prvak Sašo Zrnc na trimesečnem izpopolnjevanju še v Indoneziji, svetovni vesilesi v badmintonu, je doke stvarno upanje, da bodo čez nekaj let tudi v svetu občudovali nadarjenost in znanje Kirma, Šumijeve, Plahutnikov in drugih iz plejade skrivnih orožij BK TOMI.

ZAMUDNIKI - Občinska knjižnica Pavla Golie v Trebnjem ima med 1500 članov veliko večino redoljubnih ljudi, ki izposojene knjige vračajo brez zamude. Med najbolj redoljubnimi so upokojenci. V knjižnici pa imajo žal tudi precej dolžnikov, ki se poživljajo ne le na plačilo zamudnine, ampak že lep čas sploh niso vrnili sposojenih knjig in se obnašajo, kot da tega niti ne namestavajo. Vodja knjižnice Stanka Pungartnik je zato začela resno razmišljati, da bi objavila seznam teh pozabljenec. Za lestvico TOP 10 smo ji obljubili prostor tudi v tej učinkoviti rubriki.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

DR. VINKO BELIČIČ ČASTNI OBČAN

ČRNomeLJ - Tukajšnja občinska skupščina je na predlog SKD sprejela sklep, da postane častni občan črnomaljske občine pesnik, pisatelj, prevajalec in esejist prof. dr. Vinko Beličič, ki živi na Opčinah pri Trstu, sicer pa je rojen v Rodinah pri Črnomlju. Naziv mu bodo podelili kot izraz hvaležnosti Črnomalcev za njegovo delo, ki je nesporno povezano tudi s črnomaljsko občino. Sicer pa je bilo med delegati slišati pripombo, da bi morali razmisлити še o drugih, ki bi se jim občina morala oddolžiti s podelitvijo naslova častnega občana.

Kako priti do poslovne cone?

O tem, ali most da ali ne, še ni zadnje besede

ČRNomeLJ - O primernejši cestni povezavi mesta z razvijajočo se poslovno cono Majer v nekdanji črnomaljski vojašnici je bilo v Črnomlju že večkrat slišati pripombe in predloge. Snelokrat tudi, ali ne bi bila primerna gradnja mostu iz starega mestnega jedra do Majerja.

Na občini pojasnjujejo, da bodo z izdelovalcem prometne študije mesta Črnomelj proučili tudi potrebo za novo prometno povezavo z Majerjem. Vendar pa prometne dostopnosti do Majerja z brega starega mestnega jedra ni moč obravnavati ločeno, ampak le hkrati z ostalo urbanistično ureditvijo mesta. Po mnenju arhitektov in urbanistov je postavitve mostu zelo zahtevna, saj zahteva večje posege, med drugim tudi rušenje hiš, ali pa je iz prometno-tehničnega pogleda neprimerna. Gradnja mostu za promet z motornimi vozili naj bi s priključki vred veljala okoli 100 milijonov tolarjev.

Sicer pa v Črnomlju pričakujejo od podjetja Kanja iz Krškega, ki so ga izbrali za izvajalca za načrt opreme ulic s prometno in ne prometno signalizacijo v Črnomlju in Semiču, da bo podalo tudi mnenje o tem, ali je potrebno takoj postaviti most od starega mestnega jedra do Majerja. Na podlagi tega mnenja se bodo odločili o nadaljnjih prostopkih. Sicer pa bo povezava mesta s poslovno cono v naslednjih letih obravnavana skupaj s planirano izdelavo novega oz. obnovitvijo starega urbanističnega načrta mesta.

M. B.-J.

PREMAKLJIV DELOVNI ČAS

METLIKA - Od 1. februarja velja v metliški občinski upravi premakljivi delovni čas, in sicer se delovni dan začne med 7. in 8. uro, končuje pa do 16. ure. Uradne ure pa bodo v torek in petek od 8. do 12. ure ter v sredo od 8. do 12. in od 14. do 16. ure.

Načrti ZPM so v znamenju leta družine

Zelo pester program

METLIKA - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika si je v preteklem letu zastavila bogat program, ki ga je v celoti uresničila. Tako je ZPM pripravila maskerado, sodelovala pri udeležbi mladih zgodovinarjev in njene mentorice na seminarju v Novem mestu, pri veseli šoli, bralni znački in bralnem kvizu ter eksperimentu mladih likovnikov v Starem trgu. Organizirala je gostovanje otrok iz pobratenih Ronk v Metliki ter letovanje okrog 50 metliških otrok, od tega skoraj polovice iz socialno šibkejših družin, za katere je poravnala stroške zdravstvenega vloga. Pomembna je bila vloga ZPM ob tednu otroka, pripravila pa je tudi veseli december.

Letos je leto družine, zato bo ZPM naredila čim več za starše in otroke. Nedavno je bilo že predavanje z razstavo o dobrih igračah. Poleg nekaterih že uveljavljenih akcij načrtuje skupaj s planinskim društvom pohod družin, organizirala bo ekstempele mladih likovnikov itd. Načrtuje tudi nekaj okroglih miz na različne teme. Na seji predsedstva ZPM Metlika pretekli teden so se tudi vprašali, kako naprej, saj zgolj s prostovoljnimi delom nekaterih zagancev ne bo moč več uresničevati vseh akcij. Zato so predlagali, naj bi v Ljudski knjižnici zaposlili človeka, ki bi polovico delovnega časa delal za ZPM, drugo polovico pa pri pripravi kulturnih prireditev in organiziranju kulturnega življenja v občini sploh ter pri izobraževanju odraslih.

M. B.-J.

Naj skupščina ruši lasten sklep?

Ostra razprava ob sprejemanju črnomaljskega osnutka proračuna za letošnje leto - Veliko novih predlogov - Zopet o tem, katera šola je bolj upravičena do prizidka

ČRNomeLJ - Letošnji črnomaljski proračun bi smel biti "težak" 600 milijonov tolarjev, vendar so v osnutku načrtovali za 99 milijonov večje prihodke in s tem porabo. Sodeč po predlogih, ki so jih dali delegati na skupščini pred tednom dni, pa bi morala biti letošnja poraba milijon tolarjev. Potrebe v občini so namreč znatno večje, kot so njene zmožnosti.

Delegati so predlagali še ureditev nekaterih cest. Opozorili so, da marsikje vodovod ni zgrajen do konca in zato ljudje ob njem životarijo. V Črnomlju in Vinici bi potrebovali mrliški vežici, v Vinici tudi razširjeno pokopališče. Pa za črnomaljsko godbo na pihala bi morali dati denar, ki jim je bil namenjen že lani. In za zdravstvo, ki je lani dobilo le štiri del tistega, kar mu je bilo obljubljeno, letos pa so mu obljubili celo manj kot lani. Kmetje so protestirali, da je 1,5 odst. za kmetijstvo znatno premalo, saj so nekdanj dobili po 3 odst. Delegete je čudilo, zakaj v proračunu nista predvidena izdatka za gradnjo avtobusne postaje in novega odlagališča odpadkov.

Vsekakor je bilo največ polemik,

ŠE EN "KRAJCAR" V ČRNomeLJU

ČRNomeLJ - Trgovina "Krajcar, ki je imela do sedaj v Črnomlju le en lokal na Kolodvorski, je te dni odprla še eno poslovalnico v ulici Staneta Rozmana. Police so bile na otvoritvi dobro založene in številni kupci, ki so se tedaj zvrstili v lepo urejeni prodajalni, upajo, da bodo pri taki založenosti in cenah v trgovini vztrajali še naprej.

OBČNI ZBOR SKD

METLIKA - Občinski odbor slovenskih krščanskih demokratov Metlika vabi vse člane in simpatizerje na redni letni občni zbor, ki bo v torek, 8. februarja, ob 18,30 v sejni sobi na Pungartu (nasproti kulturnega doma).

Končno tudi gradaška telefonija

V tem in prihodnjem letu naj bi le uredili telefonsko centralo in omrežje na gradaškem koncu, ki povzroča že nemalo težav - 600 novih priključkov - Velika naložba

METLIKA - Res je bilo v metliški občini v zadnjih letih na področju telefonije narejenega veliko. A zgradili so predvsem telefonski centrali in uredili omrežje v Metliki in na Suhorju, medtem ko telefonija na gradaškem koncu ljudi še vedno spravlja v slabo voljo. Po obljubah novomeške poslovne enote PTT podjetja Slovenije naj bi gradaško telefonijo uredili v tem in naslednjem letu.

V zadnjem letu so v metliški občini razširili medkrajevni del telefonske centralne v Metliki. Oprema za to razširitev bo omogočila digitalne zveze na medkrajevnem nivoju in bo vgrajena v centrali v teh dneh. Prav tako so uredili digitalni radijski sistem Metlika-Mirna gora, ki bo v začetku omogočil dvakratno povečanje med-

krajevnih zvez, kasneje pa razširitev do 480 zvez. V okviru gradnje digitalnih zvez med Metliko in Novim mestom je bil zgrajen tudi digitalni radijski sistem Mirna gora-Novo mesto z zmožljivostjo 1.960 zvez ter na Mirni gori postavljena nova antenska konstrukcija. Tudi ta sistem bo v obratovanje vključen v teh dneh. Vsi

ti objekti, zgrajeni z denarjem PTT podjetja, veljajo več kot 55 milijonov tolarjev.

V letošnjem in naslednjem letu v PTT podjetju načrtujejo razširitev krajavnega telefonskega omrežja v metliški obrtni coni in v nekaterih naseljih ob meji. Prav tako imajo v načrtih gradnjo optičnega kabla in digitalnega prenosnega sistema z zmožljivostjo 30 zvez med Metliko in Gradcem. V Gradcu naj bi končno dobili novo telefonsko centralo s 600 telefonskimi priključki, uredili pa bi tudi gradaško krajavno telefonsko omrežje. Vsa ta dela bodo veljala več kot 125 milijonov tolarjev, zagotovilo pa naj bi jih PTT podjetje. Ker je to velik zalogaj, so se obrnili tudi na metliški izvršni svet, ki naj bi jih podprl pri pridobivanju denarja iz republiškega proračuna za gradnjo objektov na demografsko ogroženih območjih. V novomeški poslovni enoti računajo tudi na sredstva iz cene za gradnjo novih telefonskih priključkov. Od metliškega izvršnega sveta pričakujejo podporo pri razporeditvi objektov, ki jih bodo financirali iz teh sredstev, na prednostni seznam.

M. B.-J.

ŠOLA V KNEŽJI VASI DOMAČINU

KNEŽJA VAS - Tukaj že drugo leto poteka program celostnega razvoja podeželja in obnove vasi. Ta predvideva tudi obnovo in ureditev stare osnovne šole v vasi, da bi pridobil dodatno zaposlitev domačinom ter izboljšal ponudbo prebivalcem in obiskovalcem tega okolja. Zavod za urbanistično načrtovanje (ZUN) Trebnje je predlagal trebanjskemu izvršnemu svetu, naj bi staro šolo prodali najugodnejšemu ponudniku, novi lastnik pa naj bi bil domačin iz KS Knežja vas ali KS Dobrič. V šoli bo trgovina, informacijski center in stanovanje.

sedaj. Spomnili so, da je bila njihova šola že večkrat na prvem mestu za dozidavo, a so vedno ustanovili posebno komisijo, ki je semiško naložbo postavila na drugo mesto. Pred dvema letoma je prav ta skupščina sprejela vrstni red, po katerem je bila na prvem mestu naložba v semiško šolo, sedaj pa naj bi rušila lastne odločitve? Ob vsem tem ne gre prezreti, da tudi prizidka k semiški šoli ne bo, če ne bo k občinskimi 20 milijonom republika pristavila še svojih 36 milijonov tolarjev. Tudi zaradi tega je predsednik izvršnega sveta Anton Horvat pozval delegate, naj bi se o naložbah v šolstvo najprej dogovorili doma v Črnomlju, ne pa se smešili pred drugimi.

Kljub vsemu je večina delegatov dvignila roke za osnutek letošnjega proračuna.

M. BEZEK-JAKŠE

Odločilen bo referendum

V sedanjih črnomaljski občini naj bi bile tri občine, a vse krajevne skupnosti še niso sporočile namer

ČRNomeLJ - Kot kaže, bodo v sedanjih črnomaljski občini tri občine. Svet in skupščina krajevne skupnosti Vinica sta namreč izrazila željo, da se KS preoblikuje v samostojno občino. Že pred Vinici je tudi svet krajevne skupnosti Semič sporočil, da bo njihova KS postala občina. Iz krajevnih skupnosti Dobljice-Kanižarica, Griblje, Butoraj, Dragatuš ter treh mestnih črnomaljskih krajevnih skupnosti so sporočili, da želijo biti v občini Črnomelj. Iz KS Talčji Vrh, Adlešiči, Tribuče in Stari trg pa ni še nikakršnih sporočil.

Kot je dejal predsednik občinske skupščine Martin Janžekovič, se lahko zgodi, da se bo še katera od

krajevnih skupnosti odločila za samostojno občino. Toda tega sedaj še ni moč z gotovostjo trditi, ker se bodo o tem odločili občani na referendumu. Upoštevajoč strokovne podlage republiških služb ter glede na pogoje za oblikovanje novih občin, bodo, glede na sedanje informacije, v črnomaljski občini tri občine. Tako bi imela občina Vinica, ki bi obsegala sedanjo KS, 2.324 prebivalcev ter 782 zaposlenih. Občina Semič, ki bi se prav tako razprostrla na območju sedanje KS, 3.703 prebivalcev ter 1.974 zaposlenih. Občina Črnomelj, v kateri bi bile vse ostale krajevne skupnosti, pa bi imela 12.740 prebivalcev ter 4.892 zaposlenih.

Vendar so v gradivu za javno razpravo o preoblikovanju črnomaljske občine predvideli tudi oblikovanje občin, ki bi zajela območje Poljanske doline, torej sedanje KS Stari trg s 362 prebivalci v šestnajstih naseljih ter KS Pregrad v kočevski občini, ki ima v devetih naseljih 381 prebivalcev. Sicer pa bo o vsem tem, kot že rečeno, odločil referendum.

M. B.-J.

PROTESTI ZARADI CARINJENJA

METLIKA - Tukajšnji izvršni svet že nekaj časa opozarja republiko carinsko upravo in ustrezna ministrstva na probleme s carinjenjem na mednarodnem mejnem prehodu v Metliki. Predvsem obrtniki morajo voziti blago na carinjenje v Novo mesto ali celo kar na mejni prehod Obrežje, zaradi tega pa naredijo desetkrat ali celo še večkrat daljšo pot, kot bi jo opravili sicer. Ker se pojavlja vse večji interes za prostocarinsko cono v Metliki, se je izvršni svet odločil, naj bi na kopališču ob mejnem prehodu postavili prostocarinsko prodajalno. V okviru ureditve mednarodnega mejnega prehoda naj bi uredili tudi plato s parkiriščem za uslužbence prehoda ter tudi za kupece v bodoči prodajalni.

PRVA NEPROFITNA STANOVANJSKA ORGANIZACIJA?

TREBNJE - Tukajšnji izvršni svet je začel postopek za ustanovitev neprofitne stanovanjske organizacije (NSO) v občini Sevnica, in sicer naj bi NSO zaživela pri Komunalni. Če bodo po prvotne obnavljanju nekoliko pohiteli, bodo Trebanjci ena prvih NSO v Sloveniji. Za ustanovitev je zainteresirano tudi Gradbeno podjetje Grosuplje, ki je zgradilo obulični niz pod Pavlinovim hribom, kjer je neprodanih še 7 stanovanjskih enot, ter 4 enote, katere bi lahko prodali kot poslovne ali stanovanjske prostore. Pri republiškem stanovanjskem skladu bi lahko za pokritje celotne investicijske vrednosti kandidirali za ugodno posojilo v znesku 426.000 mark ali 32 milijonov tolarjev. Vračanje denarja bi NSO zagotavljala s prodajo teh površin in najemninami.

Vode marsikje še hudo primanjkuje

V trebanjski občini bodo z novimi vodovodi rešili ljudi kroničnega pomanjkanja vode še v številnih krajih - Direktor Komunele Trebnje Pavel Jarc o letošnjih načrtih

TREBNJE - Kaj pomeni pomanjkanje zdrave pitne vode po sušah v zadnjih letih, vse bolj spoznavamo. Tega sicer ne bi mogli reči za Trebanje, odkar so naredili temeniški vodovod. Iz globin prihaja kakovostna voda v izobilju. Direktor trebanjske Komunele Pavel Jarc se lahko pohvali, da so ob lanskim sušim Trebanjci celo zalivali vrtove, a jih zato ni nihče preganjal. Na Komunalni pa pripravljajo strokovne rešitve, da bi imeli dovolj vode tudi v drugih krajih v trebanjski občini.

SCT že izdeluje projekt za vodovod Račje selo, ki naj bi bil končan aprila, po katerem naj bi na Temeniški vodovod priključili še Sevnico in Gorenjo vas v sosednji mirenski krajevni skupnosti. Naložba, ki predvideva gradnjo 6 km novega vodovoda, je ovrednotena na okrog 65 milijonov tolarjev, projekt pa bo plačala trebanjska občina.

Drugi vodovod, ki se ga bodo lotili letos, je od obrtne cone do Primštala in Dola. V Primštalu se bo 5.300 metrov dolgi vodovod nadaljeval proti vasi Rodine, Jezero, Češnjevek, Gorenja Dobrava in Meglenik. Investicija je vredna okrog 45 milijonov tolarjev. V prihodnosti je po besedah direktorja Jarca možno podaljšati ta vodovod še na Rihpovec, Lipnik in Gradišče. V Trebnjem pa so lani pred novim letom končno le povezali

obrtno cono v mestu z novim vodovodom v Starem trgu in posledično obrtniki ne bi smeli imeti kakšnih težav s soglasji požarnih inšpektorjev, saj so za večjo požarno varnost zdaj na voljo tudi hidranti. Samo zamenjava vo-

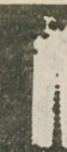
Pavel Jarc

dovodnih cevi je veljala okrog 7 milijonov. Ob tej priložnosti so poštarji položili kineto za mednarodni in regionalni ptt kabel.

Vsaj za 16-hiš proti Laknicam in Žalostni gori v mokronoški krajevni skupnosti bo konec zoprnega pomanjkanja vode, ko bodo zgradili 600 metrov tlačnega vodovoda, črpalnice in vodohran. Potrebno bo okrog 2 milijona tolarjev, krajonom pa bo poleg krajevne skupnosti pomagala tudi občina. Za naselje Škovec v krajevni skupnosti Velika Loka je tudi 800 metrov cevovoda prevelik zalogaj, saj gre za okrog 700 tisočakov. V krajevni skupnosti Velika Loka so se dogovorili z vodstvom KS Čatež, da bodo lahko potegnili cevovod iz čateškega vodovoda do Podboršta in Škovec.

Naposled naj spomnimo še na vodovod Trebelno. Za 3.150 metrov cevovoda Zabukovje, Vrh, razvod za Drečji Vrh, za gradnjo 100 kubičnega vodohrana, gradnjo filtra s prostornino 15 m³ in da bi povežali 6 manjših zajetij v skupno zajetje, bodo porabili vsaj 25 milijonov tolarjev. Razvod bodo morali narediti krajani sami.

P. PERC

Kočevje slabo, Ribnica še slabše

V kočevskem gospodarstvu z blokiranim računom je bila četrtnina, v ribniškem pa celo nad 80 odst. vseh zaposlenih ljudi - Vloženih 21 prijav za stečaj

KOČEVJE, RIBNICA - Lani je bilo na območju podružnice SDK Kočevje izvedenih 12 krogov pobotanj, pobotanj pa je bilo opravljenih za 982 milijonov tolarjev ali 13,4 odst. Več pobotanj je bilo uspešnih v gospodarstvu kot negospodarstvu.

Zanimivi so tudi ostali podatki o stanju v obeh občinah, ki pa kažejo še naprej, da je položaj v občini Kočevje boljši kot v občini Ribnica, čeprav tudi Kočevje ne zasluži posebne hvale.

V občini Kočevje je imelo nad 5 dni blokirane žiro račune 29 pravnih oseb (26 gospodarskih), v teh pravnih osebah pa je bilo zaposlenih povprečno 1.158 delavcev, od tega v gospodarskih 995 delavcev ali približno četrtnina vseh zaposlenih v gospodarstvu. Med blokiranimi je bila večina (60 odst.) zasebnih pravnih oseb. SDK je vložila 14 prijav za začetek stečajnega postopka, ena pravna oseba je zase sama predlagala likvidacijo, bilo pa je še 8 primerov nevladenih prijav za začetek stečajnega postopka zaradi moratorija. Likvidnostne težave kočevskih pravnih oseb so se posebno zaostrole v zadnji četrtini leta.

V občini Ribnica je imelo nad 5 dni

blokirani žiro račun povprečno 26 pravnih oseb (24 gospodarskih), v teh pravnih osebah pa je bilo zaposlenih 2.331 delavcev, od tega v gospodar-

ČIGAVA JE CESTA?

LOŠKI POTOK - Poročali smo že o izredno slabem stanju dobrega kilometra ceste od Hriba do vasi Retje. Cesta, ki je bila deležna zelo malo vzdrževanja, se dobesedno lomi pod težimi tovori, svoje pa so opravile tudi letošnje visoke vode. Do lanskega leta je prevladovalo mnenje, da je cesta dolžna vzdrževati Komunala, letos pa je opuščeno celo redno pluzenje in posipanje, tako da trgovina v Retjah ostaja brez osnovnih potrebščin, ker vozniki ne tvegajo vožnje po razdrapanem in ledenem vozišču. Cesto je nujno že na pomlad obnoviti, nihče pa ta trenutek ne ve, kdo bo plačnik kar velikega zaloga.

A. K.

Koliko občin bo po novem?

Na Kočevskem ena ali več? - Gre za obvladovanje?

KOČEVJE - Na nedavnem posvetu predstavnikov krajevnih skupnosti in strank, ki ga je sklicala občinska skupščina Kočevje, so razpravljali o izvedbi lokalnih volitev in oblikovanju novih občin. Predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič je najprej predstavil dosedanja neuradna razmišljanja nekaterih, ki so v glavnem v mejah, ki jih predvideva strokovno gradivo o možni členitvi na nove občine. V tem gradivu je predvideno, naj bi bila kočevska občina še naprej enovita, od nje pa bi se lahko (kar je prepuščeno prebivalstvu) odcepili posamezni obrobni deli. Tako že republiško gradivo predvideva možnost, da bi se območje KS Draga združilo z Loškim potokom v novo občino Loški potok ali Sodražica. KS Poljanska dolina in KS Stari trg bi morda skupaj oblikovali novo občino, prav tako pa KS Struge in KS Videm-Dobrepolje.

Predstavnik KS Kočevje-mesto je menil, da je treba temeljito preudariti, kaj z morebitnim razbitjem občine na več manjših občin pridobimo in kaj izgubimo. Predstavnik KS Kočevska Reka pa je povedal, da so se pri njih že pred letom dni odločili, da bodo samostojna občina, na zadnji seji sveta KS pa so odločitev tudi potrdili, čeprav imajo le okoli 800 prebivalcev in še nimajo cerkve. KS Poljanska dolina je že sprejela odločitev, da ostane v občini Kočevje; v

KS Draga se še niso dokončno odločili; KS Struge naj bi verjetno ostala še naprej v občini Kočevje. V ostalih KS se v glavnem še niso odločili o tem.

Večina razpravljalcev je nato menila, naj občina Kočevje ostane enovita, saj nima smisla deliti enega velikega reveža na več manjših. Opozorili so tudi, da so roki za posamezne postopke kratki. Izražena je bila bo-

● Na posvetu so predstavniki KS zastavili še več drugih vprašanj, ki pa so ostala brez odgovora ali pa je bilo nanje le delno odgovorjeno: Kdaj se šteje, da so Romi avtohtono prebivalstvo? Ali bodo za občinske svetnike lahko kandidirali državni uslužbenci? Ali bo župan poklicno opravljal to dolžnost? Kdo bo podedoval sedanje dolgove kočevske občine? Kaj bodo občine nudile posameznim krajevnim skupnostim, da se bodo te odločile za priključitev k njim? Kaj v primeru, če se neka krajevna hoče odcepiti iz občine, druga občina pa je neče sprejeti? Itd.

jazen, da želi država manjše občine le zate, da jih bo lažje izkoriščala, "saj ta država le predpisuje in jemlje. V tem grmu tiči zajec!", kot je poudaril magister Vinko Pintar.

J. PRIMC

skih 2.204 delavcev ali več kot 80 odst. vseh zaposlenih v ribniškem gospodarstvu. Med vsemi blokiranimi je bilo skoraj 40 odst. zasebnikov. Vloženih je bilo 7 prijav za začetek stečajnega postopka, 9 pravnih oseb (Riko) je predlagalo samo postopek likvidacije, zaradi moratorija pa ni bilo vloženih 6 prijav. Likvidnostne

● Stečaji, ki jih je predlagala SDK, so bili zavrnjeni, ker ni denarja za te postopke. Od novega leta pa SDK ni več pristojna za predlaganje stečajnih postopkov, ampak to lahko predlagajo upniki. Zanimivo je še, da republiški organi niso sprejeli predloga SDK, da nihče ne more ustanoviti nove firme, če ni poravnal vseh obveznosti, ki jih je imela njegova stara firma.

težave ribniškega gospodarstva so se zaostrovale do konca avgusta, potem pa so se začele zmanjševati.

J. PRIMC

● Vida Žabot, Slovenka leta, je dokaz, da nobena, še tako mogočna institucija ni močnejša od posameznika. (Milharčič)

● Še malo pa bo naš državni zbor kot kakšna samoupravna interesna skupnost. (Jazbinšek)

RIBNICA: KOLIKO OBČIN?

RIBNICA - Minuli četrtek so predstavniki občinske skupščine, krajevnih skupnosti in strank razpravljali o lokalni samoupravi in reorganizaciji občin. Po republiškem predlogu naj bi bile na območju sedanje ribniške občine v bodoče tri občine, in sicer Ribnica, Sodražica in Loški potok, ki naj bi se mu pridružila še KS Draga v sedanji kočevski občini. Udeleženci sestanka niso povedali uradnih mnenj iz svojega okolja, pač pa le svoja osebnostna, ki v glavnem niso nasprotovala republiškemu predlogu. Predstavnik KS Ribnica pa je med drugim dejal, da bi bilo pravičnejše, če občine ne bi delili. Revna območja bi bila namreč potem še bolj revna.

J. P.

ZA RAZVOJ KOČEVJSKE - Na fotografiji je del udeležencev sestanka

Spomladi novi telefoni v Krmelju

V Mirenski dolini so začeli graditi krajevno telefonsko omrežje v krajevnih skupnostih Tržišče, Krmelj in Šentjanž - Bo delo končano v marcu?

KRMELJ - V Mirenski dolini, to je v krajevnih skupnostih Tržišče, Krmelj in Šentjanž, kjer pride zdaj le 4,1 telefona na 100 prebivalcev, so delavci novomeške poslovne enote PTT začeli sredi januarja letos z izgradnjo krajevnih telefonskih omrežij. Ta bodo z že zgrajenimi telekomunikacijskimi objekti (to so medkrajevni kabel med Sevnico in Krmeljem, digitalni telefonski centrali v Sevnici in Krmelju, 30-analni digitalni prenosni sistem za povezavo med centralama Krmelj in Sevnica) omogočili vključitev novih priključkov v telefonsko omrežje.

Krajevna telefonska omrežja v Šentjanžu, Tržišču in Krmelju so zaradi obsežnosti območja in velike razprostranjenosti naselij zelo draga, zato zaradi visokih stroškov telefonskega priključka do gradnje v preteklih letih ni prišlo. Šele po reorganizaciji prejšnjih PTT podjetij v eno PTT podjetje Slovenije je bila uveljavljena drugačna politika cen telefonskih priključkov, ki omogoča, da lahko pridejo zainteresenti do telefonov po dokaj sprejemljivi ceni.

Navkljub pravočasni pripravi dokumentacije in pogodb sta ljubljanski Tegrad in Megrad (prvo podjetje je na javnem natečaju novembra lani v

Kaj naj bi bilo razvojno gonilo Kočevske?

S sestankov "Gibanja za razvoj Kočevske"

KOČEVJE - Na pobudo direktorja M-Kmetijskega gospodarstva Kočevje Janeza Zlindre se vsakih 14 dni sestaja skupina poslovezne in drugih zaglancev, katerih skupni cilj je napraviti Kočevsko bogato. Prvi sestanek je bil 13. januarja, drugi 27. januarja, naslednji pa bo 10. februarja ob 18. uri v gostišču Janez.

Doslej so ugotovili, da je potrebno izbrati ekipo strokovnjakov, ki bo pripravila razvojne projekte Kočevske. Osnova zanj je pa naj bi bila študija o revitalizaciji Kočevske iz leta 1988, ki bi jo dopolnili z novimi pobudami.

Na drugem sestanku minuli četrtek je večina razpravljalcev menila, da je treba doseči, da bodo s kočevsko zemljo in gozdovi gospodarili domačini, in ne republika, ki je z novimi predpisi postala lastnica 80 odst. kočevske zemlje in gozdov. Skušali bodo s pomočjo občin, v katerih podobno razmišljajo, zbrati 5.000 podpisov, ki so potrebni, da bi začeli postopek za spremembo zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. "Nad zemljo, na kateri živimo, zahtevamo več pristojnosti!" je med drugim poudaril predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič.

Večina razpravljalcev je menila, da mora Kočevska graditi svoj napredek na gozdarstvu in kmetijstvu, vzporedno s tem pa na predelavi lesa in kmetijskih proizvodov ter turizmu. Le inž. Dušan Oražem se v marsičem strinja s temi predlogi in je poudaril, da "suhorobarstvo ne vodi v napredek", pač pa le sodobna industrija, in pri tem omenil zgled Japonske.

Ob zaključku so izbrali iniciativni odbor za ustanovitev gibanja za razvoj Kočevske, v katerem so: Janez Zlindra, Janez Pezdirc, Dušan Oražem, dr. Mihael Petrovič, Vlasta Petek, Janez Zalar, Meta Kamšek, Franc Raisar, dr. Stanko Nikolič in Jože Primc.

J. P.

Stiki že slabijo

Obmejne občine ob Kolpi še imajo skupne interese - Razočaranje v Delnicah

KOČEVJE - Pred kratkim je bil spet sklican sestanek koordinacije za sodelovanje obmejnih občin Kočevje ter občin na območju nekdanjih občin Delnice in Čabar, ki je bila ustanovljena še pred osamosvojitvijo. Žal je bil zadnji tak sestanek bolj slabo obiskan, saj ni bilo na primer nobenega predstavnika občin z območja nekdanje občine Čabar in le skromno zastopstvo z območja nekdanje občine Delnice. Na Hrvaškem so namreč že pred letom dni razdelili dotedanje občine na več manjših občin, na primer občino Delnice na 7 manjših občin, od katerih sta prišla na sestanek koordinacije predstavnika dveh občin, ki mejita s kočevsko občino.

Eno izmed vprašanj pri izmenjavi izkušenj je bilo tudi, kako se je na Hrvaškem obneslo drobljenje večjih občin na manjše. Občini Delnice, ki ima zdaj 6.500 prebivalcev, gre kar dobro, saj so ji odpadli stroški za vzdrževanje dolgih cest, vodovodov itd., itd., hkrati pa dobi ta občina največ denarja. Mnogo slabše je v drugih občinah, ki imajo velike površine in so redko naseljene. V večini njih ugotavljajo, da so ga z "osamosvojitvijo" polomili, in že razmišljajo, kako bi se spet združili z občino Delnice.

Hrvaška stran se bo prizadevala, da bo svoja naselja povezala s cestami po svojem območju. Tako ima zdaj na primer vas Hrvatsko na hrvaški strani Kolpe dostop do svoje države le prek slovenske Osilnice. Tako pa načrtujejo in delno tudi že gradijo cesto od mostu pri Gašparcih, kjer je meja s Slovenijo in kjer bi morali prebivalci Hrvatskega prek slovenskega ozemlja, naprej po hrvaški strani Kolpe do Turkov in Hrvatskega, kjer bodo tudi zgradili nov most prek Kolpe, in nato ob Čabranki do Zamosta, kjer je spet prehod prek meje s Slovenijo.

J. PRIMC

ENI BI LASTNINILI, DRUGI NE

KOČEVJE - O novi organiziranosti komunalnih podjetij so razpravljali na zadnji seji občinskega izvršnega sveta. Že prej je bilo po Kočevju veliko govorice o tem, da nekateri nadebudni mladi poslovneži žele lastniti na primer dobre dejavnosti Hydrovoda ali celo samo posamezne donosne stroje, ki jih Hydrovod nujno potrebuje za svoje uspešno delo. Izvršniki so po temeljiti razpravi z večino glasov (dva sta bila proti) izglasovali sklep, da se skladno z veljavnimi predpisi razdeli celotno premoženje Hydrovoda sorazmerno in prene v last občinama Kočevje in Ribnica, občini pa bosta dali nato to premoženje nazaj v upravljanje kolektivno, ki je usposobljen za to dejavnost. Kolektiv se je tudi odpovedal, da bi lastnili dovoljenih 20 odst. tega premoženja. Podoben sklep velja za Komunalo. Gradiva o novi organiziranosti bo pregledala še posebna komisija, o tem pa bo razpravljala še občinska skupščina.

ŠE NIKOLI TAKO ZADOVOLJNI - V Podgorski ulici v Kočevju so dobili kabelsko televizijo sredi januarja. Zdaj so zelo zadovoljni. Pravijo, da nikoli prej na svojih televizorjih niso imeli tako dobre slike, kot jo imajo zdaj. Le drugi program hrvaške televizije včasih "trese".

POTUJEMO NA FLORIDO - Kar precej kočevskih prebivalcev je prejelo vsaj na videz razveseljujo pismo, da so izžrebani za eno velikih nagrad, ki jih podelja eno izmed podjetij iz Kopra, a z zelo tujim imenom. Pred leti smo že doživeli nekaj podobnega, kar je televizija razkrila za potegavščino. Tudi zdaj so mnogi to pismo skurili, saj ni verjetno, da bi jim kdo nudil kar najmanj 12.000 DEM vredno nagrado itd., drugi pa le upajo, da so srečni. Prav bi bilo, da bi take in podobne igrice raziskali za to pristojni organi.

ZAKAJ ODVAŽAJO STROJE? - Po nekaterih govoricah so odvažali oz. odvažajo stroje iz zasebnega podjetja Feniks v Mrtvica pri Kočevju, ker baje pušča streha in se bojijo, da se stroji ne bi zlomili; po drugi inačici pa je Feniks blokirani že dobro leto dni, novembra lani pa je blokada znala že prek 12 milijonov tolarjev. Nekdo naj bi to raziskal in podvzel ukrepe.

40 UR NA TEDEN - Sklep o uvedbi 40-urnega delovnega tedna za tehnične osebe v vzgojno-izobraževalnih organizacijah je sprejel občinski izvršni svet na zadnji seji.

OBČAN VPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj ste bili v Kočevju bolj zadovoljni s prejšnjim direktorjem Republiške uprave za ceste?

- Ker je vsaj veliko obljubil, čeprav je malo naredil za Kočevsko, sedanjí pa celo z obljubami skopari.

Ribniški zobotrebci

PRETEP ZARADI TAJNE - Pred kratkim sta v Goriči vasi dva Roma hudo premlatila tretjega. Na vprašanje, zakaj sta ga tepla, policisti niso dobili odgovora. Tudi pretepeni je izgubil spomin. Domnevajo, da so bili morda vsi trije kje skupaj "na delu", potem pa dva nista bila zadovoljna z delitvijo po učinku.

UKRADENO ZASEGLI - Franc Klun iz Žimarije je potožil policistom, da mu je bilo pred kratkim vlomljeno v stanovanjsko hišo. Tat je odnesel usnjenno jakno, sušilec za lase in likalnik. Policisti so jakno slekli z nekega znanega ljubitelja dobre kapljice, sušilec in likalnik pa je že prodal in kupnino zapil. Kupca sta bila ob kupljenju, prvotni lastnik pa je dobil vse nazaj.

DELOVNA NEZGODA - Do zelo hude delovne nezgode je prišlo v Suknu Jurjevica. Barbaro Cvar, ki je nadzorovala avtomatični snovalni stroj je zagrabil vitel za delovno haljo, jo navil in delavko vrgel po tleh, da je obležala pod njim. Zaradi poškodb so jo odpeljali v urgentni blok Kliničnega centra v Ljubljani.

TABLICE IZGUBLJAJO - Od novega leta sem so avtomobilisti v ribniški občini izgubili že okoli 20 registrskih tablic s svojih jeklenih konjičkov. Malo je bil tem kriv sneg, malo avtomobilisti, največ pa izdelovalci okvirov za tablice.

Sevniški paberki

MOSTNINA? - V vodstvu sevniške krajevnih skupnosti nočejo podžigati umetne delitve ljudi na Stajerce in Kranjce, ter menijo, da so mostovi čez Savo zato, da ljudi povezujejo. Nekateri, ki se ogrevajo za državo, pardon, občino Boštanj, seveda le prilivajo olja na ogenj morebitnim delitvam in razmišljanju Stajercev, da bi na mostovih pobirali vsaj mostnino, če že ne carine.

KUKAVIČJE JAJCE - Bučkanarji so vse bolj prepričani, da jih iz sosednjega Škocjana tako vztrajno snubijo v njihovo (bodočo) občino, ker bi jim radi oddali svoje Rome in "odpeljali" šolo. Zatrjujejo, da ne bodo šli na limanice. Sicer je pa tako obče znano, da bi bil Škocjan s svojimi 2400 dušami tudi dežurni krivec za morebitno razbitje novomeške občine na veliko majhnih lokalnih skupnosti.

SRCE IN RAZUM - Loški "župan" Danijel Bevc sicer odkritosrčno priznava, da jih srce vleče k Radečam, saj so samo 2 kilometra oddaljeni od tega industrijsko močnega kraja v sosednji laški občini, razum pa terja status quo, vsaj dokler je v Radečah na oblasti sedanja struktura. Saj jih to vodstvo še povoha ne, kaj šele, da bi se odzvalo na kakšno pobudo Ločanov!

Bodo ljudje res volitve množično bojkotirali?

Izbruh nezadovoljstva

SEVNICA - Tudi vodstvo največje krajevné skupnosti v sevniški občini - KS Sevnica, v kateri živi približno tretjina prebivalcev občine, je za ohranitev sedanje občine. Predsednik sveta KS Sevnica Oton Šket je stališče komentiral tako, da bi morebitna delitev občine na levi in desni breg spet po nepotrebnem povzročala delitve ljudi, na Stajerce in Kranjce itd.

Na razširjenem sestanku občinske komisije za lokalno samoupravo so vodilni funkcionarji krajevnih skupnosti odkrito povedali, da bodo kršili zakon in da glede volitev v svet krajevnih skupnosti ne bodo spoštovali proporcionalnega sistema. Drugi spet so poudarjali, da bodo ljudje bojkotirali volitve, na katerih si očitno ne bi mogli zagotoviti vsaj enega predstavnika svoje krajevné skupnosti v občinskem svetu. Zdjaj bi se kaj lahko primerilo, da bi manjše krajevné skupnosti Primož, Studenec, Zabukovje in celo vse tri KS v Mirenski do-

lini ne bi mogle izvoliti "svojega" človeka. Vsi so se odločno opredeljevali za večinski volilni sistem, ki bi omogočil, da bi ljudje izvolili ljudi, ki jih poznajo in uživajo ugled. Sevniški občinarji so večkrat skušali doseči v Ljubljani vsaj kombinacijo proporcionalnega in večinskega sistema, a je žal prevladalo strankarsko "kupčkanje".

Zdaj se kot edina rešitev kažejo nestrankarske liste, toda ta pot je zelo težavna in negotova. Vsekakor bo za širša vodstva krajevnih skupnosti dobrodošel seminar, na katerem bi jim gos-

● Na volitvah bodo pa imeli prav ljudje "na terenu", tudi na zapostavljenem podeželju, največ besede, če se jim bo sploh zdelo vredno priti na volišča. Kot zdaj kaže, se zaradi protesta in razočaranja ljudi nad politiki, katere so izvolili na zadnjih volitvah, ter nad njihovo politiko, ki bolj upošteva strankarske interese kot interese svoje volilne baze, na prihodnjih volitvah lahko zgodi, da bo prišlo do največje volilne odsotnosti doslej. Tudi to je demokracija!

podje iz Ljubljane pojasnili, kaj si lahko obetajo od lokalne samouprave od. novih občin, od novih volitev.

P. P.

MED ODPADKI - Dr. Rajko Pirnat je v Krškem dejal, da nuklearna daje odškodnino na degradirano okolje in s svojo razlago tega stavka ter problematike jedrskih odpadkov pokazal, da v vprašanih okrog nuklearke ni najbolj doma. "Tako je, če se človek spusti na raven odpadkov, pa se potem ne loči, katero je kaj," se je zarezal zeleni Fredi.

SITERJEVA - Ljudstvo je bilo vse bolj zaskrbljeno za svojo prihodnost, bolj ko so mu odgovarjali, več vprašanj se mu je porajalo. Po kakih treh urah, ko so nekateri že izkazali svoje navdušenje nad novo lokalno samoupravo in obljubili demokracijo, kakršne v Krškem še ni bilo, se je oglašil predsednik skupščine občine Danilo Siter. "Drago občinstvo, ali naj nadaljujemo s kramljanjem ali naj naredimo pavzo?" Sam je z uporabo besede "kramljanje" verjetno mislil samo popestriti večer. Toda medtem ko gre enim zares samo za kramljanje, se drugi odločajo o bodočem življenju. Kot vse kaže, bo to njihova zadnja večja odločitev.

BENETKE - Pravi jo slovenske Benetke, menda zaradi Krke, ki oblika Kostanjevici iz vseh strani. Popotnik, ki se ustavi v temi mestecu, lahko brez večjega napora opazi še eno podobnost. Tudi v Kostanjevici cvetijo hiše in se luči omet z njihovih pročelij. V Benetkah se to menda dogaja zaradi delovanja soli in, če dobro premislimo, v Kostanjevici tudi. Razlika pa le obstaja. Beneški omet namreč razjeda morska sol, ki je je preveč, hiše v Kostanjevici pa razpadajo zaradi pomanjkanja celinske soli. V odločilnih trenutkih je niso imeli dovolj ravno tisti, ki so bili odgovorni za dolenske Benetke.

Novo v Brežicah

ŠPORT PRVIČ - Brežičani so pripravili plan porabe sredstev za časnega financiranja od januarja do marca letos. V tem času naj bi porabili 70 milijonov tolarjev za investicije. 28 milijonov bo šlo za prenovu Ulice prvih borcev (ali to pomeni, da bo kmalu konec spotikanj po pločnikih glavne mestne ulice?), za rekonstrukcijo Jurčičeve ulice, izgradnjo športne dvorane v Dobovi, prizidek k dobovski šoli in izgradnjo večnamenske dvorane v Globokem. Naslednjih 41 milijonov bo za dokončanje slačilnic in ostalih prostorov na stadionu, nabavo opreme in zunanjo ureditev, za športno dvorano pri OŠ Brežice (dokončanje slačilnic in zunanje ureditve), za izgradnjo strelišča in ureditev telovadnice v bivšem domu JLA ter za športne objekte po krajevnih skupnostih (Krška vas).

ŠPORT DRUGAČ - Ni znano, ali nameravajo Brežičani s takim tempom vlagati v športne objekte še naprej ali pa so samo pohiteli, ker so mislili, da se jim že izteka mandat. Če bo mandat vodstvu občine res podaljšan do konca leta, bi utegnile Brežice dobiti še kakšen stadion, dvorano ali pa vsaj vaško nogometno igrišče.

ŠPORT ZADNJIČ - Šport je že v redu zadeva. V brežiški skupščini je kar nekaj oseb, ki ob tej besedi skočijo pokonci in jo začnejo braniti. V tistih trenutkih vsi navzoči obnemijo in pretreseni poslušajo zgodbe o tem, kako pomembna je naša mladina, kaj je treba narediti zanjo in kaj bo v nasprotnem primeru z njo. Kako koristna je mladina, ko je treba izsiliti kakšno odločitev v skupščini!

NA EKSKURZIJI V PIŠECAH

Tudi letos je 7. razred odšel na ekskurzijo v Pišce, rojstni kraj Maksa Pletersnika. Z avtobusom smo se odpeljali do osnovne šole v Pišcah. Sprejela nas je učiteljica, ki nam je pokazala njihovo razstavo in referate o Pletersniku. Seznanili smo se z življenjem in delom tega velikega jezikoslovca. Poklonili so nam brošure in razglednice Pišec, mi pa smo jim izročili sliko, ki jo je narisal učenec naše šole. Nato smo šli še v kovaški muzej. Videli smo veliko starih in zanimivih stvari. S sabo smo imeli tudi fotografa iz 8. razreda, ki je naredil veliko posnetkov. Menim, da je ekskurzija uspela. Maksu Pletersniku smo pržili tudi svečko. Želim si, da bi njegova zapuščenca domačija postala čimprej urejen muzej. Od njega so se pozneje učili mnogi jezikoslovci.

KATARINA ŠEPETAVC
novin. krožek
OŠ Artiče

OBISK MINISTRA ZA KULTURO

PIŠECE - Včeraj je brežiški občinski obiskal minister za kulturo Sergij Pelhan, ki je med drugim skupaj s predstavniki občine in Odbora "Maks Pletersnik" pri Turističnem društvu Pišce sodeloval na tiskovni konferenci. Več prihodnjic.

IZ NAŠIH OBČIN

Nove občine so en sam vprašaj

V Krškem predlog o 7 novih občinah - Ideja o mestni občini na celotnem območju sedanje občine - Poleg običajnih vprašanj še to: Komu odškodninski sklad?

KRŠKO - V Krškem pred tednom dni spet niso mogli zagotoviti sklepčnosti seje skupščine, zato so delegati skupaj z vodstvom skupščine, izvršnega sveta, predstavniki krajevnih skupnosti in dr. Rajkom Pirnatom razpravljali o novi lokalni samoupravi v občini.

Krčani so po novem letu zelo intenzivno začeli priprave na oblikovanje nove lokalne samouprave in so imenovali tudi posebno delovno telo

PLESALCI NABIRAJO TOČKE NA TURNIRJIH

KRŠKO - Pet parov Plesnega kluba Krško je preteklo soboto sodelovalo na kvalifikacijskem turnirju v Celju. Par Sebastijan Vodlan in Urška Klakočar je z uvrstitvama v latinskoameriških in standardnih plesih zbral čez 100 točk in si s tem zagotovil, da bo to nedeljo v Ajdovščini v obeh zvrsteh plesov nastopil v višjem C razredu. Sebastijan in Urška se pripravljata tudi za prvo letošnje mednarodno tekmovanje, ki bo 19. in 20. februarja v Koppenhagenu.

V KRŠKEM SESTANEK SINDIKALISTOV

KRŠKO - Danes so se posavski sindikalni aktivisti sestali s predsedstvom Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. O čem so se pogovarjali in na kaj bi kazalo opozoriti, bodo udeleženci razgovora povedali na novinarski konferenci po dogodku.

za spremljanje dogajanja okrog lokalne samouprave. Izdelali so tudi že predlog o razdelitvi sedanje občine na 7 občin: 1. Krško, Gora, Zdole, Dolenja vas in Veliki Trn; 2. Leskovec, Krško polje, Senuše in Veliki Podlog; 3. Raka; 4. Kostanjevica; 5. Podbočje; 6. Senovo in Koprivnica ter 7. Brestanica in Rožno-Presladol. Razpravlja se tudi o drugih variantah, vključno z idejo o eni sami mestni občini.

Dr. Pirnat je opozoril, da lahko zdaj vsak sam odloča o združitvi v občino, medtem ko bo za morebitno poznejšo združitve potrebno soglasje obeh strani. Skoraj v isti sapi je povedal še, da ni znano financiranje in niso natančno določene pristojnosti novih občin, ker "tega pač ni mogoče v podrobnosti proučiti". Predstavniki sedanjih krajevnih skupnosti pa najbolj zanima ravno to.

Občinske strokovne službe so pripravile nekaj podatkov o stroških in sredstvih za posamezne krajevne skupnosti. Vse skupaj je le približno, vendar zgornjo. Vse lokalne skupnosti na območju krške občine bi v letošnjem letu na podlagi povprečne javne porabe na prebivalca v Sloveniji prejele skupno 758 milijonov tolarjev. Da bi samo na področju

družbenih dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, kultura, šport itd.) plačale tisto minimalno, kar zahteva zakon, bi morale odšteti 565 milijonov.

"V omenjeno številko ni zajeto nič asfalta, vzdrževanja poti, cest, javne razsvetljave, parkov, stanovanjskega gospodarstva. Občine bodo dolžne vzdrževati javne objekte in ustanove na območju sedanje krške občine: zdravstvene in kulturne domove, vrte, galerije, knjižnice, postajo milice, muzeje. Ker jim za vse to ostane le 193 milijonov tolarjev, bi po približnih izračunih Raki zmanjkalo

● Za Krško je bistvenega pomena, kakšen bo odškodninski sklad (sedaj Sklad stavbnih zemljišč). Krška občina je namreč na račun plačil nuklearke in bivšega Vidma v ta sklad razpolagala s sredstvi v velikosti še enega proračuna. Zdaj jih, razumljivo, skrbi, kako bo s tem denarjem. Herman Kunej zato poziva, naj se "bodoče občine" ne prerekajo med sabo o tem skladu, saj bi se utegnile zgoditi, da ga izgubijo vsi. In zakaj se prerekajo? Zato, ker vedo, da nuklearka plačuje v sklad tiste občine, v kateri stoji.

12 milijonov, Kostanjevici 17, Podbočju 11, Senovemu 31 in Brestanici 17 milijonov tolarjev," je povedal krški izvršnik Herman Kunej. B. D.-G.

PET LET PEVSKEGA ZBORA UPOKOJENCEV

BREŽICE - Moški pevski zbor, ki že pet let deluje pri brežiškem Društvu upokojencev, je minuli petek proslavil svojo obletnico. Kot se spodbija za tako skupino, so to storili s koncertom v dijaškem domu. Pevski zbor je pod vodstvom Franca Baškoviča zapel šestnajst pesmi, pretežno narodnih. Ob tej priložnosti so predstavili tudi svoje delo in podelili pevcem Gallusove značke.

JUTRI FESTIVAL MLADIH BIZELJANOV

BIZELJSKO - Učenci in delavci OŠ Bizeljsko so letos že tretjič pripravili zimski glasbeni festival mladih pevcev. Ob tej priložnosti vljudno vabijo vse ljubitelje petja in glasbe na prireditve, ki bo jutri, 4. februarja, ob 16. uri v telovadnici osnovne šole. Organizatorji obetajo prijeten večer ob petju, glasbi, modni reviji in nastopu ansambla FRU-FRU ter še nekaterih drugih gostov.

Pred komasacijo zahtevajo nasipe

Lastniki zemljišč v Dobovi še čakajo na združitev parcel in ponovno dodelitev - Zahtevajo nasipe ali odkup zemljišč - Kdo jim bo izplačal odškodnine?

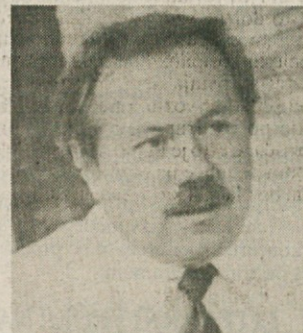
DOBOVA - Na 1540 hektarih Dobovskega polja še vedno niso končani kmetijski posegi za izboljšavo zemljišča, ki se zdaj vlečejo že nekaj let in jezijo lastnike. Pri celem projektu je nemoteno tekla samo regulacija vodotokov, medtem ko se je pri melioracijskih jarkih začelo zapletati. Niti približno jih niso izkopali toliko, kot so jih načrtovali. Kmetje so se namreč postavili proti izsuševanju močvirnatga polja, saj so na osnovi izkušenj sklepali, da bi taki posegi pomenili katastrofo v sušnih mesecih. V nekaj zadnjih sušnih obdobjih se je pokazalo, da so imeli prav.

Na dobovskem polju še vedno ni bila izvedena združitev zemljišč v večje kmetijske komplekse. Prizadeti lastniki so samo eno leto dobili nadomestilo za izgubljena zemljišča, zdaj pa že dve leti ne prejema nobenih odškodnin. Ker kmetje na dobovskem polju nikakor niso mogli dočakati zaključka posegov na kmetijska zemljišča, so dali pobudo za sestanek s predstavniki občine. Na njem naj bi se dogovorili, kdo je dolžan poskrbeti za odškodnine prizadetim lastnikom. V resnici so le opozorili na nerešene zadeve in se dogovorili, da bo še v decembru nov sestanek, na katerega bodo povabili občinski sekretariat za urejanje prostora, pristojno ministrstvo, vodnospodarsko službo in Kmečko zadrugo, naslednjo Agrarje, ki je investiral v izboljšavo kmetijskih zemljišč. Doslej do novega dogovarjanja še

Za občino samo s srcem?

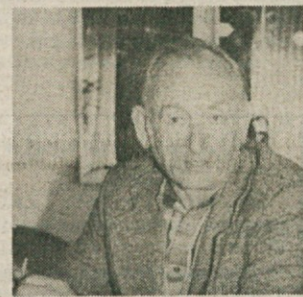
Odločanje o novih občinah je pred vrati, predstavnikom krajevnih skupnosti v krški občini pa se poraja vse več vprašanj. Kaj bo z obrobni KS, kot je Veliki Trn? Na osnovi česa naj se kraja ni odločijo za referendumsko območje in nato za meje občine? Koliko krajanov mora biti na zboru? Kdo jih bo predstavljal v svetu občine, če bo proporcionalni volilni sistem in če bodo volilne liste sestavljale predvsem stranke? Žal vse kaže, da bodo odgovori na postavljena vprašanja znani šele potem, ko bo za razmišljanje že prepozno.

VOJKO OMERZU s Senovega: "Zanima me, kako se bomo po reorganizaciji občin dogovarjali glede sanitarne deponije. Ali se ve, če bodo krajevne skup-

nosti dobile nazaj nekatere objekte, saj bi jih lahko oddajale v najem in pobirale najemnino. Odprto je tudi vprašanje, kako priti do pravične razdelitve financ, saj vemo, da smo imeli do sedaj solidarnostno financiranje. Kako se bomo v bodoče dogovarjali o proračunu?"

MIRKO AVSENAK iz Brestanice: "Zbori krajanov naj bi bili do 15. februarja, referendumi do

konca maja in volitve jeseni. Parlament bo lahko še poleti mo-

KDAJ PRIZIDEK OŠ VELIKA DOLINA?

VELIKA DOLINA - V tem letu bodo pripravljene idejne zasnove in glavni projekt za dograditev osnovne šole Velika Dolina, ki bi nujno potrebovala še 4 do 5 učilnic, telovadnico, kuhinjo z jedilnico in knjižnico. Občina Brežice namerava kandidirati za republiška sredstva, saj šola delu-

droval. Skrbi me, kaj lahko naredimo, če ugotovimo, da smo se odločili narobe. Zaenkrat namreč nimamo na razpolago nobenih strokovnih analiz o tem, kaj nas čaka. Vedeti moramo, da se bodo ljudje odločali s srcem in ne s pametjo. Mislim, da bi morali na zborih občanov povedati, kaj bo, če se odločimo tako, in kaj, če se odločimo drugače."

MARJAN ARH iz Leskovca: "Zanimivo, da je v predlogu za občino zdaj poleg Krškega povsod Leskovec, prej pa niso hoteli slišati zanj. Naj vam povem, da katastrska občina Leskovec sega na desnem bregu Save daleč v Krško, poleg tega pa v njeno območje spada tudi nuklearka. Če naj bi se referendumsko območja oblikovala po mejah katastrskih občin, kaj sploh ostane Krškemu?"

BRANIMIR VODOPIVC iz Dolenje vasi: "Po moje bi se mo-

ralo že pred zbori krajanov in referendumu nedvoumno vedeti, kakšne bodo volitve v občinske svete: večinske ali proporcionalne. Če kraja ni bodo imeli svojega predstavnika v svetu, ne bodo glasovali za priključitev k mestni občini. Ker bodo v tem primeru občino res predstavljali meščani in butalci."

FRANC GLINŠEK, državni svetnik iz Podboča: "Mnogo tega še v zakonih ni opredeljenega, tudi to, katere funkcije bodo prenesene na bodoče občine. Vemo samo, da bomo imeli močno centralizirano državo, ki edina v Evropi ne bo imela vmesne stopnje med državo in lokalno samoupravo. Krajevni morajo zdaj ugotoviti, ali je bilo funkcioniranje sedanje občine zadostno ali pa bi sami lahko naredili več s tistim denarjem."

je v izrazito demografsko ogroženem območju in poleg tega še neposredno ob hrvaški meji.

INTELSERVIS ZDAJ TUDI V BREŽICAH

BREŽICE - Jutri ob 11. uri bo novomeško podjetje Intelservis, ki ga vodi Janez Štrukelj, odprlo nove poslovne prostore za poslovalnico v Brežicah.

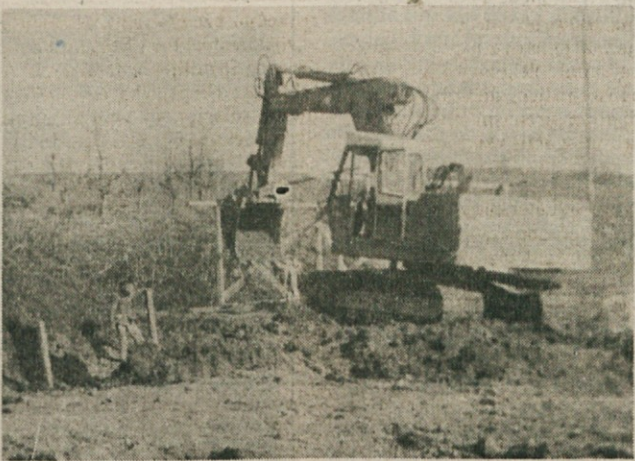
Obisk ministra za kulturo

PIŠECE - Včeraj je brežiški občinski obiskal minister za kulturo Sergij Pelhan, ki je med drugim skupaj s predstavniki občine in Odbora "Maks Pletersnik" pri Turističnem društvu Pišce sodeloval na tiskovni konferenci. Več prihodnjic.

● V brežiški občini nimajo samo težav z nedokončanimi agromelioracijskimi posegi, ampak je vse pogostejše izražati tudi vprašanje, kdo naj meliorirana območja vzdržuje. Medobčinska kmetijska inšpektorica je že pred časom opozorila, da kmetijskih skupnosti ni več in da bi morala za vzdrževanje poskrbeti občina. V občini se s tem ne strinjajo in menijo, da je to naloga Sklada kmetijskih zemljišč in ministrstva za kmetijstvo. Občina je namreč nasprotovala melioracijskim posegom, zato ni od nje pričakovati, da jih bo zdaj vzdrževala.

ni. Vsekakor pa ugotavljajo, da je prosti prodajni dovolj zemlje, ki bi jo lahko za dobljeni denar nakupili.

B. D.-G.

JESeni v NOVIH PROSTORIh - Rudis iz Trbovelj je začel z zemeljskimi deli za prizidek k OŠ Dobova, ki ga mora po pogodbi dokončati do konca junija. Konec septembra naj bi bila nared tudi nova športna dvorana. Izvajalec je po pogodbi dolžan poskrbeti za popolno funkcionalnost stavbe (brez opreme), urediti okolico, skratka, uporabnikom izročiti samo ključ. (Foto: B. D.-G.)

OSREDNJA SLOVESNOT V TOREK

NOVO MESTO - Osrednja novomeška proslava slovenskega kulturnega praznika bo v torek, 8. februarja, ob 19.30 v Domu kulture. Slavnostni govor bo imel dr. Matjaž Kmecl, zatem pa bo na sporedu njemcova mnodrama "Andrej Smole, znani Slovenec", ki jo bo izvedel igralec Tone Gopgala. Ob tej priložnosti bosta prodeljeni zlati odličji: prvo bo prejela gledališka skupina Kulturnega društva Prečna, in sicer za vztrajno, ustvarjalno in dobro delo ter sodelovanje pri kulturni podobi domačega kraja ter delu z mladino, drugo pa Majda Nemanic za strokovno vodenje in uspehe pri delu z otroško folklorno skupino Kres ter druge dosežke na tem področju. Prav tako bosta podeljeni dve priznanji: prvo bo dobila Milena Jaklič za dolgoletno organizacijsko delo na področju ljubiteljske kulture v Brusnicah in Gabrju, za delo z mladimi ter njihovo povezanost z drugimi kraji, drugo pa Jože Tori za ožvitev kulturnega dela na Otočcu, za vodenje pevskega zbora in za prizadevanja pri ureditvi knjižnice.

25. PEVSKI TABOR V ŠENTVIDU PRI STIČNI

ŠENTVID PRI STIČNI - Tabor slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični bo letos jubilejni, 25. po vrsti. Prireditelj bo v nedeljo, 19. junija, na običajnem prizorišču, v program skupnega prepevanja pa so tokrat izbrane same zdravice in napitnice, s katerimi naj bi jubilej sproščeno proslavili. Nastop bo vodil Igor Švara, ki bo tudi predaval na rednem zborovodskem seminarju 19. februarja v Šentvidu pri Stični. Zbori lahko svojo udeležbo na taboru prijavijo na seminarju ali pa, kot običajno, na ZKOS.

KAJ DELAJO V BELOKRANJSKEM MUZEJU?

METLIKA - Vsi, ki jih zanima dejavnost Belokranjskega muzeja v Metliki, bodo odgovor našli ob razstavljenem gradivu in v razgovoru s sodelavci muzeja v Ganglovm razstavišču v petek, 4. februarja, ob 18. uri. Razstavo, ki bo na ogled do 25. februarja, bo odprl Ralf Čepak, predsednik zveze Muzejev Slovenije.

HRVAŠKI SLIKARJI - Stevan Živanov, Đorđe Petrović in Božo Rupčić so trije od hrvaških slikarjev, ki se preko Media textila uveljavljajo tudi v slovenskem prostoru, kjer so našli ugodnejše možnost za umetniško izražanje kot na Hrvaškem. (T. Jakše)

KONCERT GLASBENE SOLE

METLIKA - V četrtek, 3. februarja, bo ob 18. uri v tukajšnjem kulturnem domu koncert metliške glasbene sole. Predstavili se bodo učenci klavirja, kitare, harmonike, trobil in pihal, komorna skupina in orkester. Vstop bo prost. Vljudno vabljeni!

15 LET OKTETA VITIS

METLIKA - Metliški oktet Vitis praznuje 15-letnico svojega dela. Ob tej priložnosti bo v soboto, 5. februarja, ob 19. uri pripravil v Ganglovm razstavišču v metliškem gradu koncert, na katerem se bo predstavil s pestrim programom.

LITERARNI VEČER NA PREDVEČER PRAZNIKA

METLIKA - V ponedeljek, 7. februarja, na predvečer slovenskega kulturnega praznika, bo ob 19. uri v tukajšnjem kulturnem domu literarni večer, ki ga pripravlja Ljudska knjižnica. Predstavili bodo knjigo Jožefa Škofa "Bela krajina v običajih in zgodbah". V kulturnem programu bodo nastopili tamburaši in deklški pevski zbor folklorne skupine "Ivan Navratil". V avli doma pa bosta Mladinska knjiga in založba Skledar predstavili svoja najnovejša knjižna dela, ki jih bo moč tudi kupiti.

UMETNIŠKI VEČER V SEVNICI

SEVNICA - Tukajšnja ZKO priredi v petek, 4. februarja, ob 19. uri v kulturni dvorani GD Sevnica umetniški večer ob slovenskem kulturnem prazniku. Nastopila bosta Jerca Merzel z recitalom Prešernovih pesmi ob glasbeni spremljavi "Pevca pesem sladka", in Mešani pevski zbor Jutranjke. S svojimi slikami in skulpturami pa se bosta predstavila Jerica Šantej in Peter Vene. Za cvetlični aranžma bo poskrbela cvetličarna Valentina.

BREŽICE OB KULTURNEM PRAZNIKU

BREŽIOCE - Nocoj ob 17.30 bo v galeriji Posavskega muzeja odprta razstava del akademkega slikarja Janeza Kovačiča. Umetnika bo predstavil Pavle Gregorc, Kulturni program pa bo z recitalom Prešernovih pesmi ob glasbeni spremljavi z naslovom Pevca pesem sladka izvedla gledališka igralca Jerica Mrzel.

STOPARJEVO KIPARSTVO IN POEZIJA

SEVNICA - V okviru slovenskega kulturnega praznika vabi ZKO Sevnica v torek, 8. februarja, ob 17. uri v občinsko knjižnico na predstavitev sevnškega kiparja in pesnika Rudija Stoparja. Predstavil se bo z najnovejšo grafično mapo skulptur in z nagrajeno pesniško zbirko Haiku stihov. Na klavirju bo zaigrala nekaj skladb prof. Karolina Vogel - Stopar.

ČAR MLADINSKIH ILUSTRACIJ

ČRNOMELJ - Čromaljska knjižnica priredi v petek, 4. februarja, ob 11. uri v osnovni šoli Loka srečanje z mladinskimi ilustratorji Božom Kosom. Z ilustracijami prebranih knjig pa se bodo poskusili tudi belokranjski osnovnošolci. Iz vsake šole v čromaljski in metliški občini bo izbranih po deset najboljših del in razstavljenih na razstavi, ki bo odprta 21. februarja ob 18. uri v Špeličevi hiši. Organizirata jo ZKO in društvo Artoteka v sodelovanju z OZPM in belokranjskimi šolami. Nagrajena bodo tri posamezna dela in tri najuspešnejše šole.

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

Plodnejša tla za umetniško rast

Skupina hrvaških slikarjev se preko firma Media textil umetniško uveljavlja tudi v Sloveniji - Dopadljiva pokrajina, skrb za okolje, umetniška svoboda, to jih mika

NOVO MESTO - Podjetje Media textil iz Novega mesta je pred kratkim organiziralo dve prodajni razstavi likovnih del v Kočevju, poleg tega pa v kočevski srednji šoli še dobro obiskano in uspelo delavnico, ki jo je vodil Đorđe Petrović, hrvaški slikar iz Karlovca. Ker je so tudi ostala imena na seznamu razstavljalcev hrvaška, nas je zanimalo, kaj hrvaške umetnike vleče tostran Kolpe.

O tem smo se pogovarjali z Miloradom Rupčićem, enim od ustanoviteljev firme Media textil, ki nas je povezal tudi z dvema umetniškima sodelavcema firme, Đordjem Petrovićem in Stevanom Živanovom. "Media textil je nastal pred poldrugim letom in je registriran za širok spekter trgovske dejavnosti, pripravlja pa se tudi na organizacijo likovne dejavnosti, predvsem razstav, odkup in posredovanje umetniških del, umetniško opremo poslovnih in drugih prostorov ter pripravo likovnih srečanj in delavnic," pravi Božo Rupčić, tudi sam likovni ustvarjalec. Media textil zaenkrat v svojo dejavnost povezuje predvsem likovnike, ki izhajajo iz karlovskega konca, a živijo na Dolenjskem ali tukaj gostujejo, k sodelovanju pa želijo pritegniti tudi domačine, saj, pravijo, zanje niso važne meje, ki jih umetnost tako ne priznava, temveč iskanje umetniškega izraza, ne glede na tehniko in smer in ne glede na narodnost.

In kaj jih vleče na Dolenjsko in v Slovenijo? Delno že tradicionalne vezi, delno umetniška svoboda, ki je zadnje čase tu občutno večja kot v njihovi rodni Hrvaški, umirjena in čista pokrajina ter odnos do okolja, ki se jim zdi, je v Sloveniji na precej višji ravni kot pri njih doma. "Prav odnos do okolja mora biti pravemu umetniku najbližji," pravi gonilna sila v skupini umetnikov okoli Media textila Đorđe Petrović, akademski slikar in pedagog, zlasti znan kot odličan akvarelist, ki je bil že prej v jugoslovanskem merilu deležen veliko

GASILSKI MUZEJ ZA KULTURNI PRAZNIK

METLIKA - Ponedeljek, 7. februarja, dan pred slovenskim kulturnim praznikom, bodo obiskovalci v Slovenskem gasilskem muzeju v Metliki preživeli malo drugače, bolj praznično. Če vas zanima kako bo, ga obiščite! Odprt bo dlje kot običajno, od 8. do 18. ure namreč.

IGRA S SONCEM V BRUSNICAH

BRUSNICE - Učitelji in učenci osnovne šole Brusnice so za kulturni praznik pripravili kulturni program, na katerem bodo predstavili pesniško zbirko otroških pesmi Ivana Perhaja z naslovom "Igre s soncem". Prireditelj bo v pete, 4. februarja, ob 10.30 na osnovni šoli Brusnice.

NOCJOJ V CERKLJAH OB KRKI

CERKLJE OB KRKI - Nocoj ob 18. uri bo v Kulturnem domu krajevne skupnosti Cerklje ob Krki kulturni program, ma katerem bodo sodelovali otroški in mladinski zbor in recitatorske skupine osnovne šole, pevski zbor Planina, vojaki recitatorji in glasbeniki iz UC, vse skupaj pa bo povezoval Tadej Horžen. ki bo tudi recital pesmi Brede Videnič.

KOVAČIČ RAZSTAVLJA V BREŽICAH

BREŽICE - Akademski slikar Janez Kovačič, ki ga tudi na našem koncu že poznamo po več samostojnih in skupinskih razstavah in kot udeleženca različnih slikarskih kolonij, bo februarja razstavljal v malem avditoriju Posavskega muzeja. Razstava bo odprta nocoj, 3. februarja, ob 17.30 in bo trajala do 6. marca. Na otvoritvi bo ob glasbeni spremljavi nastopila Jerica Mrzel z recitalom Prešernovih pesmi. Hkrati Kovačič že razstavlja nekaj svojih del tudi v trgovini Radeče papir v Radečah.

"NORČIJE V SPALNICAH" V ČRNOMELJU

ČRNOMELJ - Primorsko dramsko gledališče bo v ponedeljek, 7. februarja, ob 19. uri gostovalo v Kulturnem domu Črnomelja s predstavo Alana Ayckbourna "Norčije v spalnicah". Prireditelj bo hkrati počastitev slovenskega kulturnega praznika, zato bodo ob tej priložnosti podeljene tudi Župančičeve diplome in plakete za dolgoletno uspešno delo na kulturnem področju.

akademski slikar Stevan Živanov, saj je zanj slikarstvo jezik, s katerim komunicira, hkrati pa tudi pot v prijaznejši svet, kot trenutno vlada okraj Kolpe.

T. JAKŠE

KRŠKO ZA SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

KRŠKO - Osrednja prireditelj ob slovenskem kulturnem prazniku v Krškem bo v Kulturnem domu v soboto, 5. februarja, ob 19. uri. Glasbeni program praznovanja je pripravila Glasbena šola Krško, slavnostni govornik pa bo predsednik skupščine občine Krško Danilo Siter. Zaslužnim kulturnim delavcem bodo podeljene Prešernove plakete, v avli Kulturnega doma pa bodo na ogled dela likovnikov iz Posavja.

PESEM ZA SLADOKUSCE - Čeprav so v soboto zvečer vsi, ki jim je všeč blišč televizijskih žarometov, drli v športno dvorano, kjer se je bohotil televizijski šov Poglej in zadeni, je marsikdo, ki mu je pri srcu prava harmonija čuteno zapete zborovske pesmi, našel pot v Dom kulture. Nesrečen slučaj je nanesel, da sta bili obe prireditvi, pa še dobrodelni povrh, ob istem času. No, tistim, ki so se odločili za koncert mešanega pevskega zbora Revoz - ta je gostil odlični mešani pevski zbor Društva mladih glasbenikov iz Logatca in vrhunski moški pevski zbor Srečko Kosovel iz Ajdovščine - gotovo ni bilo žal, za prijetno glasbeno doživetje pa gredo vsekakor zasluže zborovodjem Lovru Gromu, Klavdiju Koloiniju, in Slavku Rauchu (na sliki z mešanim zborom Revoz. Foto: T. Jakše)

Vojaške oznake na razstavi

Galerija v vojašnici - Janez Švajncr: Slovenija obšla Maistra

CERKLJE OB KRKI - V galeriji tukajšnje vojašnice je generalmajor Janez Švajncr, direktor uprave za vojaške zadeve ministrstva za obrambo, pred dnevi odprl razstavo Znaki slovenske vojske. Otvoritve so se poleg vodstva 210. učnega centra Cerklje ob Krki udeležili tudi drugi vojaški predstavniki iz Slovenije, vladni delegaciji občin Brežice in Krško ter predstavniki krajevne skupnosti.

Generalmajor Švajncr je izpostavil nekaj razlik med slovensko vojsko in nekdanjo jugoslovansko armado. Pri tem je dejal, da slovenski vojak v slovenski vojski ni brezimen del množice, ampak človek z imenom. K temu poudarjanju posameznika prispevajo tudi uniforme in oznake slovenske vojske. Ko se je Švajncr dotaknil oznak in odlikovanj, je obžaloval, da Slovenija ni izbrala reda generala Maistra za državno odlikovanje. Švajncr se je ob koncu posebej zahvalil brigadirju Radetu Klisariču, majorju Stanislavu Zlobku, poveljniku 210. učnega centra, ravnatelju brežiškega muzeja mag. Tomažu Teropšiču in stotniku Slavku Geriču za prizadevnost pri snovanju galerije v vojašnici v Cerkljah.

Mag. Tomaž Teropšič, ravnatelj Posavskega muzeja iz Brežic, je v začetnem nagovoru navzočim izrazil zadovoljstvo nad ustanovitvijo galerije v vojaškem učnem središču, v kateri so odprli razstavo o znakih slovenske vojske. Po njegovih besedah bi razstava morala potovati po vsej državi.

Ob razstavi je izšel tudi katalog, ki predstavlja vse oznake slovenske vojske. V njem so tudi znaki, ki jih ni na razstavi in štejejo za redkost. Sem spada znak republiške koordinacije 1991, ki sta ga prejela minista Janez Janša in Igor Bavčar.

L. M.

VOJAŠKI ZNAKI - Generalmajor Janez Švajncr je poudaril, da je razstava v Cerkljah prvi tak prikaz vseh oznak naše vojske. Dejstvo, ki ga je omenil direktor za vojaške zadeve pri obrambnem ministrstvu, je privabilo v vojašnico v Cerklje veliko častnikov, vojakov in civilistov iz Slovenije. (Foto: L. M.)

ZBOR, KI S PESMIJO ZAŽIVI - Res je užitek poslušati mlade pevce Komornega zbora Trebnje, saj se žar, ki jih zajame ob vsaki pesmi, hitro prelije z odra v celo dvorano. Tako je bilo tudi na petkovem Glasbenem večeru, kjer so se v do zadnjega kotička napolnjeni dvorani trebnjskega Kulturnega doma predstavili s koncertom črnških duhovnih in popularnih pesmi, največ v angleškem, pa tudi španskem in deloma v francoskem jeziku. Za glasbeno spremljavo na klavirju je poskrbel Andrej Lorenci, ki je hkrati tudi pevec v zboru, na flavti Petra Založnik, za kitare pa zna po potrebi prijeti tudi nekaj drugih članov zbora. Za ubrani glasbeni vtis večera je poskrbel zborovodja (in tudi pevec) prof. Igor Teršar, nikakor pa ne gre spregledati tudi koreografije, katere avtorica je absolventka dramaturgije Tatjana Zidar iz Mokronoga. Ta je iz običajne koncertne okostenelosti prebudila zbor v živo, prelivajočo se maso, utripajočo v ritmu pesmi. Višek doseže ob zaključni pesmi "Gorgia on my mind", ko zbor glasbeno in fizično objame publiko v svoj oklep. K uspehu koncerta je svoje dodala tudi dobra ozvočitev. "Pevci v zboru se moramo bolj ali manj podrežati zahtevam dirigentov, tekmovalcem, akademskim zahtevam in prirediteljem, ne moremo pa tajatiti svojih želja po glasbi modernejši vrsti," je vabilu na koncert zapisal predsednik zbora Mitja Prijatelj. "Taki želja res ne gre skrivati, treba jih je polno izživeti!" bi mu odgovoril človek, ki je prisostvoval koncertu, in po tem, kar je videl in slišal, dodal: "Hvala bogu, da so ljudje, ki jih znajo izživeti in so to tudi pripravljeni storiti." (Foto: T. Jakše)

Premagana magična meja

Rovan preskočil 500 cm

BREŽICE - Brežiški atlet Jure Rovan se je med pripravami v Budimpešti, kjer se januarja v športnih dvorinah stadiona NEP vsako leto zbere množica atletov iz cele Evrope, udeležil dvoranskega mitinga in že na svojem prvem letošnjem nastopu v skoku ob palici preskočil magično mejo 500 cm, s tem postavil nov mladinski rekord ter obenem izpolnil normo za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu, ki bo letos junija v Lizboni. Enak rezultat kot Brežičan je na tekmovalju v Budimpešti dosegel drugi slovenski mladinec Tine Lorenci iz Maribora.

S. G.

LJUBLJANČANI V TREBNJEM

TREBNJE - Na drugem tradicionalnem turnirju v malem nogometu Trebnje '94 je nastopilo 31 ekip. Zmagalo je moštvo Gradvin iz Ljubljane na mestnim tekmecev Lipo. Najboljše domače moštvo je bil Promvideo z Mirne na 4. mestu, medtem ko je bila trgovina Tejka iz Trebnja 5. Najboljši strelci je bil Toni Horvat iz Lipe, najboljši vratar pa Ervin Bevc iz moštva Promvideo z Mirne.

Matić za krmilom Krke Novoterm

Znani nogometni strokovnjak iz Sarajeva bo poskušal rešiti novomeški nogomet - Nazadnje je pomagal Ivici Osimu pri grškem Panatinaikosu

Novomeški nogometni klub Elan oziroma Studio D ali današnji Krka Novoterm je zadnje sezone doživel precej burnih trenutkov. pred slabimna dvema letoma je zmagoslavno stopil v družbo najboljših slovenskih nogometnih moštev, kjer je kot novinec blestel skoraj celo sezono 92/93 in potem po polovici svojega drugega prvoligaškega plesa skoraj popolnoma pogorel. V tem času se je za krmilom prvega moštva zamenjalo kar nekaj trenerjev in vsak od njih je v mestece pod Gorjanci prišel kot odrešitelj in s sabo po možnosti pripeljal še nekaj dragih nogometašev. Zadnji, ki je ob svojem prihodu napovedoval zvezdne trenutke - pred letošnjo sezono se je v taboru Krke Novoterm govorilo celo o uvrstitvi v enega izmed evropskih pokalov - je bil Marin Bloudek, ki pa na vroči klopi novomeškega prvoligaša ni zdržal dolgo. Zamenjal ga je sarajevski profesor, 55-letni Rade Matić, ki pa ima precej drugačno nogometno preteklost kot njegovi predhodniki.

Rade Matić

Kot otrok železničarske družine se je spoznaval z nogometno igro na Grbavi, aprila leta 1953 pa je prvič stopil na stadion Koševo in po dveh letih nastopanja za mladinsko ekipo postal prvi državni mladinski reprezentant iz Bosne in Hercegovine. Kljub temu ga na Koševu niso postavili v prvo ekipo, zato se je vrnil na Grbavico, kjer je v ekipi Željezničarja kot profesionalca igral celih 11 let in nastopil na preko 400 tekma. Bil je član olimpijske reprezentance za olimpijske igre v Rimu leta 1964, vendar zaradi služenja vojaškega roka na olimpijskih igrah ni nastopil. Zadnje aktivno sezono je igral v Združenih državah Amerike za moštvo Saint Louis Stars. Med tem časom je končal fakulteto za telesno kulturo, po koncu igralne kariere pa še višjo trenersko šolo v Zagrebu. Deset let je poučeval telesno vzgojo na osnovnih in srednjih šolah ter obenem treniral mlade nogometaše. Kasneje je 15 let delal kot poklicni trener in vodja šole nogometa pri nogometni zvezi Bosne in Hercegovine. Njegova naloga je bila šolanje mladih nadarjenih nogometašev in skrb za napredek nogometne igre, obenem pa je bil selektor in inštruktor vseh bosanskih in jugoslovanskih nogometnih selekcij. Vodil je kadetsko in mladinsko državno reprezentanco letnika 1964, za katero so med drugimi igrali tudi Nestorović, Stojković in Pančev. Po sredozemskih igrah v Franciji, kjer je vodil

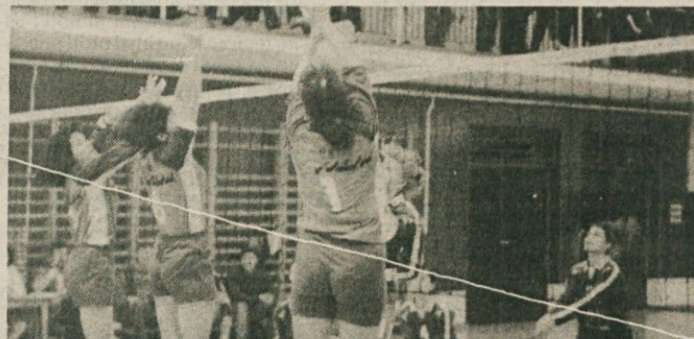
Dolenjski derbi odločile izkušnje

Zanesljiva zmaga Kočevk nad Novomeščankami, ki so zares igrale le prvi niz - Pionir zaman čakal na goste iz Žirovnice - Sodnik dosodil zmago Novomeščanom

KOČEVJE, NOVO MESTO - Ko so košarkarji kočevskega Snežnika preporno obvestili odbojkarice LIK Tilie, da ob 17. uri ne morejo uporabiti velike kočevske telovadnice, kjer sicer igrajo tekme prve slovenske odbojbarske lige, je dolenjski derbi obvisel v zraku. Da bi tekmo prestavile na kasnejšo uro, je bilo že prepozno, saj na to ne bi pristala odbojbarska zveza niti njen delegat, pa tudi sodniki so bili že obveščeni, da bo tekma ob 17. uri. Na razpolago so sicer imele še malo šolsko telovadnico, ki pa po velikosti ne ustreza kriterijem odbojbarske zveze za srečanja prve lige. Vse je bilo odvisno od dobre volje Novomeščank, ki pa so razumele zagato Kočevk in so sprejele predlog, da tekmo odigrajo v neregistrirani dvorani, čeprav bi lahko v primeru, da na srečanje ne pristanejo, tekmo dobile za zeleno mizo.

Klub peripetijam pred začetkom srečanja se je tekma začela ob napovedani uri, v prvem nizu pa so številni gledalci - več kot polovica jih je prišla z avtobusom iz Novega mesta - videli pravi dolenjski derbi. Najprej so povedle domačinke s 5:1, potem pa so obetavne Novomeščanke pokazale, kaj znajo, izid izenačile in povedle z 8:12. Tedaj je začel delovati "dobro podmazani kočevski stroj" in prvi niz je ostal v rokah LIK Tilie, izid ob koncu pa je bil 15:12. Novomeščanke so v začetku drugega niza še enkrat pritisnile in povedle s 0:5. To pa je bilo tudi vse, kar so gostje pokazale. Drugi niz so namreč dobile Kočevke s 15:6 in tretjega s 15:2.

Odbojkarice LIK Tilie so tudi ob odsotnosti odlične podajalke Andreje

TROJINI BLOK LIK TILIE - Kočevske odbojkarice so kar s trojnim blokom na mreži ustavljale novomeške odbojkarice, ki razen v prvem nizu niso našle učinkovitega orožja proti borbenim Kočevkam. (Foto: I. V.)

Drobnič še enkrat dokazale, da so izkušena zmagovalna ekipa, ki vedno igra do konca in se nikoli ne preda. Kljub temu da je Novo mesto po tehničnem znanju verjetno precej boljša ekipa, novinkam v ligi manjka stabilnost v igri, kar je posledica pomanjkanja izkušenj. Dekleta igrajo vse preveč pod vplivom rezultata na semaforju, medtem ko jim na igrišču prepogosto popusti koncentracija, kar izkušene ekipe, kakršna je LIK Tilie, s pridom izkoriščajo. Kljub porazu v Kočevju Novomeščanke še zdaleč niso izgubile bitke za šesto mesto, ki jim še zagotavlja obstanek v reorganizirani prvi ligi. Novo mesto je trenutno skupaj s Krimom na 6. mestu, medtem ko so so Kočevke z domačo zmago povzpele na drugo mesto prvenstvene lestvice. V naslednjem krogu bodo igrale Novo-

meščanke doma z zadnjeuvrščenim taborom, Kočevke pa v Kopru s prvo-

● Povsem drugače kot v kočevskem primeru se je zgodilo s tekmo med Pionirjem in Žirovnico. Srečanje je bilo prestavljeno zaradi dobrodelne prireditve "Poglej in zadeni", o čemer so Novomeščani obvestili odbojbarsko zvezo in Žirovničane že decembra, in od njih pravočasno dobili soglasje, vendar v sredo Gorenjci niso prišli v Novo mesto, zato je sodnik 15 minut po predvidenem začetku srečanja odpisal konec in zmago s 3:0 dosodil Pionirju, ki je kljub temu še vedno na 5. mestu. V naslednjem krogu bodo Novomeščani igrali pri predzadnji, Topolšici.

uvrščenim Cimosom, ki letos še ni doživel poraza.

I. VIDMAR

Poraz in zmaga na Primorskem

Katastrofalni poraz Ribnice v Hrpeljah - Kočevke se niso pustile presenetiti v Škofljah - Vsi trije Posavski drugoligaši zmagali v gosteh

Ribničani so v 14. krogu tekmovalja v prvi slovenski ligi v Hrpeljah nalezli na izredno dobro razpoložene rokometne moštva Andor Jadran, za katere spet brani nekdanji reprezentančni vratar Mitja Valenčič, ki je vsekakor najbolj zaslužen za tretje mesto primorske ekipe.

Domačini so že na začetku srečanja povsem razorožili Ribničane, ki so nastopili brez obolelega Lesarja. Vodstvo Hrpelčanov z 8:0 in 11:1 je napovedovalo pravo katastrofo Ribničanom, ki pa so se proti koncu prvega polčasa le opomogli in se približali na 5:16. V drugem delu je bila igra le nekoliko bolj izenačena, izid na koncu srečanja pa 32:16 za domače. Največ zadetkov za Ribnico sta dosegla Marolt (5) in Škaper (3). Po 14 krogih so Ribničani na nezavidljivem 10. mestu prvenstvene lestvice, a stanje le ni tako zaskrbljujoče, saj zaostajajo le točko za četrto-

uvrščenim Velenjem, s katerim se bodo v soboto ob 19. uri pred domačimi gledalci skušali odkupiti za hud poraz v Hrpeljah. V vratih Velenja stoji nekdanji vratar Ribnice Beno Lapajne, ki bi mu nekdanji soigralci z veseljem napolnili mrežo.

Povsem drugače so se izkazale rokometne Kočevke, ki so prav tako gostovale na Primorskem. Ekipa Marcus Burje iz Škofije je od tekme pričakovala več, a jim razigrane Kočevke niso dovolile pripraviti presenečenja in so jih zasenčile v vseh elementih igre, predvsem pa so se izkazale s srčnostjo in izredno motiviranostjo. Mira Dragiče-

vič (9 zadetkov) in Gorbunova (8) sta zadevali kot za stavo, z dobro igro pa se izkazale vse članice kočevske ekipe. Izid prvega polčasa je bil 12:15, na koncu srečanja pa so Kočevke svojo prednost podvojile na 27:33.

Nadaljuje se tudi tekmovalje vzhodni skupini druge rokometne lige. Krško je kljub porazu v gosteh s Pomurko s 26:16 (14:5) z 23 točkami ostalo na prvem mestu, AFP Dobova je zmagala v Celju z 21:29 (9:17) in je z 20 točkami druga, Sevnica, ki je zmagala Ormožu z 18:23 (7:13), pa si z 20 točkami s Pomurko deli tretje mesto.

RADIJSKA OLIMPIJSKA STAVNICA

LJUBLJANA - V jutranjem programu Radia Slovenija (1. program) bodo v soboto, 5. februarja, odprli smučarsko olimpijsko stavnico. Stave bodo sprejemali od 5. do 8. ure jutraj po telefonu ali po pošti na naslov Radio Slovenija, Tavčarjeva 17, Ljubljana, s pripisom "za olimpijsko stavnico", do vključno 12. februarja. Vsi stavci, ki bodo pravilno napovedali olimpijske zmagovalce, bodo bogato nagajeni.

ŠAHOVSKE NOVICE

MIRNA PEČ - Na občinskem prvenstvu v šahu za starejše dečke in deklice je sodelovalo 57 učencev iz 7 osnovnih šol občine Novo mesto. Pri deklicah je zmagala Darja Gorenc (Šmihel) nad Barbaro Rajšel, Karmen Ajdič in Tanjo Šiško (Mirna Peč), pri dečkih pa Matej Markelj nad Damjanom Ajdičem (oba Mirna Peč), Matjažem Pavlinom (Šmarjeta) in Matejem Perparjem (Mirna Peč).

BIZELJSKO - Na hitropoteznem posamičnem in ekipnem prvenstvu Posavja v šahu je zmagal Meštrovič nad Božičem (oba Krško) in Mesojedcem (Sevnica), med ekipami pa je zmagal krški Triglav nad sevnškim "Milanom Majcnom".

Avto Bum si je opomogel

Kočevski nogometaši so le zbrali denar in obdržali moštvo skupaj

KOČEVJE - Po bankrotu, ki ga je kočevski nogometni klub Avto Bum doživel po koncu jesenskega dela sezone, so se mnogi ljubitelji nogometa spraševali, če bo vodilno moštvo druge lige lahko sploh še nastopalo na slovenskem prvenstvu. Novi upravi kluba je do tega tedna le uspelo zbrati dovolj denarja, da je poravnala stare račune, igralci pa so celo dobili prvo plačo. Klub so zapustili le Novak, Bošnjak in Stojanovič, vsi ostali "uporniki" na čelu z vratarjem Pejkovičem in Šaljo pa so se vrnili v klub. Treninje moštva so ves čas, tudi takrat, ko je prihodnost kluba še visela na nitki, potekali nemoteno. Uprava je v tem času pridobila k sodelovanju vrsto manjših sponzorjev, v kratkem pa naj bi kočevski nogometaši podprli glavni pokrovitelj, čigar imena v klubu še nočejo izdati. Ime kluba so hoteli že spremeniti, saj menijo, da jim lahko ime "Avto Bum" po propadu bivšega pokrovitelja le škoduje, vendar se bodo preimenovali šele po podpisu pogodbe z novim pokroviteljem. Čeprav bo sedaj precej manj denarja, kot ga je bilo v času razpisnega Simeunoviča, ki je igralcem izplačeval premije, s kakršnimi se ne more pohvaliti niti večina prvoligašev, v klubu upajo, da bodo začelo delo, to je uvrstitev v prvo ligo, spomladi uspešno nadaljevali.

I. V.

Brinčeva zmaga

Novomeški boksar zmagal na reviji v Ptuj

PTUJ - Na boksarski reviji, ki so jo minuli konec tedna pripravili v Ptuj, in sodi v sklop priprav na državno prvenstvo, so nastopili skoraj vsi najboljši slovenski boksarji. Vrsto TVD Partizan iz Novega mesta je zastopal le mladi in obetavni Tomaž Brinec, medtem ko je večkratni slovenski prvak v srednji in poltežki kategoriji Gorazd Canič v Ptuj zaradi poškodbe nastopil le v vlogi Tomažvega trenerja. Brincu so za partnerja v borbi poltežke kategorije prisodili domačina Emila Kaisbergerja, ki pa postavnemu Novomeščanu ni bil dorezal nasprotnik. Ptujčanov trener je namreč po dveh prekinitvah (knock down) že sredi prve runde vrgel v ring brisačo, kar pomeni, da je borbo predal. Zmaga je za 21-letnega strojnega tehnika lepa spodbuda za bližajočo se državno prvenstvo in državno ligo, v kateri bodo nastopali tudi člani TVD Partizan iz Novega mesta, ki pa imajo resne težave s pomanjkanjem denarja, povrh vsega pa so tudi edini v Sloveniji, ki ne premorejo boksarskega ringa, zato bodo morali vse ligaške srečanja boksat v gosteh. Na državno prvenstvo se zavzeto pripravlja tudi Gorazd Canič, ki si želi za zaključek aktivne boksarske kariere osvojiti naslov prvaka še v težki kategoriji, saj le-ta med ljubitelji plemenite veščine pomeni največ.

I. V.

Tomaž Brinec

OBETAVEN PODMLADEK - Badmintonski klub TOM Mirna ima najobetavnejši podmladek v Sloveniji. To so Mirenčani dokazali tudi na zadnjem turnirju TOM TOP 32 za igralce do 14 let, saj sta sta pri fantih Uroš Kim in Dušan Skrbšč osvojila 1. oz. 2. mesto, pri dekletih pa je zmagala Nina Šumi. Alenka Zakrajšek je bila 5., Aleša Kolenc pa 6. Sponzorji TOM, Greša, Dana, Kolinska, Elma, PAL, M-Gradišče in Graverstvo Jako so poslali igralcev v več selekcijah, posebej še glavnega trenerja, 4-kratnega državnega prvaka Saša Zmeca (na posnetku kaže Aleši Kolenc nekatere skrivnosti tega dinamičnega športa) s pionirji. (Foto: P. Perc)

Interier premagal Olimpijo

Interier Krško v Ljubljani premagal mlado moštvo Smelta Olimpije - Drugi poraz Novomeščanom

LJUBLJANA, MARIBOR - Košarkarji Interierja Krško iz Podbočja so na srečanju z mlado ekipo Smelta Olimpije v Ljubljani dobro izkoristili izkušnje in osvojili dve pomembni točki v boju za obstanek v prvoligaški konkurenci. Medtem ko je bila tekma v prvem delu izenačena, Ljubljancani so odšli na odmor z dvema točkama prednosti (30:28), so si gostje do 37. minute priigrali 11 točk naskoka, nakar so domačini z agresivno obrambo razliko znižali na 61:65. Tedaj pa so varovanci trenerja Nikole Plečaa vzeli stvar v svoje roke in na koncu zmagali s 66:72. Najboljši strelci pri Interierju so bili: Krošelj (20 točk), Popović (16), Krajcar (14) in Lučev (11). Interier je trenutno na 4. mestu rdeče skupine, v soboto pa bo ob

20. uri doma igral z zadnjeuvrščenim Ježico.

Košarkarji Novega mesta 92 so izgubili tudi drugo tekmo finalne skupine druge lige. Na gostovanju v Mariboru so prvi polčas srečanja z Agrohito odigrali tako, kot znajo, in ga dobili s 40:43. V nadaljevanju je domačiniom uspelo zaustaviti razpoloženega Bajca, kar jim je prineslo nepričakovano visoko zmago s 93:75. Največ košev za Novomeščane sta dosegla Bajc (37) in Kek (13). Z Mariborskim porazom so Novomeščani na 8. mestu, kar jih vse bolj oddaljuje od toliko željene uvrstitve v prvo ligo. V naslednjem krogu bo Novo mesto 92 igralo doma z moštvom Vanda Starše.

SNEŽNIK PREMAGAL RUŠE - Košarkarji kočevskega Snežnika igrajo v skupini druge lige, ki se bori za mesta od 11. do 20. V soboto so na domačem parketu zlahka premagali Seltron iz Ruš z izidom 93:75 (48:37). Najboljši strelci v domačem moštvu so bili: Tomaž Pogorelec (27 točk), Predrag Antunović - Hruška (21), Saša Stefanišin (21) in Saša Polovič (12). (Foto: I. V.)

Hrepenim po svobodi - resnica me bo osvobodila

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo povabili k pogovoru Lada Smrekarja, človeka, ki je za slovensko, dolensko in zlasti kostanjeviško kulturo veliko storil. Štiri desetletja njegovega plodnega delovanja v tem najmanjšem slovenskem mestu so kraj kulturno dvignila nad povprečno raven in ga proslavila izven naših meja. O dejanskem pomenu tega obdobja bo govorila umetnostna zgodovina, prav pa je, da damo besedo tudi Ladu Smrekarju.

Od kod izhajate in kakšna je bila življenjska pot, ki vas je pred dobrimi štiridesetimi leti pripeljala v Kostanjevico?

"Doma sem v zaselku Žlebina, ta pa je v prelepi vasi Zagorica pri Mirni na Dolenjskem. In tega tudi ne morem skriti, saj me melos govori naše rodne vasi še vedno spremlja v mojem naglasu. V domači vasi imam še svojo ljubo sestro Ani in dom, ki je ostal ves sončen in gostoljuben, tak, kot je bil pred 53 leti, ko sem odšel v ljubljanske šole. Ko sem absolvirал slovenščino in ruščino s književnostjo na Pedagoški akademiji v Ljubljani, sem se poročil in potreboval stanovanje. To pa je bilo v Kostanjevici in tako sem prišel semkaj. Imel sem številne prilike, da, tudi možnost diplomatske službe, vendar Kostanjevica nisem mogel več zapustiti; ostal sem nepopravljiv romantik."

Kakšna je bila Kostanjevica ob vašem prihodu in kaj vam je dalo krila, da ste se tako pogumno začeli ozirati do obzorij slovenskega kulturnega neba. Je bilo to hoteje samo v vas ali pa je bilo tako vzdušje že vseskozi v Kostanjevici?

"Kostanjevica je živela še zmeraj polna ran od druge svetovne vojske. Takrat, ob mojem prihodu, so praznovali z enoletno zamudo 700-letnico mesta, izdali jubilejni zbornik Jožeta Likarja in zgradili kulturni dom. Šola je dobila novo fasado, notranjost pa še ni bila obnovljena. Zanj se je trudil Stanko Gajšek, moj prvi predstojnik v šoli, ki je hkrati pridno deloval tudi v družbenopolitičnih organizacijah in učiteljski zbor očetovsko vodil. Tako sem se moral nasloniti na tisto, kar je bilo, in delati, delati, samo delati..."

Kdaj in s katerimi prireditvami je Kostanjevica dobila nedvoumen pečat dolenske kulturne prestolnice?

"Z dejavnostjo v kulturnem društvu Lojze Košak, kjer smo sami pripravili 26 gledaliških del in gostovali z njimi na 33 odrih doma in na tujem, zelo veliko tudi na profesionalnih odrih v Ljubljani, Celju, Trstu, Celovcu, Kranju, Karlovcu in Zagrebu. Potem je bil tu Dolenjski kulturni festival, ki je pritegnil nad sto gostov slovenskih dramatik in opernih gledališč, nad 150 pomembnih razstav in Lamutov likovni salon, vrsto najodličnejših koncertov od Filharmonije do vsega pomembnega na področju vokalnih in instrumentalnih solistov, od norveškega Jana Kayserja do belgijskega kraljevega zbora. Mednarodni simpozij Forma viva je od leta 1961 do 1988 imel v gosteh nad sto kiparjev z vsega sveta, bera grafičnega bienala jugoslovanskih otrok pa je bila v 20 letih neprekinjenega delovanja več kot 50 tisoč grafičnih listov. Krona vsega je seveda Galerija Božidarja Jakca z vrhunskimi stvaritvami Franceta Kralja, Franceta Goršeta, Božidarja Jakca, Toneta Kralja, Zorana Didka, domačina Jožeta Gorjupa in slednjic še z impozantno zbirko stvaritev Janeza

Boljke, ki bo po večletnih pripravah v šestih obnovljenih dvorah odprta 8. septembra. Pomembna je vsekakor tudi založniška dejavnost, saj je v njej izšlo nekaj temeljnih del - dve monografiji sta še v tisku - ni pa brez pomena niti dejstvo, da so domača in tuja filmska podjetja posnela nad 20 celovečernih umetniških filmov in tudi tako po svetu ponesla glas o dolenskih Benetkah. Tu ne gre toliko za dolensko kulturno prestolnico. Mi smo zmeraj želeli postati pomembna točka na kulturnem zemljevidu slovenskega naroda. Novomeščani so nam pomagali, mi pa njim, in to že od srednjega veka naprej, saj so naši beli menihi podpirali kapucine in frančiškane v Novem mestu, ko mesto še ni imelo mestnih pravic. Danes je to cvetoče središče vse naše pokrajine, ponosni smo nanj ter iskreno želimo, da bi bili tudi Novomeščani ponosni na nas."

Kako so se na kulturno oživiljanje odzivali domačini? Je bilo kaj podpore, zavisti, nagajanja, in kako so na vaše delo gledali iz regionalnega in republiškega središča?

"Domačini so od vsega začetka vztrajno pomagali. Pomislite samo, koliko ljudi je bilo treba sprejemati - in to dolga leta - na hrano in prenočišče ob gostovanjih take množice umetnikov, izvajalcev, znanstvenikov itd. Takrat ni bilo gostišče s tako izbornostjo in prenočišči kot danes. Mnogi gostje so bili naravnost ganjeni ob sončnem gostoljubju, ki so ga bili deležni v Kostanjevici. Podpore smo bili deležni tudi iz regionalnega središča Novega mesta, saj je bilo na okraju obdobje, ko so delovali ljudje, kot je inž. Vilma Pirkovič. Takrat smo Dolenjski dobili novo bolnišnico in zanj se je Pirkovičeva jako prizadevala. Dr. Bajc je vprico mene rekel, da bo Vilma dobila v bolnišnici posteljo z baldahinom. Takrat je Dolenjski muzej dobil galerijske prostore, ustanovljena je bila Dolenjska založba, Forma viva, pričel je izhajati Dolenjski zbornik, poklicna gledališča so gostovala v Črnomlju, Metliki, Dolenjskih Toplicah, Mirmi, v Trebnjem itd. Takrat so na okraju uživali vso podporo: Bogo Komelj s Študijsko knjižnico Mirana Jarca, Janko Jarc z Dolenjskim muzejem, Jože Dular v Metliki ter Franjo Stiplovšek in Stanko Škalor s Posavskim muzejem. Ustanovljene so bile Trdinove nagrade za spodbudo ustvarjalcem na Dolenjskem, ustanovljen je bil Dolenjski zavod za spomeniško varstvo, petindvajset letnikov Dolenjskega kulturnega festivala pa je bilo tudi nekaj. Vse je odvisno od človeka na pravem mestu, pri tem pa moram povedati, da v pravkar naštetih dejavnostih nisem odigral kake posebne vloge, ampak je za to zaslužna inž. Vilma Pirkovič kot predsednica okraja in dolgoletna predsednica Forme vive. Tam je iskati spiritus agens tistih let. Prav je, da se na to ne pozabi. Republiško središče pa je bilo tudi dejavno, ne samo

prisotno. Sodelovala je SAZU z vsemi akademijami, sodelovala je Univerza z domala vsemi inštituti, slovenska filharmonija, muzeji, gledališča, opera, balet. Zasluga vseh teh je, da je takrat, ko so podirali Jakopičev paviljon, slovenski kulturni zemljevid postal policentričen. Slovenski umetniki so bistveno pripomogli k nastajanju in nastanku Gorjupove postimpresionistične zbirke, kjer je danes udeleženi nad 150 umetnikov z nad 2000 umetninami. Morda je prav "prekletstvo" podiranja Jakopičevega paviljona iz temnih globočin priklalo nove kvalitete in novo razgibanost v ves slovenski kulturni prostor, ne samo na Dolenjsko. Nagajanje? O, da, bilo ga je veliko in povsod, vendar so tisti na oni strani k sreči imeli debela čela! Formo vivo je na primer tedanji jugoslovanski kulturni minister Krste Crvenkovski hotel postaviti v Debar. Veliko se je bilo treba boriti, da v tem ni uspel. No, leta 1988 jo je zatrla krška občina."

Kaj so vam prinesli ali odnesli bolj ali manj znameniti in nadarjeni ljudje, ki ste jih v teh letih v Kostanjevico pritegnili, z njimi družbovali?

"Veliko! Pomagali so uresničevati kulturni program. Nekateri skrajno nesebično, da, celo požrtvovalno. Bogastvo njihovih misli me je vzpodbujalo in ohranjevalo trdno vero v poslanstvo, ko mi je bilo včasih hudo. Imel sem srečo, da sem se večkrat sončil v senci imenitnih umetnikov in znanstvenikov, ki sem jih imel rad in mi je bila njihova bližina dragocena. Nadvse sem cenil Prežihovega Voranca, Josipa Vidmarja, Antona Dermota, Alojza Gradnika, Zlato Gjungenac, Tatjano Remškarjevo, Valerijo Heybalovo, Edvarda Kocbeka, Cirila Kosmača, Janeza Menarta, Božidarja Jakca, Lojzeta Perka, dr. Antona Trstenjaka, stiškega opata Kostelca, nadškofa Pogačnika, Bojana Stiharja, priorja Edgarja in Janeza Drolca, še posebej pa patra Cirila pleterskega, Toneta Kozlevčarja, Miroslava Krležo, Jakova Gotovca, Gustava Krkleca, Krsta Hegedušiča, Miroslava Šuteja. Zanesljivo so največ pomagali Vladimir Malenkovič, Tone Potokar, dr. Rado Bordón, dr. Martin Briški, Stane Nunčič, Silvo Gorenc, inž. Niko Kurent, inž. Vilma Pirkovič, Vladimir Lamut, Marjan Dvoraček, Ladko Kuček, Jože Kovačič, Hinko Nunčič, Vinko Trinkaus, Marija Gjurenkovič, France Drmaš, Cepca Kavčič, Ivan in Lojze Mlakar, Franci Pernelič, inž. Franci Dragan, dr. Jože Brilej, Tone Kralj, Tone Bitenc, Boris Kobe, Dušan Omahen, dr. Matjaž Kmecl, dr. Andrej Capuder, Jože Penca - Dečko, Marcel Krongegger, dr. Jože Kastelic, Jože Javoršek, Jože Jankovič, inž. Zlat Kralj, inž. Stojan Ribnikar, dr. Niko Sever, Jože Kovačič, Jelka Jenškovec, Miloš Medved in drugi."

Veliko ste naredili za kraj in za njegov prodor v svet. Kaj pa je to pomenilo za vaš notranji svet?

"Zmeraj sem se imel za slovenskega kulturnega delavca in ne za neko lokalno posebnost. Kostanjevica pa je od prvega trenutka, ko sem jo zagledal, postala in ostala moja ljubezen. Zanj mi ni nič pretežno. Razmišljal sem kar naprej in te

Jesen je tu, moj čas tišine,
čas hrepenenja in strahu,
ko se zavem, kako vse mine,
da kratka pot je v hram miru.

(Iz Smrekarjeve pesmi September)

In kaj bi Lado Smrekar odgovoril na vprašanje, katerega prijatelja se pogosto spominja: "Ksaverja Meška, velikega slovenskega umetnika, človeka in župnika na Selah nad Slovenj Gradcem. Ko sem bil otrok, sem mu ministriral, ko sem bil študent, sem mu pomagal zvoniti, ko je bil starček na vozičku, sem ga vozil na sprehod, na zrak, na pogovor v tistih koroških hribih, ki jih je imel tako nazarensko rad. Te dni poteka 30-letnica tega sijajnega moža, pesnika, duhovnika in človeka. Še zdaj grem rad na pogovor z njim - k njegovemu grobu. (Slika je iz leta 1961.)

svoje misli udejanjal. Vsako ustvarjanje pa je kakor molitev, ki te popelje v višji svet hrepenenja, te osrečuje in pomiri. Prav ob prihodu v dolensko Benetke sva bila z ženo v znamenju pričakovanja in rojstva prvega otroka. Ob sinovem rojstvu sem anpisal pesem in v njej tudi tole misel "... ko v žilah mojih bil si hrepenenje, sem mislil nate in sem bil bogat!" Hrepenenje mi je zmeraj prinašalo višjo življenjsko vrednost in kar naprej bogatilo moj notranji svet, po katerem sprašujete. Bil sem vse življenje idealist in lepšega plačila od hrepenenja za svoje delo nisem mogel ne pričakovati in ne dobiti."

Gotovo tudi radi berete. Katere so vaše najljubše knjige?

"To so tiste, ki jih imam naložene na nočni omarici in jih vsak čas prebiram tam, kjer se mi kar same odpro. To so Puškinov Onjegin, Gradnikova Harfa v vetru, Finžgarjeva Leta mojega popotovanja, Balantič, Rožančeva Ljubezen, Cankarjeva Bela krizantema, Tomaža Kempčana Hoja za Kristusom. Nocoj sem slabo spal. Sredi noči sem odprl Kempčana prav na začetku četrtega poglavja, kjer je zapisano: 'Ako te bo resnica osvobodila, boš zares svoboden in ne bo ti mar praznih ljudskih besed.' Knjižico sem zaprl in premišljeval resnico. Tudi luči nisem več potreboval; naselila se je vame. Sicer pa berem vse po vrsti. Najraje domače novitete pa Ruse, Francoze, Angleže in Američane. Rad prebiram spominsko leposlovje, razne zbornike, še posebej pa komentarje in uvode k zbranim in izbranim spisom domačih in tujih pesnikov in pisateljev."

Kakšen je vaš odnos do cerkve?

"Do cerkve je bil moj odnos vedno spoštljiv, in ker se nimam navade spreminjati, bo tak nemara ostal do konca mojega življenja."

Kaj pa mislite o času, ki ga živimo?

"Nič dobrega. Kvaliteta našega življenja je vse prej kot evropska. Ne rečem, kar se

davkov in raznih družbenih dajatev tiče, ho, to smo že zdavnaj v Evropi, nismo pa niti približno tam, kar se tiče plač in pokojnin. In nekateri ob vsem tem brez sramu trdijo, da so naše plače previsoke: morda mislijo na tiste, ki sedijo v parlamentu in si brez sramu delijo zares visoke plače. Smo v veliki krizi, in to v materialni in duhovni. Narod, ki da malo na kulturo, na smrt bolan leži, da si sposodim Shakespearove besede. To je treba pibiti in še posebej na kulturni praznik. Ne počutim se osebno varnega: vznemirjajo me nuklearka, bližnja meja, socialni problemi, zastrupljanje okolja, to, da nimamo nobenega vrednostnega sistema več. Vsi hlastajo samo za oblastjo, kradlo pa se tukaj še nikoli v zgodovini ni tako kot danes. Bolj kot kdajkoli smo potrebni krmarja, tega pa ne bomo dobili po telefonu ali s povabilom na južino. Tega se zaveda kar nekaj Slovencev. Satanas politicus je premalo, treba je trdnih ljudi s pogumom, programom in vizijo, predvsem vizijo! Na Slovenskem ta čas, žal, ne vidim kaj prida vsestranskega zaupanja vrednih ljudi. Zame je edina karizmatična osebnost nadškof dr. Alojzij Šuštar, pa še ta je večkrat obdan s strupenimi sapami, čeprav je osebno skromen, preprost, človeško dober, predvsem pa moder. To ni Slovenec leta, ampak stoletja."

Radi se pošalite, da ste bili, ko ste prišli v Kostanjevico, kot čuk v razvalinah. Kakšni so zdaj temelji, na katerih lahko še naprej gradi kostanjeviška kultura, ali pa je zrasla in bo padla z Ladom Smrekarjem?

"Ena tretjina gradu je še v razvalinah. Žal mi je zmanjkalo kakih dvajset let, zato bo moral delo nadaljevati kdo drug. Noben človek ni nenadomestljiv. Glejte, Rabin-drath Tagore je zapisal: 'Vsako dete, ki prihaja na svet, prihaja s sporočilom, da bog še ni obupal nad človekom!' Verjamem, da bog nekoli ne bo obupal in bo tudi v Kostanjevico prinesel takega človeka, ki bo pripravljen ustvarjati."

Intervju pripravil: TONE JAKŠE

Kako razdimiti Slovence?

Zadnji dan v januarju je že vrsto let poseben dan za vse tiste, ki si po svetu in pri nas prizadevajo, da bi bil ta svet nekoliko bolj prijazen in človeški tudi v takšnih drobnarijah (ki pa dejansko sploh niso drobnarije), kot so nezakajeni delovni prostori, nezakajeni javni lokali, čakalnice, restavracije, da bi bilo manj od tobaka orumenelih prstov in kašljajočih, boleajočih ter umirajočih za posledicami kajenja. 31. januar je namreč dan nekadilstva. Letošnje leto bodo slovenski borci proti tobaku lahko zapisali z velikimi črkami v zgodovino svojega boja.

V pripravi je namreč zakon o omejevanju uporabe tobaknih izdelkov, ki bo stopil na prste predvsem tistim, ki si iz te škodljive razvade kujejo dobičke, od proizvajalcev do prodajalcev in oglaševalcev tobaknih izdelkov. Zakon bo posegel tudi v državno blagajno, nekaj bo dal zaradi višjih dajatev na tobake izdelke, nekaj pa bo seveda tudi vzela, če se bo zaradi zakonskih določb močno zmanjšalo število kadilcev na Slovenskem. Dovoljene droge, kot sta alkohol in tobak, namreč prinašajo prenekateri tolar v državni proračun, zato je boj države proti zlorabi obeh drog videti nekoliko paradoksalen. A le na videz, saj je dejansko izguba, ki nastaja zaradi obolenosti in poškodb, povezanih z zlorabo obeh drog, neprimerno večja, kot so tolarji, ki se kotatijo v državno malho ob prodaji tobaka in alkohola.

Slovinci so kar preveč vneti kadilci

Tobak je videti prav nedolžna stvar. Ni še tako dolgo, ko smo lahko videli v javnosti kaditi vsakogar, ki je kaj pomenil. Kadili so politiki, estradne in filmske zvezde, umetniki in poslovneži in kadila je veselo tudi uboga raja, ki si je s tobaknim dimom pričarala kratkotrajen občutek, da sodeluje v užitkih tega sveta. Toda dejstva, ki jih je skozi de-

setletja beležila medicinska statistika, so postajala vse bolj neizprosno jasna in v razvitem svetu se je odnos do kajenja že bistveno spremenil. Kaditi v javnosti, denimo na poslovnem sestanku ali med nastopom na televiziji, je znak nekulture in daje podobi nastopajočega negativen predznak. Število kadilcev v razvitem svetu vztrajno počasi upada, kar pa ne pomeni, da je človeštvo kaj manj zavito v tobaki dim, saj v nasprotju s tem število kadilcev in poraba tobaknih izdelkov v nerazvitem svetu še vedno močno naraščata.

In kje smo Slovenci? Na senčni strani sveta! Zdravniki opozarjajo, da imamo pri nas skorajda že epidemijo kajenja. Kadi tretjina prebivalstva, med mladostniki kadi že vsak tretji, v najbolj ustvarjalnem življenjskem obdobju (med 26. in 40. letom) pa vsak drugi Slovenec. V povprečju slovenski kadilec pokadi na dan okrog 20 cigaret, kadilci pa vsak dan pokupijo pol milijona zavojčkov cigaret.

Davek, ki ga tobak pobira, ni majhen. Na svetu umre zaradi posledic kajenja že blizu milijon ljudi, pri nas v Sloveniji je statistika leta 1990 zapisala 3579 smrti zaradi posledic kajenja, od tega več kot 700 zaradi pljučnega raka, ki je značilna bolezen kadilcev. Zdravni-

ki tudi ugotavljajo, da imamo pri nas okrog 23.000 bolnikov s kroničnim brohitisom, 80 do 90 odst. teh bolni pa gre na rovaš kajenja. Cigaretni dim je tudi povzročitelj številnih srčnih in žilnih obolenj ter tako vzrok za prenekatero invalidnost, da ne omenjamo velikega deleža, ki ga ima tobak pri nastanku različnih oblik raka in na razvoj otroka v materinem telesu, če je mati huda kadilka. Tudi če odmislimo dejstvo, da tobak enako vneto kot v človeško zdravje vrta luknje tudi v družinski proračun, je jasno, da gre za spoštovanja vrednega nasprotnika, s katerim se ne gre igrati in ga je treba resno zagrabit.

Prav to naj bi storil zakon, ki ga pripravljajo že dve leti in zdaj kot predlog čaka, da bo prišel na vrsto za drugo obravnavo v državnem zboru. Morali bi ga obravnavati že te dneve, vendar so obravnavo premaknili na eno od naslednjih zasedanj. Je pa predlog že prejel splošno oceno strokovnjakov Svetovne zdravstvene organizacije (WHO), ki se je konec januarja mudila pri nas. Menijo, da smo na dobri poti in da Slovenija resno jemlje protitobačno priporočila WHO, poudarili pa so, da bi morali zakonsko še bolj zaostri prepoved neposrednega in posrednega reklamiranja tobaknih izdelkov, to je najučinkovitejši ključ za uspeh protitobačne politike, ki seveda ni usmerjena v nasilje nad kadilci, pač pa v obrambo in varovanje pravice do zdravja za nekadilce in tudi kadilce.

Obvezna opozorila o škodljivosti kajenja

Po predlogu zakona o omejevanju uporabe tobaknih izdelkov bo eden od ukrepov za varovanje zdravja zniževanje vsebnosti zdravju škodljivih sestavin v tobaknih izdelkih. Od konca prihodnjega leta bo prepovedana prodaja vseh cigaret, ki bodo vsebovale več kot 15 mg katrana na cigareto, čez dve leti pa bo ta stopnja znižana na 12 mg. Proizvajalci bodo torej prisiljeni izdelovati zdravju manj škodljive cigarete. Dr. Tapani Piha, ki je vodil misijo WHO na obisku v Sloveniji, ima o tem zanimivo in precej ostro mnenje. Po njegovem od teh ukrepov ne bi smeli preveč pričakovati, saj je pri kajenju močnih cigaret, kot bi skočili z 12. nadstropja, pri kajenju lahkih cigaret pa, kot bi skočili "samo" iz 6. nadstropja.

Vsebnost katrana bo morala biti zapisana na vsaki škatlici cigaret ali drugi tobačni embalaži, poleg tega pa še opozorilo: "Minister za zdravstvo opozarja: Kajenje je zdravju škodljivo!" ter še eno od naslednjih opozoril: Kajenje povzroča raka na pljučih, Kajen-

je v nosečnosti škoduje razvoju otroka, Kajenje je najpogostejši vzrok srčnih smrti, Kajenje povzroča bolezni srca, Kajenje skrajšuje življenje.

Zakon bo krepko posegel v reklamiranje tobaka in tobaknih izdelkov. Ko bo veljal, bodo prepovedane reklame v tisku, po radiu, televiziji, v kinu, na panojih, tablah, nalepkah, svetlobnih napisih, skratka, prepovedano bo reklamiranje v vseh oblikah, ki jih danes uporabljajo pri "masaži" potrošnikov. Zaščitna poslovna znamka in logotipi proizvajalcev tobaknih izdelkov bodo lahko ostali na poslovnih prostorih proizvajalca, na izveških prodajalcev, na službenih vozilih izdelovalca ali prodajalca ter na raznih predmetih iz tekstila, dežnikih, senčnikih, usnjeni galanteriji, priboru za kajenje in drugih majhnih predmetih. Dovoljeno bo tudi z enkratnimi akcijami, ki ne bodo smele trajati več kot mesec dni, obveščati potrošnike o izboljšanih oziroma zdravju manj škodljivih tobaknih izdelkih v sredstvih javnega obveščanja. Okoli teh določil se bodo najbrž še lomila kopja v državnem zboru, še posebej po priporočilu Svetovne zdravstvene organizacije, naj bi reklamiranje kar najbolj zavrl.

Mladostniki, ki pri nas kaj vneto vlečejo cigarete, bodo poslej ostali z dolgim nosom pred trafikami. Zakon prepoveduje prodajo tobaknih izdelkov osebam, mlajšim od 15 let. In tudi bližnjic prek avtomata, kjer ni tehničnih trgovcev, ki spoštujejo zakon, ne bo, saj je po zakonu prepovedana prodaja tobaka v avtomatih. Trgovci in gostilničarji ter seveda vsi, ki zdaj prodajajo tobačne izdelke, bodo morali kar dobro premisliti, predno bodo mladostniku prodali zavojček cigaret, saj zakon predpisuje za tak prekršek kazen najmanj 250.000 tolarjev.

Prostori za nekadilce v gostinskih lokalih

Znano je, da kadilci s kajenjem ne škodujejo samo svojemu zdravju, marveč ogrožajo tudi zdravje nekadilcev, ki so prisiljeni bivati z njimi v zakajenih prostorih. Pravica do zdravja je ena temeljnih človekovih pravic, zato zakon prepoveduje kajenje v javnih prostorih. Kajenje bo dovoljeno samo v tistih delih javnih prostorov, ki bodo posebej označeni in ločeni od ostalih prostorov, kadilnice pa ob tem ne smejo presegati polovice skupne površine posameznega javnega prostora. V gostinskih obratih, ki gostom nudijo pretežno hrano, se pravi v gostilnah in restavracijah, mora biti najmanj pol prostora, kjer se streže hrana, namenjena nekadilcem. Last-

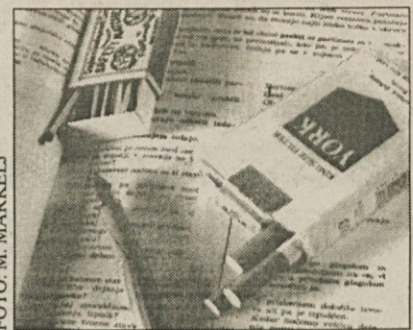

FOTO: M. MARKELJ

nik, najemnik oziroma upravitelj gostinskega lokala mora vidno označiti prostor ali del prostora, ki je namenjen nekadilcem, in ga ločiti od drugih prostorov oziroma zagotoviti ustrezno prezračevanje, ki bo preprečilo draževpliv cigaretnega dima. Popolnoma pa zakon prepoveduje kajenje v slaščičarnah in mlečnih restavracijah.

Tudi v prostorih državnih organov, ki so namenjeni stikom s strankami, bo kajenje povsem prepovedano.

Tudi na delovnem mestu bodo poslej nekadilci zavarovani pred nasiljem kadilcev. Delodajalec bo moral v skladu z zakonom določiti, v katerih delovnih prostorih je kajenje sploh dovoljeno. To seveda ne pomeni, da bo lahko določil nek delovni prostor in bo potem tam vladal zakon cigaretnega dima. Vsi zaposleni imajo namreč pravico zahtevati od delodajalca, da jim omogoči delo v prostorih, kjer zrak ni onesnažen s cigaretnim dimom. Če delodajalec tej zahtevi ne more ugoditi in zaposlenega prerazporediti v delovni prostor, kjer se ne kadi, potem mora prepovedati kajenje v tistem delovnem prostoru, kjer zaposleni dela. Torej bo imel nekadilec prednost pred kadilci oziroma pravica do zdravja prednost pred pravico do kajenja.

Omenili smo že, da bodo kazni za kršitelje visoke, najmanj 250.000 tolarjev za hujše kršitve. A tudi za manjše, kot je denimo kajenje v javnem prostoru, kjer je kajenje prepovedano, denimo v državnih uradih, čakalnicah, slaščičarnah, mlečnih restavracijah, na avtobusu, v kinu, v prostorih za nekadilce in drugod, bo kadilca prižgana cigareta stala 5.000 tolarjev, kazen pa bo moral plačati na kraju samem in takoj.

Zakon bo torej uvedel nekaj več reda, ali pa bo zavrl škodljivo razvado in preprečil, da bi si tobak nabiral novih in novih častilcev zlasti med mladimi, pa je vprašljivo. Bolj kot zakonske prepovedi bo na mlade in tudi ostale kadilce vplivalo splošno vzdušje v slovenski družbi in odnos do kajenja nasploh. Šele ko bo kajenje v javnosti dobilo izrazito nekulturnen in negativen predznak, bo tobakni dim manj dišal, bo manj imeniten, s tem vred pa bo naredil tudi manj škode zdravju kranjskih Janezov in Mick.

MILAN MARKELJ

150. obletnica rojstva

p. Stanislav Škrabec

V NUK V Ljubljani je shranjena Zlata knjiga odličnjakov ribniške šole, v kateri je kar trikrat zapisan Anton Škrabec iz Hrovače pri Ribnici, poznejši pater Stanislav, in sicer leta 1852, 1853, 1854, vselej na prvem mestu. Oče ga je potem dal študirati v Ljubljano, kjer je leta 1863 maturiral na gimnaziji in še istega leta stopil v frančiškanski samostan. V rodbinski tradiciji je ohranjen spomin, da podjetni oče Anton z odločitvijo svojega prvorojenca ni bil zadovoljen in je dejal: "Osem let sem ga študiral, da bo kaj iz njega, zdaj pa se mi je pomenil!" A pater Stanislav ni ostal anonimen menih, s svojim epohalnim spisom "O glasu in naglasu našega jezika v izreki in pisavi" se je trajno zapisal na strani slovenske kulturne zgodovine, njegov pomen pa pravzaprav znamo ceniti še danes.

Po Matiju Čopu in Jerneju Kopitarju je na Slovenskem nastalo pravorečno brezvladje. Vsak pisec se je skliceval na svoje narečje. V drugi polovici 19. stoletja se je v deželnem zboru v Ljubljani začelo govoriti slovensko, vendar so Dolenjci vlekli po svoje, Štajerci zavijali po svoje itd. Škrabec je bil mnenja, da je "jezik prevelik dar božji, da bi posameznik onegavil z njim", zato je določil enotno izreko. Zahteval je, naj se zaradi Trubarja in Prešerna naslonimo na dolenjsko in gorenjsko narečje, a pri tem upoštevajmo tudi sodobne govorne navade v osrednji Sloveniji. V glasu in naglasu to še danes velja.

Fran Levstik je kot velika avtoriteta v tistem času skušal slovenski jezik očistiti germanizmov in mu dati podobo staroslovenskega jezika, kar pa je bilo praktično nemogoče. Škrabec je bil mnenja, da slovenščina sama piše svoj jezikovni zakon, zato ji ne gre delati sile, kot je tedaj počel Levstik. V tistem času je bilo skoraj bogokletno nastopiti proti Levstiku, vendar se je izkazalo, da se mu je Škrabec upravičeno uprl.

Leta 1885 so se s posebnimi slovesnostmi spominjali 1000. obletnice Metodove smrti in ob tej priložnosti se je Škrabec zavzel za večji pomen slovenščine v cerkvi: moliti, pridigati in peti se mora v slovenskem jeziku. Tedaj je bil pomembnejši pritisk hud in bili so poizkusi, da bi prepovedali celo slovensko petje. Škrabec je zavrnil Nemce: "Tu je Slovenija; če bi šel jaz drugam, bi se moral tudi prilagoditi!" Nemška vlada je protestirala, a nemščina pri nas ni nikoli postala bogoslužni jezik.

Škrabec se je zapletel v hude boje z oblastjo. Prišel je celo pred disciplinsko sodišče in nameraval stopiti iz samostana, vendar se to ni zgodilo.

Kot profesor klasičnih in slovanskih jezikov je Škrabec poučeval slovenski, hrvaški, nemški, grški in latinski jezik na gimnazijah, ki so jih vodili frančiškani, med drugim v Novem mestu in Gorici. Petintrideset let je urejal in izdajal stanovsko revijo Cvetje z vrtov sv. Frančiška, v kateri je objavljati tudi svoje jezikoslovne spise. V samostanu je ob tem delu opravljal vse redovne obveznosti kot ostali bratje frančiškani. Bil je namreč zelo krepak in vitalen človek.

Kako preprosto je danes vzeti v roke slovensko knjigo, revijo ali časopis, in že spremljamo novice in sporočila v nam povsem razumljivem jeziku. Le kdo ob tem pomisli, da so slovenske jezikovne vadnice, ki smo jih radi ali neradi prebirali v osnovni šoli, pisane v glavnem po jezikoslovnih izsledkih, ki jih je v samotni samostanski celici 40 let vztrajno izpisoval p. Stanislav Škrabec.

Ob neki priložnosti je prišla delegacija ruskih slavistov v samostan na Kostanjevici pri Gorici, da bi se seznanila z učenim jezikoslovcem. Na samostanskem vrtu so nalezli na patra, ki je v delovni obleki vrtnaril. Povprašajo ga po Škrabcu. Veli jim, naj ga počakajo, da ga gre poklicat. Čez nekaj časa se je vrnil prejšnji "vrtinar", umit in preoblečen, pred elitno rusko slavistov. Skromnost je bila tudi ena odlik patra Škrabca.

J. DEBELJAK

Reka, dolga celo življenje

Čisto blizu devetdeset jih že ima Hribarjeva Rezka iz Podbočja in mnogo vode je preteklo po strugi Sušice, odkar je leta 1904 privekala na ta svet. S to vodo je povezano celo njeno dolgo življenje. Šumela ji je pod oknom in jo zazibala v sen, ko je bila še kot dete v zibki, dramila in spodbujala je njeno sanjarjenje in domišljijo, ko je kot dekle prisluškovala v tiho noč, tolažila in spodbujala jo je, ko je imela kot mlada žena polno glavo skrbi in hišo polno otrok, in umirjeno se zdaj pogovarja z njo o nekdanjih dneih in ljudeh, o vseh, ki so prišli in odšli, in o tistih, ki bodo še ostali na bregu, ko bo Rezkin zadnji val odšumel. To je pogovor dveh živih bitij, poln razumevanja za naravo bivanja.

Voda je bila Rezki vse življenje življenjska spremljevalka in družica, bila pa ji je tudi kruh. Težko si je zamisliti Podbočje, to sorazmerno veliko in slikovito dolenjsko vasi brez reke Sušice. Dala ji je življenje, njen značaj in slikovitost, ko se mimo domačij in pod številnimi mostovi njen tok, prej ukleščen v nemirne gričevnate strmine, privaja na ravninsko umirjeno. A je še vedno polna mladostne moči, ki jo je nekdanji človek znal pametno izkoristiti. Rezka je bila tega vajena, kajti vse življenje je preživela v mlinu ob reki. Pri Glinškovi, kjer se je rodila, je bil mlin. In ker so bili pri hiši le trije otroci, dve sestri in en brat, so se morali kaj hitro navaditi, kako se mu streže, zlasti med prvo svetovno vojno, ko je cesar tudi očeta poklical pod orožje. K sreči je bilo to že bolj proti koncu in je do razsula avstroogrske monarhije prišlo prej, predno ga je na soški fronti našla italijanska krogla.

Rezka je morala delati doma toliko bolj, ker se je brat odločil za študij. Postal je profesor in je domov prihajal le še na obisk. A je ostalo časa

FOTO: TONE JAKŠE

Rezka Hribar iz Podbočja s pravnukinjo Iris v naročju.

še za druge stvari, po katerih hrepeni mlado srce: za družbo, izlete, nastopanje v domači dramski skupini. Mlinsko kolo pa se je vrtelo in leta so se vrtela z njim. Rezka je postala postavno dekle in na njej so se ustavile oči Hribarjevega Lojza iz gornjega konca vasi. Vzela sta se, a za Rezkin življenje se ni dosti spremenilo. Spet je prišla v mlin, le da je ta stal nekaj sto metrov višje ob toku Sušice. Španov mlin so mu rekli, ker je bil njegov lastnik včasih menda tudi župan.

Za mlinarje so včasih rekli, da so živeli v blagostanju. Tega za Hribarjeve ne bi mogli trditi. Res, da kruha pri hiši nikoli ni primanj-

kovalo, a Rezka je povila osem otrok, ki so zahtevali svoje, mož Alojz pa je bil bolj slaboten, zato je morala sama dostikrat prijeti za delo in streči v mlinu. Mlin pa je bil bolj dopolnilo kot pa glavna dejavnost, saj je bila pri hiši še kmetija z vinogradom. Sploh pa je bilo tisti čas na Sušici kar šestnajst mlinov, od tega večino v Podbočju ali Sv. Križu, kakor se je prej imenovala vas. Mlinov je bilo več, kot pa so lahko kmetje iz okoliških vasi nanesli žita. Za nekatere je zato dela zmanjkovalo in kolesa so drug za drugim obnemela. Tiste, ki so se vztrajali, je zatrl valjni mlin. Kolesa Hribarjevega mlina so obstala med zadnjimi v vasi. Še danes stojijo in Rezkin vnuk Alojz zagotavlja, da se bodo nekoč spet zavrtela.

Sušica, ki tako spokojno žubori mimo mli- na, pa je znala včasih pokazati svoje zobe. Tako hitro je narasla, da so si ljudje ob njej komaj rešili golo življenje, vse ostalo je bilo prepuščeno na milost in nemilost njeni stihiji. Rezka se spominja, kako je voda zdrla komaj zaorane njive in odnesla zemljo z njih, kako je prestavljala lesene stavbe in se včasih tudi pošteno poigrala. Tako je odnesla s sabo Gramčev hlev z živino vred. Hlev je naplavilo v bližini Krke, živina je ostala v njem živa in privezana. Malo manj skrbi je voda povzročila sosedom, ki jim je hlev prestavila le preko struge. Zato pa je nemalo strahu prestal sovaščan Kramar, ki ga je povodnej tako presenetila, da se ni imel časa umakniti. Splezal je na najbližjo slivo in na njej prebil noč in šele drugi dan, ko se je voda umirila, zlezel z drevesa.

Tako je ob Sušici v lepem in v hudem rasel Rezkin rod. Leta so tekla, mož Alojz je umrl, zagospodaril je sin Benjamin, si ustvaril otroke in umrl, prav tako njegova žena, Rezka pa je delala in vztrajala. Štirinajst vnukov ima in sedemnajst pravnukov. Najmlajša pravnukinja Iris je hčerka Rezkinega vnuka Alojza, ki sedaj gospodari na domačiji. Ker se mlin ne obnese več, je vodo vpregel v drugačno dejavnost; na njej je postavil ribogojnico. Mlad je še in on se z vodo pogovarja drugače.

TONE JAKŠE

OBE NAGRADI V
NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 2. in 3. nagradne križanke izbral BRANKA ČRETNIK in LJUBA RAJERJA iz Novega mesta. Črtniku je pripadla denarna nagrada 5.000 tolarjev, Rajer pa bo prejel knjižno nagrado. Doklovo povest Uskoška princesa z avtorjevim podpisom. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 14. februarja na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 5. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 2. oz. 3. NAGRADNE
KRIŽANKE

Pravilna rešitev nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: MIAMI, IGNAC, NAGROBNIK, WILLY, OAZA, BA, KILOGRAM, PART, AJAS, OKA, AMATI, ANAND, SIN, LE, DRINA, SEDMINA, IZOLA, ANTERIDIJ, SIK, US, DIJAK, TAT.

prgišče misli

Mnogo hudobnih živi v bogastvu, a dobri so revni!

SOLON

Omika napravi človeka ostudnejše krvočnega.

F. DOSTOJEVSKI

Leninistična partija lahko ostane na oblasti samo, če uniči prihodnost. Uničiti je treba značaje, poštenje in čast ter ustvariti krdelo duš drobtinic, drobnih lopovov, ki jim je mar le sedanjost.

J. KOPAC

Ni vezi, ki bi ustavila duha.

P. HENNIGSEN

NAGRADNA KRIŽANKA5

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	IRAŠKI PREDSEDNIK HUSSEIN	DAVEK	NASELJE V SAVSKI DOLINI (TOVARNA PAPIRJA)	NADAV	IME VEČ NORVEŠKIH KRALJEV	AVTOR: JOŽE UDIR	KDOR DELA PRIMERJAVO	DALM. MOSKO IME	OGRODJE IZ DESK PRI BETONIRANJU
BOJAZEN						ZA (LAT.)			
DOLGO-REPA PAPIGA						NASILNA TATVINA PAZDER			
NAUK O POUČEVANJU									
JAP. KNJIZEVNIK (KOBO)				NAŠE MESTO OB DRAVI OSTRIVEC					
SPANJE								MLAKA, BLATO	NAJVIŠJI VRH V TURČIJI
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	AMERIŠKI PISATELJ (GEORGE 1866-1944)		ATLETSKA DISCIPLINA IND. BOG OGNJA		NOETOVA BARKA ZADNJI DEL LETALA				
MADŽAR. ZENSKO IME			NAŠA PEVKA ŠANSONOV (MAVRIC)	NEK. PRESTOL. BABILONIJE GR. BOG VOJNE		VRTINEC PASMA PSOV			
KRALJ ZIVALI			REPUB. V SREDNJI AMERIKI IME PIS. PEROCI		NADZORNIK V GRAD-BENISTVU OKR. ZA VOLTMEETER				
DIPLO-MANT VISOKE TEHNIŠKE SOLE						POJAV NA TEKOCINI			
REZULTAT KALJENJA									
ZOLAJEV ROMAN			JUDOVSKI KRALJ		JAZZOV-SKO PETJE				

praktični
praktični
praktični

K
KRIŽ
A
Z

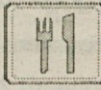
Maske

Suhe in ovele kože na obrazu ni moč zakriti zgolj z ličili. Boljše je, da se je lotite na drugačen način. Poskrbite, da bo koža sveža in mehka. Pri tem igrajo pomembno vlogo maske, ki so priporočljive zlasti za nagubano kožo, koristijo pa tudi drugim kožam, saj dajejo čvrstost in sijaj. Zelo učinkovite so oljne maske, na primer iz žitnih kalčkov, ki ohranjajo vlažnost gornjih plasti kože. Učinkovite so tudi maske iz različnih želičnih ekstraktov ter v obliki gelov. Če si masko nanesete na obraz le enkrat na teden, je učinek očiten. Obrazne mišice postanejo prožne in čvrste, koža pa dovolj vlažna, saj maske zavirajo prehitro izhlapevanje tako nujno potrebne vode iz kože.

Likanje usnja

Veliko ljudi nosi usnjene plašče, jakne, kri-la. Žal pa se tudi usnje mečka in takšna oblačila marsikdaj izgledajo zelo malomarno. Toda ljudje ne vedo, kako bi si pomagali pri zmečkanem usnju. Nasvet je preprost: polikajte ga. Temperaturo likalnika nastavite na bombaž. Nato položite oblačilo, ki je bodisi iz semiša ali iz gladkega usnja, na likalno mizo. Likajte z narobne strani in preko krpe, ki zavaruje usnje pred preveliko vročino. Vendar pa morate biti previdni, da ne boste uporabili vlažne krpe ali pa vlažnega likalnika na paro. Če bi namreč usnje navlažili, bi se pri hlajenju in sušenju močno skrčilo, pri tem pa bi si naredili več škode kot koristi.

Kremna juha iz šampinjonov

Za 4 osebe potrebujemo: 500 g šampinjonov, 50 g mesnate prekajene slanine, 100 g čebule, 30 g masla ali margarine, žlico olja, 1/2 l mesne juhe iz kocke, 1/4 l sladke smetane, 1/8 l belega vina, 2 do 3 žlice limoninega soka, poper, 4 žlice kisle smetane, drobnjak. Šampinjone očistimo in listasto narežemo. Slanino in čebulo zrežemo na kockice. Na vroči maščobi prepražimo najprej slanino, nato dodamo čebulo in 400 g šampinjonov. Pražimo in mešamo toliko časa, da povre tekočina, ki jo izpustijo gobe. Zalijemo z juho, pustimo da prevre in zmiksamo. Nato pretlačimo skozi cedilo in zlijemo nazaj v kozico. Dolijemo smetano in belo vino. Pustimo, da prevre, nato začnimo z limoninim sokom, s soljo in poprom. V ponvi popečemo preostale šampinjone, da porjavijo. Juho nalijemo v krožnike, potresemo s popečenimi šampinjoni, okrasimo s kisló smetano in drobnjakom.

Presajanje še priporočljivo

V naravi nobena rastlina ne uspeva v cvetličnem lončku ali kakem drugem podobnem utesnjenem življenjskem prostoru, zato je treba lončnice presajati. Najprimernejši čas je zgodaj spomladi, torej tik pred začetkom rasti. Pri vsaki posamični rastlini je treba najprej ugotoviti, ali je njen koreninski sistem že zapolnil ves prostor v lončku, to pa je znak, da je presajanje potrebno. Pred presajanjem je treba rastlino temeljito zaliti in pustiti, da odvečna voda odteče, saj takoj po presajanju zalivanje dva do tri dni ni priporočljivo. V zadnjih letih, odkar je na voljo več različnih gnojilnih raztopin in dodatkov, marsikdo opušča presajanje lončnic, kar pa ni najbolje, saj bolj kot mineralna hranila utesnjena rastlina potrebuje življenjski prostor. Pretirano rast je mogoče zadržati tudi z obrezovanjem, ki daje rastlini lepši in bolj negovan videz. S pinčiranjem vršičkov jo prisilimo, da prej in obilneje cveti.

Kaj je moped?

Novi zakon o varnosti v cestnem prometu bo odpravil tudi nejasnosti pri definiciji kolesa z motorjem in mopea. Po dosedanjih določbah so bila kolesa z motorjem vsa dvokolesna vozila, ki so imela motor s prostornino do 50 kubikov in niso presegla hitrosti 50 km na uro. Sedaj naj bi uvedli nov pojem mopea. To naj bi bilo tisto vozilo, ki lahko vozi med 25 in 50 km na uro in ima motor s prostornino do 51 kubikov. Kolo z motorjem bo odslej le tisto vozilo, ki ne preseže hitrosti 25 km na uro. Nova delitev bo verjetno pomenila tudi spremembo pri obveznem nošenju zaščitnih čelad med vožnjo. Čeprav se zakonodajalec še ni dokončno opredelil, pa kaže, da bo nošnja zaščitnih čelad za voznike mopedov obvezna, ne pa za lastnike koles z motorjem.

zanimivosti iz sveta

Prihajaja s starostjo

Pred kratkim je svet izgubil še enega znamenitega junaka filma in televizije. V Ameriki je za rakom na prostati umrl najslavnejši gologlavec hollywoodskih studijev Kojak oziroma Telly Savalas, kot se je igralec pisal. Njegova smrt ni le običajen memento mori o minljivosti slave in sveta, je tudi svojevrsten opomin moškim, naj nekaj več pozornosti posvetijo svoji prostati.

Podobno kot velja za ženske, da morajo pozornost posvečati prsim, velja za moške, še posebej starejše, naj enako skrbno bdijo nad stanjem svoje prostate. Rak na prostati je namreč tipično moška nadloga, ki vsako leto pobere več deset tisoč življenj.

Sodobna medicina je za zgodnje odkrivanje adenoma in raka na prostati zelo dobro oborožena. Zdravniki dandanes odkrijejo številne primere adenoma in raka na prostati že v tako zgodnjem stanju, kot ga poprej nikoli niso mogli, to pa seveda pomeni, da imajo oboleni neprimerno večje možnosti, da jih bolezen ne spravi v grob. Zdravljenje je lahko kirurško, se pravi, da obolelemu delno ali v celoti odstranijo prostato, lahko pa obolelega zdravijo tudi z obsevanjem.

Prostata ali obsečnica, kot je slovenski naziv za ta del telesa, je moška spolna žleza, ki leži na dnu sečnega mehurja pod danko in nad presredkom. Ima obliko in velikost kostanja z goraj ležečo bazo, ki se prilega mehurju, in z navzdol obrnjenim vrhom. Skozi žlezo poteka od zgornj navzdol obsečni del sečnice, v katero se izlivata voda in obsečni mešiček. Tkivo obsečnice, ki ga sestavljajo mišična vlakna in žleze, v celoti obdaja sečnico. Naloga obsečnice je, da izloča semensko tekočino pri izlivu semena. Na starejša leta ta sicer mirna žleza lahko postane huda nadloga. Zaradi sprememb v hormonski sestavi organizma se žleza kar nekajkrat poveča in pri tem lahko začne zapirati sečnico, kar povzroči zastajanje seča v mehurju in navzgor do ledvic. Stalno zastajanje seča v organizmu je nevarno in lahko povzroči hudo zastupitev.

Zaradi povečane prostate ima po 60. letu starosti težave kar tri četrtilne moških. Druga nevarnost, ki jo prinaša z leti obsečnica, pa je rak. Po medicinskih statistikah ima od 30 do 40 odst. moških v starosti nad 50 let raka na prostati, in že več

kot polovica vseh moških, ki dočakajo osemdeset let življenja.

Vse do pred kratkim je bilo najpogostejše sredstvo za ugotavljanje raka na prostati gumijasta rokavica, ki si jo je zdravnik nataknil na roko in s prstom pretipal prek danke stanje obsečnice. Če je zatipal nepravilnosti, je bila potrebna še biopsija, ki je potrdila, ali gre za rakaste spremembe. Če se je to potrdilo, je šlo običajno

že za razvito obliko raka ali adenoma in je bilo za kirurško ozdravljenje že prepozno.

V osemdesetih letih pa je prišlo do pravega buma novosti v zgodnjem odkrivanju raka na obsečnici. V uporabo je namreč prišel krvni test PSA, s pomočjo katerega zdravnik zlahka ugotovi, ali so v krvi posebne beljakovine, ki prihajajo v kri iz rakastih celic v obsečnici. Še predno je mogoče kar koli zaznati na obsečnici, krvni test že opozori na rakaste celice.

Odkar v ZDA redno testirajo moške, stare nad 50 let, je število diagnoz raka na prostati močno poraslo, kar 80 odst. več jih je kot pred dvajsetimi leti. Močno se je povečalo tudi število operativnih posegov: zdaj opravijo za 600 odst. več popolnih odstranitvev prostate, kot so jih pred osmimi leti. Kljub vsemu temu pa medicinske statistike še naprej beležijo okrog 35.000

smrti zaradi raka na obsečnici. Operacija namreč še ne pomeni ozdravitve in odstranitve nevarnosti, še posebej ne, ker gre običajno za operativne posege na starih ljudeh, ki operacijo težko prestajajo in so pri njih pogoste pooperativne komplikacije ter celo smrt. Zato je med zdravniki precej takih, ki niso zagovorniki radikalnih posegov z nožem.

Alternativo ponuja kirurški poseg, pri katerem se rakaste obsečnice lotijo z mrazom. S pomočjo naprave, ki se ji pravi kri-sonda, rakasto tkivo bombardirajo s super hladnim dušikom, ki uniči rakaste celice. Poseg poteka brez krvavenja in zahteva le enodnevno ležanje v bolnišnici.

Še manj komplikacij je z najnovejšo metodo, ki ji pravijo zdravljenje z "radio-aktivnim rižem". Gre za uničenje rakastih celic z radioaktivnimi delci, ki jih vbrizgajo v prostato. Žal imajo vsi ti postopki za najpogostejšo posledico impotentnost, kar za moške v pozni starosti ni tragično, ni pa prijetno za moške v spolno dejavnejših obdobjih življenja.

MILAN MARKELJ

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Angina pectoris

Pomembno je vedeti, da angina pectoris in srčni napad nista isto! Angino pectoris povzroča začasno nezadostno dovajanje krvi in z njo kisika v srce glede na njegove trenutne potrebe. Bolečina se navadno pojavlja med telesno aktivnostjo ali med močnim čustvenim vzburjenjem. Če prizadeti preneha z aktivnostjo ali se usede, se bolečina običajno hitro umiri.

Če pa so srčne venčne arterije tako zožene, da je določen del popolnoma zaprt in je s tem dotok krvi za dalj časa zaustavljen, začne ta del srčne mišice odmirati in nastopi srčni napad. Bolečina je v tem primeru hujša kot pri angini pectoris, traja dlje in ne mine po počitku. Bolnik je tudi ves poten in navaja močno slabost.

Anginozni napad ne pušča trajnih okvar, srčni napad pa jih! Vendar so bolniki z angino pectoris v dvakrat večji nevarnosti, da bo nekoč prišlo do srčnega napada. Napad angine pectoris za razliko od srčnega napada ponavadi ne ogroža življenja. Kaj povzroča angino pectoris

Stene venčnih (koronarnih) arterij so na notranji strani normalno gladke in elastične, kar jim omogoča, da se krčijo in širijo ter dopuščajo, da teče skozi njih kri, bogata s kisikom. Količina krvi ustreza trenutnim potrebam srca. V starejših letih, zlasti če je žilna stena poškodovana zaradi kajenja ali visokega krvnega pritiska, začenjajo na njej nastajati maščobne obloge. Ko se obloge povečajo, se premer žile zoži in pretok krvi se zmanjša. Čeprav začne ateroskleroza nastajati že zgodaj v življenju, se razvija tako počasi, da minejo leta, preden se arterije tako zožijo, da se pojavi angina pectoris. To se največkrat zgodi v srednjih letih.

Jasno je seveda, da je poleg ateroskleroze še več drugih obolenj, pri katerih srce ne dobiva dovolj kisika.

Arterije oživčujejo živčna vlakna, ki uravnavajo oženje in širjenje žil. Zato lahko preko njih delujejo na srce tudi pritiski modernega življenja s svojo napadalnostjo, sovražnostjo, neskončno vrsto rokov, neusmiljenim tekmovanjem, nemirom ali negotovostjo. Pri čustveni vzburjenosti se namreč sproščajo posebne kemične snovi (adrenalin, noradrenalin, serotonin), ki ožijo koronarne arterije. In če so žile že zožene zaradi arterioskleroze, mora srce v času stresa trše delati.

Kadar je v krvi mnogo kemičnih snovi, ki se sproščajo ob vzburjenju, se krvne ploščice, trombociti, rade sprimejo. Pri tem se pogosto pojavi krč koronarnih žil, kar lahko sproži angino pectoris. Koronarni krč pospešuje zlepljanje krvnih ploščic med seboj. Pri tem se sproščajo snovi, ki še dodatno ožijo krvne žile.

Zivčni in biokemični dejavniki raje prizadenejo tiste žile, ki so že zožene zaradi ateroskleroze. Po drugi strani pa je mnogo bolnikov, ki so trpeli zaradi angine pectoris, povsem okrevale, predvsem zato, ker so upoštevali zdravstvene nasvete in so se odločili ustrezno spremeniti svoje življenje. Žal se mnogi srčni bolniki trmasto borijo proti vedno večjim pritiskom v življenju in gledajo na svarilna znamenja angine pectoris bolj kot na sovražnika, za katerega se potem sploh ne zmenijo več. Namesto da bi z vso odgovornostjo skušali preprečiti nadaljnje napade, mislijo, da je znak šibkosti, če priznajo poraz, in se še dalje ženejo z nadčloveškimi naporji. Svarilne znake stanja, ki je še popravljivo, lahko tako kratko malo spregledamo!

(Se nadaljuje)

EROTIČNE DOPISNICE - Dopisnica z erotičnim motivom, kakršna je ta, ki jo objavljamo, je iz časa pred prvo svetovno vojno je bila za tedanje meščansko družbo izredno nespodobno, a vendar zaželjeno blago. Dopisnica s kočljivo tematiko, ki se je nemalokrat znašla v pisemskem nabiralniku kakšnega gospoda ali gospe, je danes dragocen slikovni vir, iz katerega lahko razberemo oblačilni videz, notranjo opremo, higienske razmere in erotične sanje tedanjega časa. (Pripravila etnologinja Irena Rožman)

Iz Trdinovih zapiskov

Bolj odkrite in manj lažnjive - Ženske so na Dolenjskem bolj odkrite in manj lažnjive kot Gorenke. Vzrok je brez dvombe večja svoboda, ki se dovoljuje dolenskim punčkam in dekletom v govorjenji in ponašanji. Po krivem obdolžena ali razžaljena bo se odrezala možato in branila pred celim svetom svoje poštenje, če je treba, tudi skromna in sicer vseskozi tiha in modra dolenska deklica, ne boje se ne gospodarjev ne farjev. Gorenka drži se v takem primerljaji kot štor, ne vede kaj početi ali pa se ihti skrivaj in opravlja krivca med tujimi ljudmi nakladaje nanj tudi take grehe, katerih ni deležen.

Na krivice ne pozabi - Stori Dolencu sto dobrot in eno samo krivico, pozabil bo vse dobrote radi te edine krivde, bo jih pozabil če tudi le misli ali sumi, da mu se je morda kaj napačnega naredilo. Recimo to matematično. Daruj mu 100 f. davši mu jih v roke, vzami si deset f. nazaj in Dolenjec je prepričan, da si ga okradel, da si njegov sovražnik ne pa dobitnik.

Dolge hlače so spakarija - Dolge hlače nositi je posebno po zimi strašno neumno. Po snegu in žontu se zmočijo, pa zmrznejo in rožljajo čudno nerodno in nadležno okoli nog. So prava spakarija.

Kurbarija vihra v strašni meri - Fantje in dekleta ljubijo se samo "z grehom" na Dolenjskem. V Straži n.pr. so vse lepše punce ali noseče ali pa že matere. Fant ljubico naj pred upijani, potem pa naongavi. Spridivši eno, strese greh s sebe, kakor pes vodo in gre dalje zapeljevat še drugih deklet in tako vihra kurbarija v strašni meri.

Kočevska proga v številkah

Proga Grosuplje-Kočevje je dolga 49 km, v podaljšku je še 1,9 km dolg industrijski tir proti nekdanjemu premogovniku. Začetna točka v Grosuplju je na nadmorski višini 392 m. Pri Dvorski vasi doseže nadmorsko višino 581 m (višje se v Sloveniji proga vzpone le pri Postojni in v Karavanskem predoru), od tam dalje pada in se pri Stari Cerkvi spusti na 469 m nadmorske višine. Do Kočevja se rahlo dvigne in konča na 471 m nadmorske višine.

Pri gradnji proge so morali v nasipe vgraditi 65.827 m³ nasipnega materiala, skopati 18.459 m jarkov in postaviti 2.853 mejnikov.

Proga poteka večinoma po kraškem terenu, zato niso potrebni kakšni večji objekti (viadukti, predori, galerije). Za slovenske razmere poteka proga dokaj ravno, saj je 67 % ravne proge, na krivine odpade le 33 %. Nasprotno pa je z nagibi: po ravnem poteka le 29 % proge, 71 % proge je v nagibu. Minimalni radij krivin je 200 m, maksimalni vzpon pa 22,6 promila.

Trasa proge v veliki meri poteka vzdolž stare Rimske ceste, npr. v Velikih Laščah in od Ribnice do Kočevja.

Vodne postaje so bile v Dobrepoljah, Ortneku in Kočevju. V rezervoar vodne postaje v Dobrepoljah je voda doteкала po gravitacijskem 2.753 m dolgem vodu iz zajetja na potoku Rečica. Dnevno je bilo na razpolago 175 m³ vode. Tudi v rezervoar vodne postaje Ortnek je voda tekla po 980 m dolgem gravitacijskem vodu iz zajetja na potoku Domalcu, kapaciteta pa je bila 400 m³ na dan. Na obeh postajah sta bila po dva napajalnika in čistilna jama.

V Kočevju so rezervoarje vodne postaje polnili z vodo iz 1.013 m oddaljenega vodnjaka ob reki Rinzi, tam je bila tudi črpalna postaja s parnim kotlom in črpalko, saj je bilo potrebno vodo dvigniti za več kot 20 m. Dnevno so lahko načrpali 360 m³ vode.

Vsi železniški objekti so bili dobro opremljeni s pit-

no vodo. Čuvajnice so imele betonsko cisterno, v katero se je stekala kapnica. Tudi postaje in postajališča so imela betonske cisterne za kapnico, le v Stari Cerkvi je bil vodnjak s studencem. Vodovodni priključek je kot prva dobila postaja Ribnica leta 1896.

Ob gradnji proge so bile vgrajene tirnice vrste XXIV., zaradi gorskega značaja proge so se hitro obrabljale. Presenečenje je sledilo, ko so stare in obrabljene tirnice zamenjali z novimi domačimi vrste 35; le-te so se v treh letih skromnega prometa obrabile 12 mm, torej več kot prejšnje v 50 letih intenzivnejšega prometa. Vzdrževanje proge je bilo zapostavljeno, zato so morali zniževati maksimalno dopustno hitrost. Tako je bila leta 1941 na odseku Dvorska vas-Kočevje dopustna hitrost 45 km/h, leta 1957 pa le še 25 km/h. Sedaj dopuščajo del proge maksimalno hitrost 40 km/h, del pa 50 km/h. Od skupnega števila 80.900 pragov je bilo po vojni vedno nad 21 % gnilih.

Ker je bila proga Grosuplje-Kočevje proga III. reda, je bila le skromno opremljena s signalno-varnostnimi in telekomunikacijskimi napravami. Od Grosuplja do Kočevja je bilo razpeta za 483 km brzojavnih in telefonskih žic; zanje je skrbela pošta, saj sta si tako kot drugod tudi tu železnica in pošta delili telegrafsko-telefonske vode. Na telegrafsko-telefonsko mrežo je bilo priključenih 23 telefonskih in 7 brzojavnih aparatov za potrebe železnice.

Postaje so zavarovane le z mehanskimi signali. V času okupacije so Italijani izdelali načrte za elektromehanično zavarovanje postaj, vendar je vse ostalo le pri načrtih.

9.5. PUDLJICA IN ARI

Ulica je tisto pozno poletno popoldne opustela. Ana je krenila po nji, ob njej pa je drobil kodrasti hišni prijatelj Ari, prijetna mešanica kodra in španjela, nedoločno sivo-črne barve, ljubljene Neže, Urške in sosedovega Anžeta. Na sprehod jo je mahnil z domačimi, kadar pa so šli kam z avtom, ga je čuval kot svoje pasje kraljestvo pod balkonom. Bog ne daj, da bi se do avtomobila prikradla mačka ali celo pes!

Krenila sta proti trgovini. Nenadoma je Ana opazila, da Arija ni več ob njej. Korak ji je zastal in s pogledom ga je začela iskati. Zagledala ga je, ob njem pa ljubko pudljico svetle barve, Ari jo je radovedno ovohaval in mahljajal z repkom.

"No, Ari," se je oglasila mlajša ženska, ki je vodila pudljico na vrvi, "le oglej si svojo hčerko."

REZKA GAKŠE GORJANCI

Gorjanci so skrivnostna gora. Stari ljudje vedo o njih povedati veliko pripovedk. Ena od njih pripoveduje o deklici, ki je na vrhu Gorjancev pasla živinico in zašla na kraj, kjer je bilo jezero, zaraščeno z mahom in travo. Živinica se je začela pogrezati. Deklica je pohitela, da bi jo rešila, a je tudi ona izginila v tisti močvari. Čez nekaj časa je potok Pendičevka naplaval dekletove kite.

Stari ljudje tudi pravijo, da bi, če bi se gorjanski hrib odprl, voda zalila vso šentjernejsko dolino in še več.

Nekdaj so imeli navado, da so molili posebno molitev za Podgorce. Molitev gre takole:

Ana se je presenečeno približala. Žensko je poznala le na videz, saj je bilo naselje, kjer sta obe živeli, veliko, med seboj pa se je dorbo poznalo le nekaj družin. Ženska je Ani povedala, kako je njena 9-letna psica, majhna in krotka pudljica, vse življenje zakrknjena samka. Ni se zmenila za nobenega pasjega vrstnika do prejšnjega leta, ko je nekaj dni izginevala od doma. Nekega dne je psičko zasledovala in ugotovila, da hodi vasovat k Ariju pod balkon. Tudi to leto je drugič zapored odšla na svatovanje k svojemu izbrancu, čez čas pa povrgla enega samega mladička. Komaj ga je spravila pokonci, je poginila.

"Bila je silno izbirčna in ponosna psička, vse ženine je odklanjala, dokler ni našla svojega izbranca v Ariju. Za njo je ostala tale ljubka psička."

"Molimo za vse, ki živijo pod Kukovo goro in ki na veliko nedeljo repne zribke jedo." Repni zribki so posebna jed, ki so si jo pripravljali podgorski reveži. Jeseni, ko so ribali repo, so od ribanja ostali majhni koščki. Te so nataknili na vrvice in jih obesili nad krušno pečjo, da so se sušili. Na velikonočno nedeljo pa so za zajtrk skuhalo proseno kašo s temi zribki. Meni se taka "pojedina" ne bi prav nič upirala.

V rosnih mladih letih sem večkrat ob pogledu v čudoviti gorjanski svet takole pela: "Mi pa gremo na Gorjance, tam bomo jedli pečene jance in malinovec bomo pil pa tudi svetega Miklavža počastil."

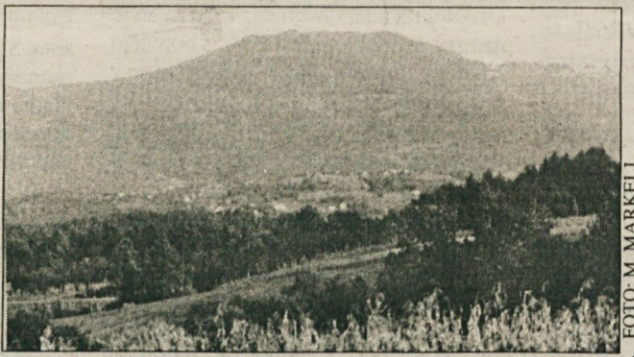

FOTO: M. MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Tri izvrstna dela v Svetovnih klasikih

V zbirki Svetovni klasiki, ki izhaja pri založbi Mihelač, so pred kratkim izdali tri nove knjige, ki jih bodo veseli ljubitelji dobrega branja. Izšli sta namreč knjigi, ki ju že nekaj časa ni mogoče dobiti na našem knjižnem trgu, Carmina burana in Božanska komedija, ter knjiga, ki je doslej sploh nismo imeli prevedene v slovenščino, in sicer Flaubertov roman Skušnja sveta Antona. Mihelač s slednjo knjigo utrjuje nove usmeritve, se pravi, da v zbirki, ki prinaša izbrano cvetje iz tujih literarnih logov, objavlja tudi doslej neprevедena dela.

Ponatis celotne Dantejeve BOŽANSKE KOMEDIJE v prevodu Andreja Capudra je že tretji, kar nedvomno dokazuje, da je ta klasična umetnina, ena največjih, kar jih ustvaril človeški genij, deležna primerne pozornosti slovenskega bralstva. Ker luksuzna izdaja celotne pesnitve ni ravno dostopna vsakemu žepu, je izid precej cenejše Mihelačeve izdaje v Svetovnih klasikih vsekakor dobrodošla izbira za plitvejši dijaški in študentski ter še kateri žep.

Nasvojem domišljijem potovanju po treh onostranskih kraljestvih, po peklu, vceh in raj, je pesnik v Božanski kmediji izrisal mozaik vsega tistega, kar je srednji vek vedel, čutil in občudoval. Umetnina je tako po eni strani poučna pesnitev enciklopedičnih razsežnosti, ki nam razlaga kozmološko, etično in zgodovinsko-politično plat vesolja, hkrati pa je umetniško delo, ki ponazarja in slika podobo celotnega človeštva. Capuder je prevod opremil tudi s spremno besedo in potrebnimi opombami, ki lajšajo branje vsekakor zahtevnega besedila.

Izbir iz srednjeveških posvetnih pesmi, znanih pod imenom CARMINA BURANA, je pred veliko leti že izšel v slovenskem prevodu, vendar knjige že dolgo ni mogoče nikjer več dobiti, zato je Primož Simoniti pripravil nov izbor in vanj zajel najbolj znane ter najbolj značilne pesmi iz te poezije visokega srednjega veka. Pri nas so Carmina Burana znane po zaslugi slovite istoimenske Orfove kantate, ki vsebuje predvsem piske in ljubezenske pesmi, parodije in satire. Pesmi so natisnjene tako v latinskem izvirniku kot v slovenskem prevodu, kar bodo pozdravili vsi tisti, ki se še ukvarjajo z latinščino, knjig v tem jeziku pa pri nas že dolgo več ne tiskajo. Prevodu je prevajalec dodal tudi

spremno besedo in opombe. Zanimivo bralsko poslastico prinaša tudi roman Gustava Flauberta SKUŠNJAVA SVETEGA ANTONA, katerega zahtevni prevod v slovenščino je opravil naš izvrstni prevajalec Branko Madžarevič, z obsežno in izčrpno spremno besedo pa je delo opremila poznavalka francoske književnosti Jola Škulj. Gre za besedilo, h kateremu se je Flaubert vračal vse svoje življenje in ga dodeloval. Znanje so tri inačice romana, pri čemer slovenski prevod sloni na tretji, zadnji verziji. Flaubert je to delo, ki je dolgo ostalo v ozadju zanimanja literarnih teoretikov in tudi bralstva, oblikoval kot lirčno in bizarno fantastiko, uporabil pa je za svoj čas tudi slogovne novosti - bil je prvi, ki je v roman uvedel notranji dialog in tok zavesti, dvojje prijemov torej, značilnih za kasnejši moderni evropski roman.

MILAN MARKELJ

Dom mojega doma

Založba Lipa, ki jo je pred 40 leti v Kopru ustanovil dr. Bogomir Magajna, je izdala knjigo novel Jožeta Felca DOM MOJEGA DOMA. Avtor, zdravnik psihiater in pisatelj, je izdal doslej že pet knjig. V novem delu je deset novel in bralec brez težav uganee, da se dražljivost pisateljevega pripovedovanja vrti v okviru "kliničnih primerov" njegovega zavoda ali inštituta, kot ga malce skrivnostno imenuje.

"Kot zdravnik sem spoznal veliko zgodbin in usod, ki bi jih po preprostem razmisleku lahko uporabil kot pisatelj. Toda literarni zapis in tudi njegova notranja draž, ne prenese posnemanja nobene realnosti, saj v še tako preprosti ali pa zapleteni fabuli prebiva pisatelj vsem, kar je. Slabo je delo, če v prav vsakem junaku ni nekaj avtorjeve duše in postave; slabo je, če bralec prav v vsakem junaku ne zazna nekaj sebe", je Jože Felc povedal pred leti v Sodobnosti. Novele, izmed katerih so prve nabite z erotiko, nam odkrivajo življenjsko drugačnost, ki je preizkušnja in dragocenost hkrati.

Pisatelj trdi: "Moji bolniki so moji največji prijatelji." Med njimi hodi z "odprtimi očmi". Ko opisuje njihove življenjske zgodbe, so to zanj normalni ljudje, saj so le malo "drugačni", sicer jim ne bi namenil vsega svojega življenja.

Pretresljiva je avtobiografska novela o Jaslicah iz aprila 1941 in zgodba Eros tanatos, v kateri prepoznamo življenje in smrt dobrotnika iz Negove. Avtor duhovito omenja tudi srečanje maršala Tita z abesinskim cesarjem na Jadranu. V noveli Oče opisuje slovo Valjuna in Silnega, nekdanjega partizana in domobranca, ki v njegovem zavodu v miru doživita konec življenja.

TONE GOŠNIK

popoldan je odpeljal po en vlak iz Kočevja in en vlak iz Stare Cerkve do Brežic, kamor je prispel zgodaj zjutraj. Prazna garnitura pa se je iz Brežic vračala na ponovno nakladanje. Garniture so bile sestavljene iz starih potniških voz, 26 zaprtih in 9 odprtih voz. Za nemoteno nakladanje so hitro podaljšali tira 1 in 6 v Kočevju, prav tako nakladalni tir v Stari Cerkvi.

Kmalu po končani vojni so posebni transporti vozili iz Ljubljane v Kočevje množico Slovencev, Hrvatov in Srbov. Njihova žalostna pot se je končala v Kočevskem Rogu. Kompozicijo približno 28 tovornih voz in enega potniškega voza sta vlekli lokomotivi 23-010 in 23-020. Ker je bil most preko Gruberjevega prekopa nevozen, so ujetnike nalagali na drugi strani mostu pod Golovcem. Z Rakovnika so vlaki odhajali okrog 21.15. Transporte so stražili oddelki OZNE IV. armade. Oficirji so bili v potniškem vagonu, vojaki pa so bili v zavornih utah in na odbijačih. Vojaki so kazali znake močne utrujenosti in zaspanosti, zato so tudi nekateri vojaki iz sestave straže končali pod kolesi. Iz zaprtih vagonov je bilo ves čas slišati stokanje in krike.

Vojni čas in obnova

V času italijanske okupacije je proga Grosuplje-Kočevje ves čas obratovala. Proga so varovale enote divizije Isonzo s štabom v Novem mestu. V Kočevju in Grosuplju so namestili italijanskega prometnika, v Ribnici pa progovnega nadzornika. Sprva so vozili trije pari potniških vlakov kot pred vojno, povečan pa je bil tovarni promet. Zaradi premajhnih kapacitet so Italijani načrtovali povečanje števila postaj, zavarovanje s signalno-varnostnimi napravami na postajah Čušperk, Dobropolje, Velike Lašče, Ortnek in Ribnica. Na novo so leta 1942 zgradili nakladališče Lipovec (nakladalni tir in poslopje). Nemci so pozneje vozni red večkrat spremenili; dnevno sta vozila le dva para mešanih vlakov. V vsakem vlaku so bili poleg tovornih voz še po trije vagoni tretjega razreda in službeni voz. Pred lokomotivo so bili po trije ščitni vagoni.

Še ena sramota

Vsaka normalna država bi obisku V. Žirinovskega vsaj formalno nasprotovala

Slovenci žal nimamo ravno veliko sreče s svojo zunanjo politiko. Doživeli smo že vse mogoče, nazadnje tudi to, da nas uvrščajo med "železne" balkanske države. Vendar nas niti to ni stresnilo, še več, z medlo zunanjo politiko se sami odzivamo na rob mednarodnih dogajanj.

Napovedan in sedaj tudi uresničen prihod razpitega ruskega voditelja Žirinovskega v Slovenijo bi lahko bil lepa iztočnica, da pokažemo zunanjepolitično odločnost. Vsaka normalna država bi njegovemu prihodu vsaj verbalno nasprotovala, saj si nihče ne želi pridobiti slovesa države, ki (s pasivnostjo) podpira njegovo nacionalistično in šovinistično politiko. Pri nas pa je malo manjkalo, da ga pričakamo s častno stražo. Namesto da državni organi jasno povedo, da je nezaželen.

Ob tem si ne moremo kaj, da ne bi naredili primerjave z nedavnimi težavami z vizumom srbskega rock pevca Bajage. Naše zunanje ministrstvo je nasprotovalo obisku kulturnika, ki je želel priti v Slovenijo zgolj zaradi kulturnega sodelovanja. Nič pa nima-jajo proti "zasebnemu" obisku Žirinovskega, ki ima v tujini, milo rečeno, čuden sloves. Res čudna definicija "strpne politike".

Članice in člani Mladega foruma Združene liste nikakor ne moremo odobravati take zunanje politike, ki slabša (že itak slabi) ugled Slovenije v svetu. Zavzemamo se za slovensko odprtost v svet in pripravljenost na konstruktivno in strpno mednarodno sodelovanje. Vendar je potrebno pri tem dosledno ločiti zrno od plevla. A naše zunanje ministrstvo je preveč kratkovidno, da bi bilo tega sposobno.

Mladí forum Združene liste

Za mejo na Mirni!

Slovenska desnica: naša zunanja politika je anacionalna in nesamozavestna

Slovenska desnica s pozornostjo in zaskrbljenostjo spremlja dogajanja v odnosih med Slovenijo in Hrvaško. Še zlasti nas skrbi negotova in nesamozavestna slovenska zunanja politika, ki v nobeni sporni zadevi med državama ne najde pravnega odgovora. Ker očitno nima izdelane taktike pogajanj, se praviloma prepozno odziva na poteze svoje hrvaške sosed. Prav tako je očitno pomanjkanje poznavanja zgodovinskih razmer na slovenski pogajalski strani, kar hrvaška diplomacija čuti in spretno izrablja v svojo korist.

Vse to vodi slovensko zunanjo in celotno politiko v tako podrejen položaj proti sosedí Hrvaški, da jo moremo označiti kot anacionalno in slovenskim državnim interesom škodljivo.

Poleg ostalih odprtih vprašanj - Razkrižje in Medmurje, Krška elektrarna, Ljubljanska banka, obmejni gozdovi, zadružna zemlja na tolminskem, Istrske železnice... - je predvsem zaskrbljujoče pogajanje o pomorski meji.

Slovenska desnica terja odločno varovanje slovenskih meja in uveljavitev slovenske meje na Mirni, to je izpolnitev desete točke Memoranduma Slovenske desnice, ki je bil z ak-lamacijo potrjen na velikem zborovanju 18. septembra v ljubljanskih Kržankah.

Meja na Mirni pomeni južno mejo cone B Svobodnega tržaškega ozemlja, ki je edina mednarodno priznana meja na spornem območju in jo je zato imeti za pravo in mednarodno priznano mejo med Slovenijo in Hrvaško. Dokazov za upravičenost take trditve je dovolj, zlasti pa raba slovensščine kot javnega občevelnega jezika in jezika v javnih knjigah na območju cone B Svobodnega tržaškega ozemlja. Da so se tega ves čas zavedali na hrvaški strani, dokazuje dejstvo, da je slovenska pomorska policija vse obdobje, odkar je bila cona B pod Jugoslavijo, sama varovala morje do samega mesta Umaga.

Zato Slovenska desnica pričakuje, da bo slovenska stran na bodočih pogajanjih bolj odločna in da ji bo uspelo uveljaviti pravično slovensko mejo.

za Slovensko desnico:
VITOMIR GROS

• *Demokracija ne prinaša samo več svobode, temveč tudi več možnosti zlorabljanja svobode. To je ta čas eno ključnih vprašanj naše družbe.* (J. Pečar)

• *Žlahten človek ne more izgubiti svojega otroškega srca.* (Meng-ce)

Klic odrezane osilniške doline

Ugovor na trditev v poročilu (DL 27. jan.)

V Dolenjskem listu je bil 27. januarja na drugi strani objavljen članek A. Bartlja "Klic odrezane osilniške doline", v katerem avtor poroča o poteku prve seje IO Civilnega gibanja za osilniško dolino.

V članku je zapisan tudi stavek: "V nasprotju z že začetimi deli za cestno povezavo ob Kolpi od Vasi-Faré do Osilnice, za katero se kljub številnim pomislekom in protestom odločajo nekateri krajevni dejavniki in celo kočevska občina, prebivalci osilniške doline odločno in argumentirano zagovarjajo cestno povezavo Osilnica-Kočevska Reka-Kočevje, ki je za te kraje najkrajša in najučinkovitejša."

Ta trditev ni točna. Nasprotno! Tako IS kot predsedstvo občinske skupščine Kočevje daje prednost gradnji ceste Kočevska Reka-Osilnica, in sicer iz istih razlogov, kot jih navajajo člani IO Civilnega gibanja za osilniško dolino. Zavedamo se, da cesta ob Kolpi po slovenskem ozemlju ne pomeni rešitve številnih zagat, s katerimi se srečujejo Osilnica in kraji, ki na Osilniško gravitirajo.

Posodobitev kolovoza med Petrino in Kužljem ne pomeni zelene luči za nadaljevanje del proti Srobotniku in Mirtovičem. Pomeni samo uresničitev tistega dela splošnega načrta, ki se nanaša na povezavo Kužlja z matično občino po slovenskem ozemlju.

Dejstvo je, da določeno število krajanov zagovarja posodobitev poti vzdolž Kolpe kot prednostno rešitev. Tako predsedstvo kot IS menita, da bi v primeru, če bi se ta povezava v letu 1994 realizirala, država o gradnji ceste Kočevska Reka-Osilnica ne bi več razmišljala. Tako bi bila osilniška dolina potisnjena v osamo in bi bil njen razvoj dejansko zavrt. To pa nikakor ni želja in cilj tistih, ki naj bi se skrivali za pojmom občina.

Res pa je, da bo posodobitev poti vzdolž reke edina uresničljiva rešitev, če bo država še naprej tako radodarno in hitro zagotavljala finančna sredstva kot do sedaj.

Dr. MIHAEL PETROVIČ
Občinska skupščina Kočevje

Politika se tokrat ni vmešavala

Odmev na poročilo s tem naslovom (DL 27. januarja) - Ni šlo za "prislovično uradniško ravnanje", temveč za zavestno ravnanje svobodoljubno mislečih ljudi

V Dolenjskem listu je 27. januarja novinar T. Jakše navedel mnenje novomeškega župana Francija Koncilije ob otvoritvi razstave "Novomeške ulice": "Nekaterim nevšečnostim (pri preimenovanju) pa so se Novomeščani izognili tudi zaradi prislovičnega uradniškega lagodja, saj njihovi uradniki niso tako na vrat in na nos hiteli preimenovati številne ulice in trge z imeni, ki jih je ponujal trenutni politični veter."

Drži, da Novo mesto leta 1955 (na kar se to mnenje verjetno nanaša), ko so po vojni prvič preimenovali ulice, ni sledilo drugim mestom v Sloveniji, ki so poimenovala najpomembnejše trge in ulice po Titu, Kardelju, revoluciji in drugih takrat močno politično obarvanih imenih. Toda razlog za to ni bilo "prislovično uradniško lagodje". Vsi vemo, da so v tistih časih bila odločilna politična navodila od zgoraj, in to ne na uradnike, temveč na odgovorne ljudi.

V tistih letih je v Novem mestu bila na odgovornih mestih skupina ljudi, ki pri novem preimenovanju ulic zavestno niso hoteli iti v skrajnost, temveč so poskušali obdržati ravnovesje med političnimi pogledi in zdravim razumom. Hoteli so, kolikor je le bilo možno, obdržati stara poimenovanja ali pa vnesti čim več politično nevtralnih imen. Bili so sicer primorani spre-

meniti imena, kot so Sv. Jurija ulica, Cerkevna in Proštjska ulica in podobno. Toda namesto teh imen so bila nova poimenovanja zelo nepolitična: Sv. Jurij ulico so poimenovali v Cvel-barjevo, Frančiškanska ulica je postala Seidlova, Cerkevna ulica Škrabčeva, Proštjska Trubarjeva itd.

V povezavi z NOB zavestno niso poimenovali številnih ulic po znanih slovenskih in jugoslovanskih politikih, kot so bili primeri v drugih slovenskih mestih, temveč so na eni stra-

Kaj zahtevamo in pričakujemo

Mnenje sveta Krajevne skupnosti Draga o regionalni cesti Trava - Podplanina - Čabar ter lokalnih cestah

Za modernizacijo regionalne ceste Trava - Podplanina - Čabar z oznako R/373 ter lokalne ceste Lazec - Novi kot v makadamski izvedbi se svet KS Draga in krajski zavzemajo že 20 let. Obe cesti sta povezani z Republiko Hrvaško in krajski tega dela Slovenije se dobro zavedajo, da kraj ostane pri "življenju" le, če ima ceste.

Po osamosvojitvi Slovenije in vzpostavitvi državne meje je v naši KS

Trgovina je bila le pesek v oči

Sosedje so dali soglasje za trgovino, pred prag pa so dobili gostilno - Vse pritožbe zavrnjene - Kljub pritožbi sosedov na vrhovno sodišče je bil lokal odprt

Ljudje ob koncu leta radi napravimo obračun za nazaj in se iz izkušenj tudi poizkušamo kaj naučiti. "Kar se Janček nauči, to Janez zna," pravijo. Žal pa ni vedno tako. Ko danes prebiramo časopise, nehote dobimo občutek, da je nas Slovencev ena sama nepoštenost. V primeru, ki ga bom opisal, nastopajo naš sosed s Kandijske ceste Pestner, novomeška občina oziroma njen sekretariat za urejanje okolja in tri prizadete družine - dve starejši in ena mlajša.

Zakaj gre? Naš sosed je nekako pred štirimi leti začel prenavljati svojo napol porušeno drvarnico. Ni nas zanimalo, kaj kani iz nje narediti in kakšne barve je njegova gradnja - črna ali rdeča. Takrat smo si bili še dobri sosedje in verjeli smo, da se bo s tem le uredilo okolje pred našimi pragmi. No, lepše je že bilo, o tem, kaj pa se bo v novih prostorih dogajalo, je sosed modro molčal. Vendar so tudi nam prišle na uho govorice, da bo v nekdanji drvarnici trgovina z bifejem. Ker nam sosed še vedno ni bil pripravljen zaupati, kaj namerava, smo šli govorice preveriti na občino, kjer pa o početju našega sosedu niso vedeli ničesar in so nas napotili na inšpekcijo; vendar tudi tam niso vedeli ničesar, domnevamo pa, da so po našem obisku ukrepali, saj nas je kmalu za tem sosed prišel prosit za soglasje. Želel je odpreti trgovino s kavarnico ob njej. Soglasje za trgovino je dobil, nasprotovali pa smo kakršnekoli gostinskemu lokalu, saj nas je dovolj dolgo motil hrup gostov nekdanjega hotela Kandija, ki je sicer stal preko ceste, Pestnerjev lokal pa bi imeli tik pred nosom.

Kljub temu da sosed ni dobil našega soglasja za gostinski lokal, je od občine dobil dovoljenje za trgovino z bifejem. Ko smo na občini povprašali, kako je to mogoče, so nas kar na hitro odpravili s pojasnilom, da naše soglasje ne pomeni nič, da odločbe izdajajo oni in da se mi lahko le pritožimo. Občino smo zapustili s čudnim občutkom, da se za našim hrbtom dogaja nekaj, kjer računi niso povsem čisti. Seveda smo se na odločbo pritožili, vendar s pritožbo nismo dosegli ničesar. Pa nismo odne-

Potoške vesti

LOŠKI POTOK - Vas Hrib je center Loškega potoka. Skozenj pelje tudi regionalna cesta in več cestnih odcepi. Že v poletnih mesecih je zatrpan z vozili, letošnji zgodnji sneg pa je povzročil pravi prometni zamašek. Verjetno je za odstranitev snega odgovorna Komunala ali KS, pa tudi uporabniki bližnjih obratov in ustanov bi lahko pokazali nekoliko več solidarnosti.

Komunalno podjetje Ribnica, ki med drugim skrbi za okrasitev ob decembrskih praznikih v vseh večjih naseljih v občini, je letos to storilo že za Miklavža. V Loškem potoku so bili zelo skromni v primerjavi z drugimi kraji.

Zadnji teden v tem letu, torej v četrtek, 30. t.m., bodo imeli v Osnovni šoli dr. Antona Debeljaka odprti dan šole. Isti dan bo ob 16. uri novoletna prireditev za starše učencev, učence in druge. Uprižorili bodo igro "Kralj v časopisu". Otroke v vrtcu bo obiskal in obdaril tudi dedek Mraz.

hali, pritoževali smo se toliko časa, dokler ni na odgovoro pisalo, da je pritožba možna le še na vrhovno sodišče v Ljubljani. Najeli smo odvjetnika, čeprav smo se zavedali, da to ni poceni, in se pritožili še na vrhovno sodišče, kjer pa naša zadeva stoji že kar nekaj časa.

Medtem ko smo mi hodili "od Poncija do Pilata" je napovedana trgovina z bifejem pred našim pragom zrasla v navadno krčmo in 22. decembra lani je bila veriga novomeških gostiln bogatejša za še en lokal, o toliko opevani trgovini, za katero smo dali soglasje, pa ne duha ne sluha. Zato sedaj sprašujemo vsemogočnega sekretariat, ali je bila trgovina le kamuflača, s katero je naš sosed prišel do soglasja za gostilno? Je bila trgovina le pesek v oči prizadetim družinam? Zakaj ste nas napotili na vrhovno sodišče in nam s tem naredili stroške, če se na vse naše pritožbe enostavno poživigate? Zakaj pri ogledih lokala vi in inšpekcija niste bili toliko pošteni, da bi nas povabili zraven?

Zahtevamo, da se gostinski kočmur zapre in počaka odgovor vrhovnega sodišča. Ni lepo in še manj pošteno, da se tako ravna z ostarelimi ljudmi. Tudi vi boste enkrat stari, če vas ne bo prej pobralo. Ko bomo mi odšli s tega sveta, bodo za nami prišli drugi ljudje in ne želimo jim hrupa, kakršnega smo morali mi prenašati celih 40 let. Naj na koncu dodamo, da je vse to nepošteno početje menda blagoslovil sam gospod župan, ki pri vsej tej zadevi nima čisti-h rok.

Prizadeti
(podpisi v uredništvu)

Ne le v Srbiji, pse mučijo tudi v Sloveniji

Ob grozljivem prikazu pasjega boja na TV

V četrtekovem tedniku 27. januarja smo si na prvem programu slovenske TV lahko ogledali grozljiv primer pasjih bojev, ki jih prirejajo v Srbiji. Sicer ne vem, s kakšnim namenom je bilo to sprejeto na TV: ali kot zanimivost ali kot prikaz, s koga podlomi dejanji se človek, krona stvarstva, ukvarja, ko sadistično ravna z živalmi. Sogovornika ob novinarju G. Krejaču sta bila strokovnjaka, in sicer dr. Jože Vidic kot veterinar in Miro Zidar kot kinolog. Opisovala sta lastnosti psa in človeka, kako sodelujeta v tem masakru nedolžnih živali; v mojo osuplo za-prepadenost ni bilo slišati javne obsodbe pasjih borb, in sicer, da jih je treba nemudoma prepovedati ne glede na to, kje jih prirejajo, krivce pa hudo kaznovati. Najbolj žalostno pa je dejstvo, da veterinarji te pse pred krvavim dvobojem pregledajo in soglašajo s tem, da gredo živali v mučnilno areno. Vprašam se: je to veterinarjeva poklicna etika?

Zakaj pišem to? Da ne bo pomote - pasje boje prirejajo tudi v Sloveniji! Vendar skrivoma in na samem, enkrat v tem, drugič spet v drugem kraju, najraje v kakšnem zapuščenem hlevu, skednju, skladišču... Več podatkov imajo društva proti mučenju živali, zato jih vabim, da se oglasijo s svojo obsodbo.

LEA EVA MÜLLER

Za delo so poprijeli pravi ljudje

Zgradili 96.000 nemških mark vreden pretvornik

V ne celih dveh letih sta bila na območju Loškega potoka zgrajena dva tv pretvornika. Glavni, ki je bil zgrajen pred približno dvajsetimi leti, je pokrival le del kraja. Razni bojkoti niso bili dovolj uspešni, dokler ni zadeve vela v roke majhna skupina zagnancev. Pred letom je bil narejen pretvornik za vas Retje. 25. januarja je bil tehnično prevzet pretvornik Mali Log, ki bo pokrival tudi del vasi Hrib. S tem so odpravljene vse liste, zasluga pa gre malemu odboru, izrednemu posluhu RTV - pretvorniki in zveze in KS Loški potok.

Zlasti pri pretvorniku Mali Log gre vsa zasluga Janezu Debeljaku, ki predseduje vaški skupnosti, kot gradbenik pa je vodil vsa dela in s tem prispeval h kvaliteti del in cenejši investiciji. Vsa ostala organizacijska dela gre pripisati Marjanu Moharju in peščici vaščanov, zlasti tistim, ki so zastonj odstopili zemljišče za napravo. Pristojne inšpekcije so tako rekoč brez pripomb izdale obratovalno dovoljenje.

V celoti - prostovoljna dela niso všteta - je pretvornik stal 69.000 DEM, 45.000 DEM je investirala RTV Slovenija, ostalo pa v raznih oblikah vaščani in krajevna skupnost.

Omeniti velja še, zlasti za uporabnike, da pretvornik za prvi program oddaja na 23. za drugi program pa na 26. kanalu, uporabnikom pa priporočajo enotno, enojno UHF anteno.

A. KOŠMERL

Vrbovec izumrl

Pred sto leti je ta kočevska vas imela še 125 prebivalcev - Kaj zdaj?

VRBOVEC PRI POLOMU - Podatki o bivajočih prebivalcih te vasi v kočevski občini kažejo, da je pred 100 leti bivalo v njej nekaj nad 125 ljudi. Toda že leta 1930 je tu živel polovico manj prebivalcev. Skopa in kamnita zemlja ter gozdnato območje nista dajala dovolj zaslužka, zato so se tudi v preteklosti ljudje odseljevali iz tega kraja, čeravno je oddaljen od Kočevja le 12 km. Po odhodu kočevskih Nemcev kraj ni zaživel in po drugi svetovni vojni je tu bivalo le manjše število ljudi. Popis prebivalstva in gospodinjstev, stanovanj in kmečkih gospodarstev pred tremi leti pa je pokazal, da v kraju nihče več ne biva stalno.

Kraj postaja zdaj počitniško območje, saj je upravljalec zemljišč pričel oddajati zemljišča v dolgoročen zakup in tako omogočil posameznikom, da si zgradijo zgradbe za začasno bivanje. Vprašanje pa je, če bo to prineslo znova prebivalstvo v številne zapuščene nekdanje vasi na območju kočevske občine, ki nikakor ne morejo zaživeti, čeravno se o teh vprašanjih mnogo razpravlja in sprejemajo razni načrti, vendar dlje od tega ne pride.

V. DRAGOŠ

ZAKON O RTV NI ZREL

Socialdemokratska stranka Slovenije meni, da je z namenom novega zakona o RTV pripravljen nestrokovno in zgolj z namenom zagotoviti nekaterim skupinam vpliv na RTV Slovenija. Predlagani zakon o RTV zanika nekatera temeljna demokratična načela, zato slovenski socialdemokrati menimo, da takega zakona ni mogoče obravnavati na februarski seji državnega zbora.

Strokovni svet SDSS
za: BRANKO GRIMS

HVALA ŠMARJEŠKIM TOPLICAM IN TRIU NOVINA

S prijateljico obiskujeja Šmarješke Toplice od leta 1980. Vsakokrat sva prijazno sprejeti. Z bivanjem v zdravilišču si resnično okrepiš dušo in telo, za kar se trudijo vsi zaposleni. Prijetno sva bili presenečeni, ko je na zabavnem večeru igral družinski trio Novina. Pred sedmimi leti smo poslušali koncert tega tria, letos pa glasbo za ples. V eni skladbi je sodeloval komaj sedemletni Tomaž. Sodelovanje žene in matere ni vidno, a je v veliki meri prisotno in želiva, da bi še dolgo razveseljevali ljudi. Hvala za oba prijetna večera izvajalcem in vodstvu zdravilišča, ki je te glasbenike povabilo.

ANGELA FERJAN z Jesenic
MARIJA LEVSTEK iz Lesc

Šentrupert bo imel občino!

Lastna občina je za krajane življenjskega pomena

V Šentrupertu se je po vojni marsikaj spremenilo. Ves povojni čas je kraj več nazadoval, kot napredujeval. Izgubili smo obsežno, za tiste čase bogato občino. Imela je svoje obrate: mlekarne, kladnice, mesnice in sušilnice sadja, lastne kmetijske zadruge, ki je bila med najuspešnejšimi v regiji.

Pri ukinitvi KZ smo izgubili premičnine in nepremičnine. Vse je odšlo v KZ Trebnje. S tem smo izgubili delovna mesta, bil pa je tudi velik beg ljudi s podeželja v mesta. Tako se je tudi naša občina praznila.

Občina Šentrupert je bila razdeljena na tri dele, to je v občino Sevnica, Litija in Trebnje. Občina Sevnica je imela krajevno skupnost Cirknik in krajevno skupnost Sentlovrenc; vsega je bilo to sedem vasi. Vsi ti naši nekdanji občani želijo vrnitev v enot-

no občino Šentrupert.

Edina tovarna, ki jo je naš kraj imel, je Agrostroj, ki pa ne služi več našemu kraju, saj ljudje tudi tu nimajo dela.

Velika škoda se je za naš kraj zgodila takrat, ko tu ni bilo dovoljeno ustanoviti Salezijanskega zavoda. S tem smo izgubili najmanj srednji šolski center in s tem znanje, kulturo in turizem. Prišlo je do občutne gospodarske škode.

Občina je za naše kraje življenjskega pomena, saj bomo imeli večje gospodarske uspehe in sredstva. Zato se bomo lažje posvečali demografsko ogroženim krajem in nudili boljšo komunalno, kulturno in gospodarsko življenje. Prepričani smo, da se bomo ob referendumu krajani naše občine odločili za občino Šentrupert!

JANEZ LIVK
(za SKD Šentrupert)

SREČNA AFRIKA V SLOVENIJI - V Slovenskem šolskem muzeju na Plečnikovem trgu v Ljubljani bo do 15. februarja na ogled zanimiva razstava otroških igrarč iz afriških držav Gane in Burkine Faso. Večinoma gre za prevozna sredstva, narejena iz ostankov lesa, palme in različnih odpadnih materialov, iz katerih so dečki (povprečna starost 10 let) znali spretno oblikovati nenavadne igrače, danes že priče sodobne industrializacije. Organizator in avtorica razstave Sonja Porle, ki se je 10 let potepala po črnem kontinentu, bo ob diaprojektivih, afriških pravljicah in organiziranih delavnicah za najmlajše, tudi slovenske otroke učila afriške iznajdljivosti in domišljije. (Foto: D. Krošelj)

Seminar Gibanja za življenje v Novem mestu

Proti splavu, evtanaziji

KRŠKO - V soboto je v prostorih novomeškega kapitlja potekal seminar, ki ga je pripravilo Gibanje za življenje in je bilo namenjeno predvsem tistim, ki bi želeli aktivneje sodelovati v svojem kraju oz. župniji.

Udeleženci so bili iz okolice Novega mesta, Črnomlja in Krškega, seminar pa sta vodila s. Romana Vrtačič, ki je voditeljica gibanja in pater Miha Žužek. Predstavila sta Gibanje za življenje po svetu in pri nas, spoznavanje petih načel gibanja in nenazadnje svetovale, kako razširati življenjski program gibanja.

Moto Gibanja za življenje je predvsem širiti dobro, prebujati dobro, ki je v vsakem človeku, dajati ljudem pogum, da kljub slabemu standardu in bornemu življenju ohranjajo optimizem. Bori se proti splavu in evtanaziji, ki sta zločina nad človekom, proti negativni propagandi, ki trdi, da sta to čisto normalni stvari v življenju. Resnično noben zakon ne more zločina narediti za dobrega. Zato Gibanje za življenje vzpodbuja, da spoštujemo vsako človeško življenje od spočetja do njegovega pravega konca.

"Zato, Slovenci, ne pustimo, da nam življenjski pogum upade. Živimo v prepričanju, da je življenje čudovit dar, zato ga razvijamo v vseh smereh, da bo res življenje v obilju, telesno in duhovno, osebno in občestveno, narodno in mednarodno," je načelo gibanja in tudi zaključna misel seminarja v Novem mestu.

TOMAŽ PETAN, Krško

● Vsak človek, tudi Slovenec, je znotraj sebe razdeljen na vernega in nevernega. (T. Kermauner)

SDSS Še v Ribnici

V Loškem potoku prvi krajevni odbor SDSS, ki ga vodi Milan Košmerl

RIBNICA, LOŠKI POTOK - "Ribniška občina je ena izmed šestih v Sloveniji, ki še nima organizirane stranke enote Socialdemokratske stranke Slovenije. Opazno je, da celotno politiko v občini vodita le dve stranki: SKD in ZLSD, vmes pa je nastala praznina, ki jo namerava zapolniti SDSS in tudi na bližajočih se lokalnih volitvah tvorno poseči v dogajanje in s tem ustvariti pluralnost odločanja, ki je sedaj eno ali največ dvotirno", pravi predsednik iniciativnega odbora za Ribnico Jože Kozina. Trenutno pa se odbor ukvarja z ustanavljanjem krajevnih organizacij, z nabiranjem poštenega članstva oz. simpatizerjev in pripravami za ustanovno občinsko konferenco, ki naj bi bila konec tega ali v začetku prihodnjega meseca v Ribnici.

Na zborovanju v Loškem potoku je program stranke razlagal član iniciativnega odbora inž. Zavolovšek s podarkom, da se vrednote, ki jih goje socialdemokrati, uveljavijo tudi v življenju ribniške občine, še zlasti po podjetjih, ki iz znanih in neznanih vzrokov, zlorab in kraj premoženja vse bolj tonejo, vodilne stranke vključijo s sindikati pa slabo ali sploh ne rešujejo problemov. Mlajša in srednja generacija je ostala v nekakšnem pat položaju še zlasti, ker vlada vse večja nezaposlenost, ostali pa brez vseh pravic soodločanja, brez temeljnih vrednot, ki jih proklamira stranka.

A. K.

ZAHVALA ZA POMOČ

Za pomoč pri obnovi pogorelega gospodarskega poslopija se zahvaljujem vaščanom, gasilcem, Lesu Črnomelj, Iskri Semeč in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali.

DRUŽINA GOLOBIČ
Semeč

94 let Maistrovega borca

PREDGRAD - 27. decembra je dopolnil 94 let Pavle Kralj iz Predgrada, ki zdaj stanuje pri hčeri v Zagorcu. Je živahen, pridno dela, predvsem plete košare, koše in košarice, slednje kot turistične spominke, ki jih nekaj tudi prodaja, predvsem v Koper in Ameriko. Sliši že nekoliko slabše, spomin pa ima še dober.

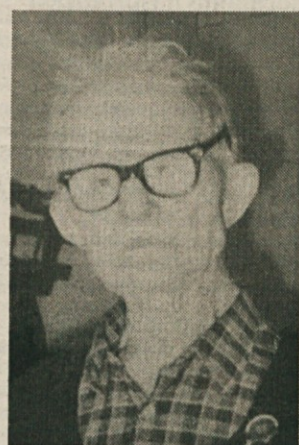
Je zgovoren in je takoj povedal, da je še zadnji živeči Maistrov borec v kočevski občini in da ga občasno obišče predsednik kočevske borčevske organizacije Nace Karničnik, ki mu prinese tudi kakšno zgodovinsko knjigo. Se vedno namreč rad bere, predvsem Dolenjski list, ki je o njem v zadnjih letih objavil tri članke in vse ima spravljene.

V vojsko je bil vpoklican leta 1918, nato je kot Maistrov borec sodeloval v letih 1918 in 1919 v bojih za severno mejo. Spominja se tudi plebiscita, ko so Avstrijci grozili Slovincem, da morajo glasovati za Avstrijo. Med njegovimi najbolj žalostnimi spomini je prav umik v Jugoslavijo, ko je bila določena meja z Avstrijo. Na eni njegovih medalj piše zadaj: Če v onem času ne bi bilo nas, še večji kos slovenske zemlje bi odtrgal tuji plaz.

Po prvi vojni je Pavle krošnjari in pozna vso nekdanjo Jugoslavijo. Najprej je hodil s krošnjo peš od vasi do vasi, nato pa z vozom. Prodajal je približno pol svojih izdelkov, pol pa ribniške suhe robe. Obredel je vse do Banata in Bačke, Dalmacijo in veliko otokov.

Oženil se je leta 1928. Žena je bila iz Sodevcev. Trije otroci so jima umrli še majhni, štirje pa so še živi: tri hčere in sin. Ko se je oženil, ni imel svoje niti žlice, potem pa je kupil hišo v Predgradu, ki jo je zdaj sin obnovil.

"Če bi opisal svoje življenje, bi bila to knjiga, ki bi bila bolj debela, kot je Sveto pismo," pravi Pav-

Maistrov borec Pavle Kralj iz Predgrada.

le in dodaja, da je doživel več hudega kot dobrega. Potem pove, kako je njegov stari oče, ki je doživel 97 let, vedno spal v domači postelji, on, Pavle, pa bolj redko. Njegov stari oče se je še dobro spomnil hajdukov, ki so živeli v jami v njihovi hosti, od koder so hodili k rast predvsem v kočevske vasi. Kradli so vse, tudi koze, ki so jih potem pekli v tisti jami, ki se ji še danes reče Mikoč keldrc (Mikočeva klet).

Oče Peter Kralj je povedal še veliko zanimivega. Pred slovesom pa je dejal:

"Tri vojne sem dočakal, pa imam še korajžo, da bi šel na južno mejo. Pa ne s tisto majhno puško, ki smo ji rekli 'karabiterica' (karabinka?) ali tako nekako, ampak s snelfajercem (brzostrelko)."

Ob slovesu mi je podaril košarico, ki jo je izdelal sam, še prej pa jo je napolnil s domačimi jabolkami, pridelanimi brez raznih umetnih pomagal.

JOŽE PRIMC

Štirinajsta krenila iz Bele krajine

Partizanski komandant Ivan Dolničar, zdaj predsednik ZZB NOV Slovenije, ki je ob koncu vojne s svojo enoto zajel nemškega generala Aleksandra Löhra, piše o pohodu Štirinajste divizije na Štajersko pred pol stoletja

Štirinajsta divizija je ena izmed prvih dveh slovenskih divizij, ustanovljenih z odlokom glavnega štaba 13. julija 1943. Podrejena je bila operativnemu vodstvu kasneje ustanovljene 7. korpusa NOV in PO Jugoslavije. Najprej sta bili v njenem sestavu Tomšičeva in Šerčerjeva brigada, neposredno pred kapitulacijo Italije pa sta se vanjo vključili še Gradnikova in Prešernova brigada. Delovala je na območju Dolenjske in Notranjske. Ob kapitulaciji Italije so njene enote sodelovale pri razoroževanju italijanskih divizij ter uničevanju belogardističnih in četniških postojank (npr. četniška postojanka v Grčaricah in belogardistična postojanka na Turjaku). Po teh akcijah sta se izločili iz XIV. divizije Gradnikova in Prešernova brigada, vključili pa Loška in Rabska brigada. Zadnja je bila kasneje razpuščena zaradi izčrpanosti borcev, nekdanjih internirancev taborišča na Rabu.

XIV. divizija je septembra 1943 stalno napadala in rušila železniško progo Vrhnika-Postojna. V noči na 14. oktober 1943 je porušila Štampevost most pri Verdu, enega najpomembnejših objektov na progi Ljubljana-Trst. Po končani veliki nemški jesenski ofenzivi "Wolkenbruch" proti enotam 7. korpusa je divizija uspešno delovala na Notranjskem in Kočevskem. Tomšičeva brigada je uničila domobransko postojanko v Grahovem pri Cerknici v noči na 24. november 1943. Enote XIV. divizije so okrepile z Levstikovo brigado iz 18. divizije v noči na 4. december 1943 napadle in uničile nemško-domobransko postojanko v Velikih Laščah. V bojih za Kočevje od 9. do 12. decembra 1943 so se morale enote XIV. divizije zaradi znatne premoči sovražniških enot umakniti iz mesta, v katerem se je branila samo še nemško-domobranska posadka na utrjenem gradu. Na območju Suhe krajine so enote XIV. in XV. divizije napadle grenadirski polk nemške Turkenstanske divizije. Po ukazu glavnega štaba je prišla XIV. divizija 29. decembra 1943 v Belo krajino. Razmestila se je po vaseh Suhor, Jugorje in Dragomlja vas na pobočju Gorjanec.

Politično vodstvo in glavni štab Slovenije sta že nekajkrat poskušala

okrepiti osvobodilno gibanje na Štajerskem s pošiljanjem vojaških enot iz Ljubljanske pokrajine. Zaradi močnih sovražniških sil ob Savi sta padla dva poizkusa preboja partizanskih enot na Štajersko, samo delno pa je uspel tretji poizkus preboja na Štajersko, ki ga je poleti 1942 izvedla 2. grupa odredov. Zato sta odločila, da na Štajersko pošljeta močnejšo enoto. Izbor je padel na XIV. divizijo.

V belokranjskih vaseh pod Gorjanci se je XIV. divizija preuredila in temeljito pripravila na pohod. V sestavu divizije so bile tri brigade: I. udarna brigada Toneta Tomšiča, II. udarna brigada Ljube Šerčerja in XIII. udarna brigada Mirka Bračiča (prej Loška brigada). Pri štabu divizije je bila še kirurška ekipa (vodja dr. Milan Červinka-Žiga), sanitetni referent divizije dr. Stane Kolar, operativni oficir Miha Avšič, obveščevalni center (vodja Bojan Kamnikar), odsek za zveze z radijsko postajo (vodja Miroslav Šerčer-Janež), oddelek za propagando (vodja Ladislav Kiauta), politični oddelek (vodja Drago Benčič-Brkin), štabna patrulja, intendant Ivan Adamič, verski referent Jože Lampret in kulturniška skupina, ki jo je vodil pesnik Karel Destovnik-Kajuh.

V poveljstvu divizije so bili: Jože Klanjšek-Vasja, komandant, Tone Vidmar-Luka, namestnik komandanta, Stane Dobovičnik-Krt, politični komisar in Matevž Hace, pomočnik političnega komisarja, v štabu divizije od 8. februarja 1944.

Oborožitev XIV. divizije je bila za takratne razmere izredno dobra. Imela je dva protitankovska topa, devet srednjih in enajst lahkih minometov, dvanajst težkih in petindvajset lahkih mitraljezov, 180 brezstrelk in okoli 900 pušk. Tudi zaloge streliva in razstreliva so bile precejšnje. V brigadah in divizijskem pratežu so gnali 126 tovrstnih konj in mul, v divizijskem štabu pa je bilo šest jahalnih konj. Glede na sestavo borcev in njeno oborožitev je bila XIV. divizija ena najmočnejših divizij NOV Slovenije.

Divizija je na začetku pohoda štela 1112 borcev. Naloga XIV. divizije je bila, da vsestransko pospeši razvoj obstoječih partizanskih enot s svoji-

mi velikimi vojaškimi izkušnjami in zaneti vseljudo oboroženo vstajo na Štajerskem. Izvrši naj tudi mobilizacijo v narodnoosvobodilno vojsko, za kar so v tem času obstajale možnosti. Okupirana Spodnja Štajerska je bila za Nemce eno najbolj tujčijevih področij, ker so čez njo vodile pomembne prometne poti na Balkan in v Italijo. Divizija naj bi uničevala te prometne poti.

6. januarja 1944 je XIV. divizija krenila s Suhorja na osvobojenem ozemlju Bele krajine na svoj zgodovinski pohod na Štajersko. 8. januarja so se sestali štabi brigad in divizije z ožjim delom glavnega štaba, kjer je komandant glavnega štaba Franc Rozman-Stane izdal povelje o pohodu Štirinajste na Štajersko prek Hrvaške.

Poizkusi preboja na okupirano ozemlje Spodnje Štajerske po najkrajši poti čez Savo so namreč v prejšnjih letih zaradi izredno močne okupatorjeve zasedbe italijansko-nemške meje in težavnega prehoda čez Savo zahtevali že takoj v bojih za prehod občutne izgube. Zato je divizija morala izbrati mnogo daljšo pot čez Hrvaško. Zato je divizija 8. januarja 1944 odšla iz Vivodine na dolgo pot čez Pokolpe, Turapolje, Moslavino, Kalnik in Hrvaško Zagorje na Štajersko.

Pohod divizije čez Hrvaško je trajal mesec dni. Skoraj na vsej poti po Hrvaški so se borci hranili po hišah. Prebivalci vasi, mimo katerih je šla divizija, so vsestransko skrbeli za borce. Posebno lepi sprejemi so bili v Veleševu, v Gornji in Doljni Ruči, kjer se je divizija prepeljala v čolnih čez Savo, v Čazmi v Dubravi, kjer je kulturna ekipa divizije priredila zadnji veliki miting na hrvaškem ozemlju.

6. februarja zvečer so enote XIV. divizije v največjem redu prekorale Sotlo pri Sedlarjevem čez plavajočo most, ki so ga naredili hrvaški terenci s pomočjo 2. bataljona Tomšičeve brigade. Prehod so varovali bataljoni Šerčerjeve brigade. Za prehod nemško-hrvaške meje je bilo potrebno izsekati visoko žično oviro. Prvi stik borcev Štirinajste z Nemci na štajerskih tleh je bilo srečanje z avtomobilom nemške obmejne carinske zaščite na cesti Prelasko-Kozje.

Nemški cariniki so po umiku obvestili o dogodku nemško posadko v Podčetrtku in tako razkrili prihod partizanske divizije. Divizijska predhodnica se je zapletla v boje s preplašeni Kočevjarji pri vasi Buče. Spopadi pri Bučah so alarmirali Nemce, ki so iz Kozjega takoj poslali bojno skupino narednika Matheisa z okoli 30 vojakov. Z nemško skupino se je bojeval bataljon Tomšičeve brigade in jo pogнал v beg.

Z napadom na rudnik Senovo je XIV. divizija izvedla največjo vojaško akcijo na svojem pohodu. Šerčerjeva brigada je močno poškodovala Zaklov jasek v Reštanju in ga onespobil za dva meseca. Bračičeva brigada je uničila poslopje orožniške postaje v Zabukovju nad Sevnico in opustošila občinski urad. Glavni delež v akciji je imela Tomšičeva brigada. Njen tretji bataljon je zaustavil prodirajoče nemške sile pred Brestanico, prvi in drugi bataljon sta napadla in poškodovala separacijo rudnika Senovo, izpraznila rudniško konzumno trgovino, neuspešno naskakovala orožniško postajo in uničila obratni vlak. Partizanska akcija na Senovo je zaustavila izkop premoga do konca februarja in zmanjšala število zaposlenih rudarjev. Ob akciji v Reštanju je divizija prvič poskušala izvajati svojo pomembno nalogo mobilizacije. Po uspešni akciji se je divizija vrnila na Bohor. Med tem časom so nemške enote, ki so imele dvakratno številčno premoč nad XIV. divizijo, že zasedle greben Bohorja, Sotlo in savske mostove ter tako zaprle vzhodno in južno smer preboja Štirinajste.

Razdeljena v skupine in zdesetkana je Štirinajsta po skoraj treh tednih neprestanih bojov in pohodov na Štajerskem vzpostavila stik s štabom 4. operativne cone.

Izgube divizije so bile zelo hude. Od prehoda čez Sotlo do konca nemške ofenzive je izgubila okoli 360 borcev (padlih, ujetih in pogrešanih), kar pomeni številčno okoli tretjino borcev. Okoli 200 ranjenih, bolnih (največ z mrazlinami) in izčrpanih borcev se je po koncu ofenzive zdravilo na terenu in v bolnišnicah 4. operativne cone. Izgubila je vse tovrstne živali, težko orožje in mnogo pehotnega orožja. Največ izgub je

imela Štirinajsta v zadnji etapi pohoda, tj. od preboja operativne skupine XIV. divizije pri Sv. Marjeti.

Po poročilih nemškega štaba za boj proti XIV. diviziji so imele njemu podrejene čete 41 padlih, 151 ranjenih in tri pogrešane, skupno z občasno dodeljenimi četami pa okoli 50 padlih in 160 ranjenih. Zaradi poškodb, bolezni in ozeblin so morali izločiti še okoli 300 do 400 mož. Računa se, da so nemške sile za boj proti XIV. diviziji izgubile zaradi smrti, ran, poškodb in ozeb do konca akcije 500 do 600 mož.

Štirinajsta se je obdržala kljub hudim bojem in najtežjim okoliščinam. Nemci so uradno razglasili, da so jo uničili. Komandant nemške operativne skupine polkovnik Trecek je v sklepnem poročilu o bojih s XIV. divizijo 26. februarja navedel, da so "bando" razpršili in skoraj v celoti uničili. Močno je pretiraval o partizanskih izgubah (600 mrtvih in 163 ujetih partizanov). O uničenju partizanske divizije je na osnovi Trecekovga poročila govoril tudi vladni predsednik za Štajersko Müller-Haccius na štabnem razgovoru 28. februarja. Nemški oficirji so 4. marca 1944 na gradu Vurberku pri Ptuj ob prisotnosti šefa civilne uprave dr. Überreitherja, komandanta polkovnika Treceka in zveznega vodje Štajerske domovinske zveze Steindla proslavljali zmago nad XIV. divizijo. Ob tej priložnosti so podpisali poseben dokument o nemški zmagi. Prepričanje, da je XIV. divizija uničena, navaja tudi utemeljitveni predlog za visoko odlikovanje (nemski zlati križec) za generala Rösenerja v vrhovnem poveljstvu šefa odredkov za uničevanje tolp julija 1944.

XIV. divizija je bila sicer močno prizadeta, ne pa uničena. Glavni štab je že konec februarja uredil enotno vojaško poveljstvo za Štajersko in izvedel nekatere kadrovske spremembe v poveljstvu 4. operativne cone. Dne 28. februarja je podredil XIV. divizijo štabu 4. operativne cone. S tem je bila odpravljena glavna pomanjkljivost, ki je ovirala uspešno pomoč enot 4. operativne cone XIV. divizije ob njenem prihodu na Štajersko. Štab 4. operativne cone je zdaj lahko usklajeval operacije vseh enot na svojem območju.

Na Graški gori in v Završah se je 22. in 23. marca znova zbrala vsa divizija razen Tomšičeve brigade, ki je bila tedaj na Moravskem. Zbralo se je 548 borcev, na terenu pa je ostalo še 132 udeležencev pohoda (ozebljenih, ranjenih, onemoglih). Skoraj polovica zbranih ni bila sposobna za boj. Poveljstvo Štirinajste je preuredilo brigade. Šerčerjeva in Bračičeva bri-

gada sta se preuredili na Graški gori in sta imeli po dva bataljona v skladu s takratnim številčnim stanjem divizije. Tomšičevo brigado so preuredili 30. marca, ko so se sestali vsi trije bataljoni na območju Črniava.

Številno borcev Štirinajste je narasčalo, postopoma se je izboljševala tudi njena oborožitev. Že 28. aprila 1944 so imele brigade XIV. divizije v svojih vrstah 801 borca, junija 1944 pa je dosegla številčno stanje, kakršno je imela ob odhodu iz Bele krajine pol leta prej. Enote Štirinajste so postale ob znatni pomoči drugih enot 4. operativne cone in okrožnih političnih organizacij kmalu usposobljene za vojaško aktivnost. Prihod divizije je povečal ofenzivnost partizanskih enot na Štajerskem, ki je v razvitosti osvobodilnega gibanja počasi dohitela druge slovenske pokrajine. Marsikje na Štajerskem je prihod XIV. divizije pomenil prehod v množično osvobodilno gibanje proti okupatorju.

Ena glavnih nalog XIV. divizije je bilo izvajanje mobilizacije novih borcev za krepitev enot 4. operativne cone in za dopolnitev enot 7. korpusa. Med pohodom je divizija mobilizirala malo ljudi, še največ na Kozjanskem. Množična mobilizacija se je začela šele v mesecih po reorganizaciji na Graški gori marca 1944.

Enote XIV. divizije so v noči na 1. maj 1944 napadle velenjski premovalnik ter druge okupatorske postojanke in objekte v Saleški dolini. V kasnejšem obdobju so brigade Štirinajste napadale zlasti gospodarske objekte, komunikacije ter z revizijami in mobilizacijo prizadevale okupatorjevemu gospodarstvu veliko škodo.

Skupno s Šlandrovo in Zidanškovo brigado, Kozjanskim odredom in drugimi enotami 4. operativne cone je prešla XIV. divizija avgusta 1944 v ofenzivo, ki je za nekaj mesecev osvobodila ozemlje v gornji Savinjski dolini, na Moravskem in na Kozjanskem.

Ob koncu narodnoosvobodilne vojne so brigade XIV. divizije v sodelovanju z enotami 3. armade JA zajele pretežni del balkanske armadske skupine "E" skupaj s kvilinskimi formacijami s poveljnikom generalpolkovnikom Aleksandrom Löhrom. Štirinajsta je zasedla ozemlje vzhodne Koroške od Velikovca do Borovlj z dravskimi mostovi vred.

XIV. divizija je nalogo glavnega štaba NOV in PO Slovenije kljub velikim žrtvam in nadčloveškim naporom z zvesto predanimi borci častno izpolnila.

IVAN DOLNIČAR

Obnova starotrske Kalvarije

Kapela ima enkratno akustiko - Župnik dela križ

KAPELA KALVARIJA - Na hri-
bčku pri Starem trgu stoji kapela
oz. cerkev Kalvarija, ki jo zdaj ob-
navljajo. Ima enkratno akustiko, v
njej pa namerava metliški muzej
organizirati nekakšen muzej v
malem. (Foto: J. Primc)

STARI TRG - Staremu trgu v
občini Črnomelj pravijo nekateri
domačini in prebivalci okoliških
vasi do Predgrada in naprej na

kratko kar Trg, nekateri pa celo
Strh. Vas je imela do vojne posebnost:
Kalvarijo s križevim potom. Med vojno
pa so italijanski vojaki kapelice križevga
potu podrli, da so si s tako pridobljenim
materijalom zgradili bunkerje. Ostala je
cerkev Kalvarija, ki se je tudi že skoraj
podirala, zdaj pa jo obnavljajo.

Nad vhodom v cerkev je bil starinski
leseni križ, ki je tudi propadl. Na srečo
se je znašel v metliškem muzeju in je tako
rešen propada. Obnovljena cerkev Kalvari-
ja pa potrebuje zdaj nov križ. Že pred
dvema letoma so naročili v Zalcu železnega,
ki naj bi bil kopija starega križa. Pa se je
nekaj taknilo in tudi zelo drag bi bil. Zato
se je starotrski župnik Jože Pavlakovič kar
sam lotil izdelave novega iz plastike, ki bo
občutno cenejši, ko pa bo prebarvan, ne bo
videti drugače, kot če bi bil železen. Župnik
pravi tudi, da namerava s podobnimi križi
kasneje obeležiti vse kraje, kjer so včasih
bile cerkve, danes pa jih ni več oz. so samo
še njihove razvaline.

J. PRIMC

Moda za vsakršen žep

Priznati moramo, vsaj tisti, ki smo
bolj plitvi žepov, da sta bili leti nazaj
pravi raj za nas kakor tudi za naše
sosedes Hrvate. Od kvalitetnega mesa,
domačih jajč in poceni oblačil smo
pripeljali v našo domovino, ki je s cenami
že krepko zakorakala Evropi naproti. No,
sosedje Hrvatje pa so nam zlahka od-
nirili tako dobro kot slabo robo, saj bi od
hrdov domačih kupcev ne mogli ne živeti
ne... Kar naenkrat pa se je vse obrnilo na
glavo. Mi zaradi astronomskih cen pre-
visoko precejšen hrdi nismo imeli pri njih
kaj več iskati. Oni pa: navali z nič-
kolikokrat prežuljenimi markami k nam!
Kot pribito drži: ena zaplata iz blata,
druga v blato!

To je čisto potih, kot je njegova
navada, ocenil naš ata. Prebelil je
shrambo, odlekel v klet skrinjo in postavil
v kot kuhinje že pozabljeni hladilniček.
Potem je sklical družinski sestanek.
Počohljaj se je po glavi, kar je zmeraj
kazalo na nevihto, in povedal, da je po-
lizano in postrgano vse do zadnjega kota.

"Vse sem že sam dobodba pre-
računal, zato nikakršnih neumnih pripomb!"
je začel. "Meso je doseglo astronom-
ske cene, zato se z jedilnika črtajo salame,
hrenovke, rezki in še marsikaj. Morske
ribice ob petkih, kakšen firkeljč govedine
za nedeljo in stop! Zalogo hrane za zimo
bom tokrat kupil jaz, to se razume!"

Ko smo čez dva dni pogledali v
shrambo, smo imeli kaj videti. Police so
se upogibale pod težo moke, makaronov,
riža, ješprenja, fižola in podobnih
nasitnih jestvin. Iz hladilnika pa je v nas
zabolsčala ogrom-

na svinjska glava. Ko je mama ome-
nila, da primanjkuje začimb, je do-
bila kratek odgovor: "Začimbe so
druga in še strup za želodec povrhu!"

Prvi postni teden nas je malce po-
ložil. Čez kratek čas pa smo ugotovi-
li, da je tudi stara, domača prehrana
odlična, če jo zna kdo tako pripraviti
kot naša mama. Vse je bilo dobro in
prav, do prvega, zares mrzlega dne.

Tedaj pa je pricerila Urša. "Mami,
nobenega krila, kaj šele hlač od lani,
ne zbašem nase! Za njo je že stal Jure:
"Preklemano, le kaj je z mojimi novimi
kavbojkami? Ko sem jih kupil, so mi bile
kot po meri, zdaj pa jih komaj spravim
čez kolena, naprej pa, sam bog se usmili!"
Janezek je stal pri vratih s kupom svojih
cunj. "Vse pretesno! Se bomo šli zdaj na
zimo nudiste ali kaj?"

Da bi se žerjavica ne razplamtela
v požar, sem bila o svoji odpisani
garderobi zaradi prištetihih kilogramov
raje kar tiho. Spogledali smo se in tiho
čakali na kakšno modro razsodbo našega
ata. Ko je kritično premeril vse, od dol-
gih nosov do podplatov, je, kakor zna
samo on, na kratko opravil.

Čez dobrih deset minut smo že do-
tal pogreznili našo staro rdečo katro
in se odpeljali do bližnje blagovnice. Odšli
smo v drugo nadstropje, kjer je z veliki-
mi črkami pisalo: Sportni oddelek! Ko
smo se spet stlačili v avto, je pestoval
vsak svojo, lično omotano trenirko. Moda
za vsak žep!

"No, v dobri uri sem rešil družino
skrbil!" je zadovoljno brundal ata in
pomežiknil mami: "Pa reci, da nisi
na pravega vrgla oči!"

JANJA KASTELIC

Stanovanja še naprej propadajo

Zapleti zaradi mešane lastnine - Nezaželeni Romi

KOČEVJE - Okoli sprejema in uresničevanja občinskega stanovanjskega programa je še veliko nejasnosti, saj ni še nacionalnega programa, pa tudi vsi podzakonski akti s tega področja niso sprejeti, ugotavlja strokovna služba za stanovanjsko gospodarstvo občine v svojem poročilu občinski skupščini. Z zaključkom privatizacije stanovanj se stanje ni izboljšalo.

Politika na stanovanjskem področju je še vedno preveč socialna. Najemnine so prenizke, saj bi morale biti 4- do 5-krat višje, kot so. Zato bodo stanovanja še naprej propadala.

Zaradi privatizacije je prišlo v večstanovanjskih stavbah do mešane lastnine. Novi lastniki se še ne zavedajo, kaj pomeni biti lastnik. V glavnem skrbijo za svojo lastnino za vhodnimi vrati v stanovanje, za skupne prostore in naprave pa se ne zanimajo. Kaže se že, da nekateri novi lastniki stanovanj ne bodo zmogli plačevati vseh bremen. To se ponekod že dogaja in prinaša nove zaplete in celo nerešljive težave. V privatizacijskem postopku je bilo v občini prodanih 327 stanovanj, 312 slabih pa je ostalo občini. Tudi nekatera podjetja prenašajo neprodana slaba stanovanja na občino (Kovinar, KG), nekatera pa obljublajo, da bodo to storila (Melamin). Zato bo ustanovljen občinski stanovanjski sklad.

Vprašanje pa je, kaj bo s tistimi, ki ne sodijo v socialno kategorijo, nimajo pa dovolj denarja, da si sami zgradi ali kupijo stanovanje. In teh je največ. Zakon predvideva ustanovitev neprofitnih stanovanjskih organizacij, ki bodo gradila neprofitna stanovanja.

Nerešljiv problem v občini Kočevje je tudi romsko vprašanje. Na vsakem natečaju so Romi na vrhu prednostne liste, ljudje pa jih ne marajo za sosedo, ker imajo pač drugačen način življenja, slab odnos do stanovanja, skupnih naprav in sosedov, pa tudi slabi plačniki stanarin so.

Sestavni del stanovanjske politike bo tudi zagotavljanje zadostnega števila zazidljivih parcel za zasebno gradnjo. V občini je zdaj takih parcel dovolj, interesentov pa malo.

J. PRIMC

Dodatna bolečina ob smrti

Je kaj takega, kot se je zgodilo ob smrti Janeza Ivca-Joviča, možno še kje, se sprašuje naša bralka

V nedeljo, 23. januarja, je prenehalo biti srce znanemu borcu Janezu Ivca-Joviču iz Bušinja vasi 23 pri Metliki. Ljudje daleč naokoli so ga poznali kot dobrega, delavnega človeka in ga takega gotovo tudi ohranili v spominu. Med tem pa zagotovo ne sodi šest Bušinjčanov, ki mu za dela, ki jih je opravljal za vas, krajno skupnost in posameznike, niso hvaležni.

Kmalu po njegovi smrti so se ti vaščani sestali in ugotovili, da je pokojnik, ki je zadnjih deset mesecev zaradi bolezni preživel v bolnišnici in v domu počitka v Metliki, dolžan vaški skupnosti deset tisoč tolarjev, pozneje pa so ugotovili, da dolguje trinajst tisočakov. In sicer za asfaltiranje vaških poti v lanskem letu, na katere nikoli niti stopil ni. Pri 88 letih in zdravju, pri katerem je bil, stric Jovič prav gotovo ni bil dolžan poravnati tega dolga, za katerega nikoli niti vedel ni, sicer bi ga gotovo plačal. Vaščani pa bi mu na stara leta lahko priznali tudi njegovo minulo delo, saj je bilna predvsem njegova zasluga, da je bil skozi vas položen prvi asfalt.

Sosedu, ki sem ga prosila za pomoč pri izkopu jame za žaro, so prepovedali izkop, češ da moramo najprej plačati dolg, sicer bodo pokopališče zaklenili. In to prav tisto pokopališče, ki so ga po zaslugi strica Joviča pred leti razširili. Sprašujem se, kje imajo ti možje srce in kje se kaj takšnega danes še lahko zgodi razen v Bušinji vasi, da kdo komu prepove pokop pokojnika v družinski grob! Upam vsaj, da bo denar, ki so ga na tako krut način izterjali, obrodil sadove, toliko bolj, ker do danes za plačilo še nisem dobila potrdila.

Cas je že, da se takšnim posameznikom prepove odločati v imenu vseh vaščanov, ker smo takšni, ki se z njihovim početjem ne strinjamo, v vasi v večini, le da si doslej tega ni upal nihče javno povedati. Upam, da

BO OSILNICA OBČINA?

OSILNICA - Predsednik KS Osilnica dr. Stanko Nikolič je povedal, da je občinska skupščina Kočevje prejela te dni dopis republiških organov, v katerem je med drugim rečeno, da ima Osilnica največ pogojev (več kot Kočevska Reka), da postane samostojna občina, saj ima asfaltirane tako rekoč vse ceste (le še slab kilometer jih nima asfalta), vasi imajo urejene vodovode, da o ostalem ne govorimo (šola, trgovine, cerkev, čistilna naprava, pošta, banka, proizvodna obrata itd.). Marsikaj od tega Kočevska Reka nima. Osilniška KS ima le pre malo prebivalcev, a to se ji mora da lahko spregleda. Osilničanom je že malo porastel greben in pravijo, da pristanejo na združitve s KS Kočevska Reka v eno občino, če bo njen sedež v Osilnici. Boje pa se tudi, da bo zaradi majhnega števila prebivalstva občina imela le malo dohodkov in da se lahko zgodi, da bi si kmalu zaželela ponovne združitve z občino Kočevje, vprašanje pa je, kaj bi tedaj rekli Kočevčarji.

J. P.

Iz Poljanske doline

SLABA CESTA - V začetku minulega tedna so bile vse ceste po Sloveniji prevozne. Med tistimi, ki so bile bolj slabo prevozne, pa je bila cesta iz Kočevja do Predgrada, predvsem med Rajndolom in Brezovico. Nadaljevanje asfaltiranja je preprečilo slabo vreme in mraz. Poljan-
ci pravijo, da cesto grade kot Noe barko in da je to sramota za vso Slovenijo.

STO LET GASILSTVA - Poleti bo gasilsko društvo Predgrad, v katerem so večanjeni gasilci iz Pregrada, Jelenje vasi in Pake, praznovalo 100-letnico društva. Gasilci se že pridno pripravljajo na proslavo, ko bodo odkrili tudi spominsko obeležje.

GODBA SPET DELA - Gasilska godba, v kateri deluje okoli 25 godbenikov iz obeh krajevnih skupnosti, je nazadnje nastopila za anževo (27. decembra), ko praznujejo Predgrajci. Zaradi slabega vremena je bil nastop v Hacetovi gostilni. Vodi jo Peter Rauh, ki jo pripravlja za nastop ob 100-letnici gasilstva. Gasilsko godbo je okoli leta 1920 ustanovil Jože Šmalcelj.

OBUDITI FOLKLORO - Folklorna skupina iz Predgrada je pred leti uspešno nastopala, zdaj pa malo počiva, ker nima pravega vodje, a se bo zagotovo kmalu spet prebudila, pravijo Predgrajci.

Plačilo za (NE)OPRAVLJENO DELO

Dušan Vladič! Pri bencinski črpal-
ki pod Leskovcem si me vprašal, kako to, da ne pišem "več" v Dolenjski list. Imel sem občutek, da želiš, da bi se kaj pisal o posameznikih, ki so ti sicer dodelili delovno mesto oz. te sedaj plačajo. Kasneje sem se spomnil letošnje zime, ko sem bil pri tebi v pisarni KS Krško (kot tajniku KS Krško) in te opozoril na nepluženo pot od Gasilske ulice do tvoje pisarne. Vprašal sem te, zakaj ne poklišeš Kostaka, ker imaš vso pravico (in položaj), a si odgovoril, naj pokliče Kostaka, in naj tudi kontrolira njegovo (ne)delo. Někaj je tu resnice, pa vendar: rezultati dela mojega bivšega direktorja pri Rudniku Senovo, Jožeta Leskovarja, so znani (žal negativni), a spominjam se njegovih besed, ki mi jih je izrekel ob neki priliki: vsak bo moral pomesti pred svojim pragom! Prepričan sem, da je bila neplužena pot do tvoje pisarne posledica tvojega nedela. Morda bo do letošnjega aprila še kaj snega in boš lahko vtis popravil, jaz pa bom takrat drugače pisal.

LOJZE ŠRIBAR
Leskovec

PLAČILO ZA (NE)OPRAVLJENO DELO

Dušan Vladič! Pri bencinski črpal-
ki pod Leskovcem si me vprašal, kako to, da ne pišem "več" v Dolenjski list. Imel sem občutek, da želiš, da bi se kaj pisal o posameznikih, ki so ti sicer dodelili delovno mesto oz. te sedaj plačajo. Kasneje sem se spomnil letošnje zime, ko sem bil pri tebi v pisarni KS Krško (kot tajniku KS Krško) in te opozoril na nepluženo pot od Gasilske ulice do tvoje pisarne. Vprašal sem te, zakaj ne poklišeš Kostaka, ker imaš vso pravico (in položaj), a si odgovoril, naj pokliče Kostaka, in naj tudi kontrolira njegovo (ne)delo. Někaj je tu resnice, pa vendar: rezultati dela mojega bivšega direktorja pri Rudniku Senovo, Jožeta Leskovarja, so znani (žal negativni), a spominjam se njegovih besed, ki mi jih je izrekel ob neki priliki: vsak bo moral pomesti pred svojim pragom! Prepričan sem, da je bila neplužena pot do tvoje pisarne posledica tvojega nedela. Morda bo do letošnjega aprila še kaj snega in boš lahko vtis popravil, jaz pa bom takrat drugače pisal.

LOJZE ŠRIBAR
Leskovec

• Slabe novice so zmeraj resnične. (Ovsec)

Francu Štirnu v spomin

Ob spremljavi velikanske množice ljudi so v ponedeljek v Šentjanžu pokopali 61-letnega Franca Štirna, med ljudmi izjemno priljubljenega veterinarja, ki je začel in končal uspešno strokovno kariero v svojem rodnem okolju. Kot izjemno delaven, predan in ustrežljiv je ob svojem napor-
nem poklicnem delu vzorno obdeloval še domačo kmetijo, kjer je zapustil štiri otroke, med katerimi sta kar dva šla po očetovih stopinjah in postala živinozdravnika.

Dragi prijatelj in kolega! Ze dolgo se poznavam. Tam od gimnazijskih let, ko smo kot novi višješolci občudovali tvoj razred na eni najlepših valet v zgodovini novomeške gimnazije. Takrat si že vedel, da si zapisan za večino od nas neznanemu, skoraj eksotičnemu poklicu živinozdravnika. Tako čudno in tajinstveno je takrat zvenelo, da moraš oditi po to učenost celo v Zagreb, da sem ti nekaj let kasneje pozorno prisluhnul, ko si nam - skorajšnjim maturantom - pripovedoval o veterinarskem poklicu. Seveda je bil rezultat tega, da si me navdušil za veteri-
no in sem se kasneje tudi sam našel v tem lepem, a hkrati težkem poklicu.

Ogromno si naredil za naš poklic in za tiste, ki so te v nesreči potrebovali. Svoj poklic si občutil tako, kot ga lahko občuti le kmetički fant, ki ga od prvih korakov dalje obkrožajo narava in živali v njej. V svojem delu si se razdaljal kot strokovnjak in kot človek. Poznal si vsako hišo in vsak hlev, prav tako si dobro poznal vse ljudi, katerim si prihajal nuditi pomoč. Znal si prisluhniti slehernemu človeku. Bil si več kot samo živinozdravnik. Bil si prijatelj, kateremu so ljudje zaupali. Poznali in cenili so te najstarejši, poznal te je prav vsak otrok, ki si, stoječ na dvorišču, čakal, kdaj se bo v daljavi prikazal tvoj avto in oznanil, da prihaja pomoč. Leti si izgovarjal za svoje delo in poslanstvo, ki si si ga izbral. Pogrešali te bomo: vsi - tvoji kolegi, tvoji kmetje, najbolj boš manjkal svoji družini. Pogrešali te bomo na skupnih sestankih, kjer si s svojo mirnostjo, treznostjo, predvsem pa z občutkom spoštovanja do sočloveka znal pomiriti prevroče strasti in ponuditi mirnejše rešitve. Pogrešali te bomo mladi veterinarji, ki si jim ne-sebično razdaljal svoja znanja in izkušnje. Pogrešal te bo sleherni kmet, kateremu si 32 let prihajal v njegov dom. Največja nagrada za tvoje delo ti je bila hvaležnost kmeta. Kljub vsem naporom, ki si jih vlagal in doživljal pri nudenju pomoči obolenim živalim, si imel svoje delo neizmerno rad. Prav iz njega si črpal moč in prav v delu si se napajal z novo energijo in novo voljo.

Imel bi vso pravico reči kot Cankar: "Ljubi dolenjski kmetje, ti prekrasna moja šentjanška dolina! Dal sem ti, kar sem imel; če je bilo veliko ali malo - bog je delil, bog razsodil. Dal sem ti svoje srce in svoj razum, svojo fantazijo in svojo besedo, dal sem ti svoje življenje. Kaj naj bi ti še dal?"

Dragi Franci, poslavljam se od tebe z globokim spoštovanjem do tvojega dela in do tvoje plemenite osebnosti. Ostal nam boš v najlepšem spo-

ŠE DOLGO BO ŽIVEL - Ko so nas prejšnji četrtek bralci opozorili na hudo napako v zadnji številki našega časopisa, smo prizadete Ludvika Markoviča že dopolnne obiskali na domu v Podtumu in se mu osebno opravičili. Čili mož je pred hišo sekal drva, medtem ko je njegov vnuk v hiši odgovarjal na telefonske klice sorodnikov in znancev, da je ded še živ in zdrav. "Je pač prišlo do napake v tisku. Pred leti smo tudi v Podtumu že, pokopali" sovaščana, pa je potem živel še dvajset let. Morda bo vaš spodrsilaj tudi meni prinesel srečo," je nas potolažil Kravajev ata in nam zaželel, da bi bilo v Dolenjskem listu čim manj napak, potem pa spet prijel sekiro v roke in se lotil dela.

minu. Tvoji družini in sorodnikom pa izrekam v imenu kolektiva Veterinarskega zavoda, še posebej v imenu veterinarske postaje Trebnje, in v svojem osebnem imenu globoko in iskreno sožalje.

FRANC COLARIČ

Mihaeli v slovo

Kadarkoli se pretрга nit življenja, nas zaboli srce; če pa ugasne tako mlado življenje, kot je tvoje, Mihaela, je bolečina še toliko večja.

V sredo, 26. januarja, smo te pospremili na zadnjo pot do pokopališča v Šentlovrencu. Globoko pretreseni in polni neme žalosti smo se spraševali, zakaj se je moralo to zgoditi. Težko je sprejeti tako grenko slovo, kruto resnico, da ne boš nikoli več prihitela med svoje sošolce v radoživost in nasmejana, kot si bila vedno. Tvoja zgornost in vedrina sta izžarevali magično moč, saj si razred v trenutku zbudila in sošolce navdušila za vsako delo. V tem si bila neprekosljiva.

Pred poukom in v odmorih si skoraj vselej prva začela z družabnimi igricami, da ste si krajšali čas in igralski dan. Veliko in radi si brala, zato si bila vedno odlična v nastopih. Povsod si se želela izkazati. Pohitela si z bralno značko, pa tudi v akciji "Berimo skupaj" si bila prva, kot bi hotela ujeti čas, ki ti je bil tako skop odmerjen. Razstava starin ur ni koledarjev v razredu ne bi bila popolna, če bi ji ti ne posvetila toliko pozornosti. Tudi lončnice v razredu te bodo pogrešale. Tako rada si jih negovala!

Prišla bo pomlad in z njo veliki traven, mesec maj, tvoj težko pričakovani rojstni dan, ki smo ga skupaj načrtovali za praznovanje. Nanj ne bomo pozabili! Ob tvojem preranem grobu bomo prižgali sveče in ti zape-
li pesmi, ki si jih tako rada prepevala z nami. Draga Mihaela, naj ti lahne pomladanske sapice vsak dan pojo nežne melodije neizpetih sanj, da bo tvoje večno spanje mirno in spokojno. Za teboj žaluje tvoja šola Šentlovrenc.

• Recimo "ne" vsaki nestrpnosti, sovražstvu in splošnemu uničevanju. (Z. Roter)

• "Moralni razkroj" je le pretirano poimenovanje ideološkega pluralizma. (D. Strajn)

• Za diplomate res ni potrebno, da si rojen. (Dnevnik)

• Potrebujemo slovensko vojsko. Ne Janševe ne Kučanove, potrebujemo slovensko vojsko. (Bučar)

OBČNI ZBOR V ŽUŽEMBERKU - Gasilsko društvo Žužemberk je zadovoljno z dosežki v letu 1993. Kot so povedali na nedavnem občnem zboru, so gasilci izboljšali hidrantno omrežje, nabavili osebno opremo za desetino in nujno potrebno opremo za gasilski dom v Velikem Lipju ter obnovili gasilski dom v Velikem Lipju, za katerega so si veliko prizadevali tudi krajani. Najnovejša pridobitev je novo vozilo Nissan. Na zboru je predsednik Slavko Struna poudaril vse večji pomen vlaganj v opremo. Na občnem zboru so podelili priznanja članom društva in drugim. Tako so jih prejeli tudi zavarovalnica Tilja, predsednik novomeškega izvršnega sveta Boštjan Kovačič in član izvršnega sveta Jože Derganc. (Foto: Slavko Mirtič)

DOLENJSKI LIST

tel. 068/323-610
fax: 068/322-898

Duce iz stenic

Taboriščna zgodba, za katero bi bilo škoda, da bi šla v pozabo

Italijanski okupatorji so najprej sodelavce Osvobodilne fronte, ki so jih odkrili in prijeli, sodili pred rednimi sodišči in jih zaprli, šele kasneje so jih brez sodbe internirali. Med prvimi obsojenimi in zaprtimi v Parmi sta bila tudi zdaj že pokojni Franc Novak iz Ljubljane, ki je po vojni delal v Šmarjskih in Dolenjskih Toplicah kot računovodja, in neki Belokranjec s priimkom Novak, ki je imel še poseben smisel za slikanje. Oba sta bila skupaj z drugimi po obsodbi spomladi 1942 zaprta v zaporih v Parmi. Tam je bilo veliko zapornikov, še več pa stenic, ki so jih mučili.

Belokranjski umetnik - nikoli ni natančno povedal, če je akademski ali naivni slikar - pa je pridno lovil stenic in jih ubijal na zidu, kjer so ostajali krvavi madeži. Te madeže je umetnik spretno oblikoval tako, da je po nekajdnevnih umetniških prizadevanjih nastala lepa slika samega Mussolinija. Seveda je bil to le portret, ker pa je imel Mussolini veliko glavo, je za to umetniško stvaritev darovalo življenje mnogo stenic.

Ko je bila Ducejeva slika naslikana, jo je opazil neki paznik. Čudil se je, kako je zaporniku uspelo narediti tako lep portret njihovega fašističnega vodje. Poklical je še druge paznike in vsi so obkledovali sliko svojega ljubljene Duceja. Seveda jim pa ni in ni uspelo uganiti, kako je belokranjski umetnik to sliko naredil, saj zaporniki niso smeli imeti pri sebi barv, čopičev in drugih pripomočkov za slikanje. Spraševali in spraševali so, kako mu je uspelo to narediti, in so mu obljubili, da ne bodo ukrepali proti njemu, če je nezakonito prišel do slikarskih pripomočkov, saj je ustvaril res lep portret Mussolinija.

Vprašanji ni in ni hotelo biti konca, zato se je belokranjski slikar končno vdal in po pravici povedal, kako je portret Mussolinija nastal. Pazniki pa so takoj odšli in se vrnili z vedrom apnenega beleža ter prepletkali ne le Mussolinija, ampak vso celico. Tako so se zaporniki vsaj za nekaj časa znebili ne le "ljubljenega" Mussolinija, ampak tudi stenic.

J. PRIMC

MNOGO BABIC, KILAVO DEJE

KOČEVJE - Kočevsko smučišče v Dolgi vasi pri Kočevju to zimo kar ni moglo zaživeti. Vse kaže, da je bil vzrok v tem, ker je tam preveč gospodarjev. Tako so objekti smučišča last Smučarskega kluba Kočevje; zemlja, na kateri objekti so, je last države Slovenije; brunarica, v kateri je poskrbljeno za lačne in žejne smučarje in izletnike, je last Hotela Pugled; za nameček pa še lastnik teptalca snega (ratraka) ni s tega območja.

P-C

POGOJI ZA OBČINO ALI REPUBLIKO?

KOČEVJE, OSILNICA - Iz republike je prispelo obvestilo, da ima KS Osilnica vse pogoje, da postane samostojna občina, seveda v okviru države Slovenije. Slišati pa je tudi govorice, da ima ta KS ne le pogoje, da postane občina, ampak tudi samostojna republika oz. država. Te govorice niso iz tre izvirne, saj je splošno znano, da Osilnice s Slovenijo ne povezuje skoraj nič, niti cesta ne.

P-C

OBNOVA ZADRUŽNIH VINOGRADOV

METLIKA - Tudi v metliški kmetijski zadruzi so se odločili za obnovo poltretjega hektarja zadržnih vinogradov v Vidošičih. Lani so že zasadi pet tisoč trt portugalke, letos pa nameravajo še šest tisoč trt belega muškata in sovinjona.

Angel varuh

Pred leti, še pred prvo rekonstrukcijo ceste Dolenjske Toplice - Podturn, je bil pri topliškem pokopališču hud in zaradi klančaka zelo nepregleden ovinek.

Služboval sem v Podturnu in nujno sem moral v Novo mesto. Tistega dne pa slučajno nisem imel svojega avtomobila in kot zanalasč so bila tudi vsa službena vozila na terenu. Hočeš nočeš se postavim na križišče spodaj v vasi, če bo prišel kdo mimo in me pobral.

Kmalu pripelje iz črnošnjaške smeri lepa limuzina in že pri "Sulcu" nakaze pravo smer. Dvignem palec in vozilo se res ustavi. Hitro skočim noter in voznik na vso moč požene.

Se predno sem se dobro razgledal po lepi notranjosti, sva že bila pri pokopališču in tistem ovinku. Dobro sem vedel, da bo prav sedaj pripeljal nasproti avtozbusa za Kočevje. Voznik pa je dirjal kar po sredi ceste.

"Avtozbus gre nasproti!" opozorim sojenja.

Začuden me pogleda, češ kje ga pa vidiš, toda le uboga in se malo umakne proti robu cestišča.

Naslednji hip pa je bil Kočevar že tu. Vozila sta se samo za dlakogrešili. Voznik je verjetno še pod visom pravkaršnjega dogodka molčal in gledal nekam naprej. Čez čas pa tiho reče: "Hvala ti, angel varuh!"

"Samo domačin, ki dobro pozna cesto in vozni red avtozbusov," se nasmehnem.

SLAVKO KLANČIČAR

REVLIJA MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

ZAGORJE OB SAVI - Od 13. do 15. maja letos bo v organizaciji ZKOS, Slovenske pevске zveze in domačinov v dvorani Delavskega doma v Zagorju ob Savi že 14. revlija mladih pevskih zborov. Na njej bodo nastopili otroški in mladinski pevski zbori iz Slovenije in zamejstva v petih tipičnih zasedbah, od otroškega enoglasnega do pometacijskega mešanega zbora. Spored nastopa svojega zbora bodo izbrali zborovodje sami, žirija pa bo ocenjevala tehtnost programa, pripravljenost izvedbe in tehnično pripravljenost zborov. Izmed nastopajočih bo imenovala najboljšje v posameznih zasedbah in podelila več priznanj in nagrad. Zbori se za revijo lahko prijavijo na ZKOS do 28. februarja.

HALO — ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

TWINGO S PLATNENO STREHO

NOVO MESTO - Od začetka letošnjega leta lahko slovenski kupci renaulta clio 1,4 RT med dodatno opremo za doplačilo izberejo tudi električno nastavljivi in ogrevani zunanji ogledali. Cena za ta dodatek je 16.500 tolarjev, dobavni rok za tako različico clia pa je mesec dni. Novost pri izboru opreme je tudi pred časom napovedana ročno pomična platnena streha za renault twingo, za kar je treba odšteti 69.600 tolarjev več kot za običajno različico tega avta.

krat v Ameriki in dvakrat v Afriki. Tasti je odfrčal celo na Japonsko. - Dvesto tisočakov pokojnine je premalo za vse, kar je Predalnik v preteklosti storil. - Zase, za svoje sorodstvo, znanice in prijatelje! - Predalnik je veliko naredil. Svojega življenja ni zapravljal za prazen nič. - Soglašam. - No, vidiš. - Podpišem, da je Predalnik veliko storil za to ljudstvo... - Velika dejanja zaslužijo nagrado, pa magari v obliki solidne penzije. Vesel sem, da tudi ti tako misliš. - Naj dokončam misel. Predalnik je naredil za to ljudstvo veliko - škodo. TONI GAŠPERIČ

Namesto učiteljica postala poštna uslužbenka

Veseli do poučevanja uporabila pri pripravnikih

Odkar pomnim, sem si želela, da bi postala učiteljica. Vpisala sem se že na učiteljske in v trdni veri, da ga bom končala, sem se zelo trudila.

Spominjam se svoje prve šolske naloge pri profesorju Bačetu z naslovom Zakaj sem se odločila za učiteljski poklic. Ko je prinesel popravljen naloge v razred, je zmeževal z glavo in rekel, da smo slabo pisali. "Ena naloga pa mi je bila zelo všeč, zato jo bom prebral", je dejal. Bila je moja. Neizmerno sem bila srečna.

V drugem letniku so se začeli problemi zaradi verskega prepričanja. S starši smo bili postavljeni pred dilemo, ali vera ali učiteljica. V drugi polovici drugega letnika so me vzeli iz šole, zaposlila sem se na pošti. Takrat sem doživela prvi stres v življenju, štirinajst dni sem nepretrgoma jokala.

Danes sem vesela, da se je zgodilo tako. Večkrat pravim, da sem imela najlepšo službo na svetu, saj sem bila vsak dan osem ur med ljudmi. Moje veselje do poučevanja pa mi je prišlo prav tudi na tem delovnem mestu, saj je petnajst pripravnikov naredilo strokovni izpit pod mojim mentorstvom. Dovolj možnosti za poučevanje pa sem imela tudi pri svojih petih otrocih.

TINCA KUHELJ

"Skrita želja" se ji je že uresničila

Prva samostojna kaseta Mojce Pavlič

NOVO MESTO - Mojca Pavlič, ki so jo dolenjski ljubitelji glasbe poznali predvsem kot pevko pri narodnozabavnih ansamblih, morda še najbolj kot pevko ansambla Petra Finka iz Dolenjskih Toplic, s katerim je leta 1992 sodelovala na Ptujskem festivalu (takrat je ansambel za skladbo Nate smo ponosni dobil zlatega Orfeja in nagrado za najboljšega debitanta), je pred kratkim izdala prvo samostojno kaseto. Tako se ji je uresničila skrita želja in morda ima prav zato kasetna naslov "Skrita želja".

Mojca se je že pred časom poslovala od narodnozabavnega žanra in pričela s petjem zabavnih melodij. Nastopala je s pop skupino Strmina iz Škofje Loke in z njo tudi snemala. Za snemanje samostojne kasete se je odločila, ko jo je povabil k sodelovanju Drago Vovk iz studia Sraka. Lansko jesen je v novomeškem studiu Metulj posnela za kaseto deset pesmi, kasetna pa je izšla v založbi Sraka. Večini posnetih skladb je avtor Jani Lipičnik, s katerim dobro sodelujeta in načrtujeta skupaj izdati še kaseto otroških pesmi. Nekaj skladb so prispevali drugi avtorji, nekaj pa je že dobro poznanih šlagerjev, ki sta jim je nov aranžma in Mojcini mehki glas dala novo svežino.

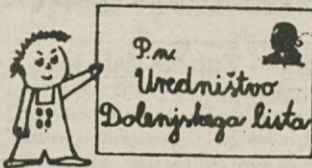
Omenimo še, da je Mojca po rodu Gorenjka, doma iz številne družine v Kranju, že nekaj časa pa živi v Novem mestu, kjer dela kot podjetnica in ustvarjalca v otroški ustvarjalnici Kalimero; kot voditeljica sodeluje pri otroških oddajah na radiu Sraka z naslovom Kalimero, njena zdaj ne več skrita želja pa je kmalu posneti kaseto s skladbami za otroke ter nastopati na festivalih zabavnih melodij.

T.J.

MOJCINA "SKRITA ŽELJA" - Naslovnica prve samostojne kasete, ki jo je posnela Mojca Pavlič v novomeškem snemalnem studiu Metulj, založila pa založba Sraka.

MLADI DOPIŠNIK

MAGIC SHOW BRAJOMA

V soboto smo si ogledali cirkuško predstavo. Mami je nama z bratom dala denar. V dvorani sva komaj dobila še prosta sedeža. V prvem delu je čarovnik čaral z živalmi, v drugem delu pa je delal z ljudmi. Včasih me je bilo kar malo strah, saj je začaral ljudi v nemogoče položaje. Dih mi je večkrat zastal. Ko sva prišla domov, sva pripovedovala domačim, kako imeniten je bil čarovnik. Mami je bilo žal, da ni šla z nama.

SLAVI STANISAVLJEVIČ
3. r., OŠ Krmelj

PIJANČEVANJE

V naši vasi živi stara teta, ki pije alkohol. Vsi ji skušamo to preprečiti, toda ona se ne da. Kar naprej kupuje alkoholne pijače in se večkrat tudi napije. Ker pa so pijani ljudje zelo nerodni, se večkrat potolče. Bila je že v bolnici in vsi smo bili prepričani, da se bo odvadila piti alkohol, vendar se to ni zgodilo, še naprej je takšna, kot je bila.

IRENA ŠTERBENC
5. r., OŠ Stari trg ob Kolpi

SPOZNALI SMO KIPARJA JANEZA ZORKA

V četrtek, 13. januarja, smo učenci likovnega krožka obiskali Galerijo v Novem mestu in si ogledali kipe Janeza Zorka medu se z njim pogovorili. Rodil se je v Sloveniji, že 30 let pa domuje v Parizu. Material dobiva iz najrazličnejših kamnolomov iz Portugalske, Francije in Belgije, predvsem marmor vseh barv. Na koncu nam je pokazal video film o nastajanju skulptur. Bili smo navdušeni nad takšnim načinom spoznavanja umetnika.

URŠKA PELKO
novin. krožek
OŠ Stopiče

ŠOLA PO MOJEM OKUSU

Vsekakor bi šel v šolo šele takrat, ko bi se prebudil, saj se je najtežje zjutraj zbuditi. Še huje pa mi je hoditi v šolo popoldan. Pouk naj bi se odvijal v obliki igre, pa tudi učencev bi moralo biti manj v razredu. V šolo hoditi je lepo, saj imam tam veliko prijateljev.

DEJAN ZAJ
OŠ Brežice

Zaradi zatega teleta so polja bogateje obrodila

Povest o zakladu, ki ga še niso našli

Med Slovenci je že od nekdaj krožilo veliko bajk, povesti in pravljic, ki so se nanašale na dogodke, ki so se ljudem resnično zgodili. Tako se je tudi v dolini Krke oz. dolini gradov ohranilo v ljudskem izročilu kar precej teh zgodb.

Med takšne pripovedi sodi tudi povest o zlatem teletu, ki sta mi jo pred kratkim povedala Jože in Tončka Grabnar iz Podhoste. Jože Grabnar je tisto leto ravno prišel iz vojske in se odločil za delo na zemlji. Ne spominja se, kateri dan je bil, ko sta z ženo Tončko orala na njivi. Že takrat se je govorilo, da je na tej njivi zakopano zlato tele neke blizu sv. Martina ali blizu Crkavnika. Žena Tončka je bila pri konju, Jože pa je orala s plugom. Naenkrat je pod plugom močno zaškrtalo. Konja sta pustila in Jože je vzel otka in začel kopati. Žena je bila vsa iz sebe in je dejala: "Kaj pa če sva naletela na zlato tele, saj so mi to nešteto krat pripovedovali starši?"

TONE VIRANT

GLASBENO POPOLDNE

V torek, 25. januarja, smo učenci predmetne stopnje prisluhnili skupini Tolkala iz srednje šole v Ljubljani. K nam je prišlo šest članov skupine. Z igrali so nam Mozartove, Hovhanessove, Firthove, Petitove in druge skladbe. V skupini predstavljajo tolkalna glasbila činele, konge, timpani, bobni ter mnoga druga velika in manjša tolkala. Koncert je bilo prijetno poživilo.

JERCA RAJK
OŠ Dol. Toplice

MOJA DELOVNA PRAKSA V SAMOSTANU PLETERJE

Delovne prakse sem se zelo veselil. Pričela se je na Miklavžev dan v Kartuziji Pleterje. Ko sem prišel zjutraj k vratarju, mi je povedal, da bom pakiral cviček in hruske v večje kartone za prodajo. Delal sem sveče iz čebeljega voska. To delo mi ni šlo dobro od rok, ker moram imeti mirno roko. Prvi dan sem pometal tudi hodnike. Ob odhodu me je čakalo darilo, ki sem ga bil zelo vesel. V samostanu imajo velike kleti, prostor, kjer kuhajo žganje, prostore za pakiranje vin, ribogojnico, lepe vrtove in vinograde. Vzgojajo mlada drevesca in jih cepijo z domačimi cepiči. Spomlad se pri njih dobi tudi zveplena brozga, ki ni škodljiva za čebele, uporabljajo pa jo za zimsko škropljenje vinogradov in sadovnjakov.

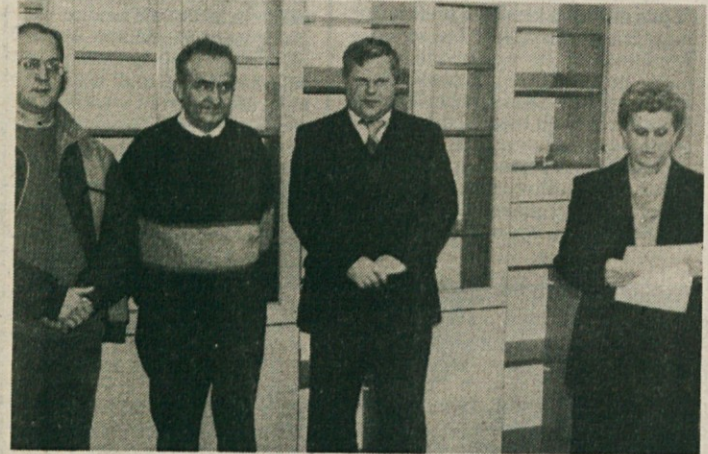
JURIJ SIMONČIČ
OŠ Dragotina Ketteja

Razstava malih živali

Dober obisk - Poučno

Člani kluba pismoščev iz Novega mesta so s pomočjo učencev iz OŠ Trebnje organizirali razstavo "Živali v našem domu". Tako se je Brežicam, Senterjerne, Črnomlju in Novemu mestu pridružilo še Trebnje z obiskom zanimive razstave. V kletkah je bilo razstavljenih 58 okrasnih golobov, 27 kuncev, 20 družin perutnine, glodalcev in športnih golobov pismoščev. Slednji so pritegnili veliko pozornost otrok, ki niso mogli verjeti, da golob tako hitro preleti tako velike razdalje. Učenci iz OŠ Šmarjeta so opravili dobro kupčijo s prodajo 39 ribic iz svoje biološke mlake. Njihovi so bili tudi trije šampioni.

Poglaviten cilj razstave je bil vzgajati in izobraževati. Razstava je dosegla oboje. Podprli so jo IS Trebnje, Krka, tovarna zdravil, Ljubljanska banka, Zavarovalnica Triglav in Tilia. Mladji dopisniki OŠ Šmarjeta

ŠTIRJE ZASLUŽNI - Še posnetek z otvoritve šole v Fari. Od leve proti desni: predsednik KS Kostel mag. Stanislav Južnič, predsednik Turistično-sportnega društva Kostel in predsednik KS Osilnica dr. Stanko Južnič, dekan kočevske dekanije in župnik v Fari Ivan Potrebuješ ter ravnateljica osnovne šole v Fari Vera Cimprich takole skupaj. (Foto: J. Primc)

VELIKO JE NAREDIL ZA LJUDSTVO

- To ni pošteno, Francelj. Eni dobivajo penzijo, da se ti zmeša, jaz pa komaj lovim konec meseca z začetkom!
- Na koga ciljaš, Jožič?
- Pogled Predalnika. Vsak mesec pospravi v žep dvesto tisočakov.
- Ja, Predalnik. On je bil svojčas pomemben tovarš.
- Lenuh je bil, ki se je redil na žuljih delavcev.
- Tako misliš ti, toda Predalnik se je boril za delavski razred.
- Predalnik je žrl na račun delavskega razreda.
- Predalnik se je zavzemal za samoupravljanje.
- Predvsem zato, da je lahko samoupravno kradel.
- Predalnik je bil na strani socialno ogroženih.
- Hotel si verjetno reči, da je

Predalnik marsikoga pripravil do tega, da je postal socialni problem.
- Predalnik je skrbel tudi za solidarnostna stanovanja.
- Je. V glavnem za stanovanja, v kateri so se vselili njegovi sorodniki. Po družbenih spremembah je ta stanovanja tudi odkupil. Napol za stonji.
- Predalnik se je ukvarjal s štipenditorsko politiko.
- Vsa njegova žlahta je na ta račun doštudirala.
- Se spomniš ugodnih posojil?
- Se.
- Predalnikova zasluga.
- Predalnikova poraba. Brezobrestna posojila so izrabili Predalnikovi sorodniki. Vsi do zadnjega imajo lepe bajte.
- Pa potovanja. Službena.
- Predalnikova tašča je bila tri-

krat v Ameriki in dvakrat v Afriki. Tasti je odfrčal celo na Japonsko. - Dvesto tisočakov pokojnine je premalo za vse, kar je Predalnik v preteklosti storil. - Zase, za svoje sorodstvo, znanice in prijatelje! - Predalnik je veliko naredil. Svojega življenja ni zapravljal za prazen nič. - Soglašam. - No, vidiš. - Podpišem, da je Predalnik veliko storil za to ljudstvo... - Velika dejanja zaslužijo nagrado, pa magari v obliki solidne penzije. Vesel sem, da tudi ti tako misliš. - Naj dokončam misel. Predalnik je naredil za to ljudstvo veliko - škodo. TONI GAŠPERIČ

TELEVIZIJSKI SPORED

ČETRTEK, 3. II.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.05 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
8.55 TEDENSKI IZBOR
8.55 ZDRUŽENE IGRE NARODOV
9.25 RACA MLAKARICA
9.35 NAŠA PESEM '93
10.05 ŠOLA PODJETNIŠTVA, izobraž. serija, 8/8
10.35 ZELENA URA
11.10 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 STUDIO CITY, ponovitev
15.05 TEDENSKI IZBOR
SVET POROČA, ponovitev
OSMI DAN
16.25 PORABSKI UTRINKI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.30 NEVERJETNI ČETRTEK, 6. oddaja
21.20 TEDNIK
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
22.35 HIŠA NAPRODAJ, amer. naniz., 17/21
23.00 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 3/10

SLOVENIJA 2

14.45 - 23.10 Teletekst
15.00 Video strani - 15.40 Kinoteka - James Cagney: Divja dvajseta leta (amer. film, ČB) - 17.20 Sova (ponovitev): Burleske Charlieja Chaplina; 17.45 Inšpektor Morse (angl. naniz., 2/10) - 18.40 Že veste? - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Habsburžani (avstrijsko-nemška nadalj., 4/4) - 21.00 Umetniški večer: Moderna umetnost (angl. dok. oddaja); 21.55 Portret koreografa

A KANAL

7.00 Borza dela - 7.30 Video strani - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 Videosreda (ponovitev) - 10.35 CMT - 10.50 A shop - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 93. dela amer. nadalj.) - 12.00 Spot tedna - 12.05 Drugačen svet (246. del amer. nadalj.) - 12.55 Video strani - 14.30 Borza dela - 16.35 A shop - 17.00 Ustava (7. del dok. serije) - 17.45 Luč svetlobe (94. del amer. nadalj.) - 18.30 Rock starine (ponovitev 51. oddaje) - 19.00 Poročila - 19.20 A shop - 19.30 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.15 Trojna prevara (amer. film) - 21.45 Rock starine (52. oddaja) - 22.15 Poročila - 22.35 Drugačen svet (246. del amer. nadalj.) - 23.25 A shop - 23.40 CMT - 0.30 Borza dela

PETEK, 4. II.

SLOVENIJA 1

8.45 - 1.55 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR
9.35 SILAS, nemška nadalj., 5/12
10.05 ROJEN 4. JULIJA, amer. film
12.20 ŽE VESTE
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
15.50 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja TV Koper
17.00 DNEVNIK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ABC - ITD, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 PREDPLAČILO ZA UMOR, amer. film
22.00 GLASBENI UTRINEK
22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.50 SOVA
22.50 KO SE SRCA VNAMEJO, 9. epizoda amer. naniz.
23.20 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 4/10
0.15 LOSOSOVE ROBIDE, nemški film

SLOVENIJA 2

14.45 - 23.10 Teletekst
15.00 Video strani - 15.35 Tedenski izbor: Pričevanja o zvestobi: Slovenci v Argentini: Slovenski čudež, (5. oddaja); 16.35 Neverjetni četrtek - 17.25 Sova (ponovitev): Hiša naprodaj (amer. naniz., 17/21); 17.55 Inšpektor Morse (angl. naniz., 3/10) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 M. Kozina: Elvinokij (opera) - 21.10 Akcent: Vladimir Bartol - 22.10 Homo turisticus

A KANAL

7.00 Borza dela - 7.30 Video strani - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 Magnetoskop (ponovitev) - 10.35 CMT - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 94. dela amer. nadalj.) - 11.50 A shop - 12.00 Spot tedna - 12.05 Drugačen svet (247. del amer. nadalj.) - 14.30 Borza dela - 16.05 A shop - 16.15 Trojna prevara (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (95. del amer. nadalj.) - 18.30 Pozabljeni otroci (dok. film) - 19.00 Poročila - 19.20 A shop - 19.30 Videopetek (glasbena oddaja) - 20.15 Teden na borzi - 20.25 Akcija (amer. film) - 22.00 Poročila - 22.20 Drugačen svet (247. del amer. nadalj.) - 23.10 A shop - 23.20 Most tišine (amer. film) - 23.55 Spot tedna - 1.00 Erotični film - 2.30 Borza dela

SOBOTA, 5. II.

SLOVENIJA 1

7.45 - 1.35 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.15 TEDENSKI IZBOR
8.15 RADOVEDNI TAČEK
8.30 MLADI VIRTUOZI
8.50 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 6/26
9.15 KLUB KLOBUK
10.05 TOK TOK
10.55 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.45 DOGODIVŠČINE TOMA SAWYERJA, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK, ponovitev
15.15 PREDPLAČILO ZA UMOR, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNIK 1
17.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 3/11
18.00 RPL
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 UTRIP
20.25 GORE IN LJUDJE
21.25 TV POPER
21.40 KORENINE SLOVENSKE LIPE: VIŽICE, 3. oddaja
22.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
22.40 INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 5/10
23.45 MEČEVALEC, amer. film

SLOVENIJA 2

10.15 - 1.55 Teletekst
10.30 Video strani - 10.45 Superevelesalom (2) - 11.55 Smuk (m) - 16.25 Sova (ponovitev): Ko se srca vnamejo (9. epizoda amer. naniz.); 16.55 Inšpektor Morse (angl. naniz., 4/10) - 17.55 Športna sobota: Košarka NBA - 18.55 Vodne pustolovščine (angl. poljudnoznan. serija, 11/24) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Usodni obrat (angl. nadalj., 2/3) - 21.00 Žametna šapa (angl. poljudnoznan. serija, 5/7) - 21.30 Poglej in zadeni - 22.45 Sobotna noč

KANAL A

7.00 Borza dela - 7.30 Video strani - 9.00 CMT - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Akcija (ponovitev filma) - 12.35 A shop - 14.30 Borza dela - 17.20 ITV - 17.50 Most tišine (ponovitev filma) - 19.30 Detektiv z Beverly Hillsa (ponovitev 1. dela amer. naniz.) - 20.00 Mercedesova zvezda (dok. film) - 20.30 Detektiv z Beverly Hillsa (2. del amer. naniz.) - 21.00 Smrtonosne igre (amer. film) - 23.40 CMT - 0.30 Borza dela

NEDELJA, 6. II.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.10 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 OTROŠKI PROGRAM
9.15 ŽIV ŽAV, ponovitev
10.05 PRVA LJUBEZEN, ponov. švedske nadalj., 4/6
10.30 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 3/10
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 1. MEDNARODNI FESTIVAL ROMARSKIH PESMI
12.35 VODNE PUSTOLOVŠČINE, 11/24
13.00 POROČILA
13.05 HOMO TURISTICUS, ponovitev
13.55 LILA MINIBUS, angl. film
15.15 HABSURŽANI, ponovitev dok. nadalj., 2/4
16.05 CALEBOVE HČERKE, kanadska nadalj., 6/10
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ZRCALO TEDNA
20.25 NEDELJSKIH 60
21.25 SLAVA V 20. STOLETIJU, angl. dok. serija, 5/8
22.20 DNEVNIK 3, VREME
22.40 SOVA
V CIVILU, angl. naniz., 1/6
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 6/10

SLOVENIJA 2

Opomba: SP v alpskem smučanju: sl (ž) - 9.15 1. tek, 12.00 2. tek; sl (m) - 9.55 1. tek, 12.55 2. tek
9.00 Video strani - 13.45 Tedenski izbor: Poglej in zadeni - 15.00 Trgovci s sencami (novozel. nadalj., 3/3) - 13.50 Gore in ljudje - 16.50 Zlata dobrota (ponovitev amer. filma) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Alpe-Donava-Jadran - 20.35 Hedd Wynn (waleški film) - 22.55 Športni film - 22.45 Športni pregled

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.15 Ris (risanke in spoti) - 9.15 Dance session (ponovitev 18. oddaje) - 9.45 Smrtonosne igre (ponovitev filma) - 11.15 Ameriških deset (ponovitev) - 11.45 Male živali - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Video strani - 18.00 CMT - 19.05 Tropska vročica II (ponovitev 18. dela amer. nadalj.) - 20.00 Tropska vročica II (22. del) - 20.55 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.40 Vohuni, laži in gola bedra (amer. film) - 23.10 CMT

PONEDELJEK, 7. II.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.05 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.10 TEDENSKI IZBOR
11.10 MESEČEVA URA, angl. nadalj., 3/6
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE - UČITE SE Z NAMI
12.10 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. 3/11
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
ALPE-DONAVA-JADRAN
ŠPORTNI PREGLED
14.50 AKCENT, ponovitev
15.50 MOČ IN SLAVA
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 PODELITEV PREŠERNOVIH NAGRAD, prenos iz CD
21.25 GOSPODARSKA ODDAJA: MADE IN SLOVENIA
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
NA PROGRAMU, amer. naniz., 5/7
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 7/10

SLOVENIJA 2

13.15 - 0.30 Teletekst
13.30 Video strani - 14.05 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 15.05 Nedeljskih 60; 16.05 Obzorja duha - 16.35 Sova (ponovitev): Inšpektor Morse (angl. naniz., 5/10); 17.25 V avtobusu (14. epizoda angl. naniz.); 17.55 Inšpektor Morse (angl. naniz., 6/10) - 18.50 Univerzitetni razgledi - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Zanjubljena (češka drama) - 20.55 Studio City - 22.50 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 Videopetek (ponovitev) - 10.35 CMT - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 95. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Spot tedna - 12.05 Drugačen svet (248. del amer. nadalj.) - 12.55 Helena (ponovitev) - 14.30 Borza dela - 16.05 A shop - 16.15 Vohuni, laži in gola bedra (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (96. del amer. nadalj.) - 18.30 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 19.00 Poročila - 19.20 A shop - 19.30 Videoponedeljek (glasbena oddaja) - 20.15 Pustolovščine Viljema Tella (film) - 21.45 Pomoč dekletom v stiski (dok. film) - 22.15 Poročila - 22.35 Drugačen svet (245. del amer. nadalj.) - 23.25 A shop - 23.35 Spot tedna - 23.45 CMT - 0.30 Borza dela

TOREK, 8. II.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.40 TEDENSKI IZBOR
10.40 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 3/11
11.40 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
12.10 ZALJUBLJENA, češka drama
13.00 POROČILA
13.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
MLADI VIRTUOZI
PRVA LJUBEZEN, švedska nadalj., 5/6
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.30 PRIČEVANJA O ZVESTOBI - SLOVENC V ARGENTINI: TUJINI DVE, DOMOVINE PA NOBENE, 6. oddaja
OSMI DAN
22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
DOBER DAN, RAZRED, angl. naniz., 6/6
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 8/10

SLOVENIJA 2

15.15 - 0.15 Teletekst
15.30 Video strani - 15.50 Zgodbe iz školjke - 16.40 Tedenski izbor: Gospodarska oddaja - 17.20 Sova (ponovitev): Na programu (amer. naniz., 5/7); 17.50 Inšpektor Morse (angl. naniz., 7/10) - 18.40 Iz življenja za življenje - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Anglosaško vedenje (angl. nadalj., 2/3) - 21.35 Intervju - 22.35 Po sledih napredka - 23.05 Videošpon

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angleščini) - 10.00 Videoponedeljek (ponovitev) - 10.35 CMT - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 96. dela amer. nadalj.) - 11.50 Spot tedna - 11.55 Drugačen svet (249. del amer. nadalj.) - 14.30 Borza dela - 16.15 Pustolovščine Viljema Tella (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (97. del) - 18.30 Jazzbina (ponovitev 52. oddaje) - 19.00 Kič kot le kič (dok. film) - 19.30 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.15 Kosce (amer. film) - 21.55 Jazzbina (53. oddaja) - 22.30 Poročila - 22.50 Drugačen svet (249. del amer. nadalj.) - 23.40 Spot tedna - 23.45 CMT - 0.30 Borza dela

SREDA, 9. II.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.15 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.35 TEDENSKI IZBOR
9.35 TISOČ IN ENA AMERIKA, amer. risanka serija, 6/26
10.00 VIDEOŠPON
11.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
11.30 ZAMETNA ŠAPA, angl. poljudnoznan. serija, 5/7
12.00 SLAVA V 20. STOLETIJU, angl. dok. serija, 5/8
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.20 TEDENSKI IZBOR
13.20 INTERVJU
14.20 ANGLOSAŠKO VEDENJE, 2/3
15.50 MERIDIANI, TARČA
ISTRKE PRIPOVEDI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 KLUB KLOBUK
18.00 RPL
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 ŽARIŠČE
20.30 FILM TEDNA
DOBER VEČER, GOSPOD WALLENBERG, švedski film
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
BURLESKE CHARLIEJA CHAPLINA, 11. epizoda
INŠPEKTOR MORSE, angl. naniz., 9/10

SLOVENIJA 2

16.15 - 23.15 Teletekst
Opomba: Športna sredo: 20.00 košarka Smelt Olimpija; Croatia
16.30 Video strani - 16.55 Tedenski izbor: Moč in slava - 17.10 Sova (ponovitev): Dober dan, razred (angl. naniz., 6/6); 17.55 Inšpektor Morse (angl. naniz., 8/10) - 18.45 Analitična mehanika (izobraž. serija, 45/52) - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sredo - 21.30 Oči kritike - 22.20 Svet poroča - 23.05 Mednarodne nagrade za klasično glasbo

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 Macneil in Lehrer komentirata (oddaja v angl.) - 10.00 Rodeo (ponovitev) - 10.35 CMT - 11.00 Luč svetlobe (ponovitev 97. dela) - 11.50 A shop - 12.00 Spot tedna - 12.05 Drugačen svet (250. del amer. nadalj.) - 14.30 Borza dela - 15.45 A shop - 15.55 Kosce (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (98. del) - 18.30 Male živali (ponovitev) - 18.45 Risanke - 19.00 Poročila - 19.20 A shop - 19.30 Videosreda - 20.15 Dance session (19. oddaja o plesu) - 20.45 Elizije (oddaja o duhovnosti) - 21.15 Drugačen svet (250. del amer. nadalj.) - 22.05 Poročila - 22.30 A shop - 22.40 Spot tedna - 22.45 CMT - 0.30 Borza dela

94,6 MHz

RADIO SRAKA

ČETRTEK, 5.2.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.15 Doktor na obisku - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 obrtniki in podjetniki - 19.00 Večerni program - 22.00 ZDA skozi ljudsko pesem - 22.30 Pete Seeger - portret

PETEK, 4.2.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 15.30 Grmski vulkan - 16.15 Srakin vikend TV izbor - 19.00 Večerni program (do 24.00)

SOBOTA, 5.2.

6.00 Dobro jutro - 9.00 Pasji kotiček - 10.00 Čestitke - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiu - 14.00 Čestitke - 15.00 Godec v studiu - 18.00 Obisk - 20.00 Čestitke - 21.00 Srakina veselica (do 01.00)

NEDELJA, 6.2.

6.00 Dobro jutro - 11.00 Grozna 60. leta - 13.00 Evergreeni ob kosilu - 14.00 Srakin študentski čvek - 15.30 Kulturni komentar - 16.00 TOP 13 zaznamo-

vanih - 17.00 Alter scena - 18.00 Etno glasba - 18.30 Obisk v studiu - 20.00 Črno belo v zvoku: Jazz - 22.00 Balkanski kotel, glasbena odd. (do 24.00)

PONEDELJEK, 7.2.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 16.15 Srakin TV izbor - 17.00 Odprti termin: aktualno - 19.00 Večerni program - 22.00 Glasbene oddaje (do 24.00)

TOREK, 8.2.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Gradimo strokovno in varno - 18.00 Otro_ka oddaja "Kalimero" - 19.00 Večerni program - 22.00 Glasbene oddaje (do 24.00)

SREDA, 9.2.

6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Borza dela - 19.00 Večerni program - 22.00 Glasbene oddaje (do 24.00)

● Svoboda je tako naporna. (S. Hribar)

● Strah pred svobodo je strah pred resnico in strah pred samim seboj. (S. Hribar)

Mercator — KZ Črnomelj, z.o.o.

vabi k pogodbenemu sodelovanju avtoprevoznike, z lastnim vozilom z opremo (2 — 2,5 ton), za razvoz mesa in mesnih izdelkov.

Pismene ponudbe pošljite v 8 dneh na naslov: Mercator — KZ Črnomelj, z.o.o., Kolodvorska 39, 68340 ČRNOMELJ.

POPRAVEK

V razpisu za javno dražbo Planinskega društva Črnomelj, ki je bil objavljen v 4. številki Dolenjskega lista 27. januarja 1994, je naveden napačen datum. Javna dražba bo v soboto, 12. februarja, ob 9. uri v Črnašnjah 5, p. Semič.

**zima, veter
mraz
ne bo vam uspelo**

to je

JELOVICA

OKNA, VRATA, SENČILA

MONTAŽNE STENE, PRENOVA OKEN

tokrat še po

JESENSKIH CENAH

popusta za

10% **takojšnje plačilo**

brezplačen prevoz za nakup nad 50.000 SIT

JELOVICA Škofja Loka, tel.:064/631-241, fax: 064/632-261

NOVO MESTO, tel./fax: 068/22-772, KRŠKO, 0608/21-236
BAVEX Trebnje, KERA TRADE Zagorje, MK TRGOIMPEX Kočevje
METLIKA Cesta XV. brigade, 068/58-716

BO PLETARSTVO ZAMRLO? - Kmetijska svetovalna služba v Trebnjem je na razstavo domače obrti, ki bo predvidoma v drugi polovici tega meseca v stari šoli, spet povabila tudi pletarja Jožeta Markeljca iz Straže pri Šentrupertu. Markeljčeva življenjska zgodba je zanimiva, a ker je skromni možak le stežka pristal na to, da se pojavi v javnosti še na ta način, povejmo le, da je upokojeni kurjač doslej naredil že številne lepe košare iz vrbovega šibja, predvsem za krompir, oplel mnogo steklenic, nekoliko manj pa je naredil peharjev. "Za opletenje 30-litrške pletenke je dela za ves dan. Med mladimi pa je zelo malo vztrajnosti, najraje bi vse končali kar v eni uri končali. Zato in ker to delo ni ustrezno plačano, se kar bojim za prihodnost pletarstva, čeprav to ni nobena posebna umetnost," pravi Markelj. (Foto: P. Perc)

JEŽA V OSILNICI - Do Osilnice se da iz Slovenije priti le prek Hrvaške. Ko pa je človek tam, je med pravimi, zavednimi, prijetnimi in prijaznimi Slovenci. In tudi kje se ima ustaviti, se odpočiti, naučiti lepote in dobrot. Kovačeva gostilna v Selih pri Osilnici je znana ne samo doma, ampak tudi v tujini, saj vsako leto prihajajo gostje zlasti iz Nemčije in Nizozemske. Podjetni lastnik Jožič jim poleg izvrstne gostinske ponudbe omogoča tudi čolnarjenje po Kolpi, pred časom pa je nabavil še 7 izvrstnih jezdskih konj. Osilniška dolina, ki jo poznajo valci in ljubitelji zaradi slikovitosti imenujejo slovenska Švica, je kot ustvarjena, da človek njene lepote, skrivnosti in prelepi odkriva s konjskega hrbta. (Foto: A. B.)

BLIŠČ IN BEDA SMREK - Potem ko smo po domovih množično krasili posekane smreke za družinsko uporabo, so nekatera božično-novoletna drevesca prevzela tudi javne funkcije na tistih ulicah in vogalih pred trgovinami, kjer morajo pritegniti pozornost ljudi po službeni dolžnosti. In če vse to sodi k prazničnemu vzdušju, razmetana drevesa prvi, drugi in tudi tretji dan po praznikih niso Brežicam ravno v okras. (Foto: Damjana Krošelj)

»Ljubi Dolenjci!«

Za vas in za vaše ljube smo na Trdinovem vrhu postavili oddajnik. Po 69. kanalu pridemo tudi k vam domov.

KANAL A — Televizijska postaja

IZŠLA JE NOVA, FEBRUARSKA ŠTEVILKA REVIEJE

E-SPORT

V njej boste med drugim lahko prebrali:

- Dušan Hauptman zatrjuje: Dokler bom pri Olimpiji, bo naslov ostal v Tivoliju.
 - Zakaj je vratar Olimpije Hertza Stan Reddick navdušen nad Slovenijo?
 - Jani Zavrl, trener Publikuma: Naprej nas mora gnati majhnost in želja po dokazovanju.
 - Kaj si od zmage v Flachau obeta nova smučarska zvezda Katja Koren?
 - Zamejski šport: Uspehi Tržaškega veslaškega kluba Sirena.
 - Kako je najboljši center NBA, Hakeem Olajuwon, uresničil svoj ameriški sen.
 - E-SPORT je bil v Las Vegasu, na showu žrebanja za SP v nogometu.
 - Feljton: Prodor športnikov z vzhoda.
 - Lillehammerju ob rob: Kako so nastale zimske Olimpijske igre?
 - Portret poslovneža: Tone Turnšek, direktor Pivovarne Laško.
- Tudi tokrat se lahko preizkusite v Olimpijskem kvizu, rešite nagradno križanko, za hazarderje pa spet Hitova nagradna ruleta. E-SPORT je za vse zbiralce popularnih sličic pripravil presenečenje: prilogo Gorenjkin album »60 let Planice«. Revija E-SPORT vas že čaka pri vašem prodajalcu časopisov.

SREDNJA TEHNIŠKA IN ZDRAVSTVENA ŠOLA NOVO MESTO

Ul. Milke Šobar 30
68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTO DELOVNO MESTO

- 1 učitelja praktičnega pouka na področju strojništva, inženir strojništva z najmanj tremi leti delovnih izkušenj - prejšnji poklic avtomehanik ali
- strojni tehnik, pet let delovnih izkušenj - prejšnji poklic avtomehanik.

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Učitelj praktičnega pouka, ki še nima pedagoško-andragoške izobrazbe, bo le-to moral pridobiti v treh letih.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v tridesetih dneh po objavi razpisa.

SKB BANKA D.D.

NOVE OBRESTNE MERE SKB BANKE d.d.

KREDITI

kratkoročni krediti

- kratkoročni krediti sodelovanje z banko 18%
- občani in obrtniki brez sodelovanja z banko 22%
- občani 20%
- obrtniki
- negativni saldo na tekočem računu ali kreditni kartici
- dovoljeni 15%
- nedovoljeni 25%

dolgoročni krediti s fiksno obrestno mero

- stanovanjski krediti občanom
- na osnovi varčevanja ali vezave sredstev 12%
- na osnovi hipoteke 12%
- na osnovi nakupa obveznic SKB banke 14%
- dolgoročni krediti za različne namene
- na osnovi vezave sredstev 16%
- na osnovi hipoteke 16%
- na osnovi nakupa obveznic SKB banke 15%
- dolgoročni krediti obrtnikom sodelovanje z banko
- na osnovi vezave sredstev 16%
- na osnovi hipoteke 16%
- na osnovi nakupa obveznic SKB banke 15%
- brez predhodnega sodelovanja z banko
- na osnovi vezave sredstev 18%
- na osnovi hipoteke 18%
- vezava sredstev DPS ali druge pravne osebe za prestrukturiranje gospodarstva v RS 15%
- v primeru, da se vezana sredstva realno ne obrestujejo 12%

Vse podrobnejše informacije lahko dobite v najbližji enoti SKB BANKE, d.d..

mobitel

ŽE OD 2.290 DEM DALJE

(Cena je brez prometnega davka.)

LEASING S POLOGOM 496 DEM

(Cena vključuje vse davke in zavarovanje.)

KJERKOLI ...

... doma, v službi, na počitnicah, v avtu ali na ulici smo z mobitelom mnogo svobodnejši.

KOGARKOLI ...

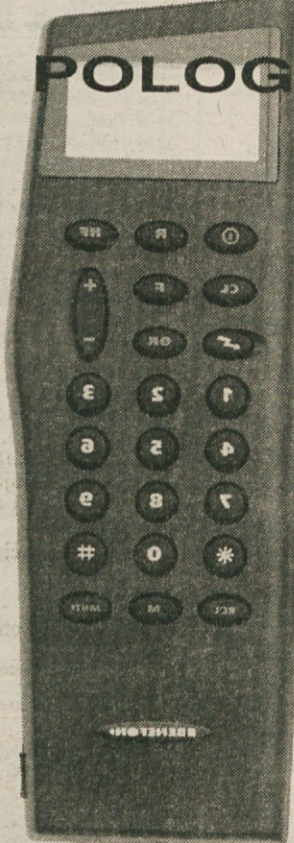
Pokličemo lahko kogarkoli, po vsej Sloveniji in po vsem svetu.

KDORKOLI ...

Mobitel je postal naša vsakdanjost.

KADARKOLI ...

In kadarkoli imamo pri sebi mobitel, nas zlahka pokličejo tudi drugi.

Poslovne enote:

MOBITEL d.d., PE Nova Gorica, Vipavska 13, Nova Gorica, tel: 065 27 755, fax: 065 27 766

MOBITEL d.d., PE Kranj, Koroška c. 27, Kranj, tel: 064 222 616, fax: 064 221 616

MOBITEL d.d., PE Maribor, Heroja Šaranoviča 23, Maribor, tel: 062 224 001, fax 062 224 002

MOBITEL d.d., PE Celje, Lava 7, Celje, tel: 063 31 334, fax: 063 411 811

Pooblaščenji zastopniki:

YANNI d.o.o., Hajdrihova 21 a, Ljubljana, tel: 061 125 12 88, fax: 061 125 12 84, mtel: 0609 612 600

PYRAMIDA d.o.o., Mire Lenardičeve 13, Ljubljana, tel/fax: 061 168 42 93, mtel: 0609 611 494

KOBRA team d.o.o., Šmarje 13, Šentjerneje, tel/fax: 068 42 118, mtel: 0609 612 612

TELMONT, d.o.o., Kampel 12, Koper, tel: 066 33 044, fax: 066 25 030, mtel: 0609 610 313

IT 100 d.o.o., Pod gradom 34, Brezovica, tel: 061 654 438, 654 415, fax: 061 654 449

YANNI d.o.o. PE Celje, Ul. XIV. divizije št. 4, Celje, tel: 063 442 642, tel/fax: 063 441 642

YANNI d.o.o., PE Maribor, Koroška 118, Maribor, tel: 062 28 952, mtel: 0609 611 113

PYRAMIDA d.o.o., PE Murska Sobota, Mladinska 8, Murska Sobota, tel/fax: 069 26 636, mtel: 0609 613 372

PYRAMIDA d.o.o., PE Ptuj, Zagorjci 15, Gorišnica, tel: 062 708 033, mtel: 0609 611 404

Prodaja in informacije: Mobitel d.d., Dunajska 22, Ljubljana, tel: 061 132 30 10, fax: 061 131 11 10

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila draga mama

MARIJA AUPČ

roj. Šuster
s Stražnjega Vrha 5

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in pomoč. Posebna zahvala govorniku, Rudniku rjavega premoga Kanižarica, tovarni Beti iz Črnomlja, dr. Macanu, Splošni bolnici Novo mesto, pevcem iz Črnomlja ter vsem, ki so pokojno spremili na zadnji poti.

Žalujoči: hčerki Mimica in Danica z družino ter sinovi Vinko, Jože in Silvo z družinami

OSMRNICA

27. januarja 1994 je po 53 letih bivanja v Avstriji in v 71. letu starosti umrl

NIKO ČRNIČ

rojen v vasi Bedenj v Beli Krajini

Od njega smo se poslovili v kraju njegovega bivanja Wölfnitzu dne 29. januarja 1994

Žalujoči: vsi njegovi

**INSTALACIJE VODOVODA
IN CENTRALNE KURJAVE
MEŽNAR LUDVIK**
telefon, fax. 068 / 26 - 037
mobitel (0609) 61 84 20

NON STOP

Podnevi in ponoči NAŠ MOJSTER
NA POMOČ PRISKOČI

ZAHVALA

Ob smrti naše mame

ANE DRAGAN

babice v pokoju iz Gorenje vasi pri Šmarjeti

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in krajanom, sodelavcem za darovano cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala osebju Doma počitka v Novem mestu, pevcem, g. župniku za opravljen obred in govornici za izrečene besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila naša draga mama, stara mama, tašča in sestra

KRISTINA BUKOVEC

roj. SIMONIČ
iz Kota 84 pri Semiču

Iskrena hvala vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in pokojno spremili na njeni zadnji poti. Se posebej se zahvaljujemo zdravniku in osebju Doma starejših občanov v Črnomlju za oskrbo in zdravstveno pomoč v času njenega bivanja, g. kaplanu za lepo opravljen obred, govornici za poslovlilne besede in Pokopališko-pogrebno odboru Kot - Brezje za organizacijo pogreba.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

Te dni mineva 10 žalostnih let, odkar se je za vedno poslovila naša ljuba žena in mamica

JOŽICA GAZVODA

s Trdinove 5 c, Novo mesto

Hvala vsem, ki vam spomin nanjo ni ugasnil.

Neutolažljivi: mož Jože, sinova Robi in Denis ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Rad imel si dom,
tihu in mirno si živel,
mirno in tiho si odšel.

V 84. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, prastari ata, brat, stric in tast

FRANC MEGLIČ

iz Grobelj 1, Novo mesto

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter sodelavcem Revoza, OŠ Šmihel, Novolesa VL, trgovine Toni, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Zahvala tudi g. župniku za opravljen obred in Ivanu Dergancu za lepe poslovlilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata, strica, deda, pradedu in svaka

RIHARDA ROMIHA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, stanovalcem bloka Ragska 10, njegovim soborcem ter vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje ter nam pisno ali ustno izrazili sožalje. Posebna hvala zdravnikom in osebju Internega oddelka, odd. intenzivne nege, Splošne bolnice Novo mesto, g. Gabriču ter g. Lahu za lepe poslovlilne besede, organizaciji Zveze borcev, nosilcem praporjev, Občini Novo mesto, Zavarovalnici Tilia ter GIP Pionir - ME. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgotrajni bolezni nas je v 61. letu zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

FRANC SINTIČ

iz Brezovice 2 pri Podbočju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje. Posebna zahvala Zdravstvenemu domu Kostanjevica in patronažni sestri Lidiji za lajšanje bolečin na domu, Lovski družini Podbočje za organizacijo pogreba, g. Zupančiču za poslovlilne besede pri odprtem grobu, Agrokombinatu Krško - PE sadjarstvo, Krki, tovarni zdravil SÖ, Avtošoli Stop Ljubljana, Labodu Libna iz Krškega ter družinama Kodrič s Šenovega in Gradca. Enaka zahvala g. župniku za lepo opravljen obred in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Anica, otroci Franci, Anica in Marjanca z družinami ter Jože

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

TEREZIJE NOVAK

iz Budganje vasi

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali, darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter pokojno pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Kapšu za dolgoletno zdravljenje in dr. Kocutarju. Hvala tudi župniku za opravljen obred.

Žalujoči: sin Lojze, hčerke Pavla, Zinka in Malka z družinami

London (Ont), Novo mesto, Detroit, Gornji Križ

ZAHVALA

Po hudi in težki bolezni nas je v 73. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stari oče, tast, stric in boter

ALOJZ PANJAN

iz Malega Nerajca 8, Dragatuš

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in pokojnega v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo GD Dragatuš za lepo organiziran pogreb, govornikom za poslovlilne besede, pevskemu zboru in g. župniku, kolektivu OŠ Metlika in učencem 5.c razreda, Obrti Črnomelj in Veletekstilju Črnomelj. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ni več bolečin,
ni več trpljenja,
vse to je vzela zemlja.
V domu ostala je praznina,
v naših srcih bolečina.

V 78. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, brat, dedek in stric

JOŽE PUHEK

s Tanče Gore

Iskrena hvala vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojnega pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, GD Tanča Gora, sodelavcem in upokojencem Rudnika Kanižarica, kolektivom Controlling, Novoline in Kolpa, Zvezi borcev ter g. župniku za lepo opravljen obred. Posebej se zahvaljujemo družinami Mišica in Matkovič.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, brat, stric in tast

MARKO ŠUTEJ

iz Dol. Podgore 5

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam pomagali v teh težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje, vence in sveče. Zahvala OŠ Milka Šobar - Nataša, moškemu pevskemu zboru Črnomelj za zapete žalostinke in g. župniku za opravljen obred. Iskrena hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

ŠTEFANIJA ŠENICA

Dol. Polje 3

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, podarili vence, cvetje in sveče ter pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. Bertu Gimplju za besede slovesa in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

tedenski koledar

Četrtek, 3. februarja - Blaž Petek, 4. februarja - Andrej Sobota, 5. februarja - Agata Nedelja, 6. februarja - Dora Ponedeljek, 7. februarja - Egidij Torek, 8. februarja - kulturni praznik Sreda, 9. februarja - Polona LUNINE MENE
 3. februarja ob 9.06 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 3., 5. in 6.2. (ob 16. uri) ameriška komedija Dave. 5. in 6.2. (ob 16. uri) ter 7.2. (ob 18. uri) ameriška risanka Aladin. 5. in 6.2. (ob 18. uri), 7.2. (ob 20. uri) ter 8.2.

čestitke

ANTONU ZORETIČU z Javorovice želijo ob 90letnici vse najboljše in mnogo zdravja vsi njegovi. 757

kmetijski stroji

GNOJNIČNO CISTERNO Creina, novo, prodam. ☎ (061)50-551. 752
MOTOKULTIVATOR STRUM, 8 KM, z dodatno opremo, prodam ali menjam za dobro brejo kravo simentalco. ☎ (0608)57-794. 765
ŽITNI KOMBAJN LANZ, širina kose 210 cm, ugodno prodam. Primeren je za hribovite predele. ☎ (068)87-096. 771
DOBRO OHRANJEN traktor IMT 539, s kabino in kompresorjem, star 4 leta, brezhiben, prodam. ☎ (0608)77-039. 783
HIDRAVLICEN NAKLADAR hlevskega gnojja prodam. ☎ (068)78-207. 815
VELIKA IZBIRA rabljene kmetijske mehanizacije: vilčiarjev Desta 2.5 t, TCM 1.5 in 2.5 t, prikolica za prevoz konj, rotacijska kosilnica RK 135, puhalnik Tajfun, traktorja IMT 544 in Same 35. ☎ (064)622-575.. 815

Dolenjska banka d.d. Novo mesto

NOVE STORITVE ZA UPORABNIKE BANČNIH AVTOMATOV

V LB Dolenjski banki d.d. Novo mesto smo v mesecu januarju pričeli s testnim obdobjem uvajanja dveh novih samopostrežnih storitev na bančnih avtomatih. Poleg dviga gotovine vam odslej bančni avtomat omogoča tudi **polog gotovine na tekoči račun in plačilo splošnih položnic v breme tekočega računa.**

Nove storitve so uporabnikom trenutno na voljo le na bančnem avtomatu v Ekspozituri Novo mesto, Kettejev drevored 1, po zaključeni testni fazi pa bo opravljanje novih samopostrežnih storitev možno na vseh posebej označenih bančnih avtomatih.

Postopek vplačila gotovine ali plačila položnic je enostaven, saj se na ekranu bančnega avtomata sproti izpisujejo vsa potrebna navodila. Postopek prične tako, da v bančni avtomat vložite bančno kartico in odtipkate vašo osebno številko. Po izbiri ustrezne storitve vložite gotovino ali položnice v posebno ovojnico, ki jo vzamete iz posebej označenega predalčka na bančnem avtomatu. Zalepljeno ovojnico vstavite v režo pod čitalcem kartic in počakate, da vam bančni avtomat iztiska potrdilo, na katerem so navedeni podatki o opravljeni transakciji.

Poleg položnic lahko na bančnem avtomatu poravnate tudi račune za porabljeno električno energijo na posebnih obrazcih Elektra Ljubljana, v vsakem primeru pa morate paziti, da so obrazci izpolnjeni čitljivo in popolno.

Za uporabo novih samopostrežnih storitev je potrebno v enoti banke, ki vodi vaš tekoči račun podpisati posebno izjavo, s katero sprejemate splošne pogoje za uporabo storitev na bančnih avtomatih, na bančnem okencu pa vam bodo posredovali tudi vse potrebne dodatne informacije. Vabimo vas k sodelovanju!

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o.
UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 100 tolarjev; naročnina za 1. trimesečje 1.300 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.600 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti.
OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev.
ZIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefax 322-898.
 Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) ministrstva za informiranje Republike Slovenije spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst.
 Računalniški časopisni stavek Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

(bo 18. in 20. uri) ameriška komedija Trije mušketirji. 9.2. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Nečisti policaj.

CRNOMELJ: 4.2. (ob 20. uri) ameriška akcijska komedija Zadnja velika avantura. 5. in 6.2. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Robin Hood - Može v pajkicah.

KRŠKO: 3.2. (ob 20. uri) in 6.2. (ob 18. uri) ameriški kriminalni film Nečisti policaj.

METLIKA: 3.2. (ob 20. uri) in 4.2. (ob 17. in 20. uri) ameriška komedija Robin Hood - Može v pajkicah. 6.2. (ob 20. uri) ameriška akcijska komedija Zadnja velika avantura.

NOVO MESTO: Od 3. do 6.2. (ob 16., 18. in 20. uri) ter 7.2. (ob 18. in 20. uri) akcijski film Na ognjeni črti. 9.2. (ob 16., 18. in 20. uri) ameriška komedija Trije mušketirji.

MALO RABLJEN sortirnik krompirja ugodno prodam. ☎ (063)726-103.

HITRA DOBAVA traktorjev Zetor, Univerzal, Fiat. Zejo ugodne cene trosilcev Orion 25, 40, nakladalca Tehnostroj z vilami, vitel 6 t, BCS kosilnic, motorjev Acme, nakladalk 12 m3, plug 10 col (dvozbrazden). ☎ (064)622-311. 816
BOČNO traktorsko kosilnico Simfleks, primerno za vsak traktor, prodam. ☎ 27-453. 823
ENOBRAZDNI električno obračalni plug, 14 - colski, Batuje, ugodno prodam. ☎ (068)43-980. 827
ZETOR 25 11 s koso in kabino ter kabino za traktor Štore prodam. ☎ (0608)77-347. 833
TRAKTORSKE GUME, rabljene, 11/22/10, dobre za prevoz, prodam. ☎ (0608)61-686, po 19. uri. 837
MOTOKULTIVATOR (frezo) Mio 350/S ugodno prodam. ☎ (068) 22-998. 839
TRAKTOR PASQUALI, 18 KS, v dobrem stanju, prodam. ☎ (0608)77-255.. 865
TRAKTOR UNIVERZAL 445, puhalnik na kardan, 13 col, ter kravo za zakol prodam. Draginc, Konec 11 a, Novo mesto. 876
MOLZNI STROJ Vitrex, točilo za med, hrastove sode in cisterno za vino prodam. ☎ (068)52-519, zvečer. 877

GLAVO DIFERENCIALA, prednji oz. zadnji pogon traktorjev Deutz. Ostali deli po naročilu. ☎ (068)51-535. 878
TRAKTOR ZETOR 6211, letnik 1992, prodam ter kupim ventilator za sušilno napravo. ☎ 24-484. 890
ZETOR 5211 in voziček za kosilnico BCS prodam. ☎ (068)76-300. 896
TRAKTOR TV, 30 KS, žago za razrez hlodovine in traktorske gume, 32 col, prodam ali menjam. ☎ (0608)82-831. 905
MOTOKULTIVATOR z rotacijsko koso, primeren za vinogradnike, motor Acme, 8 KS, širina noža 90 cm, prodam. ☎ (068)42-249. 929
TRAKTOR IMT 560 zamenjam za ursus 360 in prodam gumi voz, 12 col. ☎ (0608)82-597. 962
PAJEK - zgrabljajnik URO 3000, obračalnica - zgrabljajnik UTO 220 in gabrova drva ugodno prodam ☎ 78-282. 967
MALO RABLJENO žetveno napravo za BCS ugodno prodam. ☎ (068) 59-370. 970
MOTOKULTIVATOR IMT 506 z dodatno opremo ugodno prodam. ☎ (068) 59-470. 971
NOVO TRAKTORSKO PRIKOLICO za lažji traktor in novo prikolico za osebni avto prodam. Starič, Vinja vas 43, Novo mesto. 977
PUHALNIK, jugo 45, letnik 1989, prodam ter menjam IMT 565 za golf. ☎ (068)42-527. 978
MOTOKULTIVATOR Honda 600 s priključki in mlin za koružo prodam. ☎ 22-664, zvečer. 982
BCS KOSILNICE vseh vrst in deli zanje. Ugodno! Intermerc, d.o.o., ☎ (068)24-663. 984

kupim

TRIFAZNI CIRKULAR z motorjem ali brez njega kupim. ☎ (0608) 32-069. 845
HRASTOVO in bukovo hlodovino odkupujemo. ☎ 58-068, Dragovan. 871
STARE RAZGLEDNICE, pisma in dopisnice ter stare fotoaparate kupim. ☎ (0608)63-111. 999

motorna vozila

R 4 GTL, letnik 1991, registriran do 1.1.1995, in kuhinjske stole prodam. ☎ 322-765. 723
JUGO 55, letnik 1990, prodam. ☎ 78-220. 726
JETTO 1.6 B, letnik 1987, in plinski štedilnik (3 plin, 1 elektrika) prodam. ☎ 78-427. 733
PASSAT LS, letnik 1974, ohranjen, registriran, ugodno prodam. Šmihel 13. 740
LADO NIVO, letnik 1986, registrirano do konca leta 1994, prodam. ☎ 322-013, dopoldan in 84-586, po 15. uri. 749
OPEL KADETT, tip C, letnik 12/77, registriran do 12/94, zelo ugodno prodam. ☎ (061)854-935, popoldan. 751
OPEL KADETT, letnik 1970, registriran do 7/94, prodam. ☎ 41-069. 754
Z 101, letnik 1986, registrirano do 4/94, rdečo, prodam. ☎ 76-430. 761
Z 750, registrirano do 3/94, prodam za 800 DM. 26-363. 762
126 P, letnik 1987, prodam. Franc Vidrih, Smolenja vas 45. 763
R 5, letnik 12/89, 49.000 km, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)85-357. 764
OPEL ASCONO 1.6, letnik 1987, rdeče barve, prodam. Cena ugodna. ☎ 49-680. 767
VW JETTA, letnik 1987, v dobrem stanju, prodam ali menjam za cenejši ali dražji avto. ☎ (068)21-403, po 17. uri. 768
HYUNDAI GLS 1.5, letnik 8/90, z vso opremo, prodam za 13.000 DM. ☎ (068)27-076. 769
R 4, letnik 1994, prodam. ☎ 41-085. 776
PRIKOLICO za osebni avto, novo, prodam. ☎ (068)84-761, po 15. uri. 778
Z 101, letnik 1989, in jugo 55, letnik 1990, prodam. ☎ (068)56-237. 781
CLIO 1.2, petero vrat, letnik 10/91, 25.000 km, zamenjam za R 4 ali prodam za 14.000 DM. ☎ 57-258. 797
GOLF JX D, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)51-480. 798
UNO 45, letnik 1988, prodam. Žefran, Gotna vas 33. 800
R 4 GTL, letnik 1992, registriran za celo leto, prodam. Janez Tramate, Zloganje 25, ☎ 76-525. 802
JUGO 45, letnik 1988, in letnik 1991, prodam. ☎ 84-865, popoldan. 803
OPEL KADETT 1.2 S, star 6 let, registriran do 30.12.1994, prodam. ☎ (068) 22-090. 814
OPEL KADETT SOLZA 1.3, letnik 1989, 5V, kovinsko srebrne barve, prodam. ☎ (068)56-073, zvečer. 817
R 5 CAMPUS, letnik 1989, ugodno prodam. ☎ (068)24-989. 821
JUGO 45, letnik 10/89, garažiran, dobro ohranjen, prodam. ☎ 76-432, popoldan. 828
GOLF, letnik 1986, dobro ohranjen, prodam. ☎ 23-560. 836
Z 75, letnik 1984, neregistrirano, prodam. ☎ (068)78-255. 830
MZ 250, letnik 1987, registriran do 5/94, prodam za 700 DM. Jože Slapšak, Koludrje 13, 68297 Šentjanž. 831
R 4 TL, letnik 1980, odlično ohranjeno, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 832
Z 128, letnik 1984, registrirano do 7/94, prodam za 1.700 DM ali menjam za Z 850 furgon (kombi). Franciška Penca, Mali Slatnik 24, Novo mesto. 836
VOLVO 244 GLE D, letnik 1982, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (0608)67-041. 841
R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 26.9.1994, ohranjen, garažiran, prodam. ☎ (068)42-435. 844
GOLF D, letnik 1987, registriran do 10/94, prodam. ☎ 25-524, po 18. uri. 850
GOLF D, letnik 1983, registriran do 9/94, prodam ali menjam za cenejše vozilo. ☎ 45-175. 852

ŠKODO FAVORIT, staro 2 leti, in malo rabljeno frezo Gorenje Muta prodam. ☎ 44-935. 853

ŠKODO FAVORIT 120 L, letnik 1989, dobro ohranjeno, prodam. Mavsar, Igljenik 4, Novo mesto. 854

GOLF D, letnik 10/86, prodam. Dušan Pungarčič, Dvorce 6, 68250 Brežice. 857

JUGO 45, letnik 1989, prvi lastnik, prodam ter menjam za golf IMT 505, star 2 leti. ☎ (068)42-527. 859

JUGO 45, letnik 1989, in kuppersbush prodam. ☎ 43-660. 860
R 18 TL, letnik 1980, registriran do 10.1.1995, prodam za 2.350 DM. Jože Žnidar, Metni Vrh 29 a, Sevnica, ☎ (0608)81-636. 867
WARTBURG 1.3, letnik 1990, registriran do 7/94, prodam. Cena po dogovoru. ☎ (068)60-446, zvečer. 873

GOLF S paket, letnik 1985, prodam. ☎ 24-616, 27-177. 879
JUGO 45, letnik 1986, prodam. ☎ 28-416. 880
Z 750, letnik 1982, registriran do 10/94, ohranjeno in garažirano, ugodno prodam. ☎ (068)51-397. 883

GOLF, nova platišča, nove zimске gume Radial, montirane, ugodno prodam. ☎ 22-428. 886
R 5 CAMPUS, letnik 1993, rdeče barve, 21.000 km, prodam za 13.100 DM. ☎ (068)21-809. 891
R 5 CAMPUS, letnik 1990, prodam. ☎ 59-432. 895
Z 101 GTL, letnik 1986, prodam. ☎ 85-652. 897

JUGO 45, letnik 1986, redno servisiran in garažiran, prodam. Robert Kabur, Gor. Težka Voda 17. 901
MOTOKROS MOTORJA Suzuki RM, 500 ccm, in Yamaha Y 280 prodam. Jože Hočevar, Cirje 24, Raka, ☎ (068) 27-987. 902

R 5 CAMPUS, letnik 1989, francoske izdelave, rdeče barve, prodam. ☎ (068) 26-431. 903
Z 101 GT 55, letnik 1984, sive barve, registrirano do 1/95, prodam za 2.000 DM. ☎ (0608)81-682. 906
Z 850, letnik 1981, registrirano do 3/94, ugodno prodam. Anton Lončarič, Dol. Globodol 15, Mirna Peč. 907

GOLF D, letnik 1986, z veliko dodatne opreme, prodam. ☎ 85-840, po 17. uri. 908
R 5 CAMPUS, letnik 1993, tonirana stekla, 3.000 km, prodam za 12.700 DM. Možna zamenjava. ☎ 43-734. 910

TOVORNI AVTO TAM 80 T3, kasarnar s cerado, letnik 1985, registriran do 12/94, vozen z B kategorijo, traktorski enobrazdjni plug Batuje ter prašiče, težke od 100 do 140 kg, krmiljene z domačo hrano, prodam. ☎ (063)744-285. 911

Z 101, letnik 1989 in mercedes 200 D, letnik 1977, prodam. ☎ 26-839. 912
GOLF JX D, letnik 1987, ugodno prodam. ☎ (068)43-513. 918
R 5 CAMPUS, letnik 7/88, 3V, lepo ohranjen, 60.000 km, prodam. Marjan Rifelj, Lesnica 10, Otočec. 920

OPEL KADETT 1.3 S, letnik 12/85, registriran do 8.12.1994, športno opremljen, prodam po ugodni ceni. Humljan, C. herojev 64, Novo mesto. 921
JUGO KORAL 45, letnik 1989, prodam. ☎ 45-279. 927
CORRADO G 60 in vento 1.8 CL, oba z maksimalno opremo, prodam. ☎ (068)28-274, po 18. uri. 932

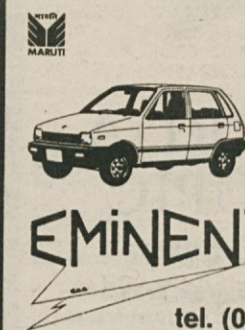
KADETT D 1.6 in VW 1200 prodam. ☎ 42-229. 937
Z 101, letnik 1980, registriran do 12/94, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 76-508, Stane. 938
GOLF CADDY, letnik 1984, in VW Passat, letnik 1989, prodam. V račun vzamem manjši avto. ☎ 49-582. 939

JUGO 45, letnik 1991, registriran do 1/95, prevoženih 24.000 km, prodam za 4.700 DM. ☎ 25-915 ali 25-461. 941
R 5 CAMPUS, letnik 1990, 5V, rdeč, prevoženih 43.000 km, prodam. ☎ 45-546. 945
GOLF D, letnik 1989, prodam. ☎ 321-520. 949

FIAT UNO 45 S, s petimi brzinami, prodam. Košenice 3, Novo mesto, ☎ 21-290. 950
R 4 GTL, letnik 7/88, odlično ohranjen, prodam. ☎ (0608)61-813. 951
ROVOKOPAC MF 50 B in kompresor Fagrar 702, oboje letnik 1980, v odličnem stanju, prodam. Niko Babič, Velika Lahinja 5, Črnomelj, ☎ (068)53-027. 953

R 18, letnik 1983, in jugo 45 koral, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ 45-296. 954
GOLF D, letnik 1984, prodam. ☎ (0608)60-232. 956
ŠKODO FAVORIT, letnik 1991, prodam. ☎ 52-212. 957

AUDI SO CC D, kovinsko srebrne barve, star 8 let, z dodatno opremo, dobro ohranjen, prodam. ☎ 56-200. 960

DO 15. 2. 1994 OD
 10.799 DEM!

MARUTI

tel. (068) 23-902, 28-950, 51-378

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN
 Resljeva 4, Novo mesto
 tel.: (068) 24-791

posest

LITA PLATIŠČA za jugo ali Z 101 prodam. ☎ (068)24-132, dopoldan. 961
R 18 TS 1.6, letnik 1986, klima, tonirana stekla, vlečna kljuka, prodam. Rank, Škovec 19, Trzišče. 966
JUGO 45, letnik 1988, rahlo karamboliran, vozen, prodam. Lužar, Mačkovec 36, Novo mesto. 980
BMW 316, letnik 1985, in 126 P, letnik 1987, prodam ali menjam. ☎ (068)26-863. 983
Z 101, letnik 12/87, registrirano do 10/94, prodam. ☎ 56-739. 987
GOLF JX D, letnik 1986, 5V, prodam za 8.400 DM. Silvo Strmole, Železno 10, Dobrič. 989
DAIHATSU Charade CS TD, letnik 8/90, prodam. ☎ 51-120 ali 52-409. 990

Z 101 GTL 55, letnik 5/87, 60.000 km, prodam za 3.000 DM. Keber, Trdinova 5 a, Novo mesto. 997
GOLF, letnik 12/89, 5V, prvi lastnik, registriran do 8.1.1995, prodam. ☎ 73-150. 1005

OPEL KADETT D 1.6 GL, letnik 1989 (solza), 67.000 km, prodam po zelo ugodni ceni. ☎ (068)27-450. 1007
FIAT 126 P, letnik 1987, prodam. ☎ 47-639. 1008

CITROEN GSL, registriran do 22. 10. 1994, prodam za 1300 DM ali menjam. Adolf Furar, Šmalčja vas n.h., Šentjernej. 1010
TAM 110 T 10 kiper, letnik 1980, Tavrio, letnik 1991, prevoženih 11.000 km, in kosilnico Bečesko prodam. ☎ 25-846. 1013

FIAT CROMA 1.6, letnik 1988, ugodno prodam. ☎ (068)28-714. 1015
SUBARU JUSTY 4 WD, letnik 1990, ugodno prodam. ☎ (068)28-714. 1016
ŠKODO FAVORIT GLX, letnik 5/93, z nekaj dodatne opreme, prevoženih 8.000 km, prodam. Avto je bele barve, cena 11.250 DEM ☎ 25-113 ali 323-606, dopoldan (Milka). 1017

obvestila

LAMELNE ZAVESE, lamelne plise zavese, žaluzije, rolete izdelujemo in montiramo. Na zalogi vsi rezervni deli za senčila. ☎ (061)651-247. 777
SPREJEMAMO NAROČILA za rjave in bele piščance za mesec marec. Strugar, Svibnik, Črnomelj, ☎ 52-774, 52-919. 786

OD 4.2. DO 15.2. so v prodaji 8 tednov stare rjave nesnice. Dobite jih v Šmarjeti 15 vsak dan, ☎ 73-058. 848

NAROČILA ZA PIŠČANEC, enodnevnice in večje, bele težke in rjave nesnice sprejemamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjernej, ☎ 42-524. 913

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 914

JARKICE in beli težki piščanci bodo v prodaji od 19. 3. dalje. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje, ☎ 44-389. 915

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, ☎ (0608)89-132. 955

preklci

OPOZARJAM Francko Franko in njenega sina Slavka iz Gor. Vrhpolja 3 pri Šentjerneju, naj prenehata širiti lažne govornice o meni in mojih otrocih, drugače ju bom sodno preganjala. Podnajemnica. 739

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek:
 Ulica in kraj:
 Pošta:
 Naročniška številka: Podpis:
 Datum:

prodam

TELICO, staro 8 mesecev, prodam. ☎ 43-609. 721
MOŠKO KOLO na 5 prestav, hladilno skrinjo (210 l), barvno televizijo prodam. Nadu, Bršljin 42, Novo mesto. 729
DVA PRAŠIČA, težka 130 kg, krmiljena z domačo hrano, prodam. ☎ 73-472. 729

PRALNI STROJ, tračno žago, živin-
sko prikolico, motor avtomat, barvni
televizor, seno in pšenico, prodam. ☎
84-873. 731

SEMENSKI KROMPIR sante, origi-
nal, prodam. Slavko Gregorič, Gor.
Kronovo 5, Otočec. 732

BELI jedilni krompir jerla in romana,
primeren za sajenje, zdrav, prodam.
(068)44-433, zvečer. 734

500 L cvička prodam po zelo ugodni
ceni. ☎ (068)75-768. 737

PSA BERNARDINCA, starega 4 leta,
prodam. Cena po dogovoru. ☎ 24-246.
742

ZAPRAVLJIVČKA v dobrem stanju
prodam. ☎ 73-716. 745

ELEKTROMOTORJE in kompre-
sorje ugodno prodam. ☎ (061)1324-097.
746

BOROVCE na rastilu, primerne za
špirovce, ugodno prodam. ☎ (068)22-
020. 753

NOVOFUNDLANCI, mladiči z rodo-
vinkom, starši z odlično oceno, napro-
daj. ☎ (064)77-571. 756

500 L belega vina prodam po ugodni
ceni. ☎ 56-295. 758

NEMŠKE OVČARJE, stare 6 tednov,
prodam. ☎ 56-557. 759

KROMPIR za sajenje, lanski uvoz,
petland dill (belomesnat), jerla, sante in
jezire ugodno prodam. Anton Krašovec,
Šentvid pri Stični 64, ☎ (061)785-097.
760

DIATONIČNI HARMONIKI Niki,
be, es, as, starejši, in ge, ce, ef, be, malo
rabljeno, nujno prodam. ☎ (068)20-404,
zvečer. 766

DVA rabljena kamina rjave barve (100
x 140) za 400 DM, peč na kurilno olje
Husquarna za 200 DM ter nov otroški
stol Trip trap naravne barve za 5.000 SIT
prodam. ☎ (068)25-686. 773

FITNES, novo, večnamensko pri-
pravo za vadbo celega telesa (univer-
zalna nastavljalna klop z več nastavki za
noge, roke itd.) ugodno prodam. ☎ 45-
358. 774

OBELJENE kostanjeve stebričke za
vinograd prodam. ☎ 78-247. 779

SENO prodam po zelo ugodni ceni.
☎ (068)78-359. 780

KUHINJO GORENJE, belo, staro
eno leto, s štedilnikom, koritom in ku-
hinjsko napo prodam po ugodni ceni.
Jože Cirsni, Obrežje 44, Jesenice na Do-
lenjskem. 782

PEČ FEROTERM, dvojno kurišče, in
litoželezno okno prodam. Cena po do-
govoru. ☎ 85-698. 784

RDEČE VINO šmarnico in črmino,
traktorski plug Slavonac in žago 4051
prodam. ☎ 87-554. 787

120 KG težkega prašiča prodam. ☎
73-020. 791

TELICO, brejo 8 mesecev, in smre-
kove plohe (8 cm), prodam. ☎ 27-807.
792

GARAŽNA VRATA, nova, še nerab-
ljena, prodam. ☎ 21-704. 793

KAMIN, dimenzije 180 x 42 x 32 cm,
prodam. ☎ 21-051. 795

PRAŠIČE, težke od 120 do 140 kg,
hranjene z domačo hrano, in odojke
prodam. ☎ (068)73-337. 801

ŠPIROVCE, dolge 4 in 5 m, prodam.
☎ (068)76-081. 804

TELICO, brejo 5 mesecev, prodam.
☎ 25-083. 805

VEČ KILOGRAMOV svinjske masti
prodam. ☎ 41-177. 806

MAJHNE PUJSKE prodam in kupim
koruzo. ☎ (068)85-680. 810

KAVČ TROSED in itison prodam. ☎
20-491. 813

STREŠNE LEGE in špirovce prodam.
☎ 45-144. 818

KVALITETNO VINO cviček ugodno
prodam. ☎ (068)60-056. 819

KUPERSBUSH Plamen Colorex
85, rabljen eno zimo, ugodno prodam. ☎
76-472. 820

NEKAJ LESA za grušť prodam. ☎
24-089. 824

SENO prodam. ☎ (068)82-795. 826

VEČJO KOLIČINO SENA in žganje
po 300 SIT/1 prodam. ☎ 85-684. 834

PAVE, par, 250 l belega vina belo-
kranjca in 70 l domačega žganja prodam.
☎ (068)26-176. 835

500 L cvička prodam po zelo ugodni
ceni. ☎ (068)75-768. 842

7 - MESEČNEGA psička, črno - be-
lega, dobrega čuvaja, podarimo in 40 l
domačega žganja prodam. ☎ (068)75-
741. 843

VEČ AŽ panjev čebel prodam. ☎
(068)42-427. 856

500 L belega vina, pšenico, domačo
koruzo v zrnju, ječmen in hišo na Rado-
vici prodam. Franc Nemanič, Rakovec
12, Metlika. 858

SUH žagan smrekov les, debeline 20
mm, ugodno prodam. ☎ (068)87-531. 862

RDEČE VINO, srebrno priznanje,
prodam po zelo nizki ceni. ☎ (068)52-
462. 863

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 6
KW, poceni prodam. Cesta brigad 7,
Novo mesto. 869

TRI MLADE breje ovce prodam. ☎
51-781. 872

POHIŠTVO, dve omari, mizico, fote-
lje v obdelavi mahagonija in hladilnik
prodam. ☎ (068)59-151. 874

PRAŠIČA, krmljenega z domačo
hrano, prodam. ☎ (068)42-413. 875

KROMPIR SANTE, semenski, prva
množitev, prodam. ☎ (061)875-020. 885

ČRNO - BELO KRAVO, brejo 7 me-
secev, in telčka, starega 1 teden, pro-
dam. ☎ (068)76-528. 888

LETO DNI staro zamrzovalno oma-
ro Gorenje s sedmimi predali ugodno
prodam. ☎ 25-728, po 15. uri. 889

PASJO HIŠO - brunarico s predpro-
storom ugodno prodam. ☎ 44-682. 893

MALO RABLJENO spalnico in tro-
sed prodam. ☎ 28-680. 898

KOMBINIRAN VOZIČEK PEG z
vrečo in hojico prodam. ☎ 23-765. 900

PRAŠIČA, težkega, prodam. Anton
Grivec, Češnjek 5, Trebnje, ☎ 45-478.
904

SUHO SENO prodam ter kupim
traktorske pluge in brane. ☎ 87-739. 909

RABLJEN hidropak za vodo, prime-
ren za zidanico, prodam. ☎ 58-687. 917

AGREGAT SEVER, 2 KW, malo rab-
ljen, prodam za 60.000 SIT. ☎ (068)43-
887. 922

TRAČNI STROJ za izdelavo strešne
opeke prodam. ☎ (068)42-957, zvečer.

RABLJEN HLADILNIK, 135 l, in nov
kotni podstavek za tuš kabino prodam.
☎ 65-753. 926

RAČUNALNIK PC AT 286, 1,2
EMBE RAMA, HERCULES kartica, 41
MB disk z monitorjem, prodam. ☎ 25-
133. 928

BUKOVA DRVA, 5 m3, narejena
oktobra 1993, prodam. Srečko Murn,
Podgrad 17, ☎ 321-036, služba. 930

UTEČENO DEJAVNOST (izdelova-
nje usnjene galanterije) ugodno pro-
dam. ☎ 21-466. 934

RAČUNALNIK 386/40, 120 Mb, s tis-
kalnikom ugodno prodam. ☎ 21-466. 935

PRAŠIČA za zakol, težkega 120 do
130 kg, prodam. ☎ 76-436. 943

VEČ TON sena in gozd ob asfaltni
cesti in elektriki, primeren za gradnjo vi-
kenda, prodam. ☎ (068)56-273. 944

ČELADO NOLAN, črno, ugodno
prodam. ☎ (068)60-346. 948

KOSTANJEVO KOLJE prodam ali
menjam za smrekovo ali hrstovo hlodo-
vino ter prašiča, težkega 110 kg, prodam.
☎ 26-484. 952

SEMENSKI KROMPIR sante in de-
zire prodam. Cena 25 S, beli jedilni 20
SIT, drobni za krmo 5 SIT. ☎ (068)57-
260. 958

HLADILNIK, 170 l, malo rabljen,
prodam. ☎ 87-415. 959

CISTERNO za kurilno olje, novo,
2000 l, prodam za 28.500 SIT. ☎ 43-509.
963

VEČJO količino dobrega žganja in
ocvirke prodam. ☎ (068)42-549. 968

RABLJENA OKNA z roletami (140 x
140) prodam. Murn Dragica, Gabrovčec
4 b, Krka. 974

BELO IN RDEČE kvalitetno vino,
večjo količino, prodam po 80 - 110 SIT.
Jože Tomšič, Globočice 8, Krška vas. 975

FRAJTONARICI Železniki z dodat-
nim gumbom, be, es, as in Delicija, a, d,
g, zelo ugodno prodam. Jarkovič, Gor.
Vrhpolje 55, Šentjernej. 976

PLINSKO PEČ, oljni gorilec s filtrom
ter cisterno za olje, 2000 l, nemško, ate-
stirano, prodam. Marjan Čučnik, Trg 2,
Brestanica. 981

PRILJAŽNIK ZA SMUČI, usnjen
plašč št. 40, Comodore 64 ter ČB TV (34
cm), prodam. Kušer, Na tratah 3, Novo
mesto. 985

GRAFIČNO PREŠO za globoki tisk,
valja fi 22 x 84 cm, fi 13 x 84 cm, plošča
155 x 85 cm (razstavljalna), prodam za
1900 DM. ☎ (064)327-347. 986

TRI BREJE OVCE solčavske pasme
prodam. ☎ (068)87-249. 988

KUHINJO ugodno prodam. ☎ 21-
693. 992

LITOŽELEZNO PEČ - kamin Amity
prodam za 30.000 SIT. ☎ 47-762. 993

MALO RABLJENO mizarsko kom-
binirko (5 operacij) prodam. Kožar,
Prapretno 1, 61433 Radeče. 994

DIGITALNE avtoradio kasetofone
od 115 DM dalje in nove zvočnike z ga-
rancijo zelo ugodno prodam. ☎ (068)8-
82-916. 995

TOVORNO PRIKOLICO za osebni
avto, vodotesno, s pokrovom in ključav-
nico, snemljiva pregrada na tretjini,
ugodno prodam. Prikolica je praktično
nerabljena. ☎ (068)28-731, zvečer. 1000

MALO RABLJENO peč Emocentral
23 z avtomatiko poceni prodam. ☎
(068)23-905. 1001

MIZARSKO TRAČNO ŽAGO pro-
dam. ☎ 73-631. 1003

20 M3 suhih bukovih drv prodam po
3.900 SIT/m3. ☎ (068)84-623. 1004

BREJO OVCO z dvema mladičema,
starima 3 mesece, prodam. ☎ 27-672.

razno

SLIKOPLESKARSTVO FRANC
KOZMOS vam kvalitetno in po ugodnih
cenah prepleta atonovanje, okna, vrata,
napušče, fasade itd. ☎ (068)82-145. 722

V VARSTVO vzamem še enega
otroka. ☎ 25-492. 741

SNEGOBRANE za opečno in salo-
nitno kritino dobavimo, po potrebi tudi
montiramo. ☎ (068)70-420. 755

SNEMANJE GLASBE za vsak okus.
Cena od 600 - 1.000 SIT. Milan Gorenc,
p.p. 123, 68001 Novo mesto, ☎ (068)26-
716. 796

AVTOAKUSTIKA, GT avtoalarmi,
centralno zaklepanje, električni pomik
stebel. Prodaja, montaža in servis. Ma-
rem elektronika, ☎ (068)322-980. 822

ŽENSKO za pomoč mami na invalid-
skem vozičku iščemo. Nudimo stanova-
nje. Plačilo po dogovoru. ☎ 76-452. 829

POPRAVILO gospodinjakih apar-
atov in strojev. Hitro, kvalitetno, poceni.
Slavko Virant, Narpelj 18, Krško, ☎
(068)34-685. 840

VARSTVO OTROK vseh starosti na
svojem domu nudim. Muren, Dobrava
56, Otočec (novo naselje). 861

MANJŠI SUH PROSTOR za skla-
dišče ali podobno ugodno oddam v na-
jem. ☎ (068)27-400. 868

MATEMATIKO za osnovno, srednjo
in višjo šolo inštruiram. ☎ 28-965. 884

FRIZERSTVO JOŽICA obvešča
stranke, da je lokal odprt v Meniški vasi
78. ☎ 65-547. Se priporočamo! 892

VINOGRADNIKE IN SADJARJE
obveščam, da bom začel kuhati žverlejo
apeno brozgo v marcu. ☎ 51-334, zve-
čer. 894

MAŠKARADNE KOSTIME za otroke
lahko naročite na ☎ (061)448-475. 919

PROSTOR, primeren za bife, v oko-
lici Novega mesta oddam. ☎ 27-125. 925

IZDELUEM IN MONTIRAM struž-
ne balkonske in stopniške ograje. Velika
izbira vzorcev. Cena ugodna. ☎ 58-555. 969

VPTELJAN in opremljen trgovinski lo-
kal z mešanim blagom oddam v najem.
☎ (068)78-243. 1006

službo dobi

KOMUNIKATIVNIM starejšim ose-
bam z dovolj prostega časa, prevozom,
znanjem tujega jezika, nudimo dober za-
služek. Podaljševanje pogodb in sklepa-
nje novih za pripomočke učenja tujih je-
zikov. ☎ (064)50-702. 744

DVA STAVBNA KLEPARJA zapo-
slim. ☎ (068)84-610. 811

DEKLE, ki bi poleg redne službe bilo
pripravljeno prodajati oblačila in obutev
po firmah, iščem. ☎ (063)26-749. 747

PRIJETNO, sposobno dekle dobi
delo za šankom. OD od 40.000 - 60.000
SIT. Šifra: »TREBNJE«. 855

USPEŠNO PODJETJE nuhi hono-
rarno delo. 120.000 SIT mesečno. Prijave
v četrtek ob 18. uri v pizzeriji Grič, Bre-
žice. 870

KARIBI! Dobro plačano delo na ame-
riških potniških ladjah za natakarije(-
ice). Starost od 19 do 30 let, znanje an-
gleščine. ☎ (068)25-841, od 15. do 19.
ure. 916

CIK - CAK zaposli šivilje ali krojačice.
☎ (068)46-505. 924

DEKLE takoj dobi delo v gostilni.
Zaželjena gostinska stroka. Možnost
opravljanja pripravništva. ☎ 57-154.

MEDNARODNO PODJETJE išče
več sodelavcev. Če imate kaj prostega
časa, pokličite na ☎ (068)85-335, po 19.
uri. 1012

ŠOFERJA za priklopnik za medna-
rodni transport iščemo. ☎ 44-682.

službo išče

MLAJŠA UPOKOJENKA išče hono-
rarno zaposlitev (čiščenje prostorov).
Naslov v oglašnem oddelku. 725

KUHARICA ali natakarija išče službo
s končanim pripravništvom, po možno-
sti na relaciji Mokronog - Trebnje. ☎
(068)49-378. 964

REDNO ali honorarno delo iščem.
Akviziterstvo odpade. ☎ (068)65-413.

stanovanja

V ČRNOMLJU vzamem v najem gar-
sonjero ali enosobno stanovanje. ☎ 52-
143. 736

GARSONJERO ali enosobno stano-
vanje v okolici Novega mesta najamem.
Šifra: »NUJNO«. 772

MLAD PAR išče poceni stanovanje v
bližini Novega mesta ali okolici. ☎ 789

DVOSOBNO STANOVANJE v Šmar-
jeških Toplicah prodam. ☎ 85-052. 799

ZAKONCA najameta opremljeno
enosobno stanovanje in večjo garažo
(skladišče) v privatni hiši. ☎ 322-024/235.
807

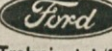
ENOSOBNO STANOVANJE, 35 m2
ter diatonično harmoniko c, b, f Želez-
niki, prodam. ☎ (068)47-259. 851

OPREMLJENO STANOVANJE, 90
m2, v Novem mestu, s centralnim ogre-
vanjem, ugodno oddamo. ☎ 21-466. 933

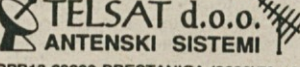
V KOČEVJU prodam enosobno stano-
vanje, 39 m2, s centralnim ogreva-
njem. ☎ (061)858-546, popoldan. 965

žinitne ponudbe

35 - LETNI FANT, obrtnik, želi spoz-
nati dekle do 30 let, s smislom za družin-
sko življenje. Šifra: »V DVOJE BO
LEPŠE«. 1002

 Groznik
Trebnje, tel./fax. (068) 44-701

- prodaja — servis
- rezervni deli — kleparstvo
- ugodno — zanesljivo

 TELSAT d.o.o.
ANTENSKI SISTEMI
CPB13, 68280 BRESTANICA, (0608) 70-465
SAT.ANTENE Z MONTAŽO ŽE ZA 439DM

LERAN d.o.o.
Novo mesto, Lebanova 24

Prodajamo:

- hiše v Novem mestu in okoli-
ci, Smolenji vasi, Prečni, Stopi-
čah, na Otočcu, v Jurki va-
si, Podborštu pri Trebnjem,
Šmarjeti, Boštanju, Šentjer-
neju, Trebnjem, Dvoru, Go-
renju pri Kočevju
- stanovanja v Novem mestu,
Trebnjem, Krškem in Čr-
nomlju, Šmarješke Toplice,
Žužemberk, Šentjernej
- trgovino z mešanim blagom v
obratovanju v Novem mestu
- gostinski objekt v obratova-
nju v Vrčicah pri Semiču
- parcele za gradnjo v Potoku
pri Novem mestu, Žužem-
berku, Stopičah, na Trški go-
ri, Selih pri Dolenjskih To-
plicah in v Semiču
- kmetije v Trsteniku pri Mirni,
Raztezu pri Brestanici in Pod-
borštu pri Trebnjem
- vikende na Gačah, Semiču,
Lebstanju, pri Škocjanju, Za-
loki nad Šentrupertom, Šmav-
ru, Tanč gori, na Brezovici pri
Metliki
- kmetijska zemljišča in goz-
dove v Novem mestu na Bro-
du, Stopičah, Gor. Težki vo-
di, Ravniku pri Šentrupertu,
Mokronogu, Brezju pri Raki,
Korih pri Dobruhi in Šent-
jerneju (Stara vas)
- v najem oddamo pisarne na
Glavnem trgu in na Cesti
komandanta Staneta v No-
vem mestu, poslovne prosto-
re v Bučni vasi, Gotni vasi,
Kočevskih Poljanah, Kosta-
njevici, Semiču in drugod.

Tel.: (068) 22-282
(od 8. do 18. ure)

adriatik

**PODJETJE ZA TRGOVINO,
TURIZEM IN PROMET d.o.o.**
Tel./Fax 0608/62-220
Mobilni 0609/612-999

**Prodaja vozil:
ROVER, OPEL,
SEAT, VW, AUDI**

**Ugodno:
posojila in leasing!**

**FELIX —
knjigovodski servis**
tel.: (0608) 60-194
Kostanjeva na Krki
Oražnova 19
Novo mesto, C. Herojev 27

NUDIMO:
— rač. — knjig. storitve za obrt in
vse vrste pravnih oseb
— izdelavo zaključnih računov
— obračun OD in pogodb o delu
— odkup in prodaja D.O.O.
— ustanavljanje novih družb
— svetovanje pri kapitalizaciji
— finančno in pravno svetovanje

RAČKA. d.o.o.
68000 Novo mesto
tel/fax: (068)21-058
računalniški sistem

**Avtomehanično delav-
nico vabim kot partner-
ja v generalno zastop-
stvo za Slovenijo. Po-
nudbe pod: »VIVE LE
SPORT«.**

 MIRGRAD

Združuje skupino
priznanih strokovnjakov
z dolgoletnimi izkušnjami
v izvedeništvu
gradbeništva, v prometu
z nepremičninami in
vrednotenju nepremičnin
po najnovejših metodah.

**Ponujamo vam celovit
servis trženja
nepremičnin.**

Trženje nepremičnin ni
le posredovanje
prodaje in nakupa,
temveč vključuje tudi
njihovo aktiviranje,
ugotavljanje in
napovedovanje koristi,
in ukrepe
racionalizacije poslovanja
v povezavi z
izkoriščanjem nepremičnin.

MIRGRAD d.o.o.

Marjana Kozlne 47
68 000 Novo mesto
tel., fax: 068 / 21 917

SALON RENATA
Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA STIH
tel. 068/28-138
Jedinišča 18, Novo mesto

 RAČUNALNIŠKI INŽENIRING

— finančno-informativni sistem
— materialno poslovanje
— veliko drugih računovodskih
programov

**ter
prodaja, inštalacije in servi-
siranje računalniške opreme
in
prodaja programskih pake-
tov svetovnih proizvajalcev**

(Podrobne informacije
na telefon: (063) 27-217
fax: (063) 28-511
(Zlatko Gruber)

SATELITSKE ANTENE

že od 469 DEM
Na obroke
064-421-108
064-422-585
0609-617-778
Sat trade d.o.o.

DELIMEX d.o.o. Novo mesto

telefon/fax: 068/20557

**Nudimo naslednje prevozo-
ne storitve:**

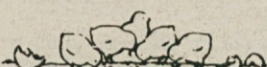
- Dostava blaga bruto teže
1800 kg 10 m volumna,
doma in v tujini.
- Expres dostave doma in v
tujini.
- Posredovanje večjih pre-
vozov.
- Selitveni prevozi.

SE PRIPOROČAMO

VALILNICA HUMEK

Sprejemamo naročila za eno-
dnevne piščance, bele, teške,
rjave in grahaste nesnice.

Inf. po tel. (068) 24-496 ali na
naslov: Valilnica HUMEK, Irča
vas 18, Novo mesto.

Z-PROFESIONAL d.o.o.

Podgorska 4, Kočevje
Tel.: 061/854-331

- Servis batnih kompresor-
jev TRUDBENIK
- Servis in prodaja batnih
in vijačnih kompresorjev
CECCATO
- dodatna oprema za kom-
presorje

Agro d.o.o.

Prodajalna SEJALEC

Cesta kom. Staneta 3,
Novo mesto, tel.: (068) 24-132

vam nudi:

- veliko izbiro vrtnih semen
— domačih in uvoženih iz
ITALIJE; pri nakupu se-
men v vrečkah v vred-
nosti nad **1.500 SIT —
BREZPLAČEN BIO-
KOLEDAR**
- biopost, agrovit, kameno
moko
- 30 različnih tipov škarij za
sadje in trto, cepilne nože,
sadjarske ročne žage
- motorne žage ALPINA,
SOLO, STIHL;
- rostfrei cisterne za vino
— uvoz iz ITALIJE
- črpalke za pretok vina

**AKCIJSKA PRODAJA
KOTLOV ZA ŽGANJE-
KUHO do 15. 2. 94 na 3
čeke brez obresti po tovar-
niških cenah.**

SEMENSKI KROMPIR

ELITA uvoz iz Holandije

desire 63,00 SIT za kg
kenerec 88,00 SIT za kg

**Naročila sprejemamo po
tel. 068/84-675 in 78-098
do 9. februarja 1994.**

**Ugodno: na zalogi
NPK 6-30-10 1.440,00 SIT.**

**Samostojnega komerciali-
sta sprejemamo v redno de-
lovno razmerje, za trženje
na področju Dolenjske.
Pisne ponudbe pošljite na
prehrabeno podjetje LO-
KASTAR, Cesta v Gorice
33, 61000 Ljubljana — s
pripisom Suhadolnik.**

Cinquecento JE TUKAJ!

NAJCENEJŠI PRI

FIAT GRIL

**SERVIS in PRODAJA VOZIL, Slavko Gril, Dol. Kamence
46 B, NOVO MESTO, tel.: 068/28-714**

**Na zalogi po zelo ugodni ceni:
FIAT TIPO; 3 vrata; 1,4**

 Tanin

Lastniki kostanjevih gozdov!

Imate kostanjev gozd, ki ga je napadel rak?

Les se suši!

S posekom takih dreves boste postopoma obnovili svoj gozd,
les pa vam bo odkupil »TANIN« Sevnica.

Tako boste rešili svoj gozd in imeli pri tem tudi finančno korist.

**Vse željene informacije dobite
na telefonskih številkah
0608/41-349 in 41-044
ali na sedežu tovarne »TANIN« v Sevnici.**

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustila naša draga mama, stara mama in teta

**GORŠETOVA
TINKA -
Kristina Kapele**

iz Dragatuša

Zahvaljujemo se sorodnikom in sosedom za vso pomoč in
izrečeno sožalje, podarjene vence in cvetje. Posebno se
zahvaljujemo govornici Vladki Suštar, župniku g. Jožetu Rusu
za lepo opravljen obred in pevk

portret tega tedna

Magda Kastelic-Hočevar

Magda Kastelic-Hočevar je učiteljica v osnovni šoli v Žužemberku in spada med ljudi, ki imajo radi poklic. Če se iz vesolja nad izbranim poklicem ljudem poraja posebno močna delovna volja in opazna vnema ali celo veliko zanesenjašvo, nimalokrat sploh ne štejejo ne ur ne dni, porabljenih v službi in za službo. Učitelj in učiteljice, ki so taki kot Magda Kastelic-Hočevar, so že take vrste ljudje, ki ne merijo tega časa. To so tisti učitelji, ki jim ni nič pretežko, ki zato malokdaj kaj odrečejo, čeprav je sobota, nedelja ali počitniški čas, in ki spričo takih poklicnih navad najdemo običajno čas se za klepet, posvet ali kak drug razgovor s starši šolarjev.

Kaj je uporabna mera, s katero svet določa dobre pedagoge in učitelje, drugače od teh, se lahko odloči vsakdo po svoje. Lahko da je dober učitelj tisti, ki ima rad izzive, ki dreza v novosti in se z novimi strokovnimi pedagoškimi prijemi zoperstavlja prevladujočemu dolgočasnemu napol industrijskemu polnjenju osnovnošolčevih glav s poštovanjem, abecedo, letnicami znamenitih smrti in železnimi pravili lepega vedenja. Magda Kastelic-Hočevar tega po teh in takih novostih in ne zanika: "Rada imam izzive, čeprav me je zlasti v začetku nekako strah pred njimi. V šoli poskusim vse, da ne bi bilo kar naprej vse po starem." Najbrž je tako osebnost stališče privedlo

gospo Magdo do tega, da je v svojem razredu uvedla opisno ocenjevanje, ki je bilo takrat v žužemberški osnovni šoli v praksi še popolna novost.

Po eni strani se je za opisno ocenjevanje verjetno res odločila zaradi želje po novem pedagoškem pristopu. Po drugi strani jo je k temu morebiti sililo spoznanje, da je marsikaj v življenju neke vrste nasilje in da je tudi pouk lahko s stališča krhkega otročaja neke vrste žalosten in celo mučen proces. "Ko sem ocenjevala, sem ob vsaki slabši oceni, ki sem jo zapisala učencu, imela slabo vest. V otrokovih očeh sta lesk in ogenj. Toda ob vsaki slabši oceni je v otrokovih očeh žalost." Da bi take stranske učinke redovalnic obšla, je pri svojem pouku redovalnico umaknila iz obtoka, in sicer za tako dolgo, kot sme učence ocenjevati brez številk. Mogoče ima gospa Magda za tako potezo globlje razloge, kajti pravi tole: "Čim bolj si dober s otrokom, bolj bo otrok dober s teboj. Kajti vsak človek ima v sebi nekaj dobrega. V človeku iščimo pozitivno, dobroto." Gospa Magda, ki je po horoskopu riba, ima rada rože. Ne ukvarja se s politiko.

Ves čas je z delom povezana z Žužemberkom in širšo okolico. Rodila se je v Dolnjem Podžumberku. Prvo delovno mesto, potem ko je končala v Novem mestu gimnazijo in pedagoško akademijo, ji je bila osnovna šola Šmihel pri Žužemberku, kamor je dnevno potovala iz Žužemberka in kjer je v petih letih učila nekaj časa posamezne kombinirane razrede, nekaj časa pa kar vse štiri razrede. Zdaj, kot rečeno, uči v Žužemberku. Njen je letos 2. razred, poučuje tudi gospodinjstvo. Učila je že tudi glasbo v višjih razredih. Pred leti je organizirala v šoli v Žužemberku plesne vaje, da bi pregnala dolge čas zguljenih mladinskih ur in ker tudi sama rada pleše. Kastelečeva-Hočevarjeva je bila vodja recitacijske skupine v žužemberškem kulturnem društvu, še zdaj deluje v društvu prijateljev mladine. MARTIN LUZAR

V Sajevcu poginilo 15.000 rakov

Vzroki morije še neznani

RIBNICA - Medobčinskega veterinarskega inšpektorja Darija Kluna smo zaprosili za pojasnilo o poginu rakov v potoku Sajevec v ribniški občini. Gre za rake jelševce; največji primerki so bili dolgi 14 do 15 cm, merjeno od glave do repa, oz. 22 do 24 cm, merjeno s škarpami vred.

Pogin je bil opažen 22. januarja, in to od vasi Sajevec do mostu v Nemški vasi, se pravi v dolžini okoli 5 km. Po nepopolni, a dokaj zanesljivi oceni je poginilo okoli 10 do 15.000 rakov, razen tega pa še ličinke mladoletnic žuželk in drugi talni organizmi. Katastrofo so si ogledali tudi strokovnjaki Zavoda za ribištvo, ki so odvzeli vzorce poginulih organizmov, rakov in vode, da bodo ugotovili pravi vzrok zastrupitve. Do časa, ko to poročamo (ponedeljek popoldne), vzroki pogina še niso ugotovljeni, ribiči pa sumijo bližnjo tovarno.

FEBRUAR V MIKLOVI HIŠI

RIBNICA - V ribniškem kulturnem hramu, Miklovi hiši, bo tudi ves februar živahno. Že za včeraj zvečer je bilo napovedano predavanje "Moč pozitivnega mišljenja", ki ga organizira ženski odsek SKD. V tem mesecu bo gotovo tudi še koncert šansonjerke Vite Mavrič. Datum za to prireditve še ni dokončno določen. Že za 7. februar pa je ob 18. uri napovedan koncert ustnega harmonikarja. Ob kulturnem prazniku bo tudi ena izmed prireditev v počastitev jubileja jezikoslovca Stanislava Škrabca, ki jo pripravljajo učenci ribniške osnovne šole "Dr. France Prešeren".

ALL CAPONE ŠTRAJH

ČRNOMELJ - V soboto, 5. februarja, bo ob 20.30 v Mladinskem kulturnem klubu jazz koncert ljubljanske skupine All Capone štrajh trio. Vabljeni!

Stekli risi na meji s Hrvaško

Prek Kolpe prihajajo stekle lisice, onstran meje pa so stekli risi - Izjava inšpektorja Božidarja Štefaniča - Na naši strani polagali vabe s cepivom

KOČEVJE - Pred kratkim je ris pri Reki napadel sestr. Njun oče je risa pobil s sekuro. Veterinarji so ugotovili, da je bil ris, ki je bil dolg meter in tehta okoli 30 kg, stekel. Pred kratkim so uplenili še enega risa, ki je bil tudi stekel in za katerega trdijo, da se je priklatil iz okolice Broda na Kolpi, se pravi tako rekoč z naše državne meje. Znano je, da so rise pred leti vložili v gozdove na Kočevskem, od koder so se razširili po Sloveniji, na jug pa v Hrvaško in Bosno.

Medobčinskega veterinarskega inšpektorja Božidarja Štefaniča smo vprašali, če tudi našemu območju grozi še več stekline na raznih živalih, saj je znano, da so na Kočevskem pobili več steklih lisic in tudi stekle-ga psa.

Odgovoril je, da je ris žival, ki zelo lahko zboli za steklino, medtem ko je to za medveda bolj malo verjetno, ker ima debel kožuh in dolgo dlako, zato ga stekla žival težko ugrizne. Stekle lisice in risi ne odhajajo s Kočevskega na Hrvaško, kot bi nekateri radi prikazali, ampak obratno. Na Kočevskem so namreč lani kar trikrat polagali vabe s cepivom proti steklim lisicam in drugim živalim. Tega pa na Hrvaškem niso počeli. Tudi stekle lisice na Kočevskem so uplenjene v

glavem na območju ob državni meji in le bolj redko v notranjosti. Znano je tudi, da na Hrvaškem, prav ob naši

meji, uplenijo ali pobijejo kar precej steklih živali.

J. PRIMC

O DOBRIH IGRAČAH - Metliška občinska zveza prijateljev mladine je pretekli teden skupaj z otroškim vrtcem pripravila zanimivo predavanje o vplivu igre na razvoj otrokovih sposobnosti. Predavala je pomočnica direktorja za področje predšolske vzgoje na Zavodu RS za šolstvo in šport prof. Jurka Lepičnik, ki je starše popeljala tudi po razstavi dobrih igrač (na fotografiji), ki so jo pripravili v vrtcu. Čeprav je bilo predavanje zelo poučno, se je znova pokazalo, da mnogi starši bodisi niso navajeni takšnega načina izobraževanja ali pa se jim, žal, zdi škoda časa, ki bi ga porabili za dobro svojih otrok. (Foto: M.B.-J.)

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA AVTOMOBIL

PROGRAM LADA

Novotekna Avtomobili, pooblaščen prodajalec vozil iz programa LADA, obvešča cenjene kupce, da je razširila ponudbo omenjenega programa tudi na področje Bele krajine. V tehnično prodajnem centru v Metliki, kakor tudi v vseh ostalih Novoteknah avtosalonih, lahko izbirate med različnimi modeli vozil po sistemu »PLAČAJ-ODPELJAJ«.

— LADA CARAVAN (pet prestav) 9.900 DEM

— LADA SAMARA (pet vrat) 11.700 DEM

— LADA NIVA 12.800 DEM

INFORMACIJE:

Novo mesto, Partizanska 2, tel.: 068/322-066

Novi trg 6, tel.: 322-006

Metlika, C. XV. brigade 1, tel.: 068/58-197

Krško, C.K.Ž. 70, tel.: 0608/32-500

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado ŽALEC TATJANA iz Novega mesta. Nagradniki čestitamo!

Lestvica je ta teden takšna:

- 1 (2) Primi se za gumb - ANS. STOPAR
- 2 (1) Urca zamujena - ANS. STOPAR
- 3 (5) Spomin na prvo ljubezen - ŠALEŠKI FANTJE
- 4 (7) Polka za mlade po srcu - ANS. PETRA FINKA
- 5 (3) Kaj mi nuca planinca - ANS. ROM POM POM
- 6 (9) Venček ž orglicami - CITA GALIČ
- 7 (4) Ob sanjavi Krki - ANS. RUBIN
- 8 (6) Beli božič - ANS. HENCEK
- 9 (8) Hej, šofer - ANS. VIGRED
- 10 (-) Zdravica - ANS. SIMONA LEGNARJA

Predlog za prihodnji teden: Na vseh poteh po svetu - ANS. BISI RISKI ODMEV

KUPON ŠT. 5

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

SPOZNAJTE GAMA

NOVO MESTO - V ponedeljek, 7. februarja, bo ob 18. uri v novomeški gimnaziji predavanje, na katerem bodo predstavili tečaj Gama, to je preprosto in učinkovito metodo za doseganje izvorov miru in čiste bionergije v posamezniku, ter program šole stabilnega življenja. Vstopnine ni.

ZDRAVLJENJE AVRE

NOVO MESTO - V petek, 4. februarja, bo ob 18. uri v prostorih Zavarovalnice Tilia predavanje o celostnem zdravljenju avre. Predaval bo Leo Ivandič iz Inštituta Essentia iz Ljubljane. Po predavanju bo možen pregled avre in nakup zdravih eteričnih olj, ki jih izdelujejo v Inštitutu.

CLUB LUKNA

Petek, 4. 2.

SIMONA WEISS

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Ste vi Štupar?

Financar je prišel terjat zaostali davek. "Ste vi Štupar?" (znani metliški veljak) je vprašal možaka na dvorišču. "Nisem, pa bi bil rad." "Kdo pa ste vi?" "Jure Malevičev." "Tudi vi morate plačati davek!" "Bi ga, če bi bil Štupar. Proletarec pa ne plača nič!"

Potom gajžle

Novomeški profesor Ivan Koštial, ugledni, razgledani slavist, je vneta preganjal ablative: glasom, tekom, potom in druge. Ali pa pisanje: bil je izvoljen papežem, bil je izbran županom. "Jaz smatram takega pisca tepcem!" je zaklical učeni profesor. "Ali je morda kdaj kak kmet preoral njivo potom pluga, potem ko je pojedel juho potom žlice in razrezal meso potom noža?" In ko je tak ablativ zagledal celo v nekem zgodnjem delu Frana Saleškega Finžgarja, je prizadeto zavpil: "Jaz bi gospoda pisatelja pretepel potom gajžle!"

Slaba preja

Kume Božo Račič je kupoval prejo v Poljanski dolini ob Kolpi. Pri tem je grajal kumo, češ da se preja preveč trga. Ta pa mu je odgovorila: "Mučte (molčite), kume! Ni niti, ki ne prdne, ni niti, ki ne vtigne."

Halo, tukaj je bralec Dolenjskega lista!

Tiskarski škrtar je razburil duhove - Naj turistične agencije turiste tudi pripeljejo, ne le odvažajo! - Šmihelska šola - Bučka koleba med Sevnico in Škocjanom

Kaže, da bo koledar Dolenjskega lista še nekaj časa predmet pogovorov na našem dežurnem telefonu. Dva stalna naročnika sta se pritožila, da ga nista dobila. Zdaj je to z naše strani že urejeno in upamo, da sta zadovoljna tako kot Erna Negro iz Radeč, ki se nam za poslani koledar lepo zahvaljuje. Več klincev pa nam je ta večer radostno sporočilo, da je Ludvik Markovič, po domače Kravajčev oče iz Podturna, živ. "Še danes sem videl, da na dvorišču seka drva," je zatrjeval dežurnemu novinarju bralec Turk iz Podturna in radi mu verjamemo, kajti spoznanje, da nam jo je zagodel hud tiskarki škrtar, ki je besedico pokonci spremenil v pokojni jubilejni zapis v nekrolog, nas je obšlo že prej, žal prepozno, da bi se dalo še kaj popraviti. Ves zaskrbljen nas je poklical tudi Tone Virant, avtor članka, in potolažili smo ga, da je krivda pač na naši strani in da smo se Ludviku Markoviču že osebno opravičili. Markovič, ki bo prihodnje leto slavil devetdesetletnico, je nerodno nezgodno vzel s šaljive plati, mi pa se mu opravičujemo in mu želimo še

mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Bralka Marija iz Trebnjega je vesela, da imajo v Trebnjem turistično agencijo ITT, hkrati pa tudi razočarana, saj organizira izlete predvsem na tuje, meni pa, da bi bilo dobro, če bi ljudi pripeljala tudi v domače kraje.

Ne turizem, temveč golo preživetje pa zanima bralka T. I. iz Žužemberka. Ali ni sramota, da človek, ki ostane po tridesetih letih trdega dela na cesti, prejema po 13 do 14 tisočakov mesečnega nadomestila, pravi, in sprašuje, kako naj s tem preživi. Saj bi raje spet sedel za volanom in si s poštenim delom služil kruh, a kaj, ko dela ni. V tako nerodnem položaju pa ni samo on, temveč še več bivših delavcev Gradbenika iz Žužemberka. Da bi bila mera polna, ga za 15 tisočakov terja še davkarja. Ne gre mu v glavo, kako so mu ob takem dohodku to naračunali in kljub večkratnim opominom vsote ne namerava plačati. Žal mu moramo sporočiti, da človek, ki je velikodušno odpisoval davke, odhaja z novomeške občine. Upa lahko samo, da bo imel njegov naslednik posluh tudi za brezposelne, ne samo za bogate obrtnike.

No, delo še ima bralka iz Adlešičev, ki je klicala v imenu skupščine sodelavk iz obrata Tekstila v tem kraju. Skrbijo jih, kako bo, saj kaže, da se vodstvo za poslovanje ne zmeni dosti, in

sprašuje, kje je kaka inšpekcija, ki bi vodilnim pogledala pod prste. Delavci jih namreč bolj poredko vidijo. Iz istega belokranjskega kraja pa nas je našel še en klic. Prizadete ga se čuti bralec, v čigar družini je lastniške certifikate dobil le en član, drugi trije pa ne. Jezi ga, da so morali oni, Slovenci, svoje papirje posebej iskati in zaradi birokratske zmote za dodatne usluge plačati, medtem ko je bilo slovensko premoženje mnogim prišlekom ponujeno na pladnju.

Na nemogoče razmere za učitelje in učence v osnovni šoli je opozorila bralka iz Šmihela pri Novem mestu. Že večkrat je bil izglasovan samoprispevek za izgradnjo nove šole, a se nič ne premakne. Boji se, da bo tudi tokrat denar šel kam drugam, še predno se bo gradnja pričela. Manipulacij pa se boji tudi bralec z Bučke, ki mu ni jasno, od kod smo dobili podatek, da je le majhen del njihovega kraja za priključitev k občini Škocjan, saj referendum o tem še ni bilo. On meni, da bi bila priključitev k Škocjanu smotnejša, saj kraj tja naravno teži, tam je ambulantna, prostor šola, telefonska centrala, veliko se jih vozi v ta konec na delo, pa tudi cestna povezava je s Škocjanom boljša in bolj oskrbovana kot s Sevnico.

T. J.

V soboto, 5. 2.
mega žur
z ansamblom

PRLJAVO KAZALIŠTE

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.